

«تەۋرات 19 - قىسىم»

«زەبۇر»

© مۇقەددەس كىتاب 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«ئۇيغۇرچە كالام تەرجىمىسى»

تەۋرات 19-قىسىم

«زەبۇر»

(تەۋرات قىسىملىرى بويىچە)

ھېسابلىغاندا 19-قىسىم)

كىرىش سۆز

ھۆرمەتلىك ئوقۇرمەنلەر قولۇڭلاردىكى ئۇشۇ كىتاب «زەبۇر» نىڭ ئىبرانىي تىلىدىكى نامى «مزمور»، يەنى «مەدھىيەلەر» دۇر. بىز كىتابنى شۇنداق ئاتىساقمۇ بولىدۇ. زەبۇرنى پەيغەمبەر داۋۇت پادىشاھ يازغان، دەپ قارالماقتا. ئەمەلىيەتتە، توغرىسىنى ئېيتساق، «زەبۇر» نىڭ باشلىنىش قىسمى داۋۇت پەيغەمبەر تەرىپىدىن (مىلادىيەدىن ئىلگىرىكى 1000 يىل ئەتراپىدا) يېزىلغان. «زەبۇر» نىڭ 150 كۈيى ئىچىدىكى ماۋزۇلاردىن قارىغاندا، 73 كۈي داۋۇت تەرىپىدىن يېزىلغانلىقى كۆرسىتىلىدۇ. «تەۋرات» نىڭ تارىخىي قىسىملىرىدا كۆرسىتىلىشى بويىچە، داۋۇت پەيغەمبەر ئىسرائىلنىڭ ھاكىملىرى ئارىسىدا بىرىنچى بولۇپ خەلقنىڭ «مۇقەددەس چېدىر» دىكى ئىبادىتىگە ياردەمچى ھەم تەڭكەشچى بولسۇن دەپ، بىرنەچچە خور ھەم ساز ئۆمەكلىرىنى تەشكىللىگەن. ئۇنىڭ ئۆلۈمىدىن كېيىن مۇشۇ خور ئۆمەكلىرى سۇلايمان پادىشاھ قۇرغان مۇقەددەس ئىبادەتخانىدىمۇ خىزمىتىنى داۋاملاشتۇردى. بىز ھەزرىتى داۋۇتنى ئۆزى ھەم باشقىلار يازغان ئىبادەت شېئىر-ناخشىلىرىدىن «ئىبادەتخانىدىكى ئىبادەت قىلغۇچىلار، خورچىلار، سازچىلار ھەم ئايرىم ئىبادەت قىلىدىغانلارنى مۇشۇلاردىن پايدىلانسۇن» دېگەن مەقسەتتە بولۇپ، توپلاشقا باشلىغان دېسەك، ئېھتىمالغا يېقىن بولسا كېرەك.

شۇڭا «زەبۇر»دىكى سۆزلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئىنساننىڭ خۇداغا ئېيتقان سۆزلىرى، ئەلۋەتتە. ئىشىنىمىزكى، خۇدا مۇشۇ سۆزلەرگە قۇلاق سېلىپ، بۇ دۇئالارنى ئىجابەت قىلغان، ئۇلارنى قوبۇل قىلغان؛ شۇنىڭدەك ئۇ ئۆز مۇقەددەس روھىنىڭ تەسىرلەندۈرۈشى بىلەن ئىپادىلەنگەن بۇ دۇئا-مەدھىيىلەرنى بىزنىڭ مەڭگۈلۈك مەنپەئەتمىز ئۈچۈن خاتىرىلەتكۈزگەن. شۇڭا ئۇلارنىڭ سۆزلىرى ھەربىر مۆمىن بەندە ئۈچۈن تولىمۇ نوپۇزلۇق، تولىمۇ قىممەتلىكتۇر. بۇ نۇقتىنى تەۋراتتىكى كېيىنكى پەيغەمبەرلەردىن كۆرگىلى بولىدۇ؛ يەشايا، يەرەمىيا، دانىيال، زەكەرىيا قاتارلىق پەيغەمبەرلەر «زەبۇر»دىكى سۆزلەرنى تىلغا ئېلىپ، ئۆز بېشارەتلىرى ئىچىگە كىرگۈزدى. ئىنجىلغا كەلسەك، ئەيسا مەسىھ ھەم ئۇنىڭ روسۇللىرى زەبۇردىكى سۆزلەرنى كۆپ قېتىم نەقىل كەلتۈردى.

زەبۇر پەقەت ئىنسان خۇداغا ئېيتقان سۆزلەرنى ئۆز ئىچىگە ئېلىپلا قالمايدۇ؛ ئوقۇرمەنلەر كۆرىدۇكى، داۋۇت قاتارلىق بۇ ئىخلاسمەنلەرنىڭ دۇئالىرى ئوتتۇرىسىدا خۇدا ئۆزى ئۇلارنىڭ گېپىنى بۆلۈۋېتىپ ۋەھىي بېرىدۇ ياكى ئۇلار ئارقىلىق باشقىلارغا بېشارەت قىلىدۇ. زەبۇردا پۈتكۈل ئىنسانىيەتكە قارىتىلىپ مەلۇم ھەقىقەتلەرنى ئېلان قىلغان بايانلار بار (ئالابۇق، 1-كۈي، 11-كۈي)؛ خۇدانىڭ ئىنسانغا بەرگەن ئەمىر-يوليورۇقلىرى بار (مەسىلەن، 37-كۈي). خۇدانىڭ مېھرىبانلىقى، كەچۈرۈم قىلغانلىقى، قۇتقۇزغانلىقى ھەم مۇھەببەتلىك تەبىئىتى توغرىلىق كۆپ گۇۋاھلار بار (مەسىلەن، 23، 32، 33، 34-كۈي)؛ بىۋاسىتە بېرىلگەن ۋەھىي (مەسىلەن، 2، 18، 22، 69-كۈي)؛ پادىشاھنىڭ تويى ئۈچۈن بىر دۇئا (45-كۈي)؛ كەچۈرۈم-مەغپىرەت تىلەيدىغان (مەسىلەن، 38، 53-كۈي)، مەدەت تىلەيدىغان (مەسىلەن، 3، 4، 5-كۈي)، تۇتۇق ھالدا ئېيتىلغان (77-كۈي)، غېرىبلىق-يالغۇزلۇقتا ئېيتىلغان (88-كۈي)، باش قايمۇقتۇرۇلغان ھالدا ئېيتىلغان (60-كۈي)، خۇشاللىقتىن ئىچىگە پاتىمغان ھالدا ئېيتىلغان (20، 33، 96-كۈي) دۇئالارمۇ بار. ئوقۇرمەنلەردىن خۇدادىن ئەيمىنىپ ئۇنى ئىزدىگەنلەرنىڭ قەلبىدە نېمىگە ھاجەتمەن بولسا، ئۇلاردىكى دەرد-ئەلەملەر ياكى خۇشاللىقنىڭ زەبۇردىكى سۆزلەردە ئەكس ئەتكەنلىكىنى ياكى ئىپادىلەنگەنلىكىنى بايقىيالايدۇ.

يۇقىرىدا زەبۇردىكى ۋەھىيلىك مەزمۇنى تىلغا ئېلىپ ئۆتتۇق. ئۇنىڭدىكى كۆپ بېشارەتلەر خۇدانىڭ ھەزرىتى ئىبراھىمغا: «سەن ئارقىلىق يەر يۈزىدىكى

بارلىق ئەل-يۇرتلار بەخت تاپىدۇ» («يار.» 12-باب) دېگەن ۋەدىسى بويىچە، ئۆز شەپقىتىنىڭ ئىسرائىل خەلقى ئارقىلىق بارلىق ئىنسانغا يەتكۈزۈلىدىغانلىقىنى ئالدىنلا كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭدەك، بۇ «بارلىق ئەل-يۇرتلار» غا بولغان بەختنىڭ «بۈيۈك داۋۇتنىڭ تېخىمۇ بۈيۈك ئوغلى» بولغان قۇتقۇزغۇچى مەسىھ ئارقىلىق، يەنى ئۇنىڭ ئۆمرى، ئۆلۈمى، تىرىلىپ خۇدانىڭ ئوڭ قول تەرىپىدە ئولتۇرۇشقا كۆتۈرۈلىدىغانلىقى، شۇنىڭدەك ئۇنىڭ بۇ دۇنياغا قايتا كېلىدىغانلىقى كۆپ قېتىم بېشارەت قىلىندۇ؛ بولۇپمۇ 16-، 18-، 22-، 24-، 40-، 45-، 69-، 72-، 80-، 89-، 95-، 96-، 98-، 100-، 110-، 112- («مۇكەممەل ئادەم» توغرىلىق)، 118-، 132-، 146-، 148-، ھەم 150- كۈي ئارقىلىق كۆرسىتىلىدۇ؛ يەنە باشقا كۈيلەر ئارقىلىقمۇ ۋاسىتىلىك كۆرسىتىلىدۇ.

ھەزرىتى داۋۇتتىن باشقا، زەبۇردىكى يازغۇچىلار ئۆز ئىسمىلىرىنى بىزگە ئېيتىدۇ؛ مۇسانىڭ بىر كۈيى بار (90-كۈي)؛ ھەزرىتى سۇلايماننىڭ ئىككىسى بار (72-، 127-كۈي). ھەزرىتى ئاسافنىڭ ئون ئىككىسى، ئەززالىق ھەزرىتى ھېماننىڭ بىرى، ئەززالىق ھەزرىتى ئېتاننىڭ بىرى، ھەم ئىسمى نامەلۇم «كوراهنىڭ ئوغۇللىرى ئۈچۈن يېزىلغان» ئون ئىككىسى بار. ئاخىرقىدىكىلەر، شۈبھىسىزكى، ئىبادەتخانىدىكى كوراهنىڭ ئوغۇللىرىدىن تەشكىل تاپقان بىر خور ئۆمىكىنىڭ ئېيتىشى ئۈچۈن يېزىلغان (تەۋرات، «2تار.» 9-بابى كۆرۈڭ). قالغان كۈيلەرنىڭ بېشىدا قويۇلغان ئىسىملار يوق؛ شۈبھىسىزكى، بەزىلىرى داۋۇتنىڭ ئەسەرلىرى، بەزىلىرى ئەمەس؛ ئېنىق تۇرۇپتۇكى، بەزىلىرى ئىسرائىل خەلقى بابىدا خۇدانىڭ جازاسى بولغان ئەسەرلىكتىن (سۈرگۈن بولۇشتىن) ئازاد بولغاندىن كېيىن يېزىلغان. دېمەك، ھەزرىتى داۋۇتتىن 400 نەچچە يىل كېيىن يېزىلغان.

«زەبۇر» ھەرقانداق ۋاقىت، پەيت، ئەھۋال ھەم ھەرخىل ئادەمگە ئۇيغۇن كېلىدىغان 150 ئىبادەت، تەشەككۈر ئېيتىش، مەدھىيە ھەم دۇئالار توپلىمىسىدۇر. بۇلار يەنە بەش «بۆلەك»كە، يەنى 1-41، 42-72، 73-89، 90-106، 107-150-كۈيلەرگە بۆلۈنگەن. ئالىملارنىڭ پىكرىچە، بۇ بەش بۆلۈم خىلمۇخىل ۋاقىت ھەم يەرلەردە توپلانغان، ئاخىرىدا خۇدانىڭ ئىرادىسى بويىچە نامەلۇم بىر قول ئاستىدا (ئاماننىساخان 12 مۇقامنى توپلىغاندەك) بىر تومغا يىغىلغان.

«زەبۇر» ئەسلىدە ئىبرانىي تىلىدىكى «زامار» دېگەن سۆز بولۇپ، ئەرەب تىلى ئارقىلىق ئۇيغۇر تىلىغا كىرگەن. «زامار» – «نەغمە-ناۋا ئېيتىش»، يەنى «ساز چېلىپ ناخشا ئېيتىش» دېگەن مەنىدە. شۇڭا «زەبۇر»دىكى ھەربىر كۆي ئۆزىگە خاس مۇزىكا بىلەن يېزىلغان. ھەممىگە قادىر خۇدانىڭ تېگىگە يېتىپ بولمايدىغان ئىرادىسى بويىچە بۇ ئەسلىي مۇزىكا يوقاپ كەتتى؛ لېكىن شۇنىڭغا مىڭ شۈكۈرىكى، شېئىرلارنىڭ بىزگە زۆرۈر بولغان، ئادەمنى ئىلھاملاندۇرىدىغان سۆزلىرى بىزگە قالدى. «زەبۇر» مەيلى قايسى تىلغا تەرجىمە قىلىنسۇن، ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن شۇ تىلدا سۆزلىشىدىغان مىللەت ئارىسىدىكى خۇدانىڭ مۆمىن بەندىلىرى بۇ تەرجىمە سۆزلىرىنى ئۆزىگە خاس بولغان شېئىرىي شەكىلگە كەلتۈرۈپ، ئۆزىگە خاس بولغان مۇزىكىغا تەكشىيەلەيدۇ، شۇڭلاشقا ھەرقايسى مىللەتلەر «زەبۇر»نى «ئۆزىنىڭ» قىلىپ كەلگەن. مەسىلەن، ئىنگلىزچىدە بولسا ھەربىر كۈيىنىڭ «ئاھاڭلىق نۇسخا»سى بار، بەزىلەرنىڭ ئوندىن ئارتۇق نۇسخىسى بار.

«زەبۇر» ئىبرانىي تىلىنىڭ «شېئىر شەكلى» ياكى «چاچما شېئىر شەكلى»دە يېزىلغان. بۇ تەرجىمىمىزدە بىز «مەنىنىڭ توغرىلىقى»نى بىرىنچى ئورۇنغا قويدۇق، «شېئىرىي شەكىلدە ئېلىش»نى نىشان قىلىمدۇق، شۇنداق ئىپادىلەشكە قەلىمىمىز ئاجىزلىق قىلىدۇ. خۇدا بۇيرۇسا كەلگۈسىدە شېئىرىي جەھەتتىن بىزدىن تالانتلىق ئادەم مۇشۇنداق ئىشقا ئۆزىنى ئاتىسۇن.

شۇنداق دېگىنىمىز بىلەن، لېكىن بىز ئىبرانىي تىلىدىكى «شېئىرىيەت شەكلى»نى ئاساسىي جەھەتتىن ساقلاشقا تىرىشتۇق. باشقا كىتابتا دېگىنىمىزدەك، ئىبرانىي شېئىرىيەتتە مىسرالار بەزىدە «پاراللېل»، بەزىدە ئۈچ مىسرالىق يېزىلىدۇ. بىر كۆپلىتىكى ھەربىر مىسرانىڭ ئوخشاپ كېتىدىغان ياكى سېلىشتۇرما بولىدىغان تېمىسى بار. مەسىلەن: –

«ئۇ بىزگە گۇناھلىرىمىزغا قارىتا مۇئامىلىدە بولغان ئەمەس،
بىزگە قەبىھلىكلىرىمىزگە قارىتا تېگىشلىكىنى ياندۇرغان ئەمەس»

بەزى ۋاقىتلاردا ئىككىنچى مىسرا بىرىنچى مىسرانىڭ مەنىسىنى كېڭەيتىدۇ ياكى تەكىتلەيدۇ: -

«پەرۋەردىگار ئۆزىگە ندا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە يېقىندۇر،
ئۆزىگە ھەقىقەتتە ندا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە يېقىندۇر»
(18:145)

يەنە بەزىدە ئىككىنچى مىسرا بىرىنچى مىسرانىڭ مەنىسىنى تولۇقلاش رولىنى ئوينايدۇ: -

«مېنىڭ جېنىم ساڭا چىڭ چاپلىشىپ ماڭدۇ،
سېنىڭ ئوڭ قولۇڭ مېنى يۆلەمەكتە» (8:63)

بەزى ۋاقىتتا ئايەت ئۈچ مىسرالىق بولىدۇ: -

«چۈنكى مانا دۈشمەنلىرىڭ، ئى پەرۋەردىگار،
مانا دۈشمەنلىرىڭ يوقلىدۇ؛

بارلىق قەبىھلىك قىلغۇچىلار تىرىپىرەن قىلىۋېتىلىدۇ!» (9:92)

دۇنيانىڭ بەختىگە يارىشا، نۇرغۇن تىللارغا تەرجىمە قىلىش مۇمكىن بولمايدىغان ۋەزىنلىك ياكى قاپىيەلىك شېئىردەك بولمىغان بۇ خىل شېئىرىيەتنى تەرجىمە قىلغىلى بولىدۇ.

بىز ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تەرجىمىزىمىزدە ئىبرانىي تىلىدىكى «پاراللېل» (ئىككى مىسرالىق) شېئىرىي شەكىلنى ۋە تېكىستنىڭ ئەسلىي مەنىسىنى ساقلاشقا تىرىشتۇق.

ئىبرانىي تىلىدىكى «خۇدا»نى ئىپادىلەيدىغان سۆزلەرنى مۇنداق ئالدۇق: -

«ئەلوھىم» - «خۇدا»

«ئەل» - «تەڭرى» ياكى «ئىلاھ»

«ياھۋەھ» («يەھوۋاھ») - «پەرۋەردىگار»

«ياھ» («ياھۋەھ»نىڭ قىسقا ئىپادىسى) - «ياھ»

«ئادوناي» - «رەب»

تەرجىمە خىزمىتىمىزدە، ئالىملارنىڭ «زەبۇر» نىڭ تېكىستىنىڭ مەنىسى توغرىلىق پىكىرلىرىنىڭ بىزنىڭكى بىلەن گەۋدىلىك پەرقلەنگەن يەرلىرى بولسا، بىز ئاشۇ باشقا خىل تەرجىمىسىنى ئىزاھلاشقا تىرىشتۇق. ئەگەر باشقا خىل مۇھىم تەرجىمىسىنى ئېتىبارىمىزنىڭ سىرتىدا قالدۇرغان بولساق، ئوقۇرمەنلەردىن ئەپۇ سورايمىز.

تەرجىمە خىزمەتلىرىمىزدە بىز ئىبرانىي تىلىدىكى ئالىملارنىڭ تەتقىقلىرىدىن، بولۇپمۇ «دوكتور دېرىك كىدنېر» ھەم «دوكتور مىخائىل ۋىلكوك» لارنىڭ ئەسەرلىرىدىن پايدىلاندىق. بىز يەنە 1920-يىللىرى قەشقەردە ئىشلەنگەن ئۇيغۇرچە نۇسخىسىدىن ھەم خەنزۇچە (1911-يىلىدىكى «خېخېيەن») «مۇقەددەس كىتاب» نۇسخىسىدىن كۆپ پايدىلاندىق.

ھەربىر ئوقۇرمەننىڭ ئالدامچىلىققا تولغان مۇشۇ دۇنيادا خۇدانىڭ يولى بويىچە تۈز-توغرا مېڭىشى ئۈچۈن، ھەم ئۇنىڭدىكى شادلىق ۋە نىجاتلىق-قۇتقۇزۇشلارنى تېپىپ ئىگە بولۇش ئۈچۈن، خۇدا ئۇلارغا ئۆز زەبۇرى ئارقىلىق بەخت، ئىلھام ھەم بارلىق كېرەك بولغان مەدەتلەرنى بەرگەي!
ئامىن!

ئىزاھات: — زەبۇردا تۆۋەندىكى ئالاھىدە سۆز-ئىبارىلەر كۆپ ئۇچرايدۇ: —

«سېلاھ» — بەلكىم كۈينى چالغان ۋاقىتتا مۇزىكىدىكى بىر «پائۇزا» نى كۆرسىتىشى مۇمكىن؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ: — «توختا، ئويلان!» دېگەن مەنىنى بىلدۈرۈشى مۇمكىن.

«ماسقىل» — مەنىسى بىزگە نامەلۇم، بەلكىم «تەربىيىلىك» ياكى «ماھىرلىق بىلەن ئېيتىلسۇن» دېگەن مەنىدە بولۇشى مۇمكىن.

«مىختام» — بەزى ئالىملارنىڭ پەرىزىچە «ئۇنسۇز دۇئا»، ياكى «يوشۇرۇن گۆھەر» دېگەن مەنىدە.

«تەھتسارا» - ئۆلگۈچىلەرنىڭ روھلىرى قىيامەت كۈنىنى كۈتىدىغان جاي (ئىبرانىي تىلىدا «شېئول» دېگەن سۆز).

ئىزاھات: - تېكىستتە كۈل رەڭ بىلەن ئېلىنغان سۆزلەر ئەينى ئىبرانىي تېكىستتە ئۇچرىمايدۇ، پەقەتلا ئۇيغۇرچە تېكىستىمىز راۋانراق ئوقۇلسۇن ئۈچۈن، تەرجىمانلار تەرىپىدىن قوشۇلغان سۆزلەردىن ئىبارەت. مەسىلەن، 2-كۈي، 7-ئايەتتىكى «... ئەرشتىكى...» دېگەن سۆز ئەينى تېكىستتە يوق.

ئىزاھات: - يەنە تەكرارلايمىزكى، كىرىش سۆز، ماۋزۇ، ئىزاھاتلار ۋە ئاخىرقى قوشۇمچە سۆزلەرنى، ئوقۇرمەنلەرگە ياردىمى بولسۇن ئۈچۈن دەپ قوشۇمچە قىلدۇق. ئۇلار مۇقەددەس كىتابنىڭ ئەسلىي تېكىست-ئايەتلىرىنىڭ بىر قىسمى ئەمەس.

«زەبۇر»

بىرىنچى بۆلۈم

1-كۈي

ئىتائەتمەن ئادەمنىڭ بەختى

¹ رەزىللەرنىڭ گېپى بويىچە ماڭمايدىغان،
 گۇناھكارلارنىڭ يولىدا تۇرمايدىغان،
 مەسخىرە قىلغۇچىنىڭ ئورنىدا ئولتۇرمايدىغان ئادەم بەخت تاپۇر!
² ئۇنىڭ خۇرسەنلىكى پەقەت پەرۋەردىگارنىڭ تەۋرات-قانۇندىلىدۇر؛
 ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ قانۇنىنى كېچە-كۈندۈز سېغىنىپ ئويلايدۇ.
³ ئۇ خۇددى ئېرىق بويىغا تىكىلگەن،
 ئۆز پەسلىدە مېۋىسىنى بېرىدىغان،
 يوپۇرماقلىرى سولاشمايدىغان دەرەختەكتۇر؛
 ئۇ نېمىلا قىلسا روناق تاپىدۇ.⁽¹⁾
⁴ رەزىل ئادەملەر بولسا ئۇنداق بولماس؛
 ئۇلار خۇددى شامال ئۇچۇرۇۋەتكەن توزاندەكتۇر.
⁵ شۇنىڭ ئۈچۈن رەزىللەر سوراق كۈنىدە تىك تۇرالمايدۇ،
 گۇناھكارلار ھەققانىيلارنىڭ جامائىتىدە ھېچ بېشىنى كۆتۈرۈپ تۇرالمايدۇ.
⁶ چۈنكى پەرۋەردىگار ھەققانىيلارنىڭ يولىنى كۆڭلىگە پۈككەن؛
 رەزىللەرنىڭ يولى بولسا يوقىلىدۇ.

¹ بۇ يەردىكى «ئۇ»، خۇدانىڭ يولىدا ماڭىدىغان ئادەملەرنى كۆرسىتىدۇ.

2-كۆي

خۇدانىڭ مەسھى بارلىق ئەللەرنى ئىدارە قىلدۇ

- ¹ ئەللەر⁽²⁾ نېمىشقا چۇقان سالىدۇ؟
 نېمە ئۈچۈن خەلقلەر بىكاردىن-بىكار سۇيىقەست ئويلايدۇ؟
² دۇنيادىكى پادىشاھلار سەپكە تىزىلىپ،
 ئەمەلدارلار قارا نىيەت ئەيلىشىپ،
 پەرۋەردىگار ۋە ئۇنىڭ مەسھى⁽³⁾ بىلەن قارشىلىشىپ: —
³ «ئۇلارنىڭ⁽⁴⁾ چەكلىمىلىرىنى چۆرۈۋېتەيلى،
 ئۇلارنىڭ ئاسارەتلىرىنى بۇزۇپ تاشلايلى!» — دېيىشىدۇ.
⁴ ئاسماندا ئولتۇرغۇچى كۈلىدۇ،
 رەب ئۇلارنى مازاق قىلىدۇ؛
⁵ ھەم ئاچچىقىدا ئۇلارغا سۆزلەپ،
 قەھرى بىلەن ئۇلارنى ۋەھىمگە سېلىپ: —
⁶ «ئۆزۈم بولسام زىئوندا⁽⁵⁾، يەنى مۇقەددەس تېغىمدا،
 ئۆزۈم مەسھ قىلغان⁽⁶⁾ پادىشاھنى تىكلىدىم».

² زەبۇردىكى كۈيلەردە، «ئەللەر» ياكى «يات ئەللەر» بولسا، ئىسرائىل خەلقىدىن باشقا ھەربىر خەلق-مىللەتنى كۆرسىتىدۇ.

³ «مەسھ» مۇشۇ يەردە، كونا بىر ئۆرپ-ئادەتكە قارىتىلغان. تەۋراتتىكى بەلگىلىمىدە، يېڭى پادىشاھ تىكلىنىش مۇراسىمىدا بېشىغا پۇراقلىق زەيتۇن مېيى قۇيۇلاتتى. بۇ «مەسھ قىلىش» («مەسھلەش») دەپ ئاتالغان. «يەشايا» كىتاب، 61-بابتا «مەسھ قىلىش» دېگەن سۆز بولسا، كېلىدىغان قۇتقۇزغۇچىنىڭ ۋۇجۇدىغا ماي ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس روھ قۇيۇلىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. مۇشۇ ئايەتتىمۇ ئوخشاشلا، «مەسھ» مۇقەددەس روھ بىلەن «مەسھ قىلىنغان ئادەم»نى كۆرسىتىدۇ.

⁴ «ئۇلار» — «خۇدا ۋە ئۇنىڭ مەسھى»نى كۆرسىتىدۇ.

⁵ «زىئون تېغى» — يېرۇسالېم ۋە مۇقەددەس ئىبادەتخانا بۇ تاغ ئۈستىگە قۇرۇلغان. «زىئون» (ياكى «سىئون») ئەسلىدە «كۆرۈنەرلىك» دېگەن مەنىدە. ئۇ خۇدانىڭ ئۆز خەلقىگە ھىمايە بولغانلىقىغا سىمۋول قىلىنىدۇ.

⁶ يۇقىرىدىكى 2-ئايەتتىكى، «مەسھ» توغرىسىدىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.

خۇدا تەيىنلىگەن مەسھ-پادىشاھ سۆز قىلدۇ

- ⁷ «مەن ئەرشتىكى پەرماننى جاكارلايمەنكى،
پەرۋەردىگار ماڭا: -
«سەن مېنىڭ ئوغلۇم؛
ئۆزۈم سېنى بۈگۈنكى كۈندە تۇغۇلدۇردۇم؛
⁸ مەندىن سورا، مەن ساڭا مىراس بولۇشقا ئەللەرنى،
تەئەللۇقۇڭ بولۇشقا يەر يۈزىنى چەت-چەتلىرىگىچە بېرىمەن؛
⁹ سەن تۆمۈر تاياق بىلەن ئۇلارنى بىتچىت قىلىۋېتىسەن⁽⁷⁾؛
ساپال چىنىنى كۈكۈم-تالقان قىلغاندەك، سەن ئۇلارنى پارە-پارە
قىلىۋېتىسەن» - دېدى».
- ¹⁰ ئەمدى، ھەي پادىشاھلار، ئەقىلدار بولۇڭلار!
جاھاندىكى سوراقچىلار ساۋاق ئېلىڭلار؛
¹¹ پەرۋەردىگاردىن قورقۇش بىلەن ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولۇڭلار؛
تتىرەك ئىچىدە خۇشاللىنىڭلار⁽⁸⁾!
¹² ئوغلۇنىڭ غەزىپىنىڭ قوزغالماسلىقى ئۈچۈن،
ئۇنى سۆيۈڭلار⁽⁹⁾؛
چۈنكى ئۇنىڭ غەزىپى سەللا قاينىسا⁽¹⁰⁾،
يولۇڭلاردىلا ھالاك بولىسىلەر؛
ئۇنىڭغا تايانغانلار نەقەدەر بەختلىكتۇر!

⁷ ياكى: «باشقۇرسەن».

⁸ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «تتىرەك ئىچىدە ياشاڭلار».

⁹ بۇنىڭ مەنىسى بەلكىم «خۇدانىڭ ئوغلى بىلەن ئەپلىشىۋېلىڭلار».

¹⁰ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى «چۈنكى ئۇنىڭ غەزىپى تېزلا قوزغىلىدۇ».

3-كۆي سەھەردىكى دۇئا

¹ داۋۇت ئۆز ئوغلى ئابشالومدىن قېچىپ يۈرگەن كۈنلەردە يازغان كۆي⁽¹¹⁾: –

ئى پەرۋەردىگار، مېنى قىستاۋاتقانلار نەقەدەر كۆيىپ كەتكەن،
مەن بىلەن قارشىلىشىۋاتقانلار نېمىدېگەن كۆپ!

² نۇرغۇنلار مەن توغرۇلۇق: –
«خۇدادىن ئۇنىڭغا ھېچ نىجات⁽¹²⁾ يوقتۇر!» دېيىشىۋاتىدۇ.
سېلاھ!⁽¹³⁾

³ بىراق سەن، ئى پەرۋەردىگار، ئەتراپىمدىكى قالقاندۇرسەن؛
شان-شەرىپىم⁽¹⁴⁾ ھەم بېشىمنى يۆلگۈچىدۇرسەن!

⁴ ئاۋازىم بىلەن مەن پەرۋەردىگارغا ئىدا قىلىمەن،
ئۇ مۇقەددەس تېغىدىن ئىجابەت بېرىدۇ.
سېلاھ.

⁵ مەن بولسام ياتتىم، ئۇخلىدىم؛
ئويغاندىم، چۈنكى پەرۋەردىگار ماڭا يار-يۆلەك بولىدۇ.
⁶ مېنى قورشاپ سەپ تۈزگەن تۈمەنلىگەن ئادەملەر بولسىمۇ،
مەن ئۇلاردىن قورقمايمەن!

⁷ ئى پەرۋەردىگار، ئورنىڭدىن تۇر!
مېنى قۇتقۇز، ئى خۇدايىم!
مېنىڭ بارلىق دۈشمەنلىرىمنىڭ تەستىكىگە سالغايىسەن؛

¹¹ مۇشۇ ۋەقە، «2سام، 15-18-بابتا خاتىرىلەنگەن.

¹² دېمىسەكمۇ، «نىجات» (خۇدادىن كەلگەن) قۇتقۇزۇش» دېگەننى بىلدۈرىدۇ.

¹³ «سېلاھ» دېگەن سۆز، بەلكىم كۆي چالغان ۋاقتىدا مۇزىكىدىكى بىر «پائۇزا»نى كۆرسىتىشى مۇمكىن؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ: – «توختا، ئويلان!» دېگەن ئىماسى بولۇشى مۇمكىن.

¹⁴ «مېنىڭ شان-شەرىپىم» دېگەن ئىبارە ئىككى بىسلىق سۆز بولۇپ، بەلكىم: (1) داۋۇتنىڭ مەدھىيىسىنىڭ تېمىسى خۇدا ئۆزىدۇر؛ (2) خۇدانىڭ داۋۇتنىڭ ئۆز خۇداسى بولغانلىقى، بۇ ناھايىتى پەخىرلىك، شەرەپلىك ئىشتۇر، دېگەن ئىككى مەنىنى بىلدۈرۈشى مۇمكىن.

رەزىللەرنىڭ چىشلىرىنى چېقىۋەتكەيسەن!
⁸ نىجاتلىق بولسا پەرۋەردىگاردىندۇر؛
 بەرىكتىڭ ئۆز خەلقىگە بولسۇن!
 سېلاھ!

4-كۈي

كېچىدىكى دۇئا

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا⁽¹⁵⁾ تاپشۇرۇلۇپ، تارلىق سازلار بىلەن ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: -

مەن نىدا قىلغىنىمدا، ماڭا جاۋاب بەرگەيسەن،
 ئى ئى ماڭا ھەققانىيلىق ئاتا قىلغۇچى خۇدا!⁽¹⁶⁾
 بېسىم ئاستىدا قالغاندا سەن مېنى كەڭرىچىلىككە چىقاردىڭ؛
 ماڭا مېھىر-شەپقەت كۆرسىتىپ، دۇنيامنى ئاڭلا!
² ئى ئىنسان بالىلىرى، سىلەر مېنىڭ شان-شەرىپىمنى قاچانغىچە
 ئاھانەتكە قالدۇرىسىلەر؟
 قاچانغىچە بېھۇدىلىكنى سۆيۈپ،
 يالغاننى ئىزدەپ يۈرىسىلەر؟⁽¹⁷⁾
 سېلاھ.

¹⁵ «نەغمىچىلەرنىڭ بېشى» ياكى «باش سازچى». داۋۇت ئىبادەتخانىدا ئۆزىنىڭ ھەم باشقىلارنىڭ كۈيلىرىنى ئوقۇش ئۈچۈن مەخسۇس خورچىلار ھەم سازچىلارنى ئورۇنلاشتۇرغان. مۇشۇ يەردىكى «باش سازچى» شۈبھىسىزكى شۇلارنى باشقۇرىدىغان ئادەمنى كۆرسىتىدۇ. داۋۇت باش سازچىنىڭ مۇشۇ كۈينى ئۆز مۇزىكىسى بىلەن ئىبادەتخانىدا ئوقۇشىنى ئورۇنلاشتۇرغان بولسا كېرەك.
¹⁶ ئىبرانىي تىلىدا: «ئى ھەققانىيلىقىمنىڭ خۇداسى!». باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئى مەن ئۈچۈن ئادالەتنى سورىغۇچى خۇدا!»

¹⁷ بۇ ئايەت بەلكىم «يالغان ئىلاھ»لار، يەنى بۇتلار توغرىلۇق ئېيتىلغان. سۆزلىگۈچىنىڭ «شان-شەرىپى» بولسا، خۇدادۇر. مۇشۇ ئادەملەر ئۇنى سۆيۈپ، ئۇنى ئىزدەشنىڭ ئورنىدا بۇتلارنى ئىزدەيدۇ.

³ بىراق شۇنى بىلىپ قويۇڭلاركى،

پەرۋەردىگار ئىخلاسمەنلەرنى ئۆزىگە خاس قىلغان؛
مەن ئۆنىڭغا نىدا قىلغىنىمدا، پەرۋەردىگار ئاڭلايدۇ.

⁴ ئاچچىقلىقلارغا بېرىلىپ، گۇناھ قىلماڭلار؛
ئۆز ئورۇنۇڭلاردا يېتىپ، قەلبىڭلاردا چوڭقۇر ئويلىنىپ،
سۈكۈت قىلىڭلار.
سېلاھ.

⁵ ھەققانىيلىق بىلەن قۇربانلىقلارنى قىلىڭلار،
ۋە پەرۋەردىگارغا تايىنىڭلار.

⁶ كۆپ خەلق: - «كىم بىزگە ياخشىلىق كۆرسىتەلسۇن؟» - دەپ
سورىماقتا؛

جامالىڭنىڭ نۇرى ئۈستىمىزگە چۈشسۇن، ئى پەرۋەردىگار!
⁷ ئاشلىق ۋە يېڭى شارابلىرى مولچىلىق بولغانلارنىڭ خۇشاللىقىدىنمۇ،
مېنىڭ قەلبىمنى بەكرەك خۇشاللىققا تولدۇردۇڭ.
⁸ مەن ياتاي، ھەم خاتىرجەملىكتە ئۇخلىۋالاي؛
چۈنكى مېنى بىخەتەرلىكتە ياشاتقۇچى پەقەتلا سەن، ئى پەرۋەردىگار!

5-كۈي

سەھەردىكى ئۈمىد

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، نەيلەر بىلەن ئوقۇلسۇن دەپ،
داۋۇت يازغان كۈي: -

مېنىڭ سۆزلىرىمگە قۇلاق سالغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار،
مېنىڭ ئاھلىرىمغا كۆڭۈل بۆلگەيسەن.
² كۆتۈرگەن پەريادلىرىمنى ئاڭلا، مېنىڭ پادىشاھىم، مېنىڭ خۇدايىم،
چۈنكى ساڭىلا دۇئا قىلىمەن.

³ ئى پەرۋەردىگار، سەھەردە سەن ئاۋازىمنى ئاڭلايسەن؛
مەن سەھەردە ئۆزۈمنى ساڭا قارىتىمەن،
يۇقىرىغا كۆز تىكىمەن⁽¹⁸⁾.

⁴ چۈنكى سەن رەزىلىكتىن ھۇزۇر ئالغۇچى ئىلاھ ئەمەسدۇرسەن؛
يامانلىق ھەرگىز سەن بىلەن بىللە تۇرمايدۇ.

⁵ پوچى-تەكەببۇرلار كۆزۈڭ ئالدىدا تۇرالمايدۇ؛

قەبىھلىك قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسى ساڭا يىرگىنچلىكتۇر.

⁶ يالغان سۆزلىگۈچىلەرنىڭ ھەممىسىنى ھالاك قىلىسەن؛

پەرۋەردىگار قانخور، ئالدامچى كىشىلەرگە نەپرەت قىلۇر.

⁷ بىراق مەن بولسام، مېھرى-شەپقىتىڭنىڭ كەڭرىچىلىكىدىن ئۆيۈڭگە
كىرىمەن؛

ساڭا بولغان ئەيىمىنىشتىن مۇقەددەس ئىبادەتخاناڭغا قاراپ سەجدە
قىلىمەن؛

⁸ مېنى ئۆچ كۆرگەنلەر تۈپەيلىدىن ئۆز ھەققانىيلىقىڭ بىلەن مېنى
يېتەكلىگەيسەن، ئى پەرۋەردىگار؛
يولۇڭنى ئالدىمدا تۈز قىلغىن.

⁹ چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاغزىدا ھېچقانداق سەمىمىيلىك يوقتۇر؛

ئۇلارنىڭ ئىچكى دۇنياسى بولسا پاسقىلىقتۇر،

ئۇلارنىڭ گاللىرى ئېچىلغان قەبرىدەك سېسىقتۇر،

ئۇلار تىلى بىلەن خۇشامەت قىلىۋاتىدۇ.

¹⁰ ئۇلارنىڭ گۇناھىنى بېكىتكەيسەن، ئى خۇدا؛

ئۇلار ئۆز پىلانلىرى بىلەن ئۆزلىرى موللاق ئاتسۇن؛

ئۇلارنى ئۆزلىرىنىڭ نۇرغۇنلىغان ئىتائەتسىزلىكلىرى بىلەن ھەيدەپ
چىقارغايىسەن؛

چۈنكى ئۇلار ساڭا ئاسىيلىق قىلدى.

¹⁸ «سەھەردە» — بۇ سۆزگە قاراپ بەزى ئالىملار 3-، 4- ھەم 5-كۈيلەر، داۋۇتنىڭ ئابشالومدىن
قېچىش جەريانىدىكى ئۈچ كۈن ئىچىدىكى دۇئالىرى، دەپ قارايدۇ (3-كۈيدە «كەچ» ھەم
«سەھەر» بار، 4-دە بولسا «كەچ»، 5-دە «سەھەر» بار).

¹¹ شۇنداق قىلغاندا ساڭا تايانغانلارنىڭ ھەممىسى شادلىنىدۇ؛
ئۇلار مەڭگۈ شادلىق بىلەن تەنتەنە قىلىدۇ؛
سەن ئۇلارنى قوغدايسەن؛
سېنىڭ نامىڭنى سۆيگەنلەر سېنىڭدىن يايىرىدۇ.
¹² چۈنكى سەن، ئى پەرۋەردىگار، ھەققانىي ئادەمگە بەخت ئاتا قىلىسەن؛
ئۇنى شاپائىتىڭ بىلەن قالدۇرغان كەبى ئورايىسەن.

6-كۈي

قايغۇ ئىچىدىكى دۇئا

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، تارلىق سازلار ھەم سەككىز تارلىق ئارفا⁽¹⁹⁾ بىلەن ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: -

پەرۋەردىگار، غەزىپىڭ تۇتقاندا مېنى ئەيىبلەمە؛
قەھرىڭ كەلگەندە مېنى ئەدەپلەمە.
² ماڭا شاپائەت قىلغىن، ئى پەرۋەردىگار، چۈنكى مەن زەئىپلىشىپ
كەتتىم؛
ئى پەرۋەردىگار، مېنى ساقايتقىن، چۈنكى مېنىڭ ئۈستىمگە ئېرىم ۋەھىمگە
چۈشتى.

³ مېنىڭ جېنىم دەھشەتلىك دەككە-دۈككە چۈشتى؛

ئى پەرۋەردىگار، قاچانغىچە شۇنداق بولىدۇ؟

⁴ يېنىمغا قايت، ئى پەرۋەردىگار، جېنىمنى ئازاد قىلغايىسەن،

ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ئۈچۈن مېنى قۇتقۇزغىن.

⁵ چۈنكى ئۆلۈمدە بولسا ساڭا سېغىنىشلار يوق؛

تەھتىساراد⁽²⁰⁾ كىم ساڭا تەشەككۈرلەرنى ئېيتسۇن؟

¹⁹ «سەككىز تارلىق ئارفا» — باشقا بىر تەرجىمىسى «سەككىز ئەنلىك كۈي».

²⁰ «تەھتىسارا» — ئۆلگۈچىلەرنىڭ روھلىرى قىيامەت كۈنىنى كۈتىدىغان جاي (ئىبرانىي تىلىدا «شېئۇل» دېيىلىدۇ).

⁶ مېنىڭ ئۆھ تارتىشلىرىمدىن ماغدۇرۇم قالمىدى؛

تۇن بويى ئورۇن-كۆرىپەمنى كۆلچەك قىلىمەن؛

ياشلىرىم بىلەن كارىۋىتىمنى چۆكتۈرىمەن.

⁷ دەردلەردىن كۆزۈم خىرەلىشىپ كەتتى؛

بارلىق كۈشەندىلىرىم تۈپەيلىدىن كۆزۈم كاردىن چىقىۋاتىدۇ.

⁸ ئى قەبىلىك قىلغۇچىلار، ھەممىڭلار مەندىن نېرى بولۇڭلار؛

چۈنكى پەرۋەردىگار يىغا ئاۋازىمنى ئاڭلىدى.

⁹ پەرۋەردىگار تىلاۋىتىمنى ئاڭلىدى؛

پەرۋەردىگار دۇئايمىنى ئىجابەت قىلىدۇ؛

¹⁰ دۈشمەنلىرىمنىڭ ھەممىسى يەرگە قاراپ قالىدۇ، ئۇلار زور

پاراكەندىچىلىككە دۇچار بولىدۇ؛

تۇيۇقسىز كەينىگە يېنىپ خىجالەتتە قالىدۇ.

7-كۈي خۇدا ئۆز ھەققانىيلىقىنى كۆرسەتكەي!

²⁻¹ داۋۇتنىڭ «شىگگائون»ى: — كۈش ئىسىملىك بىر بىنيامىنلىقنىڭ

سۆزلىرى توغرىلىق ⁽²¹⁾ ئېيتقان كۈيى: —

ئى پەرۋەردىگار، مېنىڭ خۇدايىم، مەن ساڭا تاياندىم؛

ئۇلاردىن بىرى شىردەك مېنى تىتما-تىتما قىلىۋەتمەسۇن،

قۇتقۇزغۇچى يوقلۇقىدىن پايدىلىنىپ مېنى ئېزىۋەتمەسۇن،

مېنى بارلىق قوغلىغۇچىلاردىن قۇتقۇزغىن،

ئۇلاردىن خالاس قىلغىن؛

²¹ «شىگگائون» — بەلكىم «دولقۇنلۇق»، «ئوتلۇق»، «ئاشقىلىق بىلەن» دېگەن مەنىدە بولۇپ،

بۇ سۆز كۈيىنىڭ ئېيتىلىدىغان ئاھاڭىنى بىلدۈرىدۇ.

«كۈش» دېگەن كىشى توغرىلىق باشقا خەۋىرىمىز يوق. ھېچ بولمىغاندا ئۇ داۋۇتقا زىيانكەشلىك قىلماقچى بولغان.

- 3 ئى پەرۋەردىگار خۇدايىم، ئەگەر قولۇمدا قەبىھلىك قىلغان بولسام، ئەگەر شۇنداق قىلغان بولسام: —
- 4 ئەگەر مەن بىلەن ئىناق ئۆتكۈچىگە يامانلىق قايتۇرغان بولسام، — (ئەكسىچە مەن بىلەن بىكاردىن-بىكار دۈشمەنلەشكەننىمۇ قۇتقۇزدۇم)⁽²²⁾ —
- 5 — ئۇنداقتا، دۈشمەن مېنى قوغلاپ تۇتۇۋالسا، ئۇ جېنىمنى چەيلەپ يەر بىلەن يەكسان قىلسۇن، شۆھرىتىمنى تۇپراققا كۆمسۇن!
- 6 ئى پەرۋەردىگار، غەزىپىڭ بىلەن ئورنۇڭدىن تۇرغىن، مېنى ئەزگەنلەرنىڭ قەھرىگە تاقابىل تۇرۇشقا قەددىڭنى رۇسلىغىن، ۋە مېنىڭ ئۈچۈن ئويغانغىن؛
- سەن سوت ۋە ھۆكۈمنى بېكىتكەندىڭغۇ!
- 7 خەلقلەردىن بولغان جامائەت ئەتراپىڭغا ئولشيدۇ؛ سەن ئۇلار ئۈچۈن پەلەكتىكى ئورنۇڭغا قايتىپ بارغايىسەن.⁽²³⁾
- 8 پەرۋەردىگار خەلقلەرنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛ ئى پەرۋەردىگار، ئۆز ھەققانىيلىقىم بويىچە، ۋە ئۆزۈمدە بولغان دۇرۇسلىقىم بويىچە، ماڭا ھۆكۈم چىقارغايىسەن.
- 9 ئاھ، رەزىللەرنىڭ يامانلىقى ئاخىرلاشسۇن! ھەققانىي ئادەمنى چىڭ تۇرغۇزغايىسەن؛ ئى، ئادەم قەلبلىرىنى ھەم ئىچلىرىنى⁽²⁴⁾ سىنىغۇچى ھەققانىي خۇدا! مېنىڭ قالقىنىم بولسا،
- 10 دۇرۇس نىيەتلىكلەرنى قۇتقۇزغۇچى خۇدادىدۇر؛ خۇدا ئادىل سوتچىدۇر،
- 11 ئۇ كۈن بويى گۇناھتىن رەنجىيدىغان ئىلاھتۇر؛ بىرسى يامان يولىدىن يانمىسا،
- 12

22 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ياكى ماڭا ئازار قىلغۇچىنى بىكاردىن-بىكار بۇلغان بولسام،...».

23 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم سۈرگىن»

24 «ئىچلىرى» دېگەن سۆز ئىبرانىي تىلىدا «بۆرەكلىرى» دېيىلىدۇ.

ئۇ قىلىچىنى بىلەيدۇ،
يا ئوقنى تارتىپ بەتلەپ قويىدۇ.
13 شۇنداق ئادەملەر ئۈچۈن ئۇ ئۆلۈم قوراللىرىنى تەييارلىدى؛
ئۇ ئوقلىرىنى كۆيدۈرگۈچى ئوق قىلدى.
14 مانا، مۇشۇنداق كىشىلەر تولغاقتا قەبىھلىك تۇغماقچى،
ئۇنىڭ بويىدا قالغىنى يامانلىقتۇر؛
ئۇنىڭ تۇغقىنى بولسا ساختىلىقتۇر.
15 ئۇ بىر ئورنى كولاپ، ئۇنى چوڭقۇر قىلدى؛
ئۇ ئۆزى كولىغان ئورغا يىقىلىپ چۈشتى.
16 ئۆزىنىڭ يامانلىقى بېشىغا قايتىپ كېلىدۇ،
ئۆز زوراۋانلىقى بولسا ئۆز ئۈستىگە قايتىپ چۈشىدۇ.
17 مەن پەرۋەردىگارىنى ھەققانىيلىقى بىلەن مەدھىيەلەيمەن،
ھەممىدىن يۇقىرى تۇرغۇچى پەرۋەردىگارىنىڭ نامىنى ياڭرىتىپ، كۈي قىلىپ
ئېيتىمەن.

8-كۈي

خۇدانىڭ ئىنسان بالىسىغا بولغان ئۇلۇغ پىلانى

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «گىتتىف»⁽²⁵⁾ تا ئورۇنلانغۇن دەپ،
داۋۇت يازغان كۈي: —
ئى، ئۆز ھەيۋەتتىكى ئاسمانلاردىنمۇ يۇقىرى تىكلەنگەن پەرۋەردىگار رەببىمىز،
پۈتكۈل يەر يۈزىدە نامىڭ شۇنچە شەرەپلىكتۇر!
2 ئۆز رەقىبلىرىڭ تۈپەيلىدىن،
دۈشمەن ۋە قىساسچىلارنىڭ ئاغزىنى ئېتىشكە،
بوۋاقلار ۋە ئەمگۈچىلەرنىڭ ئاغزىدىن كۈچ تىكلەشكەن.
3 مەن بارماقلىرىڭنىڭ ياسىغىنى بولغان ئاسمانلىرىڭغا،

²⁵ «گىتتىف» — ئالىملارنىڭ پەرزىچە «گات» شەھىرىدىن چىققان بىرخىل ساز.

سەن مەزمۇت بېكىتكەن ئاي-يۇلتۇزلارغا قارىغىنىمدا،
 4 سەن ئىنساننى سېغىنىدىكەنسەن،
 ئەمدى ئادەم دېگەن زادى نېمە ئىدى؟
 سەن ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ يوقلايدىكەنسەن،
 ئىنسان بالىسى زادى قانچىلىك نېمە ئىدى؟
 5 چۈنكى سەن ئۇنىڭ ئورنىنى پەرىشتىلەرنىڭكىدىن ئازغىنە⁽²⁶⁾ تۆۋەن
 بېكىتىڭىسەن،

سەن ئۇنىڭغا شان-شەرەپ ۋە شۆھرەتلەرنى تاج قىلىپ بەردىڭ.
 6 ئۇنى قولۇڭنىڭ ياسىغانلىرىنى ئىدارە قىلىشقا تىكلىدىڭ؛
 سەن بارلىق نەرسىلەرنى ئۇنىڭ پۇتى ئاستىغا قويغانسەن،
 7 جۈملىدىن بارلىق قوي-كالىلار،
 دالادىكى بارلىق جانىۋارلار،
 8 ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلار،
 دېڭىزدىكى بېلىقلار،
 دېڭىزلارنىڭ يوللىرىدىن ئۆتكۈچىلەرنىڭ بارلىقىنى پۇتى ئاستىغا قويدۇڭ.
 9 ئى پەرۋەردىگار رەببىمىز، پۈتكۈل يەريۈزىدە نامىڭ نېمىدېگەن شەرەپلىك-ھە!

9-كۈي خۇدا ئۆز شەرىپى ھەم ئادالىتىنى كۆرسەتكەي!

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «مۇت-لايەن»⁽²⁷⁾ دېگەن ئاھاڭدا
 ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: —
 مەن سەن پەرۋەردىگارنى پۈتۈن قەلبىم بىلەن مەدھىيەلەيمەن؛
 مەن سېنىڭ قىلغان بارلىق كارامەتلىرىڭنى بايان قىلاي؛

²⁶ باشقا ئىككى خىل تەرجىمىسى بار: (1) «سەن ئۇنىڭ ئورنىنى خۇدانىڭكىدىن ئازغىنە تۆۋەن بېكىتكەنسەن»؛ (2) «سەن ئۇنىڭ ئورنىنى پەرىشتىلەرنىڭكىدىن بىر مەزگىللىكلا تۆۋەن قىلغانسەن».

²⁷ «مۇت-لايەن» — بەلكىم «ئوغۇلنىڭ ئۆلۈمى» دېگەن مەنىدە.

² مەن سەندىن خۇشال بولۇپ شادلىنىمەن؛
 سېنىڭ نامىڭنى ناخشا قىلىپ ئېيتىمەن، ئى ھەممىدىن ئالىي!
³ مېنىڭ دۈشمەنلىرىمنىڭ كەينىگە يېنىشلىرى بولسا،
 دەل ئۇلارنىڭ سېنىڭ دىدارىڭ ئالدىدا يىقىلىپ، يوقىلىشىدىن ئىبارەت
 بولىدۇ.

⁴ چۈنكى سەن مېنىڭ ھەققىم ھەم دەۋايىمنى سۈرىدىڭ؛
 سەن تەختكە ئولتۇرۇپ، ھەققانىيلارچە سۈتلىدىڭ.
⁵ سەن ئەللەرگە تەنبە بېرىپ، رەزىللەرنى ھالاك قىلدىڭ؛
 سەن ئۇلارنىڭ نامىنى مەڭگۈگە ئۆچۈرۈۋەتكەنسەن.
⁶ ئى دۈشمىنىم! ھالاكەتلىرىڭ مەڭگۈلۈك بولدى!
 سەن شەھەرلىرىنى يۇلۇپ تاشلىۋەتتىڭ،
 ھەتتا ئۇلارنىڭ ناملىرىمۇ يوقاپ كەتتى؛

⁷ بىراق پەرۋەردىگار مەڭگۈگە ئولتۇرۇپ ھۈكۈم سۈرىدۇ؛
 ئۇ ئۆز تەختىنى سوت قىلىشقا تەييارلاپ بېكىتكەن؛
⁸ ئالەمنى ھەققانىيلىق بىلەن سوت قىلغۇچى ئۇدۇر؛
 خەلقلەرنىڭ ئۈستىدىن ئۇ ئادىللىق بىلەن ھۈكۈم چىقىرىدۇ؛
⁹ ھەم ئۇ پەرۋەردىگار ئېزىلگۈچىلەرگە ئېگىز پاناھ،
 شۇنداقلا ئازابلىق كۈنلەردە ئېگىز پاناھدۇر.
¹⁰ نامىڭنى بىلگەنلەر بولسا ساڭا تايىنىدۇ؛

چۈنكى سەن، ئى پەرۋەردىگار، ئۆزۈڭنى ئىزدىگەنلەرنى ھەرگىز تاشلىغان
 ئەمەسسەن.

¹¹ زىيۇندا تۇرغۇچى پەرۋەردىگارغا كۈيلەرنى ياڭرىتىڭلار!

ئۇنىڭ قىلغانلىرىنى خەلقلەر ئارىسىدا بايان قىلىڭلار؛

¹² چۈنكى تۈكۈلگەن قاننىڭ سۈرىقىنى قىلغۇچى ئۇدۇر،

ئۇ دەل شۇنداق كىشىلەرنى ئەسلەيدۇ،

خار قىلىنغانلارنىڭ نالە-پەريادلىرىنى ئۇ ئۇنتۇغان ئەمەس.

¹³ ماڭا شەپقەت كۆرسەتكىن، ئى پەرۋەردىگار،

مېنىڭ ئۆچمەنلەردىن كۆرگەن خورلۇقلىرىمغا نەزەر سالغىنكى،

مېنى ئۆلۈم دەۋۋازىلىرى ئالدىدىن كۆتۈرگەيسەن؛
¹⁴ شۇنداق قىلغاندا مەن زىئون قىزىنىڭ⁽²⁸⁾ دەۋۋازىلىرىدا تۇرۇپ،
 ساڭا تەئەللۇق بارلىق مەدھىيىلەرنى جاكارلايمەن؛
 مەن نىجاتلىق-قۇتقۇزۇشۇڭدا شادلىنىمەن.
¹⁵ ئەللەر بولسا ئۆزلىرى كولىغان ئورغا ئۆزلىرى چۈشۈپ كەتتى،
 ئۆزلىرى يوشۇرۇپ قويغان تورغا پۇتى قاپسىلىپ قالدى.
¹⁶ پەرۋەردىگار چىقارغان ھۆكۈمى بىلەن تونۇلار؛
 رەزىل ئادەملەر ئۆز قولىدا ياسىغىنى بىلەن ئىلىنىپ قالدى.
 خىگگائون⁽²⁹⁾ — سېلاھ.
¹⁷ رەزىللەر،
 يەنى خۇدانى ئۇنتۇغان بارلىق ئەللەر،
 ياندۇرۇلۇپ، تەھتىساراغا⁽³⁰⁾ تاشلىنىدۇ.
¹⁸ چۈنكى نامراتلار مەڭگۈگە ئەستىن چىقىرىلمايدۇ؛
 مۆمىنلەرنىڭ ئۈمىدى مەڭگۈ ئۆچمەي، تۇرىۋىرىدۇ.
¹⁹ ئى پەرۋەردىگار، ئورنۇڭدىن تۇرغىن؛
 ئادەم بالىلىرىنىڭ غەلىبە قىلىشىغا يول قويمىغىن؛
 ھۇزۇرۇڭ ئالدىدا بارلىق ئەللەر سوتلانسۇن.
²⁰ ئۇلارنى دەككە-دۈككەگە چۈشۈر، ئى پەرۋەردىگار؛
 ئەللەر ئۆزلىرىنى بىز پەقەت ئادەم بالىلىرى خالاس، دەپ بىلسۇن!
 سېلاھ!

²⁸ «زىئون قىزى» — يېرۇسالېمنى كۆرسىتىدۇ.

²⁹ «خىگگائون» — بەلكىم «سېغىنىپ ئويلىنىش» دېگەننى بىلدۈرىدۇ؛ شۇنداقلا يەنە بەلكىم:

— «مۇزىكا پەس ئاۋازلىق بولۇشى كېرەك» دېگەننى بىلدۈرۈشى مۇمكىن.

³⁰ «تەھتىسارا» 6-كۈي، 5-ئايەتتىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.

(10-كۈي - 9-كۈي داۋامى)

(10-كۈيىنىڭ 9-كۈي بىلەن سىرلىق ئالاقىسى بار؛ 9-كۈي ھەم 10-كۈيدىكى ئايەتلەر ئىبرانىي تىلىدا ئالاھىدە شەكىلگە ئىگە. ئىبرانىي يېزىقىدا 22 ھەرپ بار. بۇ ئىككى كۈيدىكى تاق ئايەتلەرنىڭ ھەر بىرى ئىبرانىي ئېلىپبە تەرتىپىگە ئاساسەن يېڭى ھەرپ بىلەن باشلىنىدۇ (مەسىلەن، ئۇيغۇر تىلى بولسا، ئا، ئە، ب- قاتارلىق ھەرپلەر بىلەن باشلانغانغا ئوخشاش). 9-كۈي ھەم 10-كۈيىنى بىر-بىرىگە باغلىغاندا، تولۇق «ئېلىپبەلىك نۇسخا» پەيدا بولىدۇ. كېيىن مۇشۇنداق كۈيىنى «ئېلىپبە تەرتىپلىك» كۈي دەپ ئاتايمىز).

10-كۈي

- ¹ نېمىشقا، ئى پەرۋەردىگار، يىراقتا تۇرىسەن؟
نېمىشقا ئازابلىق كۈنلەردە ئۇزۇڭنى يوشۇرىسەن؟
- ² رەزىل ئادەملەر تەكەببۇرلۇقى بىلەن ئاجىز مۆمىنلەرنى تاپ باستۇرۇپ قوغلاپ يۈرىدۇ؛
ئۇلار ئۆزلىرى تاپقان ھىيلىلەر بىلەن ئىلىنىپ، بايلىنىدۇ⁽³¹⁾.
- ³ چۈنكى رەزىللەر ئۆز ئارزۇ-ھەۋەسلىرى بىلەن ماختىنىدۇ؛
ئاچ كۆزلەر ئۈچۈن بەخت تىلەيدۇ؛
پەرۋەردىگارنى بولسا كۆزىگە ئىلمايدۇ⁽³²⁾.
- ⁴ ئۇلار چىرايىدىن ھاكاۋۇرلۇق ياغدۇرۇپ،
خۇدانى ئىزدەيمەيدۇ؛
ئۇلار بارلىق خىياللىرىدا: «ھېچبىر خۇدا يوقتۇر!» دەيدۇ.
- ⁵ ئۇلارنىڭ يوللىرى ھەمىشە راۋان بولىدۇ؛
سېنىڭ ھۆكۈملىرىڭ ئۇلارنىڭ نەزىرىدىن يىراق ۋە ئۈستۈن تۇرىدۇ؛

³¹ ياكى «ئاجىزلار ئۇلارنىڭ ھىيلىلىرى بىلەن ئىلىنىپ قالىدۇ».

³² ياكى «ئاچ كۆزلەر ئادەمنى تىللاپ، پەرۋەردىگارنى چەتكە قاقىدۇ».

ئۇلارنىڭ رەقىبلىرى بولسا، ئۇلارغا قاراپ «تۇفى!» دەپ مازاق قىلىدۇ.

⁶ رەزىل ئادەم كۆڭلىدە: «مەن ھېچ تەۋرەنمەي تۇرىۋېرىمەن! دەۋرىدىن-دەۋرگە ھېچ مۇشەققەتكە ئۇچرىمايمەن» - دەيدۇ.

⁷ ئۇنىڭ ئاغزى قارغاش، ئالدامچىلىق ھەم زۇلۇمغا تولغان؛ تىلى ئاستىدا ئەسكىلىك ۋە قەبىھلىك ياتىدۇ.

⁸ ئۇ مەھەللىلەردە يوشۇرۇنچە ماراپ ئولتۇرىدۇ؛ ئۇ پىنھان جايلاردا گۇناھسىزلارنى ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ؛

كۆزلىرى يوقسۇللارنى كۆزلەيدۇ؛

⁹ ئۇ چاتقاللىقىدا ياتقان شىردەك يوشۇرۇنچە پايلاپ ياتىدۇ؛ ئۇ مۆمىنلەرنى تۇتۇۋېلىش ئۈچۈن يوشۇرۇنچە ماراپ ياتىدۇ؛

مۆمىنلەرنى تۇتۇۋېلىپ، ئۇلارنى ئۆز تورىغا چۈشۈرىدۇ. ¹⁰ يوقسۇللار ئېزىلىدۇ، پۈكۈلىدۇ؛

دەردمەنلەر ئۇنىڭ ياۋۇزلۇقلىرى ⁽³³⁾ بىلەن يىقىلىدۇ.

¹¹ ئۇ كۆڭلىدە: «تەڭرى بۇنى ئۇنتۇپ قالدى، ئۇ يۈزىنى يېپىۋېلىپ، قارمايدۇ» ⁽³⁴⁾؛

بۇنى ھەرگىز كۆرمىەيدۇ» - دەيدۇ.

¹² ئورنۇڭدىن تۇرغىن، ئى پەرۋەردىگار؛ ئى تەڭرىم، قولۇڭنى كۆتۈرگىن؛

ئېزىلگەن مۆمىنلەرنى ئۇنتۇما!

¹³ رەزىل ئادەم نېمىشقا سەن خۇدانى كۆزىگە ئىلمايدۇ؟ ئۇ كۆڭلىدە: «خۇدا بۇنى سۈرۈشتۈرمەيدۇ!» - دەيدۇ.

¹⁴ سەن بۇنى كۆرگەنسەن؛

سەن ئۆز قولۇڭ بىلەن يامانلىق ھەم زۇلۇمنى ئۆزلىرىگە قايتۇرۇش ئۈچۈن، ئۆزۈڭ بۇلارنى كۆزلەپ يۈرسەن؛

دەردمەنلەر ئۆزلىرىنى ساڭا ئامانەت قىلىدۇ؛

³³ «ياۋۇزلۇقلىرى» - بەلكىم كۆچمە مەنىدە بولۇپ، شىرنىڭ كۈچلۈك پۇتلىرىنى ياكى چىشلىرىنى ۋە ياكى ئوۋچىلارنىڭ تورلىرىنى (9-ئايەت) كۆرسىتىشى مۇمكىن.

³⁴ ياكى «يۈزىنى يېپىپ قارمايدۇ» ياكى «يۈزىنى يوشۇرۇپ قارمايدۇ»

چۈنكى سەن يېتىم-يېسىرلەرگە يار-يۆلەك بولۇپ كەلگەنسەن؛
¹⁵ رەزىل، يامان ئادەمنىڭ بىلىكىنى سۇندۇرۇۋەتكەيسەن؛
 ئۇنىڭ رەزىللىكىنى بىرمۇبىر سۈرۈشتۈرۈپ، ئۈزۈل-كېسىل يوقاتقايسەن.
¹⁶ پەرۋەردىگار ئەبەدىلئەبەدىگىچە پادىشاھدۇر؛
 ئىمانسىز ئەللەر⁽³⁵⁾ بولسا پەرۋەردىگارنىڭ زېمىنىدىن⁽³⁶⁾ يوقىلار.
¹⁸⁻¹⁷ پەرۋەردىگار، سەن ئاجىز مۆمىنلەرنىڭ ئارمانلىرىنى ئاڭلايسەن؛
 ئۇلارنىڭ دىلىنى توق قىلىسەن؛
 يېتىم-يېسىرلار ۋە ئېزىلگۈچىلەر ئۈچۈن ئادالەتنى ياقلاپ،
 يەر يۈزىدىكى ئىنسانلارنىڭ ئاجىز-مۆمىنلەرگە قايتىدىن ۋەھىمە سالغۇچى
 بولماسلىقى ئۈچۈن،
 قۇلىقىڭنى دىڭ تۇتسەن.

11-كۈي

«قېنى، قاچماسەن؟»

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي:
 پەرۋەردىگارنى باشپاناھم قىلدىم؛
 ئەمدى سىلەر قانداقمۇ ماڭا: «قۇشتەك ئۆز تېغىڭغا ئۈچۈپ قاچ!
² چۈنكى مانا، رەزىللەر كاماننى تارتىپ،
 قاراڭغۇلۇقتىن كۆڭلى دۇرۇسلارغا قارىتىپ ئاتماقچى بولۇپ،
 ئۇلار ئوقنى كىرىچقا سېلىپ قويدى؛
³ «ئۇلار⁽³⁷⁾ ھالاك قىلىنسا،
 ئەمدى ھەققانىيلار نېمىمۇ قىلار؟» — دەۋاتىسىلەر؟

³⁵ ئىبرانىي تىلىدا «ئەللەر» — مۇشۇ يەردە خۇدانىڭ يولىنى رەت قىلىدىغان يات ئەللەرنى كۆرسىتىدۇ.

³⁶ خۇدانىڭ «ئۆز زېمىنى» بولسا، ئىسرائىلغا مىراس قىلغان قانائان زېمىنى (پەلەستىن)دۇر.

³⁷ «ئۇلار» — جامائەتنىڭ ياكى جەمئىيەتنىڭ ئۇللىرىنى كۆرسىتىدۇ.

- 4 پەرۋەردىگار ئۆزىنىڭ مۇقەددەس ئىبادەتخانىسىدىدۇر،
پەرۋەردىگارنىڭ تەختى ئاسمانلاردىدۇر؛
ئۇ نەزەر سالىدۇ،
ئۇنىڭ سەزگۈر كۆزلىرى⁽³⁸⁾ ئىنسان بالىلىرىنى كۆزىتىپ، سىنايدۇ.
5 پەرۋەردىگار ھەققانىي ئادەمنى سىنايدۇ؛
رەزىللەرگە ۋە زوراۋانلىققا خۇشتارلارغا ئۇ ئىچىدىن نەپرەتلىنىدۇ.
6 ئۇ رەزىللەرگە قاپقانلار، ئوت ۋە گۈڭگۈرتنى ياغدۇرىدۇ؛
پىژغىرىم قىزىق شامال ئۇلارنىڭ قەدەھىدىكى نېسۋىسى⁽³⁹⁾ بولىدۇ.
7 چۈنكى پەرۋەردىگار ھەققانىيدۇر؛
ھەققانىيلىق ئۇنىڭ ئامرىقىدۇر؛
كۆڭلى دۇرۇسلار ئۇنىڭ دىدارىنى كۆرىدۇ.

12-كۈي

رەزىل دۇنيادىن ساقلاش

- 1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، شېمىنت⁽⁴⁰⁾ بىلەن ئوقۇلسۇن
دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: —

- قۇتقۇزغايىسەن، پەرۋەردىگار، چۈنكى ئىخلاسمەن ئادەم تۈگەپ كەتتى؛
ئادەملەر ئارىسىدىن سادىق مۆمىنلەر غايىپ بولدى.
2 ھەربىرسى ئۆز يېقىنلىرىغا يالغان ئېيتىدۇ؛
خۇشامەتچى لەۋلەردە، ئالىكوڭۇللۇك بىلەن سۆزلىشىدۇ.
3 پەرۋەردىگار بارلىق خۇشامەتچى لەۋلەرنى،
ھاكاۋۇرلارچە سۆزلەيدىغان تىلنى كېسىۋەتكەي!
4 ئۇلار: «تىلىمىز بىلەن غەلىبە قىلىمىز؛

³⁸ ئىبرانىي تىلىدا «ئۇنىڭ كۆز قاپاقلىرى».

³⁹ «ئۇلارنىڭ ... نېسۋىسى» — كىنايىلىك گەپ.

⁴⁰ «شېمىنت» — بەلكىم، «سەككىز تارلىق ساز» ياكى «سەككىز نوتىلىق كۈي» دېگەن مەنىدە.

لەۋلىرىمىز بولسا ئۆزىمىزنىڭكىدۇر؛
 كىم بىزگە رەب بولالىسۇن؟» - دەيدۇ.
 5 «ئېزىلگۈچى ئاجىزلارنى باسقان زۇلۇم ۋە جىددىن،
 مىسكىنلەرنىڭ ئاھۇزارلىرى ۋە جىددىن،
 ھازىرلا ئورنۇمدىن تۇراي» - دەيدۇ پەرۋەردىگار،
 «مەن ئۇلارغا، ئۇلار زارىقىپ كۈتكەن ئازادلىقنى يەتكۈزۈمەن».⁽⁴¹⁾
 6 پەرۋەردىگارنىڭ سۆزلىرى بولسا ساپ سۆزلەردۇر؛
 ئۇلار يەتتە قېتىم ساپلاشتۇرۇلغان،
 ساپال قازاندا تاۋلانغان كۈمۈشتەكتۇر.
 7 سەن پەرۋەردىگار، ئۇلارنى⁽⁴²⁾ ساقلايسەن؛
 سەن مۆمىنلەرنى مۇشۇ دەۋردىن مەڭگۈگە قوغدايسەن؛
 8 چۈنكى رەزىل ئادەملەر ھەرياندا غادىيىپ يۈرۈشىدۇ،
 پەسكەشلىك ئىنسان بالىلىرى ئارىسىدا ئالىيجانابلىق دەپ ماختالماقتا!

13-كۈي

قاچانغىچە، ئى پەرۋەردىگار؟

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: -

ئى پەرۋەردىگار، قاچانغىچە؟
 سەن مېنى مەڭگۈگە ئۇنتۇمسەن؟
 قاچانغىچە دىدارىڭنى مەندىن يوشۇرسەن؟
 2 قاچانغىچە ھەركۈنى قايغۇرۇپ، قەلبىمدە ئۆز-ئۆزۈم بىلەن
 مەسلىھەتلىشىمەن؟

قاچانغىچە دۈشمىنىم مەندىن شادلىنىپ غالىب يۈرىدۇ؟

3 ماڭا قارا، ماڭا جاۋاب بەرگىن، ئى پەرۋەردىگار خۇدايىم!

⁴¹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇلارنى «تۇفى!» دەپ مازاق قىلغۇچىلاردىن ئازاد قىلىمەن»

⁴² «ئۇلارنى» - 5-ئايەتتە تىلغا ئېلىنغان «ئېزىلگەنلەر» ۋە «مىسكىنلەر»نى كۆرسىتىدۇ.

ئۆلۈم ئۇيقۇسى مېنى بېسىپ كەلگۈچە،
 كۆزۈمنى يورۇتقايسەن،
 4 دۈشمىنىمنىڭ: «مەن كۈچىيىپ ئۆزىڭ ئۈستىدىن غەلبە قىلدىم»
 دېمەسلىكى ئۈچۈن،
 رەقىبلىرىم سەنتۇرۇلگەنلىكىمنى كۆرۈپ شادلانماسلىقى ئۈچۈن،
 كۆزۈمنى يورۇتقايسەن!
 5 بىراق مەن بولسام سېنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭگە ئۆزۈمنى تاپشۇردۇم؛
 يۈرىكىم سېنىڭ نىجاتلىقىڭدىن شادلىنىدۇ؛
 6 مەن پەرۋەردىگارغا ناخشا ئېيتىمەن؛
 چۈنكى ئۇ ماڭا زور مېھرىبانلىقنى كۆرسەتتى.

14-كۈي

قاراڭغۇ دۇنيا

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي:

ئەخمەق كىشى كۆڭلىدە: «ھېچبىر خۇدا يوق» — دەيدۇ.
 ئۇلار چىرىكىلىشىپ،
 يىرگىنچلىك قەبىھلىكنى قىلىشتى؛
 ئۇلارنىڭ ئىچىدە مېھرىبانلىق قىلغۇچى يوقتۇر؛
 2 پەرۋەردىگار ئەرىشتە تۇرۇپ، ئادەم بالىلىرىنى كۆزىتىپ:
 «بۇ ئىنسانلارنىڭ ئارىسىدا ئىنساپنى چۈشىنىدىغان بىرەرسى بارمىدۇ؟
 خۇدانى ئىزدەيدىغانلار بارمىدۇ؟
 3 ھەممە ئادەم يولدىن چىقتى،
 ھەممە ئادەم چىرىكىلىشىپ كەتتى،
 مېھرىبانلىق قىلغۇچى يوق، ھەتتا بىرىمۇ يوقتۇر.

⁴ ناننى يېگەندەك مېنىڭ خەلقىمنى يۇتۇۋالغان بۇ قەبىھلىك قىلغۇچىلار ھېچنېمىنى بىلمەمدۇ؟» - دەيدۇ.

ئۇلار پەرۋەردىگارغا ھېچبىر ئىلتىجا قىلمايدۇ.

⁵ مانا ئۇلارنى غايەت زور قورقۇنچ باستى؛

چۈنكى خۇدا ھەققانىيلارنىڭ دەۋرىدۇر.

⁶ «سىلەر ئېزىلگەنلەرنىڭ كۈڭلىگە پۈككەن ئۈمىدىنى يوق قىلماقچى

بولسىلەر؛

بىراق پەرۋەردىگار ئۇنىڭ باشپاناھدۇر!»⁽⁴³⁾

⁷ ئاھ، ئىسرائىلنىڭ نىجاتلىقى زىنۇدىن چىقىپ كەلگەن بولسا ئىدى!

پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنى ئاسارەتتىن چىقىرىپ،

ئازادلىققا ئېرىشتۈرگەن چاغدا،

ياقۇپ شادلىنىدۇ،

ئىسرائىل⁽⁴⁴⁾ خۇشاللىنىدۇ!

15-كۈي

كىم خۇدا ئالدىدا تۇرالايدۇ؟

¹ داۋۇت يازغان كۈي: -

پەرۋەردىگار، كىم چېدىرىڭدا تۇرالايدۇ؟

كىم پاك-مۇقەددەس تېغىڭدا ماكانلىشىدۇ؟

⁴³ ياكى «چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇنىڭ باشپاناھدۇر!». بىزنىڭچە «بىراق» توغرا كېلىدۇ - دېمەك، خۇدا ئەز خەلقىنىڭ بوزەك قىلىنىشىغا قاراپ، ئۇلارنى قوغلاشقا ھەرىكەت قىلىدۇ. باشقا بىرخىل

تەرجىمىسى: «گەرچە پەرۋەردىگار ئۇنىڭ باشپاناھى بولسا!»

⁴⁴ ئوقۇرمەنلەر تەۋراتتىكى «يارىتىلىش» دېگەن قىسمىنى ئوقۇغان بولسا، ئېسىدە بولىدۇكى،

خۇدا ھەزرىتى ياقۇپنىڭ ئىسمىنى «ئىسرائىل» غا ئۆزگەرتكەن. يەھۇدىي خەلقى (ئىسرائىللار)

ياقۇپنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئىبارەت. شۇڭا تەۋراتتىكى باشقا يەرلەردە ياكى زەبۇردا «ياقۇپ» ياكى

«ئىسرائىل» ئادەتتە يەھۇدىيلار، يەنى ئىسرائىل خەلقىنى كۆرسىتىدۇ. ئەگەر تېكىست ھەزرىتى

ياقۇپ (ئىسرائىل) نىڭ ئۆزىنى كۆرسەتكەن بولسا، ئىزاھات بېرىمىز.

² كىمكى تامامەن دۇرۇسلۇقتا ماڭسا،
 ھەققانىيلىقنى يۈرگۈزسە،
 كۆڭلىدە ھەقىقەتنى سۆزلىسە؛
³ تىلى بىلەن گەپ توشۇمسا،
 ئۆز يېقىنىغا يامانلىق قىلمسا،
 قوشنىسىنىڭ ئەيىبىنى كولاپ ئاچمسا،
⁴ پەس ئادەمنى كۆزگە ئىلمىسا،
 پەرۋەردىگاردىن ئەيىمىدىغانلارنى ھۆرمەتلىسە،
 ئۆزىگە زىيانلىق بولغان تەقدىردىمۇ ئىچكەن قەسمنى ئۆزگەرتىمىسە،
⁵ پۇلنى خەقلەرگە ئۆسۈمگە بەرمىسە،
 بىگۇناھلارنىڭ زىيىنىغا پارا ئالمىسا؛
 كىمكى مۇشۇلارنى قىلسا،
 مەڭگۈگە تەۋرەنمەس.

16-كۈي

ئاخىرەتكىچە خۇداغا باغلىغان چەكسىز ئۈمىد

¹ داۋۇت يازغان «مىختام» كۈيى⁽⁴⁵⁾:

مېنى ساقلىغىن، ئى تەڭرى،
 چۈنكى مەن ساڭا تايىنىمەن.
² مېنىڭ جېنىم پەرۋەردىگارغا: «سەن مېنىڭ رەببىمدۇرسەن؛
 سەندىن باشقا مېنىڭ بەخت-سانادىتىم يوقتۇر⁽⁴⁶⁾» — دېدى.
³ يەر يۈزىدىكى مۇقەددەس بەندىلىرىڭ بولسا،

⁴⁵ «مىختام» — بەزى ئالىملارنىڭ پەرىزچە «ئۈنسز دۇئا» ياكى «يوشۇرۇن گۆھەر» دېگەن

مەنىدە.

⁴⁶ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى — «مېنىڭ ياخشىلىقىم (ھەرگىز) سېنىڭكىگە يەتمەيدۇ».

ئۇلار ئالىيجانابلاردۇر،

ئۇلار مېنىڭ ھەممە خۇشاللىقىمدۇر.

⁴ كىم باشقا ئىلاھنى ئىزدەشكە ئالدىرىسا،

ئۇلارنىڭ دەردلىرى كۆپىيىپ كېتىدۇ.

غەيرىي ئىلاھلارغا ئاتاپ ھەدىيە قانلىرىنى تۈكمەيمەن،

ئۇلارنىڭ ناملىرىنى تىلىمىغىمۇ ئالمايمەن.

⁵ پەرۋەردىگار بولسا مېنىڭ مىراسىم ھەم قەدەھىمدىكى نېسىۋەمدۇر⁽⁴⁷⁾؛

چەك تاشلىنىپ ئېرىشكەن نېسىۋەمنى⁽⁴⁸⁾ ئۆزۈڭ ساقلايسەن؛

⁶ نېسىۋەمنى بەلگىلىگەن سىزىقلار⁽⁴⁹⁾ ماڭا گۈزەل يەرلەرنى بېكىتكەندۇر؛

بەرھەق، مېنىڭ گۈزەل مىراسىم باردۇر!

⁷ ماڭا نەسىھەت بەرگەن پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرمىەن؛

ھەتتا كېچىلەردىمۇ ئۇچدانىم⁽⁵⁰⁾ ماڭا ئۆگىتىدۇ.

⁸ مەن پەرۋەردىگارنى ھەردائىم كۆز ئالدىمدىن كەتكۈزمەيمەن؛

ئۇ ئوڭ يېنىمدا بولغاچقا،

مەن ھەرگىز تەۋرەنمەيمەن.

⁹ شۇڭا مېنىڭ قەلبىم شادلاندى،

مېنىڭ روھىم⁽⁵¹⁾ تېخىمۇ كۆتۈرۈلىدۇ،

مېنىڭ تېنىم ئامان-ئېسەنلىكتە تۇرىدۇ؛

⁴⁷ خۇدانىڭ «ئۆز خەلقىنىڭ مىراسى» بولغانلىقى توغرىلىق «يار.» 1:15، «چۆل.» 20:18،

«زەب.» 26:73 نى ۋە ئىزاھاتلىرىنى كۆرۈڭ.

⁴⁸ ئىسرائىللار يەشۇئا پەيغەمبەرنىڭ يېتەكچىلىكى بىلەن پەلەستىن زېمىنىنى ئىگىلىگەن ۋاقىتتا، ھەر قەبىلىنىڭ، ھەر ئائىلىنىڭ تەئەللۇقى چەك تاشلاش بىلەن بېكىتىلگەن («يەشۇئا» 18-19-باب). مۇسا پەيغەمبەرگە تاپشۇرۇلغان قانۇن بويىچە، بۇ تەئەللۇقات بولسا مەڭگۈگە مۇشۇ ئائىلە ئەۋلادلىرىغا مىراس قالدۇرۇلىدۇ.

⁴⁹ يۇقىرىقى 5-ئايەتتىكى چەك بەلگىلىگەن جاي سىزىقلار بىلەن بېكىتىلگەن. داۋۇت بەلكىم مۇشۇ سۆزلەرنى كۆچمە مەنىدە ئىشلىتىپ: «ھاياتىم ۋە تۇرمۇشىمنى ھەر جەھەتتىن خۇدا ياخشى بېكىتكەن» — دېمەكچى بولسا كېرەك.

⁵⁰ «ئۇچدانىم» — ئىبرانىي تىلىدا «بۆرەكلىرىم» دېگەن سۆز بىلەن بىلدۈرۈلىدۇ.

⁵¹ «روھىم» — ئىبرانىي تىلىدا «شان-شەرىپىم» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

- 10 چۈنكى جېنىمنى تەھتىسارادا⁽⁵²⁾ قالدۇرمايسەن،
شۇنداقلا سېنىڭ مۇقەددەس بولغۇچىڭنى⁽⁵³⁾ چىرىشتىن ساقلايسەن⁽⁵⁴⁾.
11 سەن ماڭا ھايات يولىنى كۆرسىتىسەن؛
ھۇزۇرۇڭدا تولۇپ تاشقان شاد-خۇراملىق باردۇر؛
ئوڭ قولۇڭدا مەڭگۈلۈك بەھرە-لەززەتلەرمۇ باردۇر.

17-كۈي

تەكەببۇرلارنىڭ بېسىمىدىن قۇتقۇزغايىسەن!

1 داۋۇتنىڭ دۇئاسى: -

- ھەققانىي تەلەپنى ئاڭلا، ئى پەرۋەردىگار، مېنىڭ ئىدايىمغا كۆڭۈل قويغىن؛
مېنىڭ دۇئايمغا قۇلاق سالغىن،
ئۇ يالغانچى لەۋلەردىن چىققان ئەمەس.
2 ھۇزۇرۇڭدىن ھۆكۈمۈم چىقىرىلغاي!
كۆزۈڭ نېمە دۇرۇس ئىكەنلىكىنى پەرق ئەتكەي!
3 سەن مېنىڭ قەلبىمنى سىنىغانسەن،
سەن كېچىدىمۇ ماڭا يېقىنلىشىپ كۆزەتتىڭ؛

⁵² تەۋرات ۋە ئىنجىل بويىچە، «دوزاخ» ياكى «جەھەننەم» پەقەتلا ئاخىرەت كۈنىدىن كېيىن باشلىنىدۇ. ئۇنىڭدىن ئىلگىرى، ئۆلۈپ كەتكەن ئادەملەرنىڭ روھى بىر ئورۇنغا، يەنى «تەھتىسارا»غا باردۇ. مەسىھ ئەيسا كرېستكە مىخلانغاندىن كېيىن، «تەھتىسارا»دا چوڭ بىر ئۆزگىرىش يۈز بەردى. بۇ يەردە بىز ئۇ توغرىلۇق توختالمايمىز. بىراق مۇشۇ ئايەتتە، داۋۇت پەيغەمبەر «مەسىھ» (قۇتقۇزغۇچى) نىڭ گۆردە تۇرماي تىرىلدۈرۈلىدىغانلىقىنى ئالدىن ئېيتقان. «تەبىرلەر» نىمۇ كۆرۈڭ.
⁵³ مۇقەددەس كىتابتا، «مۇقەددەس» «ئۇلۇغ» ئەمەس، بەلكى «مۇتلەق پاك»، «خۇداغا خاس»، «پۈتۈنلەي خۇداغا ئاتالغان» دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. «مۇقەددەس بولغۇچىڭ» چوقۇم مەسىھنى كۆرسىتىدۇ.

⁵⁴ «چىرىشتىن ساقلايسەن» — ئىبرانىي تىلىدا «چىرىشنى كۆرگۈزمەيسەن». دېمەك، گۆرگە قويۇلغان بولسىمۇ، تېنى چىرىمايدۇ (تېز تىرىلدۈرۈلىدۇ).

سەن مېنى تاۋلاپ كۆرۈڭدىن كەچۈردىڭسەن،
 مېنىڭدىن ھېچبىر سەۋەنلىك تاپالمىدىڭ؛
 كۆڭلۈمدە: ئاغزىم ئىتائەتسىزلىك قىلمىسۇن! — دەپ نىيەت قىلدىم.
⁴ ئادەم بالىلىرىنىڭ ھاياتىتىكى ئىشلىرىدا،
 لەۋلىرىڭدىن چىققان سۆزلەر بىلەن زوراۋانلارنىڭ يوللىرىدىن ئۆزۈمنى نېرى
 قىلدىم.

⁵ مېنىڭ قەدەملىرىم يوللىرىڭدىن چىقمىغان،
 پۇتلىرىم تېپىلىپ كەتمىگەن.
⁶ مەن ساڭا ئىلتىجا قىلدىم،
 چۈنكى تىلەكلىرىمنى ئىجابەت قىلىسەن، ئى تەڭرىم؛
 ماڭا قۇلاق سالغىن،
 سۆزلىرىمنى ئاڭلىغىن.

⁷ ئى، ئۆزۈڭگە تايانغانلارنى قارشى چىققۇچىلاردىن ئوڭ قولىڭ بىلەن
 قۇتقۇزغۇچى،
 كارامەتلىرىڭنى كۆرسىتىپ، ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭنى⁽⁵⁵⁾ ئايان
 قىلغايىسەن!

⁸ مېنى كۆز قارىچۇقۇڭدەك ساقلىغايىسەن؛
 قاناتلىرىڭ سايىسىدە مېنى يوشۇرغايىسەن؛
⁹ مېنى بۇلىماقچى بولغان رەزىل ئادەملەردىن،
 مېنى قورشىۋالغان ئەشەددىي كۈشەندىلىرىمدىن يوشۇرغىن؛
¹⁰ ئۇلارنىڭ باغرىنى ماي قاپلاپ، قېتىپ كەتكەن⁽⁵⁶⁾؛
 ئۇلارنىڭ ئېغىزلىرى تەكەببۇرلارچە سۆزلەيدۇ؛
¹¹ ئۇلار يوللىرىمنى تورۇتۇپ،
 بىزنى⁽⁵⁷⁾ يەرگە ئۇرۇشقا كۆزنى ئالايىتىپ،

⁵⁵ «ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ» ئەسلىدە كۆپلۈك شەكلىدە «ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭلار».

⁵⁶ «ئۇلار باغرىنى ماي قاپلاپ، قېتىپ كەتكەن» — بۇ ئىبارە ئۇلارنىڭ ئىنتايىن تەكەببۇرلۇقى،
 باشقىلارغا ھېچ كۆڭۈل بۆلمەيدىغانلىقى، ئۇلارنى كۆزگە ئىلمايدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

⁵⁷ ياكى «مېنى».

- ¹² ئولجىغا ئاچ كۆزلۈك بىلەن تىكىلگەن شىردەك،
يوشۇرۇن جايلاردا ماراپ يۈرىدىغان ياش شىردەكتۇر.
- ¹³ ئورۇنۇڭدىن تۇرغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار،
ئۇنىڭ يولىنى توسۇپ، يەر بىلەن يەكسان قىلغايىسەن،
جېنىمنى رەزىل ئادەمدىن قۇتقۇزغىن، قىلىچىڭ بىلەن؛
- ¹⁴ مېنى ئۆز قولۇڭ بىلەن كىشىلەردىن،
يەنى مۇشۇ دەۋردىكى كىشىلەردىن قۇتقۇزغىن؛
ئۇلارنىڭ نېسىۋىسى بولسا مۇشۇ دۇنيادىلاردۇر؛
سەن ئۇلارنىڭ قارىنىنى نېمەتلىرىڭ بىلەن تولدۇرسەن؛
ئۇلارنىڭ كۆڭلى پەرزەنتلىرى بىلەن قاندى،
بالىلىرىغا بايلىقلىرىنى قالدۇرىدۇ.
- ¹⁵ مەن بولسام، ھەققانىيلىقتا يۈزۈڭگە قارىغۇچى بولمەن؛
ئويغانغىنىمدا، سېنىڭ دىدارىڭدىن سۆيۈنمەن!⁽⁵⁸⁾

18-كۈي ئالەمچە قۇتقۇزۇش

- ¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، پەرۋەردىگارنىڭ
قولى داۋۇت يازغان كۈي؛ پەرۋەردىگار ئۇنى بارلىق دۈشمەنلىرىدىن ھەم
سائۇل پادىشاھنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغان كۈنى، ئۇ پەرۋەردىگارغا مۇنۇ
كۈيىنىڭ سۆزلىرىنى ئېيتتى: —

- ئاھ، پەرۋەردىگارم، مېنىڭ كۈچ-قۇدرىتىم،
مەن سېنى سۆيىمەن!
² پەرۋەردىگار مېنىڭ خادا تېغىم، مېنىڭ قورغىنىم، مېنىڭ نجاتكارىمدۇر!

مېنىڭ تەڭرىم، مېنىڭ قورام تېشىم، مەن ئۇنىڭدىن ھىمايە تاپمەن؛
ئۇ مېنىڭ قالقىنىم، مېنىڭ قۇتقۇزغۇچى مۇڭگۈزۈم⁽⁵⁹⁾، مېنىڭ ئېگىز
مۇنارىمدۇر!

³ مەدھىيىلەرگە لايىق پەرۋەردىگارغا نىدا قىلىمەن،

شۇندا دۈشمەنلىرىمدىن قۇتقۇزۇلىمەن؛

⁴ ئۆلۈمنىڭ ئاسارەتلىرى مېنى قورشىۋالدى،

ئىخلاسىسىزلىرىنىڭ يامراپ كېتىشى⁽⁶⁰⁾ مېنى قورقتىۋەتتى؛

⁵ تەھتىساراننىڭ تانىلىرى مېنى چىرمىۋالدى،

ئۆلۈم سىرتماقلىرى ئالدىمغا كەلدى.

⁶ قىينالىغىنىمدا مەن پەرۋەردىگارغا نىدا قىلدىم،

خۇدايىمغا پەرياد كۆتۈردۈم؛

ئۇ ئىبادەتخانىسىدىن ئاۋازىمنى ئاڭلىدى،

مېنىڭ پەريادىم ئۇنىڭ ھۇزۇرىغا كەلدى،

ئۇنىڭ قۇلىقىغا كىردى.

⁷ شۇ چاغ يەر-زېمىن تەۋرەپ، سىلكنىپ كەتتى،

تاغلارنىڭ ئۆلىرى دەھشەتلىك تەۋرەندى، سىلكنىپ كەتتى؛

چۈنكى ئۇ غەزەپلەندى⁽⁶¹⁾.

⁸ ئۇنىڭ دىمىغىدىن ئىس ئۆرلەپ تۇراتتى،

ئاغزىدىن چىققان ئوت ھەممىسىنى يۇتۇۋەتتى؛

ئۇنىڭدىن كۆمۈر چوغىلىرى چىقتى⁽⁶²⁾؛

⁹ ئۇ ئاسمانلارنى تەزىم قىلدۇرۇپ چۈشتى،

پۇتى ئاستى تۈم قاراڭغۇلۇق ئىدى.

⁵⁹ ئىبرانىي تىلىدا «نىجاتلىقىمنىڭ مۇڭگۈزى».

⁶⁰ ئىبرانىي تىلىدا «ئىخلاسىسىزلىرىنىڭ قىيان-تاشقىنلىرى».

⁶¹ بۇ كۆيدىكى سۆزلەر تەدرىجىي ھالدا داۋۇتنىڭ ئۆزىنىڭ ئەھۋالىدىن ئايرىلىپ، داۋۇتنىڭ بولغۇسى

ئەۋلادى مەسىھنىڭ ھاياتىغا ئۆتتۇ. كۆيدە مەسىھنىڭ ھاياتى، جاپا-مۇشەققەت تارتىدىغانلىقى،

ئاخىرىدا ئۇنىڭ شان-شەرەپكە ئېرىشىدىغانلىقى ۋە پۈتكۈل ئالەمگە پادىشاھ بولىدىغانلىقى

كۆرسىتىلىدۇ. دېمەك، بۇ كۆينىڭ ئۆزى ئۇلۇغ بىر بېشارەتتۇر.

⁶² ياكى «تۇتاشتۇرۇلدى».

- 10 بىر كېرۋىنى⁽⁶³⁾ مېنىڭ پەرۋاز قىلدى،
شامالنىڭ قاناتلىرىدا غۇيۇلداپ ئۇچۇپ كەلدى.
- 11 ئۇ قاراڭغۇلۇقنى ئۆزىنىڭ يوشۇرۇنىدىن جايى قىلدى،
سۇلارنىڭ قاراڭغۇسىنى،
ئاسمانلارنىڭ قويۇق بۇلۇتلىرىنى،
ئۆز ئەتراپىدا چېدىرى قىلدى.
- 12 ئۇنىڭ ئالدىدىكى يورۇقلۇقتىن،
قويۇق بۇلۇتلار، مۆلدۈر، ئوتلۇق چوغلار چىقىپ ئۆتتى؛
- 13 پەرۋەردىگار ئاسماندا گۈلدۈرلدى؛
ھەممىدىن ئالىي بولغۇچى ئاۋازىنى ياڭراتتى،
مۆلدۈر ۋە ئوتلۇق چوغلار بىلەن.
- 14 بەرھەق، ئۇ ئوقلىرىنى ئېتىپ، دۈشمەنلىرىمنى⁽⁶⁴⁾ تارقىتىۋەتتى؛
چاقماقلارنى چاقتۇرۇپ، ئۇلارنى قىيقاس-چۇقانغا سالدى؛
- 15 شۇنىڭ بىلەن دېڭىزلارنىڭ تەكتى كۆرۈنۈپ قالدى،
ئالەمنىڭ ئۇللىرى ئاشكارىلاندى،
تەننەپەش بىلەن،
دىمىڭىزدىن چىققان نەپەسنىڭ زەربىسى بىلەن، ئى پەرۋەردىگار.
- 16 ئۇ يۇقىرىدىن قولىنى ئۇزىتىپ، مېنى تۇتتى؛
مېنى ئۇلۇغ سۇلاردىن تارتىپ ئالدى.
- 17 ئۇ مېنى كۈچلۈك دۈشمەنلىرىدىن،
ھەم ماڭا ئۆچمەنلىك قىلغۇچىلاردىن قۇتقۇزدى؛
چۈنكى ئۇلار مەندىن كۈچلۈك ئىدى.
- 18 كۈلپەتكە ئۇچرىغان كۈنۈمدە، ئۇلار ماڭا قارشى ھۇجۇمغا ئۆتتى؛
بىراق پەرۋەردىگار مېنىڭ تايانچىم ئىدى.
- 19 ئۇ مېنى كەڭرى-ئازادە بىر جايغا ئېلىپ چىقاردى؛
ئۇ مېنى قۇتقۇزدى، چۈنكى ئۇ مەندىن خۇرسەن بولدى.

63 «كېرۋى» — ئىنتايىن كۈچلۈك بىرخىل قاناتلىق پەرىشتە. «تەبىرلەر» نى كۆرۈڭ.

64 ئىبرانىي تىلىدا «ئۇلارنى». 17-ئايەتنى كۆرۈڭ.

- ²⁰ پەرۋەردىگار ھەققانىيلىقىمغا قاراپ ماڭا ئىلتىپات كۆرسەتتى؛
 قولۇمنىڭ ھالالىقىنى ئۇ ماڭا قايتۇردى؛
- ²¹ چۈنكى پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىنى تۇتۇپ كەلدىم؛
 رەزىللىك قىلىپ خۇدايىمدىن ئايرىلىپ كەتمىدىم؛
- ²² چۈنكى ئۇنىڭ بارلىق ھۆكۈملىرى ئالدىمىدىم؛
 مەن ئۇنىڭ بەلگىلىمىلىرىنى ئۆزۈمدىن نېرى قىلمىدىم؛
- ²³ مەن ئۇنىڭ بىلەن غۇبارسىز يۈردۈم،
 ئۆزۈمنى گۇناھتىن نېرى قىلدىم؛
- ²⁴ شۇنىڭ ئۈچۈن پەرۋەردىگار ھەققانىيلىقىمغا قاراپ،
 كۆز ئالدىدىكى قولۇمنىڭ ھالالىقىغا قاراپ، قىلغانلىرىمنى قايتۇردى⁽⁶⁵⁾.
- ²⁵ ۋاپادار-مېھرىبانلارغا ئۆزۈڭنى ۋاپادار-مېھرىبان كۆرسىتىسەن؛
 غۇبارسىزلارغا ئۆزۈڭنى غۇبارسىز كۆرسىتىسەن؛
- ²⁶ ساپ دىللىقلارغا ئۆزۈڭنى ساپ دىللىق كۆرسىتىسەن؛
 تەتۈرلەرگە ئۆزۈڭنى تەتۈر كۆرسىتىسەن؛
- ²⁷ چۈنكى ئاجىز مۇمىن خەلقنى قۇتقۇزغۇچى ئۆزۈڭدۇرسەن؛
 بىراق تەكەببۇر كۆزلەرنى شەرمەندە قىلىسەن؛
- ²⁸ چىرىغىمنى جۋاللىق قىلغان سەندۇرسەن؛
 پەرۋەردىگار خۇدايىم مېنى باسقان قاراڭغۇلۇقنى نۇرلاندۇرىدۇ؛
- ²⁹ چۈنكى سەن ئارقىلىق دۈشمەن قوشۇنى ئارىسىدىن يۈگۈرۈپ ئۆتتۈم⁽⁶⁶⁾؛
 سەن خۇدايىم ئارقىلىق مەن سېپىلىدىن ئاتلاپ ئۆتتۈم.
- ³⁰ تەڭرىم - ئۇنىڭ يولى مۇكەممەلدۇر؛
 پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى سىناپ ئىسپاتلانغاندۇر؛
 ئۇ ئۆزىگە تايانغانلارنىڭ ھەممىسىگە قالقاندۇر.
- ³¹ چۈنكى پەرۋەردىگاردىن باشقا يەنە كىم ئىلاھتۇر؟

⁶⁵ شۈبھىسىزكى، موشۇ 19-24-ئايەتلەردە مەسىھنىڭ پاك-غۇبارسىزلىقى، گۇناھسىزلىقى بېشارەت قىلىنىدۇ. داۋۇت ئۆزى توغرىلىق بۇ سۆزلەرنى ھەرگىز دېيەلمەيتتى. مەسىلەن، 25-كۆي، 7-ئايەت 51-كۆيىنى كۆرۈڭ.

⁶⁶ «يۈگۈرۈپ ئۆتتۈم» دېگەن سۆزلەر «بۆسۈپ ئۆتتۈم» دېگەن مەنىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

بىزنىڭ خۇدايىمىزدىن باشقا كىممۇ قورام تاشتۇر؟
³² يەنى بېلىمنى كۈچ-قۇۋۋەت بىلەن ئورغۇچى تەڭرى،
 يولۇمنى تۈپتۈز، مۇكەممەل قىلغۇچى تەڭرىدۇر؛
³³ ئۇ مېنىڭ پۇتلىرىمنى كېيىكىنىڭكىدەك ئۇچقۇر قىلدۇ،
 شۇنىڭ بىلەن مېنى ئېگىز جايلىرىمدا تۇرغۇزدۇ؛
³⁴ قوللىرىمنى ئۇرۇش قىلىشقا ئۈگەتتۇ،
 شۇڭلاشقا بىلەكلىرىم مىس كاماننى كېرەلەيدۇ؛
³⁵ سەن ماڭا نىجاتلىقنىڭ بولغان قالقانىنى ئاتا قىلدىڭ،
 سېنىڭ ئوڭ قولۇڭ مېنى يۆلدى؛
 سېنىڭ مۇلايىم كەمتەرلىكىڭ مېنى ئۇلۇغ قىلدى.
³⁶ سەن قەدەملىرىم ئاستىدىكى جاينى كەڭ قىلدىڭ،
 مېنىڭ پۇتلىرىم تېپىلىپ كەتتى.
³⁷ مەن دۈشمەنلىرىمنى قوغلاپ يەتتىم؛
 ئۇلار ھالاك بولمىغۇچە ھېچ يانمىدىم.
³⁸ قايتىدىن ئورنىدىن تۇرالماس قىلىپ ئۇلارنى يانجىۋەتتىم،
 ئۇلار پۇتلىرىم ئاستىدا يىقىلدى.
³⁹ سەن جەڭ قىلىشقا كۈچ بىلەن بېلىمنى باغلىدىڭ؛
 سەن ماڭا ھۇجۇم قىلغانلارنى پۈتۈم ئاستىدا ئېگىلدۈردۈڭ؛
⁴⁰ دۈشمەنلىرىمنى كۆز ئالدىمدا ئارقىسىغا ياندۇرۇپ قاقچۇزدۇڭ،
 شۇنىڭ بىلەن ماڭا ئۆچمەنلەرنى يوقاتتىم.
⁴¹ ئۇلار پەرياد كۆتۈردى، بىراق قۇتقۇزىدىغان ھېچكىم يوق ئىدى؛
 ھەتتا پەرۋەردىگارغا ندا قىلدى، ئۇمۇ ئۇلارغا جاۋاب بەرمىدى.
⁴² مەن ئۇلارغا سوققا بېرىپ، شامال ئۇچۇرغان تۈپىدەك قىلىۋەتتىم؛
 كۈچىدىكى پاتقاقىنىڭ، ئۇلارنى تۈكۈۋەتتىم.
⁴³ سەن مېنى خەلقنىڭ⁽⁶⁷⁾ نىزالىرىدىن قۇتقۇزغانسەن؛
 سەن مېنى ئەللەرنىڭ بېشى قىلغانسەن؛

⁶⁷ شۈبھىسىزكى، مۇشۇ بىشارەتتە ئېيتىلغان «خەلق» داۋۇت پادىشاھنىڭ ئۆز قوۋمى بولغان يەھۇدىي خەلقىنى كۆرسىتىدۇ.

ماڭا يات بولغان بىر خەلق خىزمىتىمدە بولماقتا.

⁴⁴ سۆزۈمنى ئاڭلاپلا ئۇلار ماڭا ئىتائەت قىلدۇ؛

يات ئەلدىكىلەر ماڭا بىچارىلەرچە تەسلىم بولىدۇ؛

⁴⁵ يات ئەلدىكىلەر چۈشكۈنلىشىپ كېتىدۇ؛

ئۇلار ئۆز ئىستىھكاملىرىدىن تىترىگەن ھالدا چىقىپ كېلىدۇ؛

⁴⁶ پەرۋەردىگار ھاياتتۇر!

مېنىڭ قورام تېشىم مۇبارەكلەنسۇن!

نىجاتلىقىم بولغان خۇدا ھەممىدىن ئالىيدۇر، دەپ مەدھىيىلەنسۇن!

⁴⁷ ئۇ، مەن ئۈچۈن تولۇق قىساس ئالغۇچى تەڭرى،

خەلقلەرنى ماڭا بويسۇندۇرغان خۇدادۇر؛

⁴⁸ ئۇ مېنى دۈشمەنلىرىمدىن قۇتقۇزغان؛

بەرھەق، سەن مېنى ماڭا ھۇجۇم قىلغانلاردىن يۇقىرى كۆتۈردۈڭ؛

زوراۋان ئادەمدىن سەن مېنى قۇتۇلدۇردۇڭ.

⁴⁹ شۇنىڭ ئۈچۈن مەن ئەللەر ئارىسىدا ساڭا رەھمەت ئېيتىمەن، ئى

پەرۋەردىگار؛

نامىڭنى ئۇلۇغلاپ كۈيلەرنى ئېيتىمەن؛

⁵⁰ پەرۋەردىگار ئۆزى تىكلىگەن پادىشاھقا زور نۇسرەتلەرنى بېغىشلايدۇ؛

ئۆزى مەسىھ قىلغىنىغا⁽⁶⁸⁾،

يەنى داۋۇتقا ھەم ئۇنىڭ نەسلىگە مەڭگۈگە ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىنى

كۆرسىتىدۇ.

⁶⁸ «مەسىھ قىلغىنى» — 2-كۈيدىكى ئىزاھاتلارنى كۆرۈڭ.

19-كۈي

ئالەم ھەم تەۋرات خۇدانىڭ شەرىپىدۇر!

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

ئەرىشلەر تەڭرىنىڭ ئۇلۇغلىقىنى جاكارلايدۇ،
ئاسمان گۈمبىزى ئۇنىڭ قولى ياسىغانلىرىنى نامايان قىلىدۇ؛
² ئۇلارنىڭ ⁽⁶⁹⁾ سۆزلىرى كۈن-كۈنلەر دەريادەك ئېقىۋاتىدۇ؛
كېچە-كېچىلەپ ئۇلار بىلىمنى ئايان قىلىۋاتىدۇ. ⁽⁷⁰⁾
³ تىلىسىز ھەم ئاۋازسىز بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ ساداسى ئالەمگە ئاڭلانماقتا. ⁽⁷¹⁾
⁴ ئۇلارنىڭ ئۆلچەم تانىسى پۈتكۈل يەر يۈزىدە تارتىلماقتا ⁽⁷²⁾؛
ئۇلارنىڭ سۆزلىرى ئالەمنىڭ چېتىگىچە يەتمەكتە.
ئۇلارنىڭ ئىچىدە خۇدا قۇياش ئۈچۈن چېدىر تىككەن،
⁵ قۇياش ھۇجرىسىدىن توپغا چىققان يىگىتتەك چىقىدۇ،
بەيگىگە چۈشىدىغان پالۋاندىك شادلىنىدۇ؛
⁶ ئاسمانلارنىڭ بىر چېتىدىن ئۆرلەيدۇ،
جاھاننىڭ ئۇ چېتىگىچە چۆرگىلەيدۇ،
ئۇنىڭ ھارارىتىدىن ھېچقانداق مەخلۇقات يوشۇرۇنالمىدۇ.

⁶⁹ «ئۇلار» — ئەرىشلەر ۋە ئاسمان گۈمبىزىنى كۆرسىتىدۇ.

⁷⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «كۈن باشقا بىر كۈنگە گەپلىرىنى تۆكىدۇ، كېچە باشقا بىر كېچىگە سۆز قىلماقتا».

⁷¹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «ئالەمدە ھەرقانداق بىر تىل ئۇلارنىڭ ساداسىنى ئاڭلاپ چۈشەنەلەيدۇ».

⁷² بۇ «ئۆلچەم تانىسى» بەلكىم ئىنساننىڭ تەسەۋۋۇر-ئويلىرىنى ئۆلچىگۈچى بولۇشى مۇمكىن.

- 7 پەرۋەردىگارنىڭ تەۋرات - قانۇنى ⁽⁷³⁾ مۇكەممەلدۇر،
ئۇ ئىنسان ۋۇجۇدىنى يېڭىلايدۇ؛
پەرۋەردىگار بەرگەن ھۆكۈم - گۇۋاھلار مۇقىم - ئىشەنچلىك ،
ئۇ نادانلارنى دانا قىلىدۇ.
- 8 پەرۋەردىگارنىڭ كۆرسەتمىلىرى دۇرۇس،
ئۇ قەلبىنى شادلاندىرىدۇ؛
پەرۋەردىگارنىڭ پەرمانلىرى يورۇقلۇقتۇر ⁽⁷⁴⁾،
ئۇ كۆزلەرنى نۇرلاندۇرىدۇ.
- 9 پەرۋەردىگار دىن ئەيمىنىش پاك ئىشتۇر، ئۇ مەڭگۈ داۋاملىشىدۇ؛
پەرۋەردىگارنىڭ ھۆكۈملىرى ھەقتۇر،
ھەربىرى تامامەن ھەققانىيەتتۇر.
- 10 ئۇلار ئالتۇندىن، بەرھەق كۆپ ساپ ئالتۇندىن قىممەتلىكتۇر؛
ھەسەلدىن، ھەسەل جەۋھىرىدىن شېرىندۇر؛
11 ئۇلار بىلەن قۇلۇڭ ئويغىتىلىدۇ؛
ئىنسان ئۇلارغا رىئايە قىلىشتا چىڭ تۇرسا چوڭ مۇكاپات باردۇر.
- 12 كىم ئۆز خاتالىقلىرىنى بىلىپ يېتەلسۇن؟
مېنى بىلىپ - بىلمەي قىلغان گۇناھلىرىمدىن ساقىت قىلغايىسەن؛
13 ئۆز قۇل - چاكارىڭنى باشباش تاق گۇناھلاردىن تارتقايىسەن؛
بۇ گۇناھلارنى ماڭا خوجايىن قىلدۇرمىغايىسەن؛
شۇنىڭ بىلەن مەن قۇسۇرسىز بولىمەن،
ئېغىر گۇناھتىن خالىي بولغايىمەن.

⁷³ «تەۋرات - قانۇن» — «تەۋرات» (توراھ) ئىبرانى تىلى بولۇپ، مۇشۇ يەردە «قانۇن، تەلىم» دېگەن مەنىدە ئىشلىتىلىدۇ. «تەۋرات قانۇنى» دېگەن ئىبارە ئادەتتە مۇسا پەيغەمبەر ئارقىلىق كەلتۈرۈلگەن تەۋراتتىكى «يار.» «مىسرىدىن چىقىش» «لاۋىيلار» «چۆل - باياۋاندىكى سەپەر» ھەم «قانۇن شەرى» دېگەن ئالدىنقى بەش قىسىمنىڭ قانۇن - پەرمانلىق مەزمۇنىنى كۆرسىتىدۇ.

⁷⁴ ياكى «روشەندۇر» ياكى «پاكتۇر».

¹⁴ ئى پەرۋەردىگار، مېنىڭ قورام تېشىم ۋە ھەمىيەمەت-نىجاتكارىم⁽⁷⁵⁾،
ئاغزىمدىكى سۆزلەر، قەلبىمدىكى ئويلىنىشلار نەزىرىڭدە مەقبۇل بولغاي!

20-كۈي

ئىسرائىل خەلقى خۇدا مەسىھ قىلغان پادىشاھنىڭ غەلبىسى
ئۈچۈن دۇئا قىلىدۇ

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي:

كۈلپەتلىك كۈندە پەرۋەردىگار ساڭا ئىجابەت قىلغاي!

ياقۇپنىڭ خۇداسىنىڭ⁽⁷⁶⁾ نامى سېنى ئېگىزدە ئامان ساقلىغاي!

² ئۇ ئۆز مۇقەددەس جايىدىن ساڭا مەدەت ئەۋەتكەي،

زىننىدىن ساڭا كۈچ-قۇۋۋەت بەرگەي؛

³ بارلىق «ئاشلىق ھەدىيە»لىرىڭنى ياد قىلغاي،

كۆيدۈرمە قۇربانلىقىڭنى قوبۇل قىلغاي!

سېلاھ!

⁷⁵ «ھەمىيەمەت-نىجاتكار» ياكى «ھەمىيەمەت-قۇتقۇزغۇچى» — ئىبرانىي تىلىدا «گوبىل» دېگەن بۇ سۆزنىڭ ئالاھىدە مەنىسى بار. بىرسى كەمبەغەل بولۇپ، ئۆزىنى قۇللۇققا سېتىۋەتكەن بولسا ياكى باشقا قىيىن ئەھۋالغا ئۇچراپ مال-مۈلۈكىنى ساتقان بولسا، مۇسا پەيغەمبەر تاپشۇرۇۋالغان قانۇنغا ئاساسەن، مۇشۇ كىشىنىڭ ئۆزىنىڭ يېقىن ئۇرۇق-تۇغقانلىرى، ھەمىيەمەتلىرى بۇ كىشىنى ھۆرلۈككە چىقىرىپ قۇتقۇزۇش ھوقۇقى بار ئىدى. دېمەك، «ھەمىيەمەت-قۇتقۇزغۇچى» ئۆز قېرىندىشىنى ھۆر قىلماقچى بولسا، ئۇنى قۇتقۇزالايتتى. ھوقۇقنى ئىشلىتىش «ھەمىيەمەت-قۇتقۇزغۇچى»نىڭ ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن بولاتتى، ئەلۋەتتە. بىرسى ئۆز ئۇرۇق-تۇغقىنىغا «ھەمىيەمەت-قۇتقۇزغۇچى» بولۇپ ئۇنى قۇتقۇزماقچى بولسا، ھېچكىم ئۇنى توسىلمايتتى.

شۇڭا پەيغەمبەرلەر خۇدانىڭ قۇتقۇزغۇچى ئىكەنلىكىنى بايان قىلىش ئۈچۈن پات-پات دەل مۇشۇ سۆزنى ئىشلىتىدۇ. دېمەك، خۇدا ئۆز بەندىسىگە ياكى خەلقىگە «ھەمىيەمەت»لىك قىلىپ، ئۇلارنىڭ «گوبىل»ى، يەنى «ھەمىيەمەت-قۇتقۇزغۇچى»سى بولىدۇ. ئۇنىڭ ئۆز خەلقىنى قۇتقۇزۇشى ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن، ئەلۋەتتە!

⁷⁶ «ياقۇپنىڭ خۇداسى» — مۇشۇ ئىبارىدە «ياقۇپ» ھەم ھەزرىتى ياقۇپنىڭ ئۆزىنى ھەمدە ئۇنىڭدىن چىققان ئىسرائىل خەلقىنىمۇ كۆرسىتىدۇ.

4 كۆڭلۈڭدىكى تەشنىقلىقلارنى ساڭا ئاتا قىلغاي،
 كۆڭلۈڭگە پۈككەن بارلىق ئارزۇلىرىڭنى ئەمەلگە ئاشۇرغاي.
 5 بىزىلەر غەلىبەڭنى تەبرىكلەپ تەنتەنە قىلىمىز،
 خۇدايىمىزنىڭ نامىدا تۇغلىرىمىزنى تىكلەيمىز؛
 پەرۋەردىگار بارلىق تەلەپلىرىڭنى ئەمەلگە ئاشۇرغاي!
 6 ھازىر بىلىدىمىكى، پەرۋەردىگار ئۆزى مەسىھ قىلغىنىنى⁽⁷⁷⁾ قۇتقۇزىدۇ؛
 مۇقەددەس ئەرشلەردىن ئۇنىڭغا قۇدرەتلىك قۇتقۇزغۇچى قولىنى ئۇزارتىپ
 جاۋاب بېرىدۇ.
 7 بەزىلەر جەڭ ھارۋىلىرىغا،
 بەزىلەر ئاتلارغا تايىنىدۇ؛
 بىراق بىز بولساق پەرۋەردىگار خۇدايىمىزنىڭ نامىنى ياد ئېتىمىز؛
 8 ئۇلار تىزى پۈكلىنىپ يىقىلدى؛
 بىراق بىز بولساق، قەدىمىزنى رۇسلاپ تىك تۇرىمىز.
 9 ئى پەرۋەردىگار، پادىشاھقا غەلىبە بەرگەيسەن؛
 نىدا قىلغىنىمىزدا بىزگە ئىجابەت قىلغايىسەن!⁽⁷⁸⁾

⁷⁷ پەرۋەردىگارنىڭ «مەسىھ قىلغىنى» — يەنى ئىسرائىلنىڭ پادىشاھى؛ مۇشۇ يەردە داۋۇتنى كۆرسىتىدۇ. بىراق شۈبھىسىزكى، بۇ كۆي بىر بېشارەت بولۇپ، كەلگۈسىدىكى قۇتقۇزغۇچى-مەسىھنىمۇ كۆرسىتىدۇ. 2-كۆيدىكى ئىزاھاتلارنى ۋە «تەبىرلەر» نىمۇ كۆرۈڭ.
⁷⁸ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: — «ئى پەرۋەردىگار، غەلىبە ئېرىشتۈرگەيسەن! بىز نىدا قىلغان كۈندە پادىشاھ بىزگە جاۋاب بەرگەي!»

21-كۈي

خۇدا تىكلىگەن پادىشاھ توغرۇلۇق بىر كۈي

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: -

پادىشاھ قۇدرىتىڭدىن شادلىنىدۇ، ئى پەرۋەردىگار؛
غەلىبە-نىجاتلىقىڭدىن ئۇ نەقەدەر خۇرسەن بولىدۇ!
² سەن ئۇنىڭ كۆڭۈل تىلىكىنى ئۇنىڭغا ئاتا قىلىدىك،
لەۋلىرىنىڭ تەلپىنى رەت قىلغان ئەمەسسەن.
سېلاھ!

³ چۈنكى سەن ئېسىل بەرىكەتلەر بىلەن ئۇنى قارشى ئالدىك؛
ئۇنىڭ بېشىغا ساپ ئالتۇن تاج كىيىدۇردۇك.

⁴ ئۇ سەندىن ئۆمۈر تىلىسە، سەن ئۇنىڭغا بەردىك،
يەنى ئۇزۇن كۈنلەرنى، تاكى ئەبەدىلە بەدىگىچە بەردىك.

⁵ ئۇ سېنىڭ بەرگەن غەلىبە-نىجاتلىقىڭدىن زور شەرەپ قۇچتى؛
سەن ئۇنىڭغا ئىززەت-ھەيۋەت ھەم شانۇ-شەۋكەت قوندۇردۇك.

⁶ سەن ئۇنىڭ ئۆزىنى مەڭگۈلۈك بەرىكەتلەر قىلىدىك⁽⁷⁹⁾؛
دىدارىڭنىڭ شادلىقى بىلەن ئۇنى زور خۇرسەن قىلىدىك؛

⁷ چۈنكى پادىشاھ پەرۋەردىگارغا تايىنىدۇ؛

ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتى بىلەن ئۇ ھېچ تەرەنمەيدۇ.

⁷⁹ بۇ سۆز بەلكىم داۋۇتنىڭ ئەۋلادى بولغان، كەلگۈسىدىكى قۇتقۇزغۇچى-مەسىھنىڭ خۇدانىڭ ئىبراھىمغا بەرگەن ئەڭ ئۇلۇغ ۋەدىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن. شۇ ۋەدە: «سەن ئۇزۇڭ باشقىلارغا بەخت-بەرىكەت بولسەن ... سەن ئارقىلىق يەر يۈزىدىكى بارلىق ئائىلە ۋە قەبىلىلەرگە بەخت-بەرىكەت ئاتا قىلىنىدۇ» دېيىلىدۇ («يار»، 3:12-دە خاتىرىلەنگەن).

باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «سەن ئۇنىڭغا مەڭگۈلۈك بەرىكەتلەرنى بېكىتىڭ».

⁸ سېنىڭ قولۇڭ بارلىق دۈشمەنلىرىڭنى تېپىپ، ئاشكارە قىلىدۇ؛
ئوڭ قولۇڭ ساڭا ئۆچمەنلىك قىلغانلارنى تېپىپ ئاشكارە قىلىدۇ⁽⁸⁰⁾؛
⁹ سېنىڭ دىدارىڭ كۆرۈنگەن كۈندە، ئۇلارنى يالقۇنلۇق خۇمدانغا سالغاندەك
كۆيدۈرىسەن؛

پەرۋەردىگار دەرغەزەپ بىلەن ئۇلارنى يۇتۇۋېتىدۇ؛
ئوت ئۇلارنى كۆيدۈرۈپ تۈگىتىدۇ.

¹⁰ ئۇلارنىڭ تۇخۇمىنى جاھاندىن،

نەسىللىرىنى كىشىلىك دۇنيادىن قۇرۇتسەن؛

¹¹ چۈنكى ئۇلار ساڭا يامانلىق قىلىشقا ئۇرۇندى؛

ئۇلار رەزىل بىر نەپەرەڭنى ئويلاپ چىققىنى بىلەن،
ئەمما غەلبە قىلالىمىدى.

¹² چۈنكى سەن ئۇلارنى كەينىگە بۇرۇلۇشقا مەجبۇر قىلدىڭ؛

سەن ئۇلارنىڭ يۈزىگە قاراپ ئوقيايىڭنى چەنلەيسەن.

¹³ ئى پەرۋەردىگار، ئۆز كۈچۈڭ بىلەن ئۇلۇغلۇقۇڭنى نامايان قىلغايىسەن؛
شۇنىڭ بىلەن بىز ناخشا ئېيتىپ قۇدرىتىڭنى مەدھىيىلەيمىز.

22-كۈي

ئەڭ ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەتتە قىلغان دۇئا

بېشارەتلىك كۈي

(ئىزاھات - داۋۇت پەيغەمبەر ھاياتىدا نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتقان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ بۇ كۈيدە
ئېيتىلغان شۇنچىلا ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتقان ئەمەس. شۇڭا شۈبھىسىزكى، داۋۇت ئۆزىدىن
كېيىنكى بىرسىنىڭ تارتىدىغان ئازابلىرىنى كۆرسەتكەن بولسا كېرەك. ئوقۇرمەنلەر بۇ ئازابلارنىڭ
كىمگە قارىتىلغانلىقى توغرىلىق ئۆزلىرى خۇلاسىگە كەلسۇن).

⁸⁰ 8-ئايەتتىن باشلاپ، بېشارەتلىك سۆزلەر بىۋاسىتە پادىشاھقا ئېيتىلغان بولسا كېرەك. روشەنكى،
بۇ ئايەتلەر پادىشاھ داۋۇتنىڭ ئەۋلادى بولغان، كەلگۈسىدىكى قۇتقۇزغۇچى-مەسھنى كۆرسىتىدۇ.

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «ئايچەلەت-خاششاھار» (تاڭ سەھەردە كەلگەن مەدەت)⁽⁸¹⁾ دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي:

«ئاھ ئىلاھىم، ئىلاھىم، نېمىشقا مەندىن ۋاز كەچتىڭ؟

سەن نېمىشقا مېنى قۇتقۇزۇشتىن شۇنچە يىراقسەن؟

نېمىشقا قاتتىق پەريادلىرىمدىن شۇنچە يىراق تۇرسەن،

² خۇدايىم، كۈندۈزدە ئىدا قىلدىم، لېكىن سەن ھېچ جاۋاب قىلمايسەن؛

كېچىدىمۇ مەن شۇنداق پەرياد قىلىشتىن ئارام ئالالمايمەن.⁽⁸²⁾

³ بىراق ئى ئىسرائىلنىڭ مەدھىيىلىرىنى ئۆز ماكانىڭ قىلغۇچى،

سەن دېگەن پاك-مۇقەددەستۇرسەن!

⁴ ئاتا-بوۋىلىرىمىز سېنى تايانچى قىلغان،

ئۇلار ساڭا تايانغان، سەن ئۇلارنى قۇتقۇزغان.

⁵ ئۇلار ساڭا ئىدا قىلىشلىرى بىلەن قۇتۇلغان؛

ساڭا تايىنىش بىلەن ئۇلارنىڭ ئۈمىدى ھېچ يەردە قالغان ئەمەس.

⁶ بىراق مەن بولسام ئادەم ئەمەس، بىر قۇرۇتمەن⁽⁸³⁾،

ئىنسان تەرىپىدىن تۆھمەت بىلەن رەسۋاينالەم قىلىنغانمەن،

خالايق تەرىپىدىن كەمسىتىلگەنمەن.

⁷ مېنى كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى مازاق قىلىپ كۆلدى،

باشلىرىنى سىلكىشىپ ئاغزىلىرىنى پۇرۇشتۇرۇپ:

⁸ «ئۇ پەرۋەردىگارغا ئۆزىنى تاپشۇرغان ئەمەسمۇ؟!

⁸¹ بەزى ئالىملار: «تاڭ سەھەردىكى چىشى جەرەن» دەپ تەرجىمە قىلىدۇ. بۇ بەلكىم كۈيىنىڭ تېمىسىنىڭ ھەم ئۇنىڭ ئاھاڭىنىڭ نامى بولسا كېرەك.

⁸² ياكى «بىراق ئارام تاپمايمەن»

⁸³ ئىبرانىي تىلىدا «كوككۇس ئىلكۇس» (قىزىل قۇرت) دېگەن قۇرتنى كۆرسىتىدۇ. بۇ خىل قۇرتنىڭ چىشىسى تۇخۇملىغاندا ئۆزىنى دەرەخكە چاپلاشتۇرۇپ، سالغان تۇخۇملىرىنى ئۆز بەدىنى بىلەن قوغدايدۇ. شۇنداق قىلىپ ئۇ ئۆلگۈچە چاپلاشقان يەردىن مىدىرلىماي تۇرىدۇ. ئۆلۈشى بىلەن ئۇنىڭدىن قىيىقزىل بىر سۇيۇقلۇق چىقىپ، ھەممە ئەتراپىنى قىزىل قىلىدۇ. ئادەملەر بۇ قىزىل سۇيۇقلۇقنى بويلاق ئۈچۈن ئىشلىتىدۇ. بۇ ئىشلار مەسىھ ئەيسانىڭ كرىستكە مىخلنىشىغا بېشارەت بولمامدۇ؟

ئەمدى پەرۋەردىگار ئۇنى قۇتقۇزسۇن!
 پەرۋەردىگار ئۇنىڭدىن خۇرسەن بولسا ئەگەر،
 ئۇنى قۇتۇلدۇرسۇن!» – دېيىشىدۇ.
 9 بىراق مېنى ئاپامنىڭ قورسىقىدىن چىقارغۇچى ئۆزۈڭدۇرسەن؛
 ھەتتا ئەمچەكتىكى ۋاقتىدىمۇ مېنى ئۆزۈڭگە تاياندۇرغانسەن؛
 10 تۇغۇلغىنىدىن تارتىپلا، مەن ئۆزۈمنى قويۇڭغا تاشلىغانمەن؛
 ئانامنىڭ بالىياتقۇسىدىكى ۋاقتىدىلا، سەن مېنىڭ تەڭرىم بولۇپ
 كەلگەنسەن.

11 مەندىن يىراقلاشما؛
 چۈنكى رىيازەت مېنى قىستاپ كەلدى؛
 ماڭا ياردەمدە بولغۇچى يوقتۇر.
 12 نۇرغۇن بۇقىلار مېنى قورشىۋالدى؛
 باشانىڭ كۈچلۈك بۇقىلىرى⁽⁸⁴⁾ مېنى ئورىۋالدى؛
 13 ئۇلار ئادەمنى تىتما قىلغۇچى ھۆركەرەۋاتقان شىردەك،
 ئاغزىلىرىنى چوڭ ئېچىپ ماڭا تىكىلىپ تۇرىدۇ.
 14 مەن تۈكۈلگەن سۈدەك بولدۇم،
 ھەممە سۆڭەكلىرىم ئىزىدىن چىقىپ كەتتى؛
 يۈرىكىم مومدەك ئېرىپ كەتتى،
 ئىچ-باغرىمدا زەئىپلىشىپ ئېرىپ كەتتى.
 15 قاغىراپ كەتكەن ساپال پارچىسىدەك ماغدۇرۇم قالمىدى،
 تىلىم تاڭلىيمغا چاپلىشىپ كەتتى،
 سەن پەرۋەردىگار مېنى ئۆلۈمنىڭ توپا-چاڭلىرىغا قويغانسەن.
 16 غالىبىر ئىتلار ماڭا ئولاشتى،
 بىر توپ رەزىللەر مېنى قىستاپ كېلىپ،
 مېنىڭ قولۇم ۋە پۇتۇمنى سانجىپ تەشتى.

84 «باشانىڭ كۈچلۈك بۇقىلىرى» – پەلەستىننىڭ باشان رايونىدىكى بۇقىلار يوغان، كۈچلۈك ئىدى. بۇ يەردە يامان ئادەملەر ھەم ئۇلارنىڭ كەينىدە تۇرغان يامان جىن-روھلارنى كۆرسەتسە كېرەك.

- 17 سۆڭەكلىرىمنىڭ ھەممىسىنى سانبالايمەن،
ئۆستىخانلىرىم ماڭا تىكىلىپ قاراپ تۇرغاندەك قىلىدۇ.
- 18 ئۇلار كىيىملىرىمنى ئۆز ئارىسىدا ئۆلەشتۈرۈۋاتىدۇ،
كۆڭلىكىمگە⁽⁸⁵⁾ ئېرىشىش ئۈچۈن چەك تاشلىشىۋاتىدۇ.
- 19 بىراق، ئى پەرۋەردىگار، مەندىن يىراقلاشما!
ئى كۈچ-قۇدرىتىم بولغۇچىم، ياردەمگە تېز كەلگەيسەن!
- 20 جېنىمنى قىلىچتىن قۇتقۇزغىن،
مېنىڭ يالغۇز جېنىمنى⁽⁸⁶⁾ ئىتنىڭ چاڭگىلىدىن قۇتۇلدۇرغىن.
- 21 مېنى شىرنىڭ ئاغزىدىن قۇتقۇزغىن؛
شۇنداق، سەن ئىلتىجالىرىمنى ئىجابەت قىلىپ ياۋا كالىلارنىڭ⁽⁸⁷⁾
مۈڭگۈزلىرىدىن قۇتقۇزغانسەن!
- 22 مەن سېنىڭ نامىڭنى قېرىنداشلىرىمغا ئېلان قىلىمەن؛
چوڭ جامائەت ئىچىدە تۇرۇپ ساڭا بولغان مەدھىيىلىرىمنى جاكارلايمەن؛
- 23 پەرۋەردىگاردىن ئەيمەنگۈچىلەر، ئۇنى مەدھىيەلەڭلار!
ياقۇپنىڭ بارلىق نەسلىلىرى، ئۇنىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈڭلار!
ئىسرائىلنىڭ پۈتۈن ئەۋلادلىرى⁽⁸⁸⁾، ئۇنىڭدىن ئەيمىنىڭلار.
- 24 چۈنكى ئۇ ئېزىلگۈچىنىڭ ئاشۇ خارلىنىشلىرىنى نەزىرىدىن ساقىت
قىلغان ئەمەس،
ياكى ئۇنىڭدىن ھېچ يىرگەنگەن ئەمەس؛
ئۇنىڭدىن ئۆز ۋىسالىنى ھېچ يوشۇرغان ئەمەس؛

85 ياكى «چاپنىمغا».

86 ياكى «كىچىك جېنىم» ياكى «قىممەتلىك جېنىم». سۆزلىگۈچى ئېغىر يالغۇزلۇق ھېس
قىلىۋاتقان بولسا كېرەك.

87 «ياۋا كالا» — ھازىر نەسلى قۇرۇغان. ئۇلار ئەسلى ئىنتايىن كۈچلۈك، ئادەتتىكى كالىدىن
ئىككى ھەسسە چوڭ ئىدى. مۇشۇ يەردە «ياۋا كالىلار» ئەشەددىي رەزىل ئادەملەرگە ياكى جىن-
شەيتانلارغا سىمۋول بولىدۇ.

88 «ياقۇپنىڭ بارلىق نەسلىلىرى» — ئىسرائىل خەلقى، ئەلۋەتتە.

«ئىسرائىلنىڭ ئەۋلادلىرى» — خۇدا ياقۇپنىڭ ئىسمىنى «ئىسرائىل»غا ئۆزگەرتكەن، شۇنىڭ بىلەن
ئۇ «ئىسرائىل قۇۋمىنىڭ ئەجدادى» بولغان.

بەلكى ئۇ ئىلتىجا قىلىپ ئاۋازىنى كۆتۈرگەندە،
ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىپ ئاڭلىغان.

²⁵ چوڭ جامائەت ئىچىدە ماڭا ئوقۇلغان مەدھىيىلەر ئۆزۈڭدىندۇر،⁽⁸⁹⁾
خۇدادىن ئەيمەنگۈچىلەرنىڭ ئالدىدا ئىچكەن قەسەملىرىمنى ئىشقا
ئاشۇرىمەن؛

²⁶ ئاجىز مۆمىنلەر قورسىقى تويغۇچە تاماقلاندى⁽⁹⁰⁾؛

پەرۋەردىگارنى ئىزدىگەنلەر ئۇنى مەدھىيەلەيدۇ؛
سىلەرنىڭ قەلبىڭلار مەڭگۈ ياشنايدۇ!

²⁷ زېمىننىڭ ئەڭ چېتىدىكىلەرمۇ بۇ ئىشنى قەلبىدە تۇتۇپ ، توۋا قىلىپ
پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىغا كېلىدۇ؛

ئەل-مىللەتلەرنىڭ بارلىق جەمەتلىرى ئالدىڭدا ئىبادەت قىلىدۇ؛

²⁸ چۈنكى پادىشاھلىق پەرۋەردىگارغىلا تەۋەدۇر؛

ئۇ ئەل-مىللەتلەر ئارىسىدا ھۆكۈم سۈرگۈچىدۇر.

²⁹ جاھاندىكى بايلارمۇ⁽⁹¹⁾ ئۇنىڭ ئالدىدىن يەپ-ئىچىپ، ئىبادەت قىلىدۇ؛
تۇپراققا كىرەي دەپ قالغانلارمۇ، ھەتتا ئۆز جېنىنى ساقلىيالمىدىغانلارمۇ
ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ؛⁽⁹²⁾

³⁰ كەلگۈسىدىكى بىر ئەۋلاد ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولىدۇ؛

بۇ ئەۋلاد رەب ئۈچۈن ئۆز پەرزەنتلىرى ھېسابلىنىدۇ.

³¹ كېيىن ئۇلار كېلىپ، شۇ چاغدا تۇغۇلىدىغان بىر قوۋمغا ئۇنىڭ
ھەققانىيلىقىنى جاكارلاپ شۇنى ئېلان قىلىدۇكى،
«ئۇ بۇنى ئەمەلگە ئاشۇردى!»

⁸⁹ باشقا ئىككى خىل تەرجىمىسى «چوڭ جامائەتتە مېنىڭ مەدھىيىلىرىمنىڭ تېمىسى سەندىن
چىققاندۇر...» ياكى «چوڭ جامائەتتە مېنىڭ ساڭا مەدھىيىلەرنى ئوقۇشقا مۇيەسسەر بولغانلىقىم
سەندىن چىققاندۇر...».

⁹⁰ «تاماقلىنىدۇ» — بۇ سۆز ھېيت قۇربانلىقلىرىدىن ياكى «تەشەككۈر قۇربانلىقلىرى»دىن
تاماقلىنىشنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

⁹¹ ئىبرانىي تىلىدا «سېمىزلەر» — كۆچمە مەنەسى «بايلار» بولۇشى مۇمكىن.

⁹² دېمەك، ھەم بايلار ھەم مىسكىنلەر (كۈيدە بېشارەت بېرىلگەن ئىشلار تۈپەيلىدىن) خۇداغا
ئىبادەت قىلىدۇ.

23-كۈي

پەرۋەردىگار مېنى باققۇچى پادىچىمدۇر!

بۇ كۈي توغرۇلۇق ئىزاھات - پەلەستىندىكى قويلار بىلەن پادىچىنىڭ مۇناسىۋىتى ناھايىتى يېقىن. ئۇ ئۇلار بىلەن كېچە-كۈندۈز بىللە بولىدۇ، ئۇلارغا ئىسىم قويىدۇ. يېڭى يايلاققا كۆچكەندە، پادىچى قويلارنىڭ بېشىدا مېڭىپ، ئۇلارنى چاقىرىپ يېتەكلەيدۇ، ئۇلارنىڭ بېشى تىكەنلىكتە يارىلىنىپ قالسا، پادىچى ماي بىلەن سۈرۈپ «مەسەھ قىلىدۇ»؛ بەزى پادىچىلار ھەتتا ئامراق قويلارىغا ئالاھىدە قەدەھتىن شاراب ئىچۈرىدۇ.

1 داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگار مېنى باققۇچى پادىچىمدۇر،
موھتاج ئەمەسمەن ھېچ نەرسىگە؛
2 ئۇ مېنى يۇمران چۆپلەردە ياتقۇزۇپ دەم ئالدۇرار؛
تىنچ ئاقىدىغان سۇلارنى بويلىتىپ باقىدۇ؛
3 ئۇ ۋۇجۇدۇمنى يېڭىلايدۇ⁽⁹³⁾؛
ئۇ ھەققانىيلىق يولىدا ئۆز نامى ئۈچۈن يېتەكلەيدۇ؛
4 ھەتتا مەن ئۆلۈم سايىسى بولغان جىلغىدىن ئۆتسەممۇ،
ھېچ يامانلىقتىن قورقمايمەن؛
چۈنكى سەن مەن بىلەن بىللىدۇرسەن؛
سېنىڭ ھاساڭ ھەم تايىقىڭ ماڭا تەسەللىدۇر.
5 مېنى خار قىلغۇچىلارنىڭ كۆز ئالدىدا ماڭا كەڭ داستىخان سالىسەن؛
مېنىڭ بېشىمنى ماي بىلەن مەسەھ قىلىسەن؛
قەدەھىم تاشىدۇ؛

⁹³ «يېڭىلايدۇ» — ئىبرانىي تىلىدا بۇ سۆز «توۋغا قايتۇرىدۇ» ياكى «توۋا قىلدۇرىدۇ» دېگەن مەنىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

⁶ بەرھەق، بارلىق كۈنلىرىمدە ياخشىلىق ۋە ئۆزگەرمەس شەپقەت ماڭا ئەگىشىپ ھەمراھ بولىدۇ⁽⁹⁴⁾؛
مەڭگۈدىن-مەڭگۈگە پەرۋەردىگارىڭنىڭ دەرگاھىدا⁽⁹⁵⁾ ياشايمەن!

24-كۈي

پەرۋەردىگارىڭنىڭ غەلىبىسى

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگارىڭغا مەنسۇپتۇر، جاھان ۋە ئۇنىڭغا تولغان ھەممە مەۋجۇداتلار؛
ئۇنىڭغا تەئەللۇقتۇر يەر يۈزى ۋە ئۇنىڭدا تۇرۇۋاتقانلارمۇ؛

² چۈنكى جاھاننىڭ ئۇلىنى چوڭقۇر دېڭىزلار ئۈستىگە ئورۇنلاشتۇرۇپ،
يەرنى سۇلار ئۈستىگە ئورناتقان ئۇدۇر.

³ پەرۋەردىگارىڭنىڭ تېغىغا كىم چىقالايدۇ؟

ئۇنىڭ مۇقەددەس جايىغا كىم كىرىپ تۇرالايدۇ؟

⁴ — قوللىرى گۇناھتىن پاكىز، دىلى ساپ،

قۇرۇق نەرسىلەرگە⁽⁹⁶⁾ تەلمۈرۈپ قارىمىغان،

يالغان قەسەم قىلمىغان كىشى كىرەلەيدۇ.

⁵ بۇنداق كىشى بولسا پەرۋەردىگاردىن بەختىنى،

ئۆز نىجاتلىقى بولغۇچى خۇدادىن ھەققانىيلىقنى تاپشۇرۇۋالىدۇ ۋە ئۇنى
كۆتۈرۈپ يۈرىدۇ⁽⁹⁷⁾؛

⁶ بۇ دەۋر ئۇنى ئىزدىگۈچى دەۋردۇر،

⁹⁴ ياكى «ماڭا ئەگىشىپ ھەمراھ بولغان ئۆزگەرمەس شەپقەت نېمىدىگەن ياخشى!».

⁹⁵ ئىبرانىي تىلىدا «ئۆيىدە». داۋۇت بۇ كۈينى يازغاندا يېرۇسالېمدىكى مۇقەددەس ئىبادەتخانا

تېخى مەۋجۇت ئەمەس ئىدى.

⁹⁶ «قۇرۇق نەرسىلەر» — بۇتلارنى كۆرسىتىدۇ.

⁹⁷ «تاپشۇرۇۋالىدۇ ۋە ئۇنى كۆتۈرىدۇ» — بۇ يەردە ئىبرانىي تىلىدا بىرلا پېئىل بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

يەنى سېنىڭ دىدارىڭنى ئىزدىگۈچىلەر، ئى ياقۇپنىڭ خۇداسى! (98)
سېلاھ!

7 ئى قوۋۇقلار، بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار!
كەڭ ئېچىلىڭلار!

ئى مەڭگۈلۈك ئىشىكلەر، كۆتۈرۈلۈڭلار! (99)

شۇنىڭ بىلەن شان-شەرەپ ئىگىسى پادىشاھ كىرىدۇ!

8 شان-شەرەپ ئىگىسى پادىشاھ دېگەن كىم؟

ئۇ پەرۋەردىگاردۇر، ئۇ كۈچلۈك ۋە قۇدرەتلىكتۇر!

پەرۋەردىگار، جەڭ مەيدانىدا قۇدرەتلىكتۇر!

9 ئى قوۋۇقلار، بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار!

كەڭ ئېچىلىڭلار!

ئى مەڭگۈلۈك ئىشىكلەر، بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار!

شۇنىڭ بىلەن شان-شەرەپ ئىگىسى پادىشاھ كىرىدۇ!

10 شان-شەرەپ ئىگىسى پادىشاھ دېگەن كىم؟

ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار بولسا، شان-شەرەپ

ئىگىسى پادىشاھتۇر!

سېلاھ!

25-كۈي

يېتەكلەش ۋە باشپاناھ بولۇش ھەققىدە دۇئا

(بۇ كۈي «ئېلىپبە تەرتىپلىك» بىر كۈي. كۈندە 22 ئايەت بولۇپ، ئىبرانىي تىلىدا ئالاھىدە

شەكىلگە ئىگە. ئىبرانىي يېزىقىدا 22 ھەرپ بار. كۈندىكى 22 ئايەتنىڭ ھەر بىرى ئىبرانىي

ئېلىپبە تەرتىپىگە ئاساسەن يېڭى ھەرپ بىلەن باشلىنىدۇ (مەسىلەن، ئۇيغۇر تىلىدا ھەرپلەر

ئا، ئە، ب- تەرتىپىدە باشلانغانغا ئوخشاش). بىز بۇنداق كۈيلەرنى «ئېلىپبە تەرتىپلىك

كۈي» دەپ ئاتايمىز).

⁹⁸ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى «يەنى سېنىڭ دىدارىڭنى ئىزدىگۈچىلەر بولغان ياقۇپتىن ئىبارەتتۇر».

⁹⁹ قەدىمكى زامانلاردا قوۋۇقلار ئېچىلغاندا يۇقىرىدىن كۆتۈرۈلەتتى.

¹ داۋۇت يازغان كۆي: —

پەرۋەردىگار، جېنىم ساڭا تەلمۈرۈپ قارايدۇ؛

² ساڭا تايىنىمەن، ئى خۇدايىم؛

مېنى يەرگە قارىتىپ خىجالەتتە قالدۇرمىغايسەن؛

ۋە ياكى دۈشمەنلىرىمنى ئۈستۈمدىن غالىب قىلىپ شادلاندىرمىغايسەن؛

³ بەرھەق، سېنى كۈتكۈچىلەردىن ھېچقايسىسى شەرمەندە بولماس؛

بىراق ھېچبىر سەۋەبىسىز خائىنلىق قىلغۇچىلار شەرمەندە بولىدۇ.

⁴ مېنى سېنىڭ ئىزلىرىڭنى بىلىدىغان قىلغايسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

يوللىرىڭنى ماڭا ئۆگىتىپ قويغايسەن.

⁵ مېنى ھەقىقەتتە ماڭدۇرۇپ، ماڭا ئۆگەتكەيسەن؛

چۈنكى ئۆزۈڭ مېنىڭ نىجاتلىقىم بولغان خۇدايىمدۇرسەن؛

مەن كۈن بويى ساڭا قاراپ تەلمۈرىمەن؛

⁶ ئۆز رەھىمدىلىقلىرىڭنى، ئۆزگەرمەس مېھرىلىرىڭنى يادىڭغا

كەلتۈرگەيسەن، ئى پەرۋەردىگار!

چۈنكى ئۇلار ئەزەلدىن تارتىپ بار بولۇپ كەلگەندۇر؛

⁷ مېنىڭ ياشلىقىمىدىكى گۇناھلىرىمنى،

شۇنداقلا ئىتائەتسىزلىكلىرىمنى ئېسىڭگە كەلتۈرمىگەيسەن؛

ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ، مېھرىبانلىقىڭ بىلەن، مېنى ئېسىڭگە

كەلتۈرگەيسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

⁸ پەرۋەردىگار مېھرىبان ۋە دۇرۇستۇر؛

شۇڭا ئۇ گۇناھكارلارنى دۇرۇس يولغا سالىدۇ.

⁹ مۆمىنلەرنى ياخشى-ياماننى پەرق ئېتىشكە ئۇ يېتەكلەيدۇ؛

مۆمىنلەرگە ئۆز يولىنى ئۆگىتىدۇ.

¹⁰ ئۇنىڭ ئەھدىسى ۋە ھۆكۈم-گۇۋاھلىرىنى تۇتقانلارنىڭ ھەممىسىگە

نەسبەتەن،

پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق يوللىرى ئۆزگەرمەس مۇھەببەت ۋە ھەقىقەتتۇر.

¹¹ ئۆز نامىڭ ئۈچۈن، ئى پەرۋەردىگار،

قەبىھلىكىم ئىنتايىن ئېغىر بولسىمۇ،
سەن ئۇنى كەچۈرۈۋەتكەنسەن.

¹² كىمكى پەرۋەردىگاردىن ئەيمەنسە،

خۇدا ئۆزى تاللىغان يولدا ئۇنىڭغا ھەقىقەتنى ئۆگىتىدۇ؛

¹³ ئۇنىڭ جېنى ئازادە-ياخشىلىقتا ياشايدۇ،

ئۇنىڭ نەسلى يەر يۈزىگە مىراس بولىدۇ.

¹⁴ پەرۋەردىگار ئۆزىدىن ئەيمىنىدىغانلار بىلەن سىرداشتۇر؛

ئۇ ئۇلارغا ئۆز ئەھدىسىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ.

¹⁵ مېنىڭ كۆزلىرىم ھەمىشە پەرۋەردىگارغا تىكىلىپ قارايدۇ؛

چۈنكى ئۇ پۇتلىرىمنى توردىن چىقىرىۋېتىدۇ.

¹⁶ ماڭا قاراپ مېھىر-شەپقەت كۆرسەتكەيسەن؛

چۈنكى مەن غېرىبانە، دەردمەندۈرمەن.

¹⁷ كۆڭلۈمنىڭ ئازارلىرى كۆپىيىپ كەتتى؛

مېنى باسقان قىسماقلاردىن چىقارغايىسەن.

¹⁸ دەردلىرىمنى، ئازابلىرىمنى نەزىرىڭگە ئالغىن،

بارلىق گۇناھلىرىمنى كەچۈرگەيسەن!

¹⁹ مېنىڭ دۈشمەنلىرىمنى نەزىرىڭگە ئالغىن،

چۈنكى ئۇلار كۆيتۇر؛

ئۇلار ماڭا چوڭقۇر ئۆچمەنلىك بىلەن نەپرەتلىنىدۇ.

²⁰ جېنىمنى ساقلىغايىسەن، مېنى قۇتقۇزغايىسەن؛

مېنى شەرمەندىلىكتە قالدۇرمايىسەن؛

چۈنكى مەن سېنى باشپاناھىم قىلدىم.

²¹ كۆڭۈل سايلىقى ۋە دۇرۇسلۇق مېنى قوغدىغاي؛

چۈنكى مەن ساڭا ئۈمىد باغلاپ كۈتۈۋاتىمەن⁽¹⁰⁰⁾.

²² ئى خۇدا، ئىسرائىلنى بارلىق كۈلپەتلىرىدىن قۇتقۇزۇپ ھۆرلۈككە

چىقارغايىسەن!

26-كۆي

بارلىق رەزىللىكتىن يىراقلىشىشقا ئىنتىلىش

¹ داۋۇت يازغان كۆي: —

مەن ئۈچۈن ھۆكۈم چىقارغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار؛
چۈنكى مەن ئۆز دۇرۇسلۇقىمدا تۇرۇپ ماڭدىم؛
مەن پەرۋەردىگارغا تايىنىپ كەلگەنمەن؛
مەن تېپىلىپ كەتمەيمەن.⁽¹⁰¹⁾

² مېنى سىناپ باققايسەن، ئى پەرۋەردىگار، مېنى تەكشۈرۈپ باققىن؛
ۋىجدانىمنى⁽¹⁰²⁾، قەلبىمنى تاۋلىغايىسەن؛

³ چۈنكى ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭنى كۆز ئالدىمدا تۇتقانمەن؛
مەن ھەقىقىتىڭنى ئۆزۈمگە يېتەكچى قىلىپ ماڭدىمەن.

⁴ مەن يالغانچىلار بىلەن ھەمداستىخان ئولتۇرمىدىم؛
ساختىپەزلەرگە ھەمراھ بولۇشقا كىرمەيمەن.

⁵ يامانلىق قىلغۇچىلار جامائىتىدىن يىرگىنىمەن؛
رەزىللەر بىلەنمۇ ئولتۇرمايمەن.

⁶ قوللىرىمنى گۇناھسىزلىقتا يۇيىمەن؛
شۇندا، قۇربانگاھىڭنى ئايلىنىپ يۈرەلەيمەن.

⁷ ۋە ھەم تەشەككۈرلەرنى ئاڭلىتىمەن؛
بارلىق كارامەتلىرىڭنى جاكارلايمەن.

⁸ ئى پەرۋەردىگار، ماكانىڭ بولغان ئۆيىنى،
شان-شەرىپىڭ تۇرغان جايىنى سۆيۈپ كەلدىم؛

⁹ جېنىمنى گۇناھكارلار بىلەن،
ھاياتىمنى قانخورلار بىلەن بىللە ئېلىپ كەتمىگەيسەن؛

¹⁰ ئۇلارنىڭ قولىدا سۇيىقەستلەر باردۇر،
ئوڭ قولى پارىلەرگە تولدى.

¹⁰¹ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى «مەن ھېچ تەۋرەنمەس پەرۋەردىگارغا تايىنىپ كەلدىم».

¹⁰² ياكى «نىيەتلىرىمنى» — بۇ سۆز ئىبرانىي تىلىدا «بۆرەكلەر» دېگەن بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

¹¹ مەن بولسام، دۇرۇسلۇقۇمدا مېڭىپ يۈرۈپىرمەن؛
مېنى ھۆرلۈككە ⁽¹⁰³⁾ چىقىرىپ قۇتقۇزغايىسەن،
ماڭا مېھىر-شەپقەت كۆرسەتكەيسەن.

¹² پۈتۈم بولسا تۈپتۈز جايدا تۇرىدۇ؛
جامائەتلەر ئارىسىدا تۇرۇپ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيىلەر
قايتۇرىمەن.

27-كۈي

خۇدانى كۈتكىن!

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگار مېنىڭ نۇرۇم ۋە نىجاتلىقىمدۇر؛
مەن يەنە كىمدىن قورقاي؟
پەرۋەردىگار ھاياتىمنىڭ قورغىنىدۇر؛
مەن كىمنىڭ ئالدىدا تىترەي؟
² يامانلىق قىلغۇچىلار «ئۇنىڭ ئەتىلىرىنى يەيلى» دەپ ماڭا ھۇجۇم قىلغاندا،
رەقىبلىرىم، دۈشمەنلىرىم ماڭا يېقىنلاشقاندا،
پۇتلىشىپ، يىقىلدى ئۇلار.
³ زور قوشۇن بارگاھ قۇرۇپ مېنى قورشاشقا ئالسىمۇ،
قەلبىمدە ھېچ قورقۇنچ يوق؛
ماڭا ئۇرۇش قوزغىسىمۇ، يەنىلا خاتىرجەم تۇرىۋىرىمەن.
⁴ پەرۋەردىگاردىن بىرلا نەرسىنى تىلەپ كەلدىم؛
مەن شۇنىڭغا ئىنتىلىمەكتىمەنكى: —
ئۆمۈر بويى پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىدە بولسام،
پەرۋەردىگارنىڭ گۈزەللىكىگە قاراپ يۈرسەم،

¹⁰³ «مېنى ھۆرلۈككە چىقىرىپ قۇتقۇزغايىسەن» — مۇشۇ «ھۆرلۈككە چىقىرىش» گۇناھنىڭ
ئاسارىتىدىن قۇتقۇزۇشنى كۆرسىتىدۇ.

ئۇنىڭ ئىبادەتخانىسىدا⁽¹⁰⁴⁾ تۇرۇپ، يېتەكلىشىگە مۇيەسسەر بولسام، دەيمەن.

⁵ بېشىمغا كۈن چۈشكەندە، ئۇ مېنى سايىۋىنى ئاستىغا ئالدى؛

مېنى چېدىرىنىڭ ئىچىدە ئامان ساقلاپ يوشۇرۇۋالدى.

ئۇ مېنى ئۇيۇل تاش ئۈستىگە مۇقىم تۇرغۇزدى.

⁶ شۇڭا ھازىر ئەتراپىمدىكى دۈشمەنلىرىم ئالدىدا بېشىم يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

ئۇنىڭ مۇقەددەس چېدىرىدا تەنتەنە قىلىپ قۇربانلىقلار سۈنمەن؛

ناخشا-كۈيلەر ئېيتىمەن، مۇناجاتلارنى ئېيتىمەن پەرۋەردىگارغا!

⁷ نىدا قىلغىنىمدا ئاۋازىمنى ئاڭلىغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

ماڭا مېھىر-شەپقەت كۆرسىتىپ، ئىجابەت قىلغايىسەن.

⁸ ئۆز كۆڭلۈم: «ئۇنىڭ دىدارىنى ئىزدەڭلار!» دەيدۇ؛

دىدارىڭنى، ئى پەرۋەردىگار، ئۆزۈم ئىزدەيمەن.

⁹ مەندىن ئۆزۈڭنى قاچۇرمىغايىسەن!⁽¹⁰⁵⁾

غەزەپلەنگەندە قۇلۇڭنى نېرى قوغلىمىغايىسەن؛

سەن مېنىڭدىن ياردىمىڭنى ئايماي كەلدىڭ؛

سەن مەندىن ئايرىلمىغايىسەن، مېنى تاشلىۋەتمىگەيسەن، ئى نىجاتكارىم خۇدا!

¹⁰ ئاتا-ئانام مېنى تاشلىۋەتسىمۇ⁽¹⁰⁶⁾،

پەرۋەردىگار مېنى قۇچىقىغا ئالدى.

¹¹ ماڭا ئۆز يولۇڭنى ئۆگەتكەيسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

كۈشەندىلىرىم پايلاپ يۈرمەكتە،

مېنى تۈز يولغا باشلىغايىسەن.

¹⁰⁴ داۋۇت پەيغەمبەرنىڭ زامانىدا «خۇدانىڭ ئۆيى»، يەنى «مۇقەددەس ئىبادەتخانا» تېخى

سېلىنىمىغانىدى (ئوغلى سۇلايمان كېيىن ياسىدى). ئىبادەتخانا مۇسا پەيغەمبەر ئارقىلىق ياسالغان

«مۇقەددەس چېدىر» ئىدى. شۇنىڭ بىلەن داۋۇتنىڭ «مۇقەددەس ئىبادەتخانا» دېگەننى بەلكىم

روھىي جەھەتتىن، يەنى خۇدانىڭ ئۆز ھۇزۇر-دەرگاھىنى كۆرسىتىدۇ، دەپ چۈشىنىشىمىز كېرەك.

¹⁰⁵ ئىبرانىي تىلىدا «يۈزۈڭنى مەندىن يوشۇرمىغايىسەن!».

¹⁰⁶ داۋۇت سائۇل پادىشاھ تەرىپىدىن قوغلانغان. سائۇل ئۇنى «جىنايەتچى» دەپ ھېسابلىغان

چاغلاردا، داۋۇت ئاتا-ئانىسى تەرىپىدىن بىر مەزگىل چەتكە قېقىلغان بولۇشى مۇمكىن ئىدى.

كېيىن ئۇلار ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولدى. تەۋرات «1سام، 21-، 22-بەبىنى كۆرۈڭ.

- ¹² مېنى رەقىبلىرىمنىڭ مەيلىگە تاپشۇرماغايىسەن،
چۈنكى ماڭا قارا چاپلاشماقچى بولغان يالغانچىلار خېلى كۆپتۇر،
ئۇلارنىڭ نەپەسلىرىمۇ زوراۋانلىقتۇر.
- ¹³ ئاھ، پەرۋەردىگارنىڭ مېھرىبانلىقىنى تىرىكلەرنىڭ زېمىنىدە كۆرۈشكە
كۆزۈم يەتمىگەن بولسا...!
- ¹⁴ پەرۋەردىگارنى تەلمۈرۈپ كۈتكىن!
جىگەرلىك بول، قەلبىڭ مەردانە بولسۇن!
شۇنداق قىل، پەرۋەردىگارنى تەلمۈرۈپ كۈتكىن!

28-كۈي پەرۋەردىگارغا تايىنىش

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

- ئى پەرۋەردىگار، ساڭا ئىدا قىلىمەن؛
ئى مېنىڭ قورام تېشىم، ماڭا سۈكۈت قىلمىغايىسەن؛
چۈنكى سەن جىمجىت تۇرۇۋالساڭ،
مەن چوڭقۇر ھاڭغا چۈشىدىغانلارغا ئوخشاشلا بولىمەن.
- ² ساڭا پەرياد كۆتۈرگىنىمدە،
سېنىڭ مۇقەددەس كالا مېخاناڭغا⁽¹⁰⁷⁾ قولۇمنى كۆتۈرگىنىمدە،
مېنىڭ ئىلتىجالىرىمنىڭ ساداسىنى ئاڭلىغايىسەن!
- ³ مېنى رەزىللەر ۋە قەبىھلىك قىلغۇچىلار بىلەن بىللە تاشلىۋەتمىگەيسەن؛
ئۇلار ئاغزىدا يېقىنلىرى بىلەن دوستانە سۆزلەشسىمۇ،
كۆڭلىدە ئۆچمەنلىك باردۇر.

¹⁰⁷ «كالا مېخانا» — مۇقەددەس چېدىردىكى «ئەڭ مۇقەددەس جاي»نى كۆرسىتىدۇ. نېمىشقا مۇشۇ يەردە «ئەڭ مۇقەددەس جاي» «كالا مېخانا» دېيىلدۇ؟ سەۋەبى، «ئەڭ مۇقەددەس جاي» ئىچىدە «ئەھدە ساندۇقى» ياتىدۇ، «ئەھدە ساندۇقى» ئىچىدە خۇدا ئىسرائىل بىلەن تۈزگەن ئەھدىنامە (خۇدانىڭ سۆز-كلامى) ساقلاش ئىدى.

4 ئۇلارنىڭ قىلمىشلىرىغا قاراپ،
ئىشلىرىنىڭ يامانلىقىغا قاراپ ئىش تۇتقايسەن؛
قولنىڭ قىلغانلىرى بويىچە ئۆزلىرىگە ياندۇرغايىسەن؛
تېگىشلىك جازانى ئۆزلىرىگە قايتۇرغايىسەن.
5 چۈنكى ئۇلار نە پەرۋەردىگارىنىڭ قىلغانلىرىنى،
نە قوللىرىنىڭ ئىشلىگەنلىرىنى ھېچ نەزىرىگە ئالمايدۇ،
پەرۋەردىگار ئۇلارنى غۇلتىپ، قايتىدىن باش كۆتۈرگۈزمەيدۇ.
6 پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇلسۇن؛
چۈنكى ئۇ مېنىڭ ئىلتىجارىمىنىڭ ساداسىنى ئاڭلىغان.
7 پەرۋەردىگار مېنىڭ كۈچۈم، مېنىڭ قالقىنىمدۇر؛
مېنىڭ كۆڭلۈم ئۇنىڭغا ئىشەندى،
شۇنىڭ بىلەن ياردەم تاپتىم؛
شۇڭا كۆڭلۈم زور شادلىنىدۇ،
ئۆز كۈيۈم بىلەن مەن ئۆنى مەدھىيىلەيمەن.
8 پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنىڭ كۈچىدۇر،
شۇنداقلا مەسىھ قىلغىنىغا⁽¹⁰⁸⁾ قۇتقۇزغۇچى قورغاندۇر.
9 ئۆز خەلقىنى قۇتقۇزغايىسەن،
مىراسىڭنى⁽¹⁰⁹⁾ بەرىكەتلىك قىلغايىسەن؛
ئۇلارنى پادىچىدەك بېقىپ ئوزۇقلاندۇرغايىسەن،
مەڭگۈگە ئۇلارنى كۈتۈرۈپ يۈرگەيسەن.

¹⁰⁸ خۇدانىڭ «مەسىھ قىلغىنى»: — (1) خۇدا ئىسرائىللار ئۈستىگە تىكلىگەن پادىشاھ؛

(2) ئاخىردا ئۇ دۇنياغا ئەۋەتىدىغان قۇتقۇزغۇچى-مەسىھنى كۆرسىتىدۇ. «مەسىھ» توغۇرلۇق
2-كۆيدىكى ئىزاھاتلارنى كۆرۈڭ.

¹⁰⁹ خۇدانىڭ ئۆز خەلقى دەل ئۆزىنىڭ مىراسى ئىكەنلىكى مۇقەددەس كىتابتا كۆپ يەرلەردە تىلغا
ئېلىنىدۇ.

29-كۈي

پەرۋەردىگارنىڭ ھەيۋىسى

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگارغا بەرگەيسىلەر، ئى قۇدرەتلىك بولغۇچىنىڭ پەرزەنتلىرى،
پەرۋەردىگارغا شانۇ-شەۋكەت، كۈچ بەرگەيسىلەر!⁽¹¹⁰⁾

² پەرۋەردىگارغا ئۆز نامىغا لايىق شانۇ-شەۋكەت بەرگەيسىلەر؛
پەرۋەردىگارغا پاك-مۇقەددەسلىكنىڭ گۈزەللىكىدە سەجدە قىلىڭلار!

³ پەرۋەردىگارنىڭ ساداسى چوڭقۇر سۇلار ئۈستىدە ھۆكۈم سۈرىدۇ؛
شان-شەرەپ ئىگىسى بولغان تەڭرى گۈلدۈرمامىلارنى ياڭرىتىدۇ؛

پەرۋەردىگار بۈيۈك دېڭىزلار ئۈستىدە ھۆكۈم سۈرىدۇ.

⁴ پەرۋەردىگارنىڭ ساداسى كۈچلۈكتۇر؛

پەرۋەردىگارنىڭ ساداسى ھەيۋەتكە تولغاندۇر؛

⁵ پەرۋەردىگارنىڭ ساداسى كېدىر دەرەخلىرىنى سۇندۇرۇۋېتىدۇ؛

بەرھەق، پەرۋەردىگار لىۋاندىكى كېدىرلارنى سۇندۇرۇۋېتىدۇ.

⁶ ئۇ ئۇلارنى موزاي ئويناقلاتقاندا ئويناقلتىدۇ؛

ياۋا كالىنىڭ بالىسى ئويناقلاتقاندا، ئۇ لىۋان ۋە سىرىئون تېغىنى⁽¹¹¹⁾
ئويناقلتىدۇ.

⁷ پەرۋەردىگارنىڭ ساداسى چاقماقلارنىڭ يالقۇنلىرىنى شاخلىتىۋېتىدۇ؛⁽¹¹²⁾

⁸ پەرۋەردىگارنىڭ ساداسى چۆل-جەزىرىنى زىلزىلىگە سالىدۇ؛

پەرۋەردىگار قەدەشتىكى چۆل-جەزىرىنى⁽¹¹³⁾ زىلزىلىگە سالىدۇ؛

¹¹⁰ «پەرۋەردىگارغا ... كۈچ بەرگەيسىلەر» — بۇ سىرلىق سۆزنىڭ مەنىسى نېمە؟ مەنىسى چوقۇم شۇكى، خۇدانىڭ خەلقى ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تايانغاچقا، شۇنداقلا مەدھىيە ئوقۇغاچقا، خۇدا ئۇلارنىڭ ھاياتىدا ئۆز كۈچ-قۇدرىتىنى (شۇنداقلا ئۆز شان-شەرىپىنى) كۆرسىتىشىگە شارائىت بېرىدۇ.

¹¹¹ «سىرىئون» — لىۋاننىڭ ئەڭ ئېگىز تاغ چوققىسى، يەنە بىر نامى «ھەرمون».

¹¹² باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «ئوت يالقۇنلىرىنى يىرتىۋېتىدۇ». بىراق ئالدى-كەينىدىكى سۆزلەرگە قارىغاندا، چاقماقلارنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

¹¹³ «لىۋان تاغلىرى» (6-ئايەت) — قانائان (پەلەستىننىڭ) نىڭ شىمال تەرىپى، «قەدەشتىكى چۆل-جەزىرە» — ئۇنىڭ جەنۇبىي تەرىپى.

- ⁹ پەرۋەردىگارنىڭ ساداسى دۇب دەرەخلىرىنى ھەريان تولغىتىدۇ⁽¹¹⁴⁾،
ئورمانلىقلارنى يالڭاچلايدۇ؛
ئۇنىڭ مۇقەددەس ئىبادەتخانىسىدا بولغان ھەممىسى «شانۇ-شەۋكەت!»
دەپ تەنتەنە قىلىدۇ.
- ¹⁰ پەرۋەردىگار توپان⁽¹¹⁵⁾ ئۈستىگە ھۆكۈمرانلىق قىلىپ ئولتۇرىدۇ؛
بەرھەق، پەرۋەردىگار مەڭگۈگە پادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم سۈرۈپ ئولتۇرىدۇ.
- ¹¹ پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىگە قۇدرەتنى بەخش ئېتىدۇ؛
ئۆز خەلقىنى ئامان-خاتىرجەملىك بىلەن بەرىكەتلەيدۇ.

30-كۈي

پەرۋەردىگارنىڭ داۋۇتنىڭ كېرىلىپ كەتكەنلىكىنى جازالاپ،
ئاندىن ساقايتىشى

¹ مۇقەددەس ئىبادەتخانىنى خۇداغا ئاتاشنى تەبرىكلەپ، داۋۇت يازغان
كۈي: -

- مەن سېنى ئالىي دەپ ئۇلۇغلايمەن، ئى پەرۋەردىگار،
چۈنكى سەن مېنى پەستىن يۇقىرى كۆتۈردۈڭ،
دۈشمەنلىرىمنى ئۈستۈمدىن خۇشالاندۇرمىدىڭ.
- ² ئى پەرۋەردىگار خۇدايىم، مەن ساڭا نالە كۆتۈردۈم،
سەن مېنى ساقايتتىڭ.
- ³ ئى پەرۋەردىگار، سەن تەھتىسارادىن جېنىمنى ئېلىپ چىقتىڭ،
ھاڭغا چۈشىدىغانلار ئارىسىدىن ماڭا ھايات بېرىپ ساقلىدىڭ.
- ⁴ پەرۋەردىگارغا كۈي ئېيتىڭلار، ئى ئۇنىڭ ئىخلاسمەن بەندىلىرى،
ئۇنىڭ پاك-مۇقەددەسلىكىنى ياد ئېتىپ تەشەككۈر ئېيتىڭلار.

¹¹⁴ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «مارالارغا ئوغلانلارنى تۇغدۇرغۇزىدۇ»

¹¹⁵ «توپان» بەلكىم نۇھ پەيغەمبەر دەۋرىدىكى توپاننى كۆرسىتىدۇ، بۇ يەردە كۆچمە مەنىدە بولۇپ، دۇنيادىكى قالايمىقانچىلىقنىمۇ كۆرسىتىدۇ.

⁵ چۈنكى ئۇنىڭ غەزىپى دەقىقىدە ئۆتۈپ كېتىدۇ،

شاپائىتى بولسا ئۆمۈرۋايەت بولىدۇ؛

يىغا-زار كېچىچە قونۇپ قالسىمۇ،

خۇشاللىق تاڭ سەھەر بىلەن تەڭ كېلىدۇ.

⁶ مەن بولسام ئۆز راھەت-پاراغىتىمدە: «مەڭگۈگە تەۋرەنمەي مۇقىم

تۇرىمەن» - دېدىم.

⁷ پەرۋەردىگار، شاپائىتىڭ بىلەن، مېنىڭ تېغىمنى مۇستەھكەم

تۇرغۇزغانىدىڭ؛

ئەمما سەن دىدارىڭنى قاچۇرۇپ يوشۇردۇڭ؛

مەن ئالاقزادە بولۇپ كەتتىم؛

⁸ مەن ساڭا نالە-پەرياد كۆتۈردۈم، ئى پەرۋەردىگار؛

مەن سەن رەببە ئىلتىجا قىلدىم: -

⁹ - مېنىڭ قېنىم تۆكۈلۈپ⁽¹¹⁶⁾، ھاڭغا كىرسەم نېمە پايدىسى باردۇر؟

توپا-چاڭ سېنى مەدھىيەلەمدۇ؟ ئۇ ھەقىقىتىڭنى جاكارلىيالامدۇ؟

¹⁰ ئاڭلىغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار، ماڭا شەپقەت كۆرسەتكەيسەن؛

ئى پەرۋەردىگار، ماڭا ياردەمدە بولغايىسەن!

¹¹ سەن ماتەم قايغۇسىنى ئۇسسۇل ئويناشلارغا ئايلاندۇردۇڭ؛

ھازىلق بۆز كىيىمنى سالدۇرۇۋېتىپ،

ماڭا خۇشاللىقنى بەلۋاغ قىلىپ باغلىدىڭ؛

¹² شۇڭا مېنىڭ روھىم⁽¹¹⁷⁾ سۈكۈت قىلماي،

ساڭا كۈيلەر ئوقۇسۇن!

ئى پەرۋەردىگار، مېنىڭ خۇدايىم، ساڭا ئەبەدىلئەبەدىگىچە تەشەككۈرلەرنى

ئېيتىمەن!

¹¹⁶ داۋۇتنىڭ كېسلى (2- ھەم 3-ئايەتنى كۆرۈڭ) بەلكىم بىر يارىدىن بولغانمۇ، ياكى ئۆزىنىڭ

قانش كېسلى بارىدى؟

¹¹⁷ «روھىم» - بۇ يەردە ئىبرانى تىلىدا «شان-شەرىپىم» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

31-كۈي

بېسىم ئاستىدا

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي:

سەن پەرۋەردىگارى، مەن باشپاناھ قىلدىم؛
 مېنى ھېچقاچان يەرگە قارىتىپ قويمىغايسەن؛
 ئۆز ھەققانىيلىقىڭ بىلەن مېنى ئازاد قىلىپ قۇتقۇزغايسەن؛
² ماڭا قۇلاق سالغايسەن، مېنى تېزىرەك قۇتقۇزۇۋالغايسەن؛
 ماڭا قورام تاش،
 ئۆزۈمنى قوغدايدىغان قورغانلىق قەلئە بولغايسەن.
³ چۈنكى سەن مېنىڭ ئۆيۈل تېشىم، مېنىڭ قورغىنىمدۇرسەن؛
 شۇڭا ئۆز نامىڭ ئۈچۈن مېنى يېتەكلىگەيسەن، مېنى باشلىغايسەن.
⁴ ماڭا يوشۇرۇن سېلىنغان تۇزاقتىن قەدەملىرىمنى تارتقايسەن؛
 چۈنكى سەن مېنىڭ باشپاناھىمدۇرسەن.
⁵ مەن روھىمنى قولۇڭغا تاپشۇردۇم؛
 سەن ماڭا نىجاتلىق قىلىپ ھۆرلۈككە چىقارغانسەن، ئى پەرۋەردىگار، ھەق تەڭرى.

⁶ يالغان ئىلاھلارغا چوقۇندىغانلاردىن يىرگىنىپ كەلدىم؛

مەن بولسام پەرۋەردىگارغا ئېتىقاد قىلىمەن.

⁷ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بىلەن خۇشال بولۇپ شادلىنىمەن؛

چۈنكى مېنىڭ خارلىقىمنى كۆردۈڭسەن؛

جېنىمنىڭ ئازاپ-ئوقۇبەتلىرىدىن خەۋەر تاپتىڭ.

⁸ مېنى دۈشمەنلىرىمنىڭ قولىغا چۈشۈرمىدىڭ،

بەلكى پۇتلىرىمنى كەڭرى جايغا تۇرغۇزدۇڭ.

⁹ ئى پەرۋەردىگار، ماڭا رەھىم-شەپقەت كۆرسەتكەيسەن،

چۈنكى بېشىمغا كۈلپەت چۈشتى؛

دەرد-ئەلەمدىن كۆزۈم تۈگۈشەي دەپ قالدى،

جېنىم، ۋۇجۇدۇممۇ⁽¹¹⁸⁾ شۇنداق.

¹⁰ ھاياتىم قاينغۇ-ھەسرەت بىلەن،

يىللىرىم غەم-غۇسسە بىلەن ئۇپراۋاتىدۇ.

گۇناھىم تۈپەيلىدىن ماغدۇرۇم كېتەي دەپ قالدى،

ئۇستىخانلىرىم سىزىپ كەتتى.

¹¹ مەن رەقىبلىرىمنىڭ ئىزا-ئاھانتىگە قالدىم،

يېقىنلىرىم ئالدىدا تېخىمۇ شۇنداق؛

تونۇشلىرىمغىمۇ بىر ۋەھىمە بولدۇم؛

كوچىدا مېنى كۆرگەنلەرمۇ مەندىن داجىپ قاچىدۇ.

¹² ھەممەيەن مېنى ئۆلگەن ئادەمدەك، كۆڭلىدىن چىقىرىپ تاشلاشتى؛

پۇچۇق چىنىدەك بولۇپ قالدىم.

¹³ چۈنكى نۇرغۇنلارنىڭ تۆھمەتلىرىنى ئاڭلىدىم،

ۋەھىمە تەرەپ-تەرەپلەردە تۇرىدۇ؛

ئۇلار ماڭا ھۇجۇم قىلىشقا مەسلىھەتلىشىۋاتىدۇ،

جېنىمنى ئېلىشقا قەست قىلىشىۋاتىدۇ.

¹⁴ بىراق مەن ساڭا تايىنىمەن، ئى پەرۋەردىگار؛

«سەن مېنىڭ خۇدايم!» - دېدىم.

¹⁵ مېنىڭ كۈنلىرىم سېنىڭ قۇلۇڭدىدۇر؛

مېنى دۈشمەنلىرىمنىڭ قولىدىن ھەم ماڭا زىيانكەشلىك قىلغۇچىلاردىن

قۇتقۇزغايىسەن.

¹⁶ قۇلۇڭغا دىدارىڭنىڭ جىلۋىسىنى چۈشۈرگەيسەن؛

ئۆزگەرەمسە مۇھەببىتىڭ بىلەن ماڭا نىجاتلىق ئاتا قىلغايىسەن.

¹⁷ ئى پەرۋەردىگار، مېنى يەرگە قارىتىپ قويىمىغايىسەن؛

چۈنكى مەن ساڭا ئىلتىجا قىلدىم؛

رەزىلەلەر يەرگە قاراپ قالسۇن؛

ئۇلارنىڭ تەھتىسارادا زۇۋانى تۇتۇلسۇن؛

18 يالغان لەۋلەر زۇۋاندىن قالسۇن!

ئۇلار ھەققانىيلارنى خالىغانچە مازاق قىلىپ تەكەببۇرلۇق بىلەن سۆزلىمەكتە!

19 ئۆزۈڭنى باشپاناھ قىلغانلار ئۈچۈن ئىنسان بالىلىرىنىڭ كۆز ئالدىدا

كۆرسەتكەن ئىلتىپاتلىرىڭ،

يەنى ئۆزۈڭدىن قورقىدىغانلار ئۈچۈن، ساقلىغان ئىلتىپات-نېمەتلىرىڭ

نەقەدەر مولدۇر!

20 سەن ئۇلارنى ئىنسانلارنىڭ سۇيىقەستلىرىدىن ئۆز ھۇزۇرۇڭدىكى يوشۇرۇن

الدا جايغا ئالسىەن؛

سەن ئۇلارنى تىل-ئاھانەتلەردىن سايىۋىنىڭدە يوشۇرۇپ قويىسەن.

21 پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيىلەر يوللانغۇن!

چۈنكى ئۇ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىنى زۇلمەتلىك بىر شەھەردە ئاجايىب

نەمىيەن قىلدى! (119)

22 چۈنكى مەن دەككە-دۈككەدە ھودۇقۇپ: -

- سېنى، مېنى كۆزىدىن چىقىرىپ قويدىمكىن، دەپ قورققاندىم؛

ھالبۇكى، مەن نالە كۆتۈرۈپ يېلىنغىنىمدا، پەريادىمغا قۇلاق سالدىڭ.

23 پەرۋەردىگارنى سۆيۈڭلار، ئى ئۇنىڭ بارلىق مۆمىن بەندىلىرى!

پەرۋەردىگار ئۆزىگە سادىقلارنى قوغدايدۇ،

ھەم تەكەببۇرلۇق بىلەن ئىش قىلغۇچىلارنىڭ قىلمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا

ھەسسىلەپ قايتۇرىدۇ!

24 ئى پەرۋەردىگارنى تەلمۈرۈپ كۈتكەنلەر،

جىگەرلىك بول، قەلبىڭ مەردانە قىلىنسۇن!

119 باشقا بىرنەچچە خىل تەرجىمىلىرى بار، مەسىلەن «زۇلمەتلىك بىر شەھەردە». بىزنىڭچە

داۋۇت سائۇل پادىشاھنىڭ زىيانكەشلىكىدىن قاچقاندا، يات يۇرتلاردا مۇساپىر بولغان ۋاقىتلىرىنى

ئەسلەۋاتىدۇ. مەسىلەن، «1سام،» 21-، 27-بەننى كۆرۈڭ.

32-كۆي

گۇناھنى ئېتىراپ قىلىپ، خۇدادىن كەچۈرۈم سوراش؛
خۇدا جاۋابەن بېشارەت بېرىدۇ

¹ داۋۇت يازغان «ماسقىل» (120): -

ئىتائەتسىزلىكلىرى كەچۈرۈم قىلىنغان،

گۇناھلىرى يېپىلغان كىشى بەختلىكتۇر!

² پەرۋەردىگار رەزىللىكلىرى بىلەن ھېسابلاشمايدىغان،

روھىدا ھېچقانداق ھىيلىلىك يوق كىشى بەختلىكتۇر!

³ مەن گۇناھىمنى ئىقرار قىلماي، سۈكۈتتە تۇرۇۋالغانىدىم،

كۈن بويى ئاھۇ-پىغان ئىچىدە،

سۆڭەكلىرىم چىرىپ كەتتى؛

⁴ چۈنكى مېنى باسقان قولۇڭ ماڭا كېچە-كۈندۈز ئېغىر بولدى؛

يازدىكى قۇرغاقچىلىقتەك يىلىكىم قاغىراپ كەتتى.

سېلاھ!⁽¹²¹⁾

⁵ ئەمدى گۇناھىمنى سېنىڭ ئالدىڭدا ئېتىراپ قىلدىم،

قەبىھلىكىمنى سەندىن يوشۇرۇۋەرمەيدىغان بولدۇم؛

مەن: «پەرۋەردىگارغا ئاسىيلىقلىرىمنى ئېتىراپ قىلىمەن» - دېدىم،

شۇنىڭ بىلەن سەن مېنىڭ رەزىل گۇناھىمنى كەچۈرۈم قىلدىڭ.

سېلاھ!

⁶ شۇڭا سېنى تاپالايدىغان پەيتتە،

ھەرىر ئىخلاسمەن ساڭا دۇئا بىلەن ئىلتىجا قىلسۇن!

¹²⁰ «ماسقىل» دېگەن سۆزنىڭ مەنىسى بىزگە نامەلۇم؛ بەزى ئالىملار ئۇنى «تەربىيلىك» بىلدۈرىدۇ، دەپ قارايدۇ؛ يەنى بەزىلەر ئۇنى «ماھىرلىق بىلەن ئېيتىلسۇن» دېگەننى بىلدۈرىدۇ، دەپ قارايدۇ.

¹²¹ «سېلاھ!» - مەنىسى ئېنىق ئەمەس. زەبۇردىكى ھەرىر كۆي ناخشا قىلىپ ئېيتىلغان ۋاقىتتا، «سېلاھ» بەلكىم پەددىدىكى بىردەم توختاشنى (پائۇز) كۆرسىتىپ، «توختا، ئويلان» دېگەن مەنىدە ئىشلىتىلىشى مۇمكىن.

چوڭ توپانلار ئۆرلەپ، تېشىپ كەتكەندە،
سۇلار شۇ كىشىگە ھەرگىز يېقىنلاشمايدۇ⁽¹²²⁾.

⁷ سەن مېنىڭ دالدا جايىمدۇرسەن؛

سەن مېنى زۇلۇمدىن ساقلايسەن؛

ئەتراپىمنى نىجاتلىق ناخشىلىرى بىلەن قاپلايسەن!

سېلاھ.

⁸ — «مەن سەن مېڭىشقا تېگىشلىك يولدا سېنى يېتەكلەيمەن ھەم

تەربىيەلەيمەن؛

مېنىڭ كۆزۈم ئۈستۈڭدە بولۇشى بىلەن ساڭا نەسىھەت قىلىمەن.⁽¹²³⁾

⁹ ئەقلى يوق بولغان ئات ياكى ئېشەكتەك بولما؛

ئۇلارنى چەكلەشكە تىزگىنلەيدىغان يۈگەن بولمىسا،

ئۇلار ھەرگىز ساڭا يېقىن كەلمەيدۇ».

¹⁰ رەزىللەرگە چۈشۈدىغان قايغۇ-ھەسرەتلەر كۆپتۇر،

بىراق مېھىر-شەپقەتلەر پەرۋەردىگارغا تايانغان كىشىنى چۆرىدەيدۇ؛

¹¹ ئى ھەققانىيلار، پەرۋەردىگار بىلەن شادلىنىپ خۇرسەن بولۇڭلار؛

كۆڭلى دۇرۇسلار، خۇشاللىقتىن تەنتەنە قىلىڭلار!

¹²² «شۇڭا» — «شۇڭا» دېگەن مۇشۇ مۇھىم سۆز خۇدانىڭ كەچۈرۈمىنى ئىزدىگەن ئادەمگە ئۈمىد بېرىش كېرەك (5-ئايەتنى كۆرۈڭ).

«چوڭ توپانلار ئۆرلەپ تېشىپ كەتكەندە، سۇلار شۇ كىشىگە يېقىنلاشمايدۇ» دېگەن سۆزلەر ئوقۇرمەنلەرگە نۆھ پەيغەمبەرنىڭ دەۋرىدىكى توپاننى ئەسلىتىدۇ. توپان كېلىشتىن بۇرۇن خۇدانى ئىزدىگەنلەر ئۈچۈن «خۇدانى تاپالايدىغان پەيت» بولىدۇ؛ لېكىن توپان بېسىپ كەلگەندىن كېيىن خۇدانى ئىزدەيدىغان ھېچقانداق پۇرسەت قالمايدۇ.

¹²³ «مېنىڭ كۆزۈم ئۈستۈڭدە بولۇشى بىلەن» — (1) خۇدا ئۆزىنى سۆيگەنلەرنى ھەردائىم كۆزىدە تۇتىدۇ؛ (2) قەدىمدە پادىشاھلار خىزمەتچىلىرىگە پەقەت كۆز ئىشارىتى بىلەنلا يول كۆرسىتەتتى.

33-كۈي

پەرۋەردىگارنىڭ مېھرىبانلىقى جاھانغا تولغان

- ¹ ئەي ھەققانىيلار، پەرۋەردىگار ئۈچۈن تەنتەنە قىلىڭلار!
مەدھىيىلەش دۇرۇسلار ئۈچۈن گۈزەل ئىشتۇر.
- ² راۋاب⁽¹²⁴⁾ بىلەن پەرۋەردىگارنى مەدھىيىلەڭلار؛
ئوتتارغا⁽¹²⁵⁾ تەڭكەش بولۇپ، ئۇنىڭغا كۈپلەرنى ئېيتىڭلار.
- ³ ئۇنىڭغا ئاتاپ يېڭى بىر مۇناجات-ناخشىنى ئېيتىڭلار؛
ماھىرلىق بىلەن چېلىپ، ئاۋازىڭلارنى يۇقىرى ياڭرىتىڭلار.
- ⁴ چۈنكى پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بەرھەقتۇر؛
ئۇنىڭ بارلىق ئىشلىرى ۋەدىلىرىگە ساداقەتلىكتۇر.
- ⁵ ئۇ ھەققانىيەت ھەم ئادالەتنى ياخشى كۆرگۈچىدۇر؛
يەر-زېمىن پەرۋەردىگارنىڭ مېھرىبانلىقى بىلەن تولغاندۇر.
- ⁶ پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بىلەن ئاسمانلار يارىتىلغان،
ئۇنىڭ ئاغزىدىكى نەپەس بىلەن ئۇلارنىڭ بارلىق قوشۇنلىرىمۇ⁽¹²⁶⁾ يارىتىلغاندۇر؛
- ⁷ ئۇ دېڭىزدىكى سۇلارنى بىر يەرگە يىغىپ دۆۋىلەيدۇ⁽¹²⁷⁾؛
ئۇ ئوكيانلارنى ئامبارلار ئىچىدە ساقلاپ تۇرىدۇ⁽¹²⁸⁾؛
- ⁸ پۈتكۈل يەر يۈزىدىكىلەر پەرۋەردىگاردىن ئەيمەنسۇن؛
دۇنيادىكى پۈتۈن جان ئىگىلىرى ئۇنىڭدىن قورقۇپ، ھۆرمەتلىسۇن؛
- ⁹ چۈنكى ئۇنىڭ بىر سۆزى بىلەنلا ئىش پۈتتۈرۈلگەندى؛
ئۇنىڭ بىر ئەمرى بىلەنلا دېگەنلىرى بەرپا قىلىنغاندى.

¹²⁴ «راۋاب» — بۇ ئايەتتە ھەم زەبۇردىكى باشقا ئايەتلەردە ئىشلىتىلگەندە، «راۋاب» دېگەن سۆز

راۋابقا ئوخشاپ كېتىدىغان بىر سازنى كۆرسىتىدۇ.

¹²⁵ «ئوتتار» — ئون تارلىق چىلتاردەك بىر ساز.

¹²⁶ «ئۇلارنىڭ بارلىق قوشۇنلىرى» — بىر تەرەپتىن قۇياش، ئاي، يۇلتۇزلارنى كۆرسەتسە، يەنە بىر

تەرەپتىن بارلىق پەرىشتىلەرنى كۆرسىتىدۇ.

¹²⁷ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇ دېڭىزدىكى سۇلارنى كۈپلەرگە يىغدۇ».

¹²⁸ بۇ ئايەتنىڭ مەنىسى سىرلىق بولغىنى بىلەن، خۇدانىڭ سۇلارنى تولۇق ئىدارە قىلىدىغانلىقىنى

كۆرسەتكەنلىكىدىن ھېچقانداق شۈبھە يوق.

- 10 پەرۋەردىگار ئەللەرنىڭ پىلاننى توسۇپتۇدۇ؛
ئۇ قوۋملارنىڭ خىياللىرىنى بىكار قىلىۋېتىدۇ.
- 11 پەرۋەردىگارنىڭ نەسىھەتى مەڭگۈگە تۇرىدۇ؛
قەلبىدىكى ئويلىرى دەۋردىن-دەۋرگە ئىشقا ئاشۇرۇلىدۇ.
- 12 «پەرۋەردىگار بىزنىڭ خۇدايىمىزدۇر» دەيدىغان قوۋم بەختلىكتۇر!
يەنى ئۆز مىراسى بولۇشقا تاللىغان خەلق بەختلىكتۇر!
- 13 پەرۋەردىگار ئەرشتىن يەرگە نەزەر سالىدۇ،
ئۇ پۈتكۈل ئىنسانلارنى كۆرۈپ تۇرىدۇ.
- 14 تۇرالغۇسىدىن يەر يۈزىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىگە قارايدۇ؛
ئۇ ئۇلارنىڭ ھەربىرىنىڭ قەلبىلىرىنى ياسىغۇچىدۇر؛
- 15 ئۇلارنىڭ بارلىق ئىشلىرىنى دەڭسەپ چىققۇچىدۇر.
پادىشاھ بولسا قوشۇنلىرىنىڭ كۆپلۈكى بىلەن غالىب بولالمايدۇ؛
- 16 پالۋان ئۆزىنىڭ زور كۈچى بىلەن ئۆزىنى قۇتقۇزالمىدۇ؛
تولپارغا تايىنىپ خەۋپ-خەتەردىن قۇتقۇزۇلۇش بېھۇدىلىكتۇر،
- 17 ئۇ زور كۈچى بىلەن ھېچكىمنى قۇتقۇزالمىدۇ؛
18-19 مانا، ئۇلارنىڭ جېنىنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن،
قەھەتچىلىكتە ئۇلارنى ھايات ساقلاش ئۈچۈن،
- پەرۋەردىگارنىڭ كۆزى ئۆزىدىن ئەيمىنىدىغانلارنىڭ ئۈستىدە تۇرىدۇ،
ئۆزىنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىگە ئۈمىد باغلىغانلارنىڭ ئۈستىدە تۇرىدۇ.
- 20 بىزنىڭ جېنىمىز پەرۋەردىگارغا تەلمۈرىدۇ؛
بىزنىڭ ياردەمچىمىز،
بىزنىڭ قالقىنىمىز ئۇ بولىدۇ.
- 21 شۇڭا ئۇنىڭ بىلەن قەلبىمىز شادلىنىپ كېتىدۇ؛
چۈنكى ئۇنىڭ مۇقەددەس نامىغا تايىنىپ ئىشەندۇق.
- 22 ئى پەرۋەردىگار، بىز ساڭىلا ئۈمىد باغلىغىنىمىزدەك،
سېنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭمۇ ئۈستىمىزدە بولغاي!

34-كۆي

خۇدانىڭ مېھرىبانلىقىغا مەدھىيە

(«ئېلىپبە تەرتىپلىك» كۆي. ھەربىر ئايەت ئالدىدا ئىبرانىي ھەرپلەر كۆرسىتىلىدۇ.
10-كۆيگە بېرىلگەن ئىزاھاتنى كۆرۈڭ)

¹ داۋۇت يازغان كۆي: —

(داۋۇت ئابىمەلەك پادىشاھنىڭ ئالدىدا يۈرۈش-تۇرۇشىنى باشقىچە قىلىۋالغاندا، ئابىمەلەك ئۇنى ھەيدىۋەتكەن ۋاقىتتا يازغان)⁽¹²⁹⁾

✗ مەن ھەرقانداق ۋاقىتلاردا پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرىمەن⁽¹³⁰⁾؛

ئۇنى مەدھىيىلەش ئاغزىمدىن چۈشمەيدۇ.

² □ قەلبىم پەرۋەردىگارنى ئىپتىخارلىنىپ مەدھىيەلەيدۇ،
مۆمىنلەر بۇنى ئاڭلاپ شادلىقتا بولىدۇ.

³ ▲ مەن بىلەن بىللە پەرۋەردىگارنى ئۇلۇغلاڭلار،
بىرلىكتە ئۇنىڭ نامىغا مەدھىيىلەر ياڭرىتايلى.

⁴ ▼ پەرۋەردىگارنى ئىزدىدىم،

ئۇ مېنىڭ دۇئايمنى ئىجابەت قىلدى،

مېنى باسقان بارلىق ۋەھىمە-قورقۇنچلىرىمدىن قۇتقۇزدى.

⁵ ▢ مۆمىنلەر ئۇنىڭغا تەلۋرۇپ نۇرلاندى؛

۱: يۈزلىرى يەرگە قارىتىلمىدى.

⁶ ▼ مەن پېقىر-بىچارە ئۇنىڭغا ندا قىلدى،

¹²⁹ بۇ ۋەقەنىڭ تەپسىلاتلىرىنى بىلىش ئۈچۈن، تەۋراتتىكى «1سام. 21-بابىنى كۆرۈڭ.

¹³⁰ «تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇش» — بۇ سۆز ئىبرانىي تىلىدا «(خۇداغا) رەھمەت ئېيتىش»، «(خۇدانى) ئۇلۇغلاش» دېگەن مەنىدە كېلىدۇ، ئۇنىڭ يەنە «(خۇدانى) خۇرسەن قىلىش» دېگەن مەنىسىمۇ بار. «تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇش» دېگەننىڭ ئىبرانىي تىلىدىكى شەكلى ئەرەب تىلىدىكى «مۇبارەكلەش» دېگەن سۆزگە ئوخشاپ كېتىدۇ؛ دېمەك، خۇداغا «(بارەك)» (بەرىكەت) يەتكۈزۈش».

پەرۋەردىگار ئاڭلاپ، مېنى ھەممە ئاۋارىچىلىكلەردىن قۇتقۇزدى.
7 پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى⁽¹³¹⁾ ئۇنىڭدىن ئەيمىنىدىغانلارنى قوغداپ
 ئەتراپىغا چېدىرىنى تىكىدۇ،

ئۇلارنى قۇتقۇزدۇ.

8 پەرۋەردىگارنىڭ مېھرىبانلىقىنى تېتىپ، بىلگىن،
 ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تايانغان ئادەم نېمىدېگەن بەختلىكتۇر!
9 ئى ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلىرى، پەرۋەردىگاردىن ئەيمىنىڭلار!
 چۈنكى ئۇنىڭدىن ئەيمىنىدىغانلارنىڭ ھېچ نەرسىسى كەم بولماس.
10 كۈچلۈك ئارسلانلار ئوزۇقسىز قېلىپ ئاچ قالسىمۇ،
 ئەمما پەرۋەردىگارنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ ھېچبىر ياخشى نەرسىسى كەم
 بولماس.

11 كېلىڭلار بالىلىرىم، ماڭا قۇلاق سېلىڭلار؛

مەن سىلەرگە پەرۋەردىگاردىن ئەيمىنىشنى ئۆگىتىپ قوياي.

12 ھاياتىنى ئەتىۋارلايدىغان كىشى كىم؟

كىمنىڭ ئۇزۇن ۋە ياخشى كۈنلەرنى كۆرگۈسى بار؟

13 ئۇنداقتا تىلىڭنى يامانلىقتىن تارتىپ يۈر،

لەۋلىرىڭ مەككارلىقتىن نېرى بولسۇن؛

14 يامانلىقتىن ئايرىلىپ يىراق بولۇپ، گۈزەل ئەمەللەرنى قىلىپ يۈر؛

ئامان-خاتىرجەملىكنى ئىزدەپ⁽¹³²⁾، ئۇنى قوغلاپ يۈر.

15 پەرۋەردىگارنىڭ كۆزى ھەققانىيلارنىڭ ئۈستىدە تۇرىدۇ،

ئۇنىڭ قۇلىقى ئۇلارنىڭ ئىلتىجالىرىغا ئوچۇق تۇرىدۇ؛

16 پەرۋەردىگارنىڭ چىرايى رەزىللىك قىلغۇچىلارغا قارشى چىقار،

ئۇلارنىڭ ھەرقانداق نام-خاتىرىلىرىنى يەر يۈزىدىن ئېلىپ تاشلا؛

¹³¹ «پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى» ياكى «پەرۋەردىگارنىڭ ئەلچىسى» — تەۋرات دەۋرىدە
 ئىنتايىن ئالاھىدە بىر شەخس ئىدى. «تەبىرلەر»نى كۆرۈڭ. «پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى»
 بەزى ئىشلاردا ئۇ خۇدانىڭ ئورنىدا كۆرۈنەتتى (مەسىلەن، «يار»، 16: 7-14، 18-بابىنى،
 «تەبىرلەر»نمۇ كۆرۈڭ.

¹³² ياكى «ھەممەيلىن بىلەن ئىناق ئۆتۈشكە تىرىشىپ...».

- 17 **ۋ** ھەققانىيلار ئىلتىجا قىلىدۇ،
 پەرۋەردىگار ئاڭلايدۇ، ئۇلارنى بارلىق ئازاب-مۇشەققەتلىرىدىن قۇتقۇزىدۇ؛
 18 **ۋ** پەرۋەردىگار كۆڭلى سۇنۇقلارغا يېقىندۇر،
 روھى ئېزىلگەنلەرنى قۇتقۇزىدۇ.⁽¹³³⁾
 19 **ۋ** ھەققانىيلار دۇچ كەلگەن ئاۋارىچىلىكلەر كۆپتۇر؛
 بىراق پەرۋەردىگار ئۇلارنى بۇلارنىڭ ھەممىسىدىن قۇتقۇزىدۇ.
 20 **ۋ** ئۇ ھەققانىينىڭ سۆڭەكلىرىنى ساق قالدۇرىدۇ،
 ئۇلاردىن بىرىسىمۇ سۇنۇپ كەتمەيدۇ.
 21 **ۋ** يامانلىقنىڭ ئۆزى رەزىللەرنى ئۆلتۈرىدۇ؛
 ھەققانىيلارغا نەپرەتلىنىدىغانلار گۇناھتا قالىدۇ.
 22 **ۋ** پەرۋەردىگار ئۆز قۇللىرىنىڭ جانلىرىنى بەدەل تۆلەپ ھۆرلۈككە⁽¹³⁴⁾
 چىقىرىدۇ؛
 ئۇنىڭغا تايانغانلاردىن ھېچكىمگە گۇناھ بېكىتىلمەيدۇ.

35-كۈي

زىيانكەشلىك ھەم ئاھانەتتە قالغاندا قىلغان دۇئا

1 داۋۇت يازغان كۈي: –

- ئى پەرۋەردىگار، مەن بىلەن ئېلىشقانلار بىلەن ئېلىشقايسەن؛
 ماڭا جەڭ قىلغانلارغا جەڭ قىلغايىسەن!
 2 قۇلۇڭغا سىپار ۋە قالقان ئالغىن؛
 ماڭا ياردەمگە ئورۇنۇڭدىن تۇرغايىسەن؛
 3 نەيزىنى سۇغۇرۇپ، مېنى قوغلاۋاتقانلارنىڭ يولىنى توسقايسەن؛

¹³³ بۇ ئايەتتىكى «كۆڭلى سۇنۇقلار» ھەمدە «روھى ئېزىلگەنلەر»، شۈبھىسىزكى، توۋا قىلغانلارنى كۆرسىتىدۇ.

¹³⁴ بۇ يەردە ئىشلەتكەن پېئىل («بەدەل تۆلەپ ھۆرلۈككە چىقىرىدۇ») ئادەتتە قۇللارنى (مەلۇم باھادا) قۇللۇقتىن ئازاد قىلىش، ھۆر قىلىشنى بىلدۈرىدۇ.

مېنىڭ جېنىمغا: «مەن سېنىڭ نىجاتلىقىڭدۇرمەن!» – دېگەيسەن!
 4 مېنىڭ ھاياتىمغا چاڭ سالماقچى بولغانلار يەرگە قارىتىلىپ شەرمەندە بولغاي؛

ماڭا قەست ئەيلىگەنلەر كەينىگە ياندۇرۇلۇپ رەسۋا بولغاي.

5 ئۇلار گويا شامالدا ئۇچقان ساماندەك تۈزۈپ كەتكەي؛

پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇلارنى تارقىتىۋەتكەي!

6 ئۇلارنىڭ يولى قاراڭغۇ ۋە تېپىلغاق بولغاي،

پەرۋەردىگارنىڭ پەرىشتىسى ئۇلارنى قوغلىۋەتكەي!

7 چۈنكى ئۇلار ماڭا ئورۇنسز ئورا-تۇزاق تەييارلىدى؛

جېنىمنى سەۋەبىسىز ئېلىشقا ئۇلار ئۇنى كۆلدى.

8 ھالاكەت تۈيدۈرماستىن ئۇلارنىڭ بېشىغا چۈشكەي،

ئۆزى يوشۇرۇن قۇرغان تورغا ئۆزى چۈشكەي،

ھالاكەتكە يېقىلغاي.

9 ئۇ چاغدا جېنىم پەرۋەردىگاردىن سۆيۈندۇ،

ئۇنىڭ نىجاتلىق-قۇتقۇزۇشىدىن شادلىنىدۇ!

10 مېنىڭ ھەممە ئۈستىخانلىرىم: – «ئى پەرۋەردىگار، كىممۇ ساڭا تەڭداش

كېلەلسۇن؟» – دەيدۇ،

– «سەن ئېزىلگەن مۆمىنلەرنى كۈچلۈكلەرنىڭ چاڭگىلىدىن،

ئېزىلگەنلەر ھەم يوقسۇللارنى ئۇلارنى بۇلغۇچىلاردىن تارتىۋېلىپ

قۇتقۇزىسەن».

11 ياۋۇز، يالغان گۇۋاھچىلار قويۇپ،

خەۋىرىم بولمىغان گۇناھلار بىلەن ئۈستۈمدىن شىكايەت قىلماقتا.

12 ئۇلار مېنىڭ ياخشىلىقىمغا يامانلىق قىلىپ،

مېنى پاناھسىز يېتىم قىلىپ قويغانىدى!

13 لېكىن مەن بولسام، ئۇلار كېسەل بولغاندا،

بۇزنى⁽¹³⁵⁾ يۆگەپ كىيىۋالدىم؛

135 «بۆز كىيىم»نى كىيىۋېلىش (ھازا تۇتقاندەك) ئۆزى ياكى باشقىلار ئۈچۈن قاتتىق دۇئا قىلىشنىڭ بىرخىل ئىپادىسى ئىدى.

ئۇلارنى دەپ روزا تۇتۇپ، ئۆزۈمنى تۆۋەن قىلدىم؛
 ئەمدى دۇئايم بولسا ھازىر باغرىمغا يېنىپ كەلدى! (136)
 14 مەن بۇ ئىشلاردىن دوست ياكى قېرىندىشىمنىڭ بېشىغا چۈشكەن
 ئىشقا ئوخشاش مەيۈسلەنىپ يۈردۈم،
 مەن ئۆز ئانىسىغا ھازا تۇتقاندەك، بېشىمنى سېلىپ يۈردۈم.
 15 بىراق مەن پۇتلىشىپ كەتكەندە،
 ئۇلار خۇشال بولۇشۇپ كەتكەندى،
 بىر يەرگە جەم بولدى؛
 دەرۋەقە جەم بولۇشۇپ مۇشۇ زوراۋانلار ماڭا قارشى چىقىشتى،
 بىراق خەۋىرىم يوق ئىدى.
 ئۇلار مېنى پارە-پارە قىلىش ئۈچۈن توختىماي زەربە بېرىشتى.
 16 خۇددى بىر چىشلەم پۇشكال ئۈستىدە چاقچاق ۋە تالاش قىلغان
 خۇداسىزىلاردەك (137)،
 ئۇلار ماڭا چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىپ خىرىس قىلىشتى.
 17 ئى رەب، قاچانغىچە پەرۋا قىلمايسەن؟
 جېنىمنى ئۇلارنىڭ ھالاكىتىدىن قۇتقۇزغايىسەن،
 مېنىڭ بىردىنبىر ھاياتىمنى مۇشۇ يىرتقۇچ شىرلارنىڭ ئاغزىدىن
 تارتىۋالغايىسەن!
 18 زور جامائەت ئارىسىدا مەن ساڭا تەشەككۈر ئېيتىمەن؛
 نۇرغۇنلىغان خەلق ئارىسىدا سېنى مەدھىيىلەيمەن.
 19 يالغان سەۋەب بىلەن ماڭا رەقەب بولغانلارنى ئۈستۈمدىن
 شادلاندىرغايىسەن؛
 مەندىن سەۋەبىسىز نەپرەتلەنگەنلەرنى ئۆزئارا كۆز قىسىشتۇرغايىسەن!

136 «دۇئايم... يېنىپ كەلدى» دېگەن ئىبارىنىڭ مەنىسى بەلكىم: — (1) خۇدا جاۋاب بەرمىگەن بولسىمۇ (كېسەل ئادەم ساقايمىدى)، بىراق دۇئا قىلغۇچىنى بەرىكەتلىدى؛ ياكى (2) دەرۋەقە كېسەل ئادەم ساقايدى، بىراق قېرىشقاندەك دۇئا قىلغۇچىغا زىيانكەشلىك قىلدى. بىزنىڭچە 2-ئىمكانىيەت توغرىدۇر.

137 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: — «خۇددى ئەزەپلەپ مازاق قىلغۇچى ئەخلاقسىزلاردەك...»

²⁰ ئۇلار دوستانە سۆز قىلمايدۇ،

زېمىندىكى تىنچلىقپەرۋەرلەرگە پىتىنە-ئىغۋا توقۇماقتا.

²¹ ئۇلار ماڭا قاراپ ئېغىزنى يوغان ئېچىپ:

«ۋاي-ۋاي! كۈتكۈنىمىزنى ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆرۈۋالدۇق!» - دېيىشىدۇ.

²² ئى پەرۋەردىگار، سەن بۇلارنى كۆرۈپ چىقتىڭ، سۈكۈت قىلمىغايىسەن؛

ئى رەب، مەندىن ئۆزۈڭنى يىراقلاشتۇرمىغايىسەن؛

²³ قوزغالغايىسەن،

مەن ئۈچۈن ھۆكۈم چىقىرىشقا ئويغانغايىسەن،

ئى مېنىڭ خۇدايىم - رەببىم!

²⁴ مېنىڭ ئىشىم ئۈستىدە ئۆز ھەققانىيلىقىڭ بويىچە ھۆكۈم چىقارغايىسەن،

ئى پەرۋەردىگار خۇدايىم؛

ئۇلارنى مېنىڭ ئوڭۇشسىزلىقىمدىن شادلاندىرمىغايىسەن!

²⁵ ئۇلار كۆڭلىدە: «ۋاھ! ۋاھ! ئەجەب ئوبدان بولدى!» - دېيىشىمىسۇن؛

ياكى: «ئۇنى يۇتۇۋەتتۇق!» - دېيىشىمىسۇن.

²⁶ مېنىڭ زىيىنىمدىن خۇشال بولغانلار يەرگە قارىتىلىپ شەرەمدە بولغاي؛

مېنىڭدىن ئۆزلىرىنى ئۈستۈن تۇتقۇچىلارنىڭ كىيىم-كېچىكى خىجالەت ۋە

نومۇسسۇزلۇق بولسۇن!

²⁷ مېنىڭ ھەققانىيلىقىمدىن سۆيۈنگەنلەر تەنتەنە قىلىپ شادلانسۇن!

ئۇلار ھەمىشە: «ئۆز قۇلىنىڭ ئامان-ئېسەنلىكىگە سۆيۈنگەن پەرۋەردىگار

ئۇلۇغلانسۇن!» - دېگەي. ⁽¹³⁸⁾

²⁸ شۇ چاغدا مېنىڭ تىلىم كۈن بويى ھەققانىيلىقىڭ توغرىلىق سۆزلەيدۇ،

مەدھىيىلەرنى ياڭرىتىدۇ.

36-كۆي

گۇناھكار ئىنسان ۋە خۇدانىڭ مېھرىبانلىقى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، پەرۋەردىگارىنىڭ قولى داۋۇت يازغان كۆي⁽¹³⁹⁾:-

رەزىل ئادەمنىڭ ئاسىيلىقى مېنىڭ قەلبىمدە بىر بېشارەتنى پەيدا قىلىدۇ:

«ئۇنىڭ نەزىرىدە خۇدادىن قورقىدىغان ئىش يوقتۇر!».

² چۈنكى ئۇ ئۆز-ئۆزىنى ماختايدۇكى،
ئۇ ئۆز-ئۆزىگە: - «مەندە گۇناھ تېپىلماس، قىلغىنىم يىرگىنچىلىك ئىش ئەمەستۇر!» - دەيدۇ.⁽¹⁴⁰⁾

³ ئاغزىدىكى سۆزلەر قەبىھلىك ۋە ھىيلىگەرلىكتۇر؛

پەزىلەتلىك ئىش قىلىش پاراسىتىدىن ئۇ ئاللىبۇرۇن مەھرۇمدۇر.

⁴ ئۇ ئورنىدا ياتقاندىمۇ گۇناھنى كۆزلەيدۇ؛

ئۇ دۇرۇس بولمىغان يولغا مېڭىشنى ئىرادە قىلىدۇ؛

يامانلىقتىن ھېچ نەپرەتلەنمەيدۇ.

⁵ ئى پەرۋەردىگار، ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ئەرشلەرگە تاقىشىدۇ؛

ھەقىقەت-سادىقلىقنىڭ بۇلۇتلارغا يېتىدۇ؛

⁶ ھەققانىيلىقنىڭ بۈيۈك تاغلاردەك،

ھۆكۈملىرىڭ تىلسىماتلىق چوڭقۇر دېڭىزلاردەكتۇر.

ئى پەرۋەردىگار، سەن ئادەملەر ۋە ھايۋانلارنى ساقلىغۇچىدۇرسەن؛

⁷ سېنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ نەقەدەر قىممەتلىكتۇر، ئى خۇدا!

شۇڭا ئىنسان بالىلىرى قاناتلىرىڭ سايىسىدە پاناھلىنىدۇ.

⁸ ئۇلار ئۆيۈڭدىكى مول داستىخاندىن تويغۇچە بەھرىمەن بولىدۇ؛

¹³⁹ ئىبرانىي تىلىدا: «پەرۋەردىگارنىڭ قۇلىنىڭ، داۋۇتنىڭ كۆيى».

¹⁴⁰ بەلكىم ئۇ ئۆزىنى ئالدىماقچى بولۇپ: «مېنىڭ گۇناھىم ئانچە ئېغىر ئەمەس»، دېمەكچى. تولۇق ئايەتنىڭ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇنىڭ گۇناھىنىڭ يىرگىنچىلىكى ئاشكارىلانغان بولسىمۇ، ئۇ يەنىلا ئۆز ئۆزىنى ماختايدۇ».

سەن ئۇلارغا ھۇزۇر-ھالاۋەتلىرىڭنىڭ دەرياسىدىن ئىچكۈزسەن.

⁹ چۈنكى سەندىلا باردۇر ھاياتلىق بۇلىقى؛

نۇرۇڭدا بولۇپ نۇرنى كۆرىمىز.

¹⁰ ئاھ، ئۆزۈڭنى تونۇپ، بىلگەنلەرگە مۇھەببىتىڭنى،

كۆڭلى دۇرۇسلارغىمۇ ھەققانىيلىقىڭنى كۆرسىتىشنى داۋاملاشتۇرغايىسەن.

¹¹ تەكەببۇلارنىڭ پۇتىنىڭ ماڭا ھۇجۇم قىلىشىغا يول قويىمىغايىسەن؛

رەزىللەرنىڭ قولى مېنى ئورنۇمدىن قوغلىۋەتمەسۇن؛

¹² مانا، يامانلىق قىلغۇچىلار يىقىلدى!

غۇلىتىۋېتىلدى، ئورنىدىن قايتا تۇرالمايدۇ!

37-كۈي

ياخشىلار بىلەن يامانلارنىڭ تەقدىرى

«ئېلىپبە تەرتىپلىك» كۈي

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

✗ يامانلىق قىلغۇچىلار تۈپەيلىدىن ئۆزۈڭنى كۆيدۈرمە،

ناكەسلەرگە ھەسەت قىلما.

² چۈنكى ئۇلار ئوت-چۆپلەردەك تېزلا ئۆزۈپ تاشلىنىدۇ،

يۇمران ئۆسۈملۈكلەرگە ئوخشاش تۈزۈپ كېتىدۇ.

³ پەرۋەردىگارغا تايان، تىرىشىپ ياخشىلىق قىل،

زېمىندە ماكانلىشىپ ياشاپ، ئۇنىڭ ۋاپا-ھەقىقىتىنى ئوزۇق بىلىپ

ھۇزۇرلان. ⁽¹⁴¹⁾

⁴ «پەرۋەردىگارنى خۇرسەنلىكىم» دەپ بىلگەن،

ئۇ ئارزۇ-تىلەكلىرىڭگە يەتكۈزىدۇ.

¹⁴¹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ۋاپالىق-سادىقلىققا ئىنتىلگەن...».

- 5 **ا** يولۇڭنى پەرۋەردىگارغا ئامانەت قىل؛
ئۇنىڭغا تايان، ئۇ چوقۇم تىلىڭنى ئىجابەت قىلىدۇ.
- 6 ئۇ ھەققانىيلىقىڭنى نۇردەك،
ئادالەتتىڭنى چۈشتىكى قۇياشتەك چاقىتىدۇ.
- 7 **ا** پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا تىنچ بولۇپ، ئۇنى سەۋرچانلىق بىلەن كۈت؛
ھارامدىن روناق تاپقان ئادەم تۈپەيلىدىن،
يامان نىيەتلىرى ئىشقا ئاشىدىغان كىشى تۈپەيلىدىن ئۆزۈڭنى كۆيدۈرمە.
- 8 **ا** ئاچچىقىڭدىن يان، غەزەپتىن قايت،
ئۆزۈڭنى كۆيدۈرمە؛
ئۇ پەقەت سېنى يامانلىققا ئېلىپ بارىدۇ.
- 9 چۈنكى يامانلىق قىلغۇچىلار زېمىندىن ئۆزۈپ تاشلىنىدۇ؛
پەرۋەردىگارغا تەلمۈرۈپ كۈتكەنلەر بولسا،
زېمىنغا ئىگىدارچىلىق قىلىدۇ.
- 10 **ا** كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچىلا، يامانلار ھالاك بولىدۇ؛
ئۇنىڭ ماكانىغا سەپسىلىپ قارىساڭ، ئۇ يوق بولىدۇ.
- 11 بىراق ياۋاش-مۆمىنلەر زېمىنغا مىراسلىق قىلىدۇ،
ۋە چەكسىز ئارامبەخىشلىكتىن ھۇزۇرلىنىدۇ.
- 12 **ا** رەزىل ئادەم ھەققانىيغا قەست قىلىدۇ؛
ئۇنىڭغا چىشىلىرىنى غۇچۇرلىتىپ خىرىس قىلىدۇ؛
- 13 لېكىن رەب ئۇنىڭغا قاراپ كۈلىدۇ؛
چۈنكى رەب ئۇنىڭ بېشىغا كېلىدىغان كۈننى كۆرىدۇ.
- 14 **ا** ياۋاشلار ۋە يوقسۇللارنى يىقىتىش ئۈچۈن،
يولى دۇرۇسلارنى قىرىپ تاشلاش ئۈچۈن،
رەزىللەر قىلىچىنى غىلىپىدىن سۇغۇرۇپ ئېلىپ،
ئوقياسىنىڭ كىرىچىنى تارتىپ تەييارلىدى.
- 15 لېكىن قىلىچى بولسا ئۆز يۈرىكىگە سانجىلىدۇ،
ئوقبالىرى سۇندۇرۇۋېتىلىدۇ.

16 ھەققانىيلاردىكى «ئاز»،

كۆپلىگەن يامانلارنىڭ بايلىقلىرىدىن ئەۋزەلدۇر.

17 چۈنكى رەزىللەرنىڭ بىلەكلىرى سۇندۇرۇلدى؛

لېكىن پەرۋەردىگار ھەققانىيلارنى يۆلەيدۇ؛

18 پەرۋەردىگار كۆڭلى دۇرۇسلارنىڭ كۈنلىرىنى بىلىدۇ؛

ئۇلارنىڭ مىراسى مەڭگۈگە بولىدۇ.

19 ئۇلار ئېغىر كۈنلەردە يەرگە قاراپ قالمايدۇ؛

قەھەتچىلىكتىمۇ ئۇلار توق يۈرىدۇ.

20 بىراق رەزىللەر ھالاك بولىدۇ؛

پەرۋەردىگار بىلەن قارشىلاشقۇچىلار چىمەنزاردىكى گۈل-گىياھدەك تۈزۈپ

كېتىدۇ⁽¹⁴²⁾؛

ئۇلار تۈگەيدۇ؛

ئىس-تۈتۈندەك تارقىلىپ تۈگەيدۇ.

21 رەزىل ئادەم ئۆتەنە ئېلىپ قايتۇرمايدۇ؛

ئەمما ھەققانىي ئادەم مېھرىبانلىق بىلەن ئۆتەنە بېرىدۇ؛

22 چۈنكى پەرۋەردىگار رەھمەت قىلغانلار زېمىنغا ئىگە بولىدۇ،

بىراق ئۇنىڭ لەنتىگە ئۇچرىغانلار ئۈزۈپ تاشلىنىدۇ؛

23 مەردانە ئادەمنىڭ قەدەملىرى پەرۋەردىگار تەرىپىدىندۇر؛

رەب ئۇنىڭ يولىدىن خۇرسەن بولىدۇ⁽¹⁴³⁾.

24 ئۇ تېپىلىپ كەتسىمۇ، يىقىلىپ چۈشمەيدۇ؛

چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇنىڭ قولىنى تۇتۇپ يۆلەپ تۇرىدۇ.

25 مەن ياش ئىدىم، ھازىر قېرىپ قالدىم؛

لېكىن ھەققانىيلارنىڭ تاشلىۋېتىلگەنلىكىنى،

ياكى پەرزەنتلىرىنىڭ نان تىلىگەنلىكىنى ئەسلا كۆرگەن ئەمەسمەن؛

26 ئۇ كۈن بويى مەرد-مېھرىبان بولۇپ ئۆتەنە بېرىدۇ؛

ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىمۇ خەلققە بەرىكەت يەتكۈزىدۇ.

¹⁴² باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇلار قوزىلارنىڭ يىغىدەك كۆيۈپ كېتىدۇ»

¹⁴³ ياكى: «ئۇ (مەردانە كىشى) ئۇنىڭ (يەنى، رەبىنىڭ) يولىدىن خۇرسەن بولىدۇ».

27 د يامانلىقنى تاشلاڭلار، ياخشىلىق قىلىڭلار،
مەڭگۈ ياشايسىلەر!

28 چۈنكى پەرۋەردىگار ئادالەتنى سۆيىدۇ،
ئۇ ئۆز مۆمىن بەندىلىرىنى تاشلىمايدۇ؛
ئۇلار مەڭگۈگە ساقلىنىدۇ؛

29 لېكىن رەزىللەرنىڭ ئەۋلادلىرى ئۈزۈپ تاشلىنىدۇ.
ھەققانىيلار يەر-جاھانغا ئىگە بولىدۇ،

ئەبەدىلەت بەدگىچە ئۇنىڭدا ماكان تۇتۇپ ياشايدۇ.
30 د ھەققانىي ئادەمنىڭ ئاغزى دانالىق جاكارلايدۇ؛
ئۇنىڭ تىلى ئادىل ھۆكۈملەرنى سۆزلەيدۇ؛
31 قەلبىدە خۇدانىڭ⁽¹⁴⁴⁾ مۇقەددەس قانۇنى تۇرىدۇ؛
ئۇنىڭ قەدەملىرى تېپىلىپ كەتمەس.

32 ز رەزىللەر ھەققانىي ئادەمنى پايلاپ يۈرىدۇ؛
ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈرگۈدەك پەيتىنى ئىزدەپ يۈرىدۇ.

33 لېكىن پەرۋەردىگار ئۇنى دۈشمەننىڭ چاڭگىلىغا چۈشۈرمەيدۇ؛
ياكى ھۆكۈمدە ئۇنى گۇناھقا پۈتمەيدۇ.

34 پ پەرۋەردىگارنى تەلمۈرۈپ كۈت،
ئۇنىڭ يولىنى چىڭ تۇتقىن؛

ئۇ سېنىڭ مەرتىۋەڭنى كۆتۈرۈپ، زېمىنغا ئىگە قىلىدۇ،
رەزىللەر ھالاك قىلىنغاندا،

سەن بۇنى كۆرىسەن.

35 م مەن رەزىل ئادەمنىڭ زومىگەرلىك قىلىۋاتقىنىنى كۆردۈم،
ئۇ خۇددى ئاينىغان باراقسان ياپپىشىل دەرەختەك روناق تاپقان⁽¹⁴⁵⁾.

36 ب بىراق ئۇ ئۆتۈپ كەتتى،
مانا، ئۇ يوق بولدى؛

¹⁴⁴ ئىبرانىي تىلىدا «خۇداسىنىڭ».

¹⁴⁵ دېمەك، رەزىل ئادەم زومىگەرلىك يولى بىلەن سىرتىدىن قارىغاندا چىرايلىق چوڭ بىر دەرەختەك باراقسان بولىدۇ.

مەن ئۇنى ئىزدەيمەن، ئۇ تېپىلمايدۇ.

37 ❧ مۇكەممەل ئادەمگە نەزەر سال،

دۇرۇس ئىنسانغا قارا!

چۈنكى بۇنداق ئادەمنىڭ ئاخىر كۆرىدىغىنى ئارامبەخش خاتىرجەملىك بولىدۇ.

38 ئىتائەتسىزلەر بولسا بىرلىكتە ھالاك بولىشىدۇ؛

ئۇلارنىڭ كېلەچىكى ئۈزۈلىدۇ؛

39 ❧ بىراق ھەققانىيلارنىڭ نىجاتلىقى پەرۋەردىگاردىندۇر؛

ئۇ ئېغىر كۈنلەردە ئۇلارنىڭ كۈچلۈك پاناھدۇر.

40 پەرۋەردىگار ياردەم قىلىپ ئۇلارنى ساقلايدۇ؛

ئۇ ئۇلارنى رەزىللەردىن ساقلاپ قۇتقۇزىدۇ؛

چۈنكى ئۇلار ئۇنى باشپاناھى قىلىدۇ.

38-كۈي

ئېغىرچىلىقتا قالغان كىشىنىڭ ئىلتىجا دۇئاسى

1 داۋۇت يازغان كۈي: –

(ئەسلىمە ئۈچۈن)

ئى پەرۋەردىگار، غەزىپىڭدە تەنبىھ بەرمىگەيسەن،

قەھرىڭدە مېنى جازالىمىغايسەن!

2 چۈنكى ئوقلىرىڭ مېنى زەخمىلەندۈرۈپ سانجىدى،

قولۇڭ ئۈستۈمدىن قاتتىق باستى.

3 قاتتىق غەزىپىڭ تۈپەيلىدىن ئەتىلىرىمدە ھېچ ساقلىق يوق،

گۇناھىم تۈپەيلىدىن ئۈستىخانلىرىمدا ئارام يوقتۇر.

4 چۈنكى گۇناھلىرىم بويۇمدىن تاشتى؛

ئۇلار كۆتۈرەلمىگۈسىز ئېغىر يۈكتەك مېنى بېسىۋالدى.

5 ئەخمەقلىقىمدىن جاراھەتلىرىم سېسىپ، شەلۋەرەپ كەتتى.

- 6 ئازابتىن بەللىرىم تولىمۇ پۈكۈلۈپ كەتتى،
كۈن بويى غەمگە پېتىپ يۈرمەن!
- 7 چاتىراقلىرىم ئوتقا تولدى،
ئەتلىرىمنىڭ ساق يېرى يوقتۇر.
- 8 مەن تولىمۇ ھالسىراپ، ئېزىلىپ كەتتىم؛
قەلبىمدىكى ئازاب-قايغۇ تۈپەيلىدىن ھۆركىرەيمەن.
- 9 رەب، بارلىق ئارزۇيۇم كۆز ئالدىڭىدۇر؛
ئۇھ تارتىشلىرىم سەندىن يوشۇرۇن ئەمەس؛
- 10 يۈرىكىم جىغىلداپ، ھالىمدىن كەتتىم؛
كۆزلىرىمنىڭ نۇرى ئۆچتى.
- 11 يار-بۇرادەرلىرىمۇ مېنى ئۇرغان ۋابا تۈپەيلىدىن، ئۆزلىرىنى مەندىن
تارتتى؛
يېقىنلىرىمۇ مەندىن يىراق قاچتى.
- 12 جېنىمنى ئالماقچى بولغانلار تۇزاق قۇردۇ؛
ماڭا زىياننى قەستلىگەنلەر زەھىرىنى چاچماقتا؛
ئۇلار كۈن بويى ھىيلە-مىكىرلەرنى ئويلىماقتا.
- 13 لېكىن مەن گاس ئادەمدەك ئاڭلىمايمەن،
گاچا ئادەمدەك ئاغزىمنى ئاچمايمەن؛
- 14 بەرھەق، مەن ئاڭلىيالمىدىغان گاسلاردەك بولۇپ قالدىم؛
ئاغزىمدا قىلىدىغان رەددىيە-تەنبىھ يوق.
- 15 چۈنكى ئۈمىدىمنى سەن پەرۋەردىگارغا باغلىدىم؛
رەب خۇدايىم، سەن ئىلتىجايىمغا ئىجابەت قىلىسەن.
- 16 چۈنكى مەن: «ئۇلار مېنىڭ ئۈستۈمگە چىقىپ ماختانمىغاي؛
بولمىسا، پۇتلىرىم تېپىلىپ كەتكەندە، ئۇلار شادلىنىدۇ» - دېدىم مەن.
- 17 چۈنكى مەن دەلدەڭشىپ، تۈگىشەي دەپ قالدىم،
ئازىم كۆز ئالدىمدىن كەتمەيدۇ.
- 18 چۈنكى مەن ئۆز يامانلىقىمنى ئىقرار قىلىمەن؛
گۇناھىم ئۈستىدە قايغۇرىمەن.

¹⁹ لېكىن دۈشمەنلىرىم جۇشقۇن ھەم كۈچلۈكتۇر؛
 قارا چاپلاپ، ماڭا نەپرەتلەنگەنلەرنىڭ سانى نۇرغۇندۇر.
²⁰ ۋاپاغا جاپا قىلىدىغانلار بولسا، مەن بىلەن قارشىلىشىدۇ؛
 چۈنكى مەن ياخشىلىقنى كۆزلەپ، ئىنتىلمەن.
²¹ ئى پەرۋەردىگار، مەندىن ۋاز كەچمىگەيسەن!
 ئى خۇدايىم، مەندىن يىراقلاشمىغايسەن!
²² ئى رەب، مېنىڭ نىجاتلىقىم،
 ماڭا چاپسان ياردەم قىلغايسەن!

39-كۈي

خۇدانىڭ تەربىيىسىنى چۈشىنىپ يېتىش

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشى يەدۇتۇنغا تاپشۇرۇلغان⁽¹⁴⁶⁾، داۋۇت يازغان كۈي: —

«تىلىم گۇناھ قىلمىسۇن دەپ،
 يوللىرىمغا دىققەت قىلىمەن؛
 رەزىلەلەر كۆز ئالدىمدا بولسا، مەن ئاغزىمغا بىر كۆشەك سالىمەن» — دېگەندىم.
² مەن سۈكۈت قىلىپ، زۇۋان سۈرمىدىم،
 ھەتتا ياخشىلىق توغرىسىدىكى سۆزلەرنىمۇ ئاغزىمدىن چىقارمىدىم⁽¹⁴⁷⁾؛
 بىراق دىل ئازابىم تېخىمۇ قوزغالدى.
³ كۆڭلۈمدە زەردەم قاينىدى،
 ئويلانغانسېرى ئوت بولۇپ ياندى؛
 ئاندىن تىلىم ئىختىيارىمىز سۆزلەپ كەتتى.

¹⁴⁶ «يەدۇتۇن» — داۋۇت پەيغەمبەر «مەدھىيە خورى» نىڭ يېتەكچىسى دەپ بېكىتكەن كىشىنى كۆرسىتىدۇ («1 تار.» 41:16 نى كۆرۈڭ).

باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «نەغمىچىلەرنىڭ يېتەكچىسىگە تاپشۇرۇلۇپ، «يەدۇتۇن» (مەدھىيەلەش دېگەن مەنىدە) ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ...».

¹⁴⁷ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ھەرقانداق پايدىسىز سۆزدىن قالدىم».

- 4 ئى پەرۋەردىگار، ئۆز ئەجلىمنى،
كۈنلىرىمنىڭ قانچىلىك ئىكەنلىكىنى ماڭا ئايان قىلغىن؛
ئاجىز ئىنسان بالىسى ئىكەنلىكىمنى ماڭا بىلدۈرگىن.
- 5 مانا، سەن كۈنلىرىمنى پەقەت نەچچە غېرىچلا قىلىدىڭ،
سېنىڭ ئالدىڭدا ئۆمرۈم يوق ھېسابىدىدۇر.
بەرھەق، بارلىق ئىنسانلار تىك تۇرسىمۇ، پەقەت بىر تىنىقلا، خالاس.
سېلاھ.
- 6 بەرھەق، ھەربىر ئىنساننىڭ ھاياتى خۇددى بىر كۈلەڭگىدۇر،
ئۇلارنىڭ ئالدىراپ-سالدىراشلىرى بېھۋەدە ئاۋارىچىلىكتۇر؛
ئۇلار بايلىقلارنى توپلايدۇ، لېكىن كېيىن بۇ بايلىقلارنى كىمنىڭ قولىغا
جۇغلاندىغانلىقىنى بىلمەيدۇ.
- 7 ئى رەب، ئەمدى مەن نېمىنى كۈتمەن؟
مېنىڭ ئۈمىدىم ساڭىلا باغلىقتۇر.
- 8 مېنى بارلىق ئاسىيلىقلىرىمدىن قۇتقۇزغايىسەن،
مېنى ھاماقەتلەرنىڭ مەسخىرىسىگە قالدۇرمىغايىسەن.
- 9 سۈكۈت قىلىپ زۇۋان سۈرمىدىم؛
چۈنكى مانا، مۇشۇ جازانى ئۆزۈڭ يۈرگۈزگەنسەن.
- 10 مېنى سالغان ۋابايىڭنى مەندىن نېرى قىلغايىسەن؛
چۈنكى قولۇڭنىڭ زەربىسى بىلەن تۈگىشەي دەپ قالدۇم.
- 11 سەن تەنبىھلىرىڭ بىلەن كىشىنى ئۆز يامانلىقى ئۈچۈن تەربىيلىگەنسەڭدە،
سەن خۇددى نەرسىلەرگە كۈيە قۇرتى چۈشكەندەك، ئۇنىڭ ئىززەت-
غۇرۇرىنى يوق قىلىۋېتەنسەن؛
بەرھەق، ھەربىر ئادەم بىر تىنىقلا، خالاس.
- 12 ئى پەرۋەردىگار، دۇنيامنى ئاڭلىغايىسەن،
پەريادىمغا قۇلاق سالغايىسەن!
كۆز ياشلىرىمغا سۈكۈت قىلمىغايىسەن!
چۈنكى مەن پۈتكۈل ئاتا-بوۋىلىرىمدەك،
سېنىڭ ئالدىڭدا ياقا يۇرتلۇق، مۇساپىرمەن، خالاس!

¹³ ماڭا تىككەن كۆزۈڭنى مەندىن نېرى قىلغايىسەنكى،
مەن بارسا كەلمەس جايدا كەتكۈچە،
مېنى بىرئاز بولسىمۇ راھەتتىن بەھرىمەن قىلغايىسەن.

40-كۈي

بېشارەت — داۋۇتنىڭ ئەۋلادى بولغان قۇتقۇزغۇچى-مەسىھ،
داۋۇت ئارقىلىق قىلدۇ

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگارغا تەلمۈرۈپ، كۈتتۈم، كۈتتۈم؛
ئۇ ماڭا ئېگىلىپ پەريادىمنى ئاڭلىدى.

² ئۇ مېنى ھالاكەت ئورىكىدىن،
شۇنداقلا پاتقاق لايدىن تارتىۋالدى،
پۇتلىرىمنى ئۇيۇل تاش ئۈستىگە تۇرغۇزۇپ،
قەدەملىرىمنى مۇستەھكەم قىلدى.

³ ئۇ ئاغزىمغا يېڭى ناخشا-مۇناجاتنى،
يەنى خۇدايىمىزنى مەدھىيەلەشلەرنى سالدى؛
نۇرغۇن خەلق بۇنى كۆرۈپ، قورقۇدۇ،
ھەم پەرۋەردىگارغا تايىنىدۇ.

⁴ تەكەببۇلاردىن ياردەم ئىزدەيدىغان،
يالغانچىلىققا ئېزىپ كەتمەيدىغان،

بەلكى پەرۋەردىگارنى ئۆز تايانچىسى قىلغان كىشى بەختلىكتۇر!
⁵ ئى پەرۋەردىگار خۇدايىم،

سېنىڭ بىز ئۈچۈن قىلغان كارامەتلىرىڭ ۋە ئۆي-نىيەتلىرىڭنى بارغانسېرى
كۆپەيتىپ، سان-ساناقسىز قىلغانسەن،

كىممۇ ئۇلارنى بىر-بىرلەپ ھېسابلاپ ئۆزۈڭگە رەھمەت قايتۇرۇپ بولالسىن!⁽¹⁴⁸⁾

ئۇلارنى سۆزلەپ باشتىن-ئاخىر بايان قىلاي دېسەم،

ئۇلارنى ساناپ تۈگىتىش مۇمكىن ئەمەس.

⁶ نە قۇربانلىق، نە ئاش ھەدىيەلەر سېنىڭ تەلەپ-ئارزۇيۇڭ ئەمەس،

بىراق سەن ماڭا سەزگۈر قۇلاقلارنى ئاتا قىلدىڭ؛⁽¹⁴⁹⁾

نە كۆيدۈرمە قۇربانلىق، نە گۇناھ قۇربانلىقىنى تەلەپ قىلمىدىڭ⁽¹⁵⁰⁾؛

⁷ شۇڭا جاۋاب بەردىمكى -

«مانا مەن كەلدىم!» - دېدىم.

ئورام يازما دەستۇردا⁽¹⁵¹⁾ مەن توغرۇلۇق پۈتۈلگەن: -

⁸ «خۇدايىم، سېنىڭ كۈڭلۈڭدىكى ئىرادەڭ مېنىڭ خۇرسەنلىكىمدۇر؛

سېنىڭ تەۋرات قانۇنۇڭ قەلبىمگە پۈتۈكلۈكتۇر».

⁹ بۈيۈك جامائەت ئارىسىدا تۇرۇپ مەن ھەققانىيلىقىنى جاكارلىدىم؛

مانا بۇلارنى ئۆزۈمدە قىلچە ئېلىپ قالغۇم يوقتۇر،

ئى پەرۋەردىگار، ئۆزۈڭ بىلىسەن.

¹⁰ ھەققانىيلىقىڭنى قەلبىمدە يوشۇرۇپ يۈرمىدىم؛

ۋاپادارلىقىڭنى ۋە نىجاتلىقىڭنى جاكارلىدىم؛

ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ۋە ھەقىقىتىڭنى بۈيۈك جامائەتكە ھېچ

يوشۇرماستىن بايان قىلدىم.

¹¹ ئى پەرۋەردىگار، مېھرىبانلىقلىرىڭنى مەندىن ئايىمىغايسەن؛

ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ۋە ھەقىقىتىڭ ھەردائىم مېنى ساقلىغاي!

¹⁴⁸ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «كىممۇ ساڭا تەڭداش بولۇپ سېنى توسالسىن؟!».

¹⁴⁹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى بولۇشى مۇمكىن: «سەن مېنىڭ قۇلاقلىرىمنى سانجىدىڭ». مۇسا پەيغەمبەر ئارقىلىق چۈشۈرۈلگەن مۇقەددەس قانۇن بويىچە، بىر قۇلنىڭ ئۆز خوجايىنىغا مەڭگۈ خىزمەتتە بولغۇسى بولسا، بۇنى بەلگىلەش ئۈچۈن خوجايىن ئۇنىڭ قۇلىقىغا بىگىز سانجىدۇ («مىس». 21-بابى كۆرۈڭ). بۇ خىل تەرجىمە توغرا بولسا، بۇ مەسىھنىڭ خۇداغا مەڭگۈلۈك سادىقلىقىنى بىلدۈرىدىغان سۆزدۇر.

¹⁵⁰ «لاۋىيلار» 1-7-بابتا تەلەپ قىلىنغان بەش خىل ئاساسىي قۇربانلىقلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇ

6-ئايەتتە تىلغا ئېلىنىدۇ.

¹⁵¹ «ئورام يازما دەستۇر» - مۇسا پەيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن مۇقەددەس قانۇننى كۆرسىتىدۇ.

- ¹² چۈنكى سانسىز كۈلپەتلەر مېنى ئورثالدى؛
قەبھەلىكلەرم مېنى بېسىۋېلىپ، كۆرەلمەيدىغان بولدۇم؛
ئۇلار بېشىمدىكى چېچىمدىن كۆپ،
جاسارىتىم تۈگىشىپ كەتتى.
- ¹³ مېنى قۇتقۇزۇشنى توغرا تاپقايسەن، ئى پەرۋەردىگار!
ئى پەرۋەردىگار، تېز كېلىپ، ماڭا ياردەم قىلغايسەن!
- ¹⁴ مېنىڭ ھاياتىمغا چاڭ سالماقچى بولغانلار بىراقلا يەرگە قارىتىلىپ رەسۋا قىلىنسۇن؛
مېنىڭ زىيىنىمدىن خۇرسەن بولغانلار كەينىگە ياندۇرۇلۇپ شەرمەندە بولغاي.
- ¹⁵ مېنى: - «ۋاھ! ۋاھ!» دەپ مەسخىرە قىلغانلار ئۆز شەرمەندىلىكىدىن ئالاقىزادە بولۇپ كەتسۇن!
- ¹⁶ بىراق سېنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ ھەممىسى سەندە شادلىنىپ خۇشال بولغاي!
نىجاتلىقىڭنى سۆيگەنلەر ھەمىشە: «پەرۋەردىگار ئۇلۇغلانسۇن» دېيىشكەي.
- ¹⁷ مەن ئېزىلگەن ھەم يوقسۇل بولساممۇ،
بىراق رەب يەنىلا مېنى ياد ئېتىدۇ؛
سەن مېنىڭ ياردەمچىم، مېنىڭ ئازاد قىلغۇچىم؛
ئى خۇدايىم، كېچىكمەي كەلگەيسەن!

41-كۈي

ئاغرىقنىڭ دۇئاسى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي:

غېرىب-ئاجىزلارغا⁽¹⁵²⁾ غەمخورلۇق قىلغان كىشى نەقەدەر بەختلىك-ھە!
 ئېغىر كۈنلەردە پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا پاناھ بولىدۇ.
² پەرۋەردىگار ئۇنى قوغداپ، ئۇنى ئامان ساقلايدۇ؛
 ئۇ زېمىندە تۇرۇپ بەختىيار ياشايدۇ؛
 سەن ئۇنى دۈشمەنلىرىنىڭ ئىختىيارىغا چۈشۈرمەيسەن!
³ ئورۇن تۇتۇپ زەئىپلىشىپ ياتقىنىدا، پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا دەرمان بولىدۇ؛
 سەن ئۇنىڭ ياتقان ئورۇن-كۆرىپلىرىنى راسلاپ تۈزەشتۈرۈپ تۇرىسەن.⁽¹⁵³⁾
⁴ مەن ئىلتىجا قىلىپ: - «ئى پەرۋەردىگار، ماڭا مېھرىبانلىق
 كۆرسەتكەيسەن،
 جېنىمغا شىپالىق بەرگەيسەن؛
 چۈنكى مەن ئالدىڭدا گۇناھ قىلدىم⁽¹⁵⁴⁾» - دېدىم.
⁵ دۈشمەنلىرىم مەن توغرىلۇق: -
 «ئۇ قاچانمۇ ئۆلۈپ، نامى-نەسلى قۇرۇپ كېتەر؟» - دەپ ماڭا يامانلىق
 تىلەيدۇ.

⁶ بىرسى مېنى كۆرگىلى كەلگەن بولسا،
 ئۇ ئالدامچى سۆزلەرنى قىلىدۇ؛
 ئۇلار كەينىمدىن كۆڭلىدە شۇملۇق توپلاپ،
 ئاندىن سىرتلارغا چىقىپ شۇ ئىشلارنى تارقىتىپ پولاتىدۇ؛
⁷ ماڭا ئۈچ بولغانلارنىڭ ھەممىسى ماڭا قارىتا ئۆزئارا كۈسۈرلىشىدۇ،
 ئۇلار ماڭا زىيانكەشلىك قەستىدە بولىدۇ.

¹⁵² ئىبرانىي تىلىدا «غېرىب-ئاجىز كىشىگە».

¹⁵³ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «سەن ئۇنى ياتقان ئورنىدىن تۇرغۇزۇپ ئەسلىگە كەلتۈرسەن».

¹⁵⁴ ئىبرانىي تىلىدا: «چۈنكى مەن ئالدىڭدا گۇناھكار بولدۇم» دېگەن تەرجىمىسى بولىدۇ.

8 ئۇلار: «ئۇنىڭ بېشىغا جن-شەيتاندىن بىر كېسەل چاپلاشتى؛

ئەمدى ئۇ ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالدى؛

ئۇ قايتىدىن تۇرالمايدۇ» – دېيىشىدۇ.

9 ھەتتا سىردىشىم دەپ ئىشەنگەن قەدىناس دوستۇم،

مەن بىلەن ھەمداستىخان بولۇپ تۇزۇمنى⁽¹⁵⁵⁾ يېگەنمۇ ماڭا پۇت ئاتتى.

10 بىراق سەن پەرۋەردىگار، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن؛

دۈشمەنلىرىمدىن ئىنتىقام ئېلىشقا،

مېنى تۇرغۇزغايىسەن؛

11 دۈشمىنىمنىڭ ئۈستۈمدىن غەلبە قىلىپ شادلانمىغىنىدىن،

سېنى مەندىن سۆيۈنىدۇ، دەپ بىلىمەن.

12 بىراق ماڭا كەلسەك، دۇرۇس بولغانلىقىمدىن، سەن مېنى يۆلەيسەن؛

سەن مېنى مەڭگۈ ئۆز ھۇزۇرۇڭدا قەد كۆتۈرۈتكۈزۈپ تۇرغۇزىسەن.

13 ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگارغا ئەبەدىلىك بەدگىچە تەشەككۈر-

مەدھىيە قايتۇرۇلغاي!

ئامىن! ئامىن!

ئىككىنچى بۆلۈم

42-كۈي

خۇداغا تەشنا بولغان مۇساپىرنىڭ دۇئاسى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، كوراھنىڭ⁽¹⁵⁶⁾ ئوغۇللىرى ئۈچۈن يېزىلغان «ماسقىل»⁽¹⁵⁷⁾:

كېيىك ئېرىقلاردىكى سۇغا تەشنا بولغاندەك،
جېنىم ساڭا تەشنادۇر، ئى خۇدا.

² مېنىڭ جېنىم خۇداغا، ھايات تەڭرىگە ئىنتىزاردۇر؛

ئاھ، مەن قاچانمۇ خۇدانىڭ ھۇزۇرىدا كۆرۈنۈشكە مۇيەسسەر بولمەن؟

³ مېنىڭ كېچە-كۈندۈز يېگىنىم كۆز ياشلىرىم بولۇپ كەلگەن؛

خەقلەر كۈن بويى مەندىن: «خۇدايىڭ قەيەردە؟» دەپ سورايدۇ.

⁴ ئۆتكەن كۈنلەرنى ئەسلەپ،

جېنىمنىڭ دەرلىرىنى تۈكۈۋاتىمەن

(مەن كۆپچىلىك بىلەن كېتىۋېتىپ،

خۇدانىڭ ئۆيىگە تەنتەنە قىلىپ مېڭىپ،

خۇشاللىقتا ھەمدۇسانا ئوقۇپ، ناخشا ئېيتىپ،

ھېيتىنى تەبرىكلەگەن توپ-توپ قوشۇندەك، جامائەت بىلەن بىللە

باراتتىم!).

¹⁵⁶ «كوراھ» — مۇسا ۋە ھارۇن پەيغەمبەرگە قارشى ئىسيان كۆتۈرگەن كىشى. بىراق كۆرۈنۈپ تۇرىدۇكى، ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى خۇدانىڭ يولىدا ماڭاتتى. ئۇلار بەلكىم «كاھىن» (قۇربانلىق قىلغۇچى) بولۇپ، مۇقەددەس ئىبادەتخانىدا ئىبادەت خىزمىتىدە زەبۇردىكى يېقىملىق مەدھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىش بىلەن شۇغۇللانغان.

بۇ كۇيىدىن قارىغاندا، يازغۇچى ئىسرائىلنىڭ شىمالىي پادىشاھلىقىدىكى لىۋان دېگەن خىلۋەت تاغلىق رايونىغا سۈرگۈن قىلىنغان.

¹⁵⁷ «ماسقىل» نىڭ مەنىسى بىزگە نامەلۇم؛ بەزى ئالىملار ئۇنى «تەربىيىلىك» دېگەننى بىلدۈرىدۇ، دەپ قارايدۇ؛ يەنى بەزىلەر ئۇنى «ماھىرلىق بىلەن ئېيتىلسۇن» دېگەننى بىلدۈرىدۇ، دەپ قارايدۇ.

5 - ئى جېنىم، سەن تېنىمدە نېمىشقا بۇنداق قايغۇرسەن؟
نېمىشقا ئىچىمدە بۇنداق مەيۇسلىنىپ كەتتىڭ؟
خۇداغا ئۈمىد باغلا؛

چۈنكى ئۇنىڭ جامالىدىن چىققان نىجاتلىقتىن،
مەن ئۇنى يەنىلا ئۇلۇغلايمەن، - مېنىڭ خۇدايىمنى!
6 جېنىم ئىچىمدە مەيۇسلىنىپ كەتتى؛

شۇڭا مەن سېنى سېغىنىمەن؛
ھەتتا مۇساپىرلىقتا ئىئوردان دەرياسى بويىدىكى ۋادىلاردا،
ھەرمون تاغلىرىدا، مزار تېغىدىمۇ سېنى سېغىنىمەن.

7 سېنىڭ شارقاتمىلىرىڭنىڭ ئاۋازلىرىغا،
چوڭقۇر ھاڭ بىلەن چوڭقۇر ھاڭ ماسلىشىپ ھۆكرىمەكتە.

سېنىڭ ھەممە دولقۇنلىرىڭ ھەم قاينام-تاشقىنلىرىڭ مېنى غەرق قىلدى.
8 كۈندۈزى پەرۋەردىگار ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىنى ماڭا بۇيرۇيدۇ،
كېچىلىرى ئۇنىڭ ناخشىسى،

ۋە ھەم ھاياتىم بولغان تەڭرىگە قىلغان دۇئا ماڭا ھەمراھ بولىدۇ.
9 مەن قورام تېشىم بولغان خۇداغا: -

«مېنى نېمىشقا ئۇتتۇپ قالدىڭ؟»

مەن نېمىشقا دۈشمەننىڭ زۇلۇمىغا ئۇچراپ،
ھەمىشە ئازاب چېكىپ يۈرۈۋاتىمەن؟» - دەيمەن.

10 سۆڭەكلىرىمنى ئەزگەندەك رەقەبلىرىم مېنى مەسخىرە قىلىپ
ئەيىبلەيدۇ؛

ئۇلار كۈن بويى مەندىن: «خۇدايىڭ قەيەردە؟» - دەپ سورىماقتا.

11 ئى جېنىم، تېنىمدە نېمىشقا بۇنداق قايغۇرسەن؟
نېمىشقا ئىچىمدە بۇنداق مەيۇسلىنىپ كەتتىڭ؟
خۇداغا ئۈمىد باغلا؛

چۈنكى مەن ئۇنى يەنىلا مەدھىيىلەيمەن،
يەنى چىرايمىغا سالامەتلىك، نىجاتلىق ئاتا قىلغۇچى خۇدايىمنى
مەدھىيىلەيمەن!

ئۇ مېنىڭ خۇدايىمدۇر!
مەن ئۇنى يەنىلا ئۇلۇغلايمەن!

(ئىزاھات — كۆپ ئالىملار 42- ھەم 43-كۈي ئەسلىدە بىر كۈي ئىدى، دەپ قارايدۇ)

43-كۈي

سەرگەرداننىڭ دۇئاسى

- ¹ ئى پەرۋەردىگار، مەن توغۇرلۇق ھۆكۈم چىقارغايىسەن،
دەۋايىمنى ئەقىدىسىز بىر خەلق ئالدىدا سورىغايىسەن؛
مېنى ھىيلىگەر ھەم قەبىھ ئادەمدىن قۇتۇلدۇرغايىسەن.
- ² چۈنكى سەن پاناھگاھىم بولغان خۇدادۇرسەن؛
نېمىشقا مېنى تاشلاۋەتكەنسەن؟
نېمىشقا دۈشمەننىڭ زۇلۇمىغا ئۇچراپ،
ھەمىشە ئازاب چېكىپ يۈرۈۋاتىمەن؟» — دەيمەن.
- ³ ئۆز ھەقىقىتىڭ ۋە نۇرۇڭنى ئەۋەتكىن،
ئۇلار مېنى يېتەكلىگەي!
مېنى مۇقەددەس تېغىڭغا،
ماكانىڭغا⁽¹⁵⁸⁾ ئېلىپ كەلگەي!
- ⁴ شۇنىڭ بىلەن مەن خۇدانىڭ قۇربانگاھى ئالدىغا باراي،
يەنى مېنىڭ چەكسىز خۇشلۇقۇم بولغان تەڭرىنىڭ يېنىغا باراي؛
بەرھەق، چىلتار چېلىپ سېنى مەدھىيلەيمەن، ئى خۇدا، مېنىڭ
خۇدايىم!
- ⁵ ئى جېنىم، سەن نېمىشقا بۇنداق قايغۇرسەن؟
نېمىشقا ئىچىمدە بۇنداق بىئارام بولۇپ كېتىسەن؟

¹⁵⁸ ئىبرانىي تىلىدا «ماكانلىرىڭغا».

خۇداغا ئۈمىد باغلا!
چۈنكى مەن ئۆتى يەنىلا مەدھىيەلەيمەن،
يەنى چىرايىمغا سالامەتلىك، نىجاتلىق ئاتا قىلغۇچى خۇدايىمنى
مەدھىيەلەيمەن!⁽¹⁵⁹⁾

44-كۆي

مەغلۇبىيەتتىن كېيىنكى مۇناجات

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، كوراھنىڭ ئوغۇللىرى
ئۈچۈن يېزىلغان «ماسقىل»: –

ئى خۇدا، ئۆز قۇلاقلىرىمىز بىلەن ئاڭلىدۇق،
ئاتىلىرىمىز بىزگە بايان قىلىپ،
ئۆز كۈنلىرىدە، يەنى قەدىمكى زامانلاردا سېنىڭ قىلغان زور ئىشلىرىڭنى
ئۇقتۇرغانىدى؛
² سەن ئاتا-بوۋىلىرىمىزنىڭ ئالدىدا ئۆز قولۇڭ بىلەن يات ئەللەرنى
قوغلىۋېتىپ،

ئۇلارنىڭ زېمىنىغا ئاتا-بوۋىلىرىمىزنى ئورۇنلاشتۇردۇڭ;
يات قوۋملارغا ئاپەت چۈشۈرۈپ، ئۇلارنى تارقىتىۋەتتىڭ.⁽¹⁶⁰⁾
³ بەرھەق، بوۋىلىرىمىز زېمىنىنى ئۆز قىلىچى بىلەن ئالغىنى يوق،
ئۆز بىلىكى بىلەن ئۆزلىرىنى قۇتقۇزغىنىمۇ يوق؛
بۇ بەلكى سېنىڭ ئوڭ قولۇڭ، سېنىڭ بىلىكىڭ ۋە جامالىڭنىڭ نۇرىنىڭ
قىلغىنىدۇر؛

چۈنكى سەن ئۇلاردىن خۇرسەنلىك تاپتىڭ.
⁴ سەن ئۆزۈڭ مېنىڭ پادىشاھىمدۇرسەن، ئى خۇدا،

¹⁵⁹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «چۈنكى ئۇنىڭ جامالىدىن چىققان نىجاتلىق بىلەن، مەن ئۆتى
يەنىلا ئۇلۇغلايمەن، مېنىڭ خۇدايىم!».

¹⁶⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «...چۈشۈردۈڭ، بىراق ئۇلارنى (ئۆز خەلقىڭنى) روناق تاپقۇزدۇڭ».

- سەن ياقۇپ ئۈچۈن⁽¹⁶¹⁾ غەلىبىلەر بۇيرۇغۇچىدۇرسەن.
- 5 سەن ئارقىلىق بىز رەقىبلىرىمىزنى ھەيدىۋېتىمىز؛
نامىڭ بىلەن ئۆزىمىزگە قارشى تۇرغانلارنى چەيلەيمىز؛
- 6 چۈنكى ئۆز ئوقيايمىغا تايانمايمەن،
قىلىچىمىمۇ مېنى قۇتقۇزالمىدۇ.
- 7 چۈنكى سەن بىزنى رەقىبلىرىمىزدىن قۇتقۇزدۇڭ،
بىزگە ئۈچ بولغانلارنى يەرگە قاراتتىڭ.
- 8 خۇدانى كۈن بويى ئىپتىخارلىنىپ ماختايمىز؛
نامىڭنى ئەبەدىلئەبەدگىچە مەدھىيەلەيمىز.
- سېلاھ!
- 9 بىراق سەن ھازىر بىزنى تاشلاۋېتىپ ئاھانەتكە قالدۇردۇڭ؛
قوشۇنلىرىمىز بىلەن جەڭگە بىللە چىقمايسەن.
- 10 سەن رەقىبلىرىمىز ئالدىدا بىزنى چېكىندۈردۇڭ؛
بىزنى ئۆچمەنلەرگە خالىغانچە تالان-تاراج قىلدۇردۇڭ.
- 11 سۈيۈشقا تاپشۇرۇلغان قويلاردەك، بىزنى ئۇلارغا تاپشۇردۇڭ،
ئەللەر ئارىسىغا بىزنى تارقىتىۋەتتىڭ.
- 12 سەن ئۆز خەلقىڭنى بىكارغا سېتىۋەتتىڭ،
ئۇنىڭ قىممىتىدىن ئۆزۈڭ ھېچ بېيىپ كەتمىدىڭ؛
- 13 سەن بىزنى قوشنا ئەللەرنىڭ مەسخىرىسىگە قالدۇرغانسەن؛
ئەتراپىمىزدىكىلەرگە ئاھانەت، زاڭلىق ئۈيىپكىتى قىلدىڭسەن.
- 14 سەن بىزنى ئەللەر ئارىسىدا سۆز-چۆچەككە قويدۇڭسەن،
يات قوۋملار بىزگە باش چايقىشىپ قاراشماقتا.
- 15-16 مەسخىرە ھەم كۇيۇرلۇق ئېيتقۇچىلارنىڭ ئاۋازى تۈپەيلىدىن،
دۈشمەنلەر ۋە ئۈچ ئالغۇچىلار تۈپەيلىدىن،
كۈن بويى ئۇياتىم ئالدىمىدىن كەتمەيدۇ،
يۈزۈمنىڭ نومۇسى مېنى چىرمىۋالدى.

161 «ياقۇپ ئۈچۈن» — بۇ يەردە «ياقۇپ» ئىسرائىل خەلقىنى كۆرسىتىدۇ، ئەۋەتتە.

- 17 مانا بۇلارنىڭ ھەممىسى بېشىمىزغا چۈشتى؛
 بىراق بىز سېنى ئۇنتۇمىدۇق،
 ياكى ئەھدەڭگە ھېچ ئاسىيلىق قىلمىدۇق؛
- 18 قەلبىمىز ھېچ يانمىدى، ساڭا ساداقەتسىزلىك قىلمىدۇق،
 قەدەملىرىمىز يولۇڭدىن ھېچ ئېزىپ كەتمىدى.
- 19 بىراق سەن بىزنى چىلىۋىرىلەر ماكاندا ئەزىڭ،
 بىزگە ئۆلۈم سايىسىنى چاپلاشتۇردۇڭ.
- 20 ئەگەر بىز خۇدايىمىزنىڭ نامىنى ئۇنتۇغان بولساق،
 ياكى يات بىر ئىلاھقا قول كۆتۈرگەن بولساق،
- 21 خۇدا سەن چوقۇم بۇنى سۈرۈشتە قىلماس ئىدىڭمۇ،
 قەلبىتىكى سىرلارنى بىلىپ تۇرىدىغان تۇرساڭ؟
- 22 بىراق سەن تۈپەيلى بىز كۈن بويى قىرىلماقتىمىز؛
 بوغۇزلىنىشىنى كۈتۈپ تۇرغان قويلار كەبى ھېسابلانماقتىمىز.
- 23 ئويغان، ئى رەب! نېمىشقا ئۇخلاپ ياتىسەن؟
 ئورنۇڭدىن تۇر، بىزنى مەڭگۈگە تاشلاۋەتمىگەيسەن!
- 24 نېمىشقا يۈزۈڭنى بىزدىن يوشۇرسەن؟
 نېمىشقا كۈلپەتلىرىمىزگە، ئۇچرىغان زۇلۇملىرىمىزغا پىسەنت قىلمايسەن؟
- 25 قارىغىنا، جېنىمىز تۇپراقتا بېغىرلاپ يۈرىدۇ؛
 تېنىمىز يەرگە چاپلاشتى؛
- 26 ئورنۇڭدىن تۇرۇپ بىزگە ياردەمدە بولغايىسەن!
 ئۆزۈڭنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ سەۋەبىدىن،
 بىزلەرنى ھۆرلۈككە چىقارغايىسەن!

45-كۈي

پادىشاھنىڭ توي مۇناجىتى

(ئىزاھات — گەرچە بۇ كۈي سۇلايماننىڭ توي كۈنىنى تەبرىكلەشكە يېزىلغان بولسىمۇ، ئۇنىڭدىكى سۆزلەر بېشارەت بولۇپ، ئالەمنىڭ پادىشاھى بولىدىغان مەسىھنىمۇ ئالدىنلا كۆرسىتىدۇ).

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «نىلۇپەرلەر» دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، كوراهنىڭ ئوغۇللىرىغا تاپشۇرۇلغان، «سۆيۈملۈك يار ئۈچۈن» دېگەن «ماسقىل» مۇناجات-ناخشا:

قەلىمىدىن گۈزەل ئىش توغرىسىدا سۆزلەر ئۇرغۇپ چىققاقتا؛
پادىشاھقا بېغىشلىغان مۇناجىتىمنى ⁽¹⁶²⁾ ئېيتىمەن؛

تىلىم گويا ماھىر شائىرنىڭ قەلىمىدۇر؛
² ئىنسان بالىلىرى ئىچىدە سەن ئەڭ گۈزەلدۇرسەن؛
لەۋلىرىڭ شاپائەت بىلەن تولدۇرۇلغاندۇر؛
شۇڭا خۇدا ساڭا مەڭگۈگە رەھمەت قىلدى.

³ ئى بۈيۈك بولغۇچى،

قىلىچىڭنى ئاسقىن يېنىڭغا،

ھەيۋىتىڭ ۋە شانۇ-شەۋكىتىڭ بىلەن!

⁴ ھەقىقەت، كەمتەرلىك ھەم ئادالەتنى ئالغا سۈرۈشكە ئاتلانغىنىڭدا،

شانۇ-شەۋكەت ئىچىدە غەلبە بىلەن ئالغا باس!

شۇنىڭ بىلەن ئوڭ قولۇڭ ئۆزۈڭگە كارامەت قورقۇنچلۇق ئىشلارنى كۆرسىتىدۇ!

⁵ سېنىڭ ئوقلىرىڭ ئۆتكۈزدۈر،

ئۇلار پادىشاھنىڭ دۈشمەنلىرىنىڭ يۈرىكىگە سانجىلىدۇ؛

پۈتۈن ئەللەر ئايىغىڭغا يىقىتىلىدۇ.

- 6 سېنىڭ تەختىڭ، ئى خۇدا⁽¹⁶³⁾، ئەبەدىلئەبەدىلىكتۇر؛
پادىشاھلىقىڭدىكى شاھانە ھاساڭ، ئادالەتنىڭ ھاسسىدۇر.
7 سەن ھەققانىيلىقنى سۆيۈپ، رەزىللىككە نەپرەتلىنىپ كەلگەنسەن؛
شۇڭا خۇدا، يەنى سېنىڭ خۇدايىڭ، سېنى ھەمراھلىرىڭدىن ئۈستۈن
قىلىپ شادلىق مېيى بىلەن مەسھ⁽¹⁶⁴⁾ قىلدى.
8 سېنىڭ كىيىملىرىڭدىن مۇرمەككى، مۇئەتتەر ۋە دارچىن ھىدى كېلىدۇ؛
پىل چىشى سارايللىرىدىكى سازەندىلەرنىڭ تارلىق سازلىرى سېنى خۇرسەن
قىلىدۇ.
9 پادىشاھلارنىڭ مەلىكىلىرى ھۆرمەتلىك كېنىزەكلىرىڭنىڭ قاتارىدىدۇر⁽¹⁶⁵⁾؛
خاننىڭ ئوفىرىدىكى ساپ ئالتۇن زىبۇ-زىنەتلەرنى تاقاپ ئوڭ قولىڭدا
تۇرىدۇ؛
10 «ئاڭلىغىن، ئى قىزىم، كۆرگىن، سۆزلىرىمگە قۇلاق سالغىن؛
ئۆز قەبىلىڭ ۋە ئاتا جەمەتىڭنى ئۇنتۇپ قال!
11 شۇنىڭ بىلەن پادىشاھ گۈزەل جامالىڭغا مەپتۇن بولىدۇ؛
ئۇ سېنىڭ خوجاڭ، سەن ئۇنىڭغا سەجدە قىل».
12 تۇر شەھىرىنىڭ قىزى⁽¹⁶⁶⁾ ئالدىڭدا سوۋغا بىلەن ھازىر بولىدۇ؛
خالايق ئارىسىدىكى بايلار سېنىڭ شاپائىتىڭنى كۈتىدۇ؛
13 شاھانە قىزنىڭ ئىچكى دۇنياسى پۈتۈنلەي پارلاق⁽¹⁶⁷⁾،
ئۇنىڭ كىيىملىرىمۇ زەر بىلەن كەشتىلەنگەن؛
14 ئۇ كەشتىلىك كىيىملەر بىلەن پادىشاھنىڭ ھۇزۇرىغا كەلتۈرۈلىدۇ؛
كەينىدىن ئۇنىڭغا قولىداش كېنىزەكلەرمۇ بىللە يېنىڭغا⁽¹⁶⁸⁾ ئېلىپ كېلىنىدۇ؛
- 163 ئىنجىلدىكى «ئىبرانىيلارغا» دېگەن قىسمىدا (1-بايتا) كۆرسەتكەندەك، بۇ سۆزلەر
(شۇنداقلا كېيىنكى 7-ئايەتكىچە) بېشارەتلىك سۈپەتتە پادىشاھنىڭ ئۆزىگە (يەنى مەسھكە)
ئېيتىلىدۇ («ئىبر.» 9:1-8).
164 «مەسھ قىلىش» توغرىلىق 2-كۆيدىكى ئىزاھاتلارنى ھەم «تەبىرلەر»نى كۆرۈڭ.
165 ياكى «مېھمانلىرىڭنىڭ قاتارىدىدۇر».
166 «تۇر شەھىرىنىڭ قىزى» — تۇر شەھىرىدىكى پۇقرالارنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.
167 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «پادىشاھنىڭ قىزى ئىچكى ھۇجرىدا شەرەپلىكتۇر».
168 «يېنىڭغا» — توي قىلىۋاتقان پادىشاھنىڭ يېنىنى كۆرسەتسە كېرەك.

15 ئۇلار خۇشال-خۇرام، شادلىق ئىچىدە باشلاپ كېلىندۇ؛
 ئۇلار بىرلىكتە پادىشاھنىڭ ئوردىسىغا كىرىشىدۇ.
 16 «ئاتا-بوۋىلىرىڭنىڭ ئورنىغا ئوغۇللىرىڭ چىقىدۇ؛⁽¹⁶⁹⁾
 سەن ئۇلارنى پۈتكۈل جاھانغا ھاكىم قىلىسەن.
 17 مەن سېنىڭ نامىڭنى ئەۋلاددىن-ئەۋلادقا ياد ئەتكۈزۈمەن؛
 شۇڭلاشقا بارلىق قوۋملار سېنى ئەبەدىلەن بەدگىچە مەدھىيەلەيدۇ».

46-كۈي

خۇدا باشپاناھتۇر

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «پاك قىزلار ئۈچۈن» دېگەن
 ئاھاڭدا⁽¹⁷⁰⁾ ئوقۇلسۇن دەپ، كوراھنىڭ ئوغۇللىرى ئۈچۈن يېزىلغان كۈي: –

خۇدا پاناھگامىز ۋە قۇدرىتىمىزدۇر؛
 كۈلپەتلەر چۈشكەن ھامان ھازىر بولىدىغان بىر ياردەمچىدۇر.
 3-2 شۇڭا يەر-زېمىن ئۆڭتۈرۈلۈپ، تاغلار گۈمۈرۈلۈپ دېڭىز تەگلىرىگە
 چۈشۈپ كەتسىمۇ،
 ئۇنىڭ دولقۇنلىرى شاۋقۇنلىنىپ قاينام بولسىمۇ،
 ئۆركەشلىرى بىلەن تاغلار سىلىكىنىپ كەتسىمۇ،
 قورقمايمىز.
 سېلاھ.

4 خۇدانىڭ شەھىرىنى – يەنى ھەممىدىن ئالىي بولغۇچى ماكانلاشقان
 مۇقەددەس جايىنى،
 خۇرسەن قىلىدىغان ئېقىنلىرى شاخلىغان بىر دەريا باردۇر.

¹⁶⁹ بۇ سۆزلەر (16- ھەم 17- ئايەت) پادىشاھقا بىۋاسىتە ئېيتىلىدۇ.

¹⁷⁰ «پاك قىزلار ئۈچۈن» – ئىبرانىي تىلىدا «ئالامەت» دېيىلىدۇ. باشقا بىرخىل مەنىسى:
 «ئاياللارنىڭ يۇقىرى ئاۋازلىق كۈيى ئۈچۈن يېزىلغان» دېگەن بولۇشى مۇمكىن.

5 خۇدا ئۇنىڭ ئوتتۇرىسىدىدۇر؛

ئۇ يەر ھەرگىز تەۋرىمەيدۇ؛

خۇدا تاڭ ئېتىش بىلەنلا ئۇنىڭغا ياردەمگە كېلىدۇ.

6 بارلىق ئەللەر قايناپ، پادىشاھلىقلار تترەپ كەتتى؛

ئۇ ئاۋازنى قويۇۋەتكەن ھامان،

يەر ئېرىپ كېتىدۇ.

7 ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار بىز بىلەن بىللە؛

ياقۇپنىڭ خۇداسى ئېگىز قورغىنىمىزدۇر!

سېلاھ!

8 كېلىڭلار، پەرۋەردىگارنىڭ قىلغانلىرىنى كۆرۈڭلار!

ئۇ يەر يۈزىدە قىلغان كارامەت ۋەيرانچىلىقلارنى⁽¹⁷¹⁾ كۆرۈڭلار!

9 ئۇ، جاھاننىڭ ئۇ چېتىگىچە بولغان ئۇرۇشلارنى توختىتىدۇ؛

ئۇ ئوقىيالارنى سۇندۇرىدۇ،

نەيزىلەرنى ئۈستۈۋېتىدۇ،

جەڭ ھارۋىلىرىنى ئوتتا كۆيدۈرۈۋېتىدۇ.

10 ئۇ: «توختاش، مېنىڭ خۇدا ئىكەنلىكىمنى بىلىپ قويۇش!

مەن پۈتكۈل ئەللەر ئارىسىدا ئۇلۇغلىنىمەن؛

مەن يەر يۈزىدە "بۈيۈك" دەپ قارىلىمەن» — دەيدۇ.

11 ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار بىز بىلەن بىللە،

ياقۇپنىڭ خۇداسى بىزنىڭ ئېگىز قورغىنىمىزدۇر!

¹⁷¹ پەرۋەردىگارنىڭ «ۋەيرانچىلىق» لىرىنىڭ ئىنتايىن ئىجابىي نەتىجىسى بار — 9-ئايەتنى

كۆرۈڭ.

47-كۈي خۇدا مەڭگۈ غەلبە قىلغۇچىدۇر

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، كوراھنىڭ ئوغۇللىرى ئۈچۈن يېزىلغان كۈي: -

بارلىق قوۋملار، خۇدانى ئالقىشلاڭلار!
ئۇنىڭغا يۇقىرى ئاۋازىڭلار بىلەن خۇشاللىق تەنتەنىسىنى ياڭرىتىڭلار!
² چۈنكى ھەممىدىن ئالىي بولغۇچى، پەرۋەردىگار، دەھشەتلىك ۋە ھەيۋەتلىكتۇر⁽¹⁷²⁾،

پۈتكۈل جاھاننى سوريغۇچى بۈيۈك پادىشاھتۇر.
³ ئۇ بىزگە خەلقلەرنى بويسۇندۇرۇپ،
بىزنى ئەل-مىللەتلەر ئۈستىگە ھاكىم قىلدۇ⁽¹⁷³⁾.
⁴ ئۇ بىز ئۈچۈن مىراسىمىزنى تاللاپ،
يەنى ئۆزى سۆيگەن ياقۇپنىڭ پەخرى بولغان زېمىننى بېكىتىپ بەردى.
سېلاھ!

⁵ خۇدا تەنتەنە ساداسى ئىچىدە،
پەرۋەردىگار سۇناي ساداسى ئىچىدە يۇقىرىغا كۆتۈرۈلدى؛
⁶ خۇداغا ناخشا-كۈي ئېيتىڭلار، ناخشا-كۈي ئېيتىڭلار!
پادىشاھىمىزغا ناخشا-كۈي ئېيتىڭلار، ناخشا-كۈي ئېيتىڭلار!
⁷ خۇدا پۈتكۈل جاھاننىڭ پادىشاھىدۇر؛
زېھنىڭلار بىلەن ئۇنىڭغا ناخشا-كۈي ئېيتىڭلار!
⁸ خۇدا ئەللەر ئۈستىدە ھۆكۈم سۈرىدۇ؛
ئۇ ئۆزىنىڭ پاك-مۇقەددەسلىكىنىڭ تەختىدە ئولتۇرىدۇ.
⁹ ئەل-يۇرتلارنىڭ كاتتىلىرى جەم بولۇپ،
ئىبراھىمنىڭ خۇداسىنىڭ خەلقىگە قوشۇلدى؛

¹⁷² ئىبرانىي تىلىدا: — «دەھشەتلىك» ھەم «ھەيۋەتلىك» بىر سۆز بىلەنلا ئىپادىلىنىدۇ.

¹⁷³ ئىبرانىي تىلىدا: — «ئەل-مىللەتلەرنى پۈتمىز ئاستىدا قىلدۇ»،

چۈنكى جاھاندىكى بارلىق قالقانلار⁽¹⁷⁴⁾ خۇداغا تەۋەدۇر؛
ئۇ نەقەدەر ئالىدۇر!

48-كۈي

زىئون — خۇدانىڭ شەھىرى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، كوراھنىڭ ئوغۇللىرى
ئۈچۈن يېزىلغان كۈي: —

ئۇلۇغدۇر پەرۋەردىگار،
خۇدايىمىزنىڭ شەھىرىدە، ئۇنىڭ مۇقەددەسلىكى تۇرغان تاغدا،
ئۇ زور مەدھىيەلەرگە لايىقتۇر!
² ئېگىزلىكىدىن كۆركەم، زىئون تېغى،
پۈتكۈل جاھاننىڭ خۇرسەنلىكىدۇر؛
شىمالىي تەرەپلىرى گۈزەلدۇر⁽¹⁷⁵⁾،
بۈيۈك پادىشاھنىڭ شەھىرىدۇر!
³ پەرۋەردىگار قورغانلىرىدا تۇرىدۇ،
بۇ يەردە ئۇ ئېگىز پاناھگاھ دەپ تونۇلىدۇ؛
⁴ مانا، پادىشاھلار يىغىلدى،
ئۇلار شەھەرنى بېسىپ ئۆتۈپ، جەم بولدى.
⁵ شەھەرنى كۆرۈپلا ئۇلار ئالاقزادە بولدى؛
دەككە-دۈككىگە چۈشۈپ بەدەر قېچىشتى.

¹⁷⁴ «قالقانلار» بەلكىم دۇنيادىكى بارلىق قورال-ياراقلارنى كۆرسىتىدۇ. باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: — «پادىشاھلار».

¹⁷⁵ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى «زافون تېغى چوققىلىرىدەك...». كونا بۇتپەرەسلىك رىۋايەتلىرى بويىچە، «زافون تېغى» دۇنيادىكى ئەڭ ئېگىز، ئەڭ مۇقەددەس، ئەڭ ئۇلۇغ جاي ئىدى. مۇمكىنچىلىكى باركى، كۈي مۇئەللىپى مۇشۇ يەردە زىئوننى ئۇنىڭغا ئوخشىتىدۇ.

- ⁶ ئۇ يەردە ئۇلارنى تىترەك باستى،
تولغاق يېگەن ئايالدىك ئۇلار ئازابلاندى؛
- ⁷ سەن تارشىشتىكى كېمىلەرنى شەرق شامىلى بىلەن ۋەيران قىلىۋەتتىڭ. ⁽¹⁷⁶⁾
- ⁸ قۇلىقىمىز ئاڭلىغانى،
ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگارنىڭ شەھرىدە،
خۇدايىمىزنىڭ شەھرىدە،
بىز ھازىر ئۆز كۆزىمىز بىلەن شۇنداق كۆردۇق؛
خۇدا مەڭگۈگە ئۇنى مۇستەھكەم قىلىدۇ.
سېلاھ.
- ⁹ بىز سېنىڭ مۇقەددەس ئىبادەتخاناڭ ئىچىدە تۇرۇپ، ئى خۇدا،
ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭنى سېغىندۇق.
- ¹⁰ نامىڭغا لايىقتۇر،
جاھاننىڭ چەت-چەتلىرىگىچە يەتكۈزۈلگەن مەدھىيىلىرىڭ، ئى خۇدا؛
سېنىڭ ئوڭ قولۇڭ ھەققانىيلىق بىلەن تولغان.
- ¹¹ سېنىڭ ئادىل ھۆكۈملىرىڭدىن،
زىئون تېغى شادلانغاي!
يەھۇدا قىزلىرى ⁽¹⁷⁷⁾ خۇشال بولغاي!
- ¹² زىئون تېغىنى ئايلىنىپ مېڭىپ،
ئەتراپىدا سەيلى قىلىڭلار؛
ئۇنىڭ مۇنارلىرىنى ساناپ بېقىڭلار؛
- ¹³ كېيىنكى ئەۋلادقا ئۇنى بايان قىلىش ئۈچۈن،
سېپىل-ئىستىھكاملىرىنى كۆڭۈل قويۇپ كۆزىتىڭلار،
قورغانلىرىنى كۆزدىن كەچۈرۈڭلار.

¹⁷⁶ «تارشىشتىكى كېمىلەر» — بۇ ئايەت بەلكىم بىر بېشارەتتۇر. دۇنيادىكى بارلىق پادىشاھلار جەم بولۇپ يېرۇسالېمغا ھۇجۇم قىلماقچى. ئۇلارغا تارشىشتىكى كېمىلەرمۇ (كونا زامانلاردا ئەڭ كۈچلۈك كېمىلەر) ياردەم بېرىدۇ. بىراق خۇدا ئۆز شەھرىنى قوغداپ ئۇلارنى ھالاك قىلىدۇ.

¹⁷⁷ «يەھۇدا قىزلىرى» بۇ يەردە يەھۇدانىڭ شەھەر-يېزىلىرىنى كۆرسىتىدۇ.

¹⁴ چۈنكى بۇ خۇدا ئەبەدىلەبەد بىزنىڭ خۇدايىمىزدۇر؛
ئۇ ئۆمۈرۋايەت بىزنىڭ يېتەكچىمىز بولىدۇ!

49-كۈي

پۈتۈن ئىنسانغا بېرىلگەن نەسىھەت-ئاگاھلاندۇرۇش

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، كوراھنىڭ ئوغۇللىرى
ئۈچۈن يېزىلغان كۈي: -

ئى بارلىق خەلقلەر، كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلاڭلار!

يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلار، قۇلاق سېلىڭلار!

² مەيلى ئاددىي پۇقرا، يا ئېسىل زادىلەر،

يا باي، يا گادايىلار بولسۇن، ھەممىڭلار ئاڭلاڭلار!

³ ئاغزىم دانالىقنى ⁽¹⁷⁸⁾ سۆزلەيدۇ،

دىلىم ئەقىلگە ئۇيغۇن ئىشلارنى ئويلاپ چىقىدۇ.

⁴ قۇلىقىم ھېكمەتلىك تەمسىلنى زەن قويۇپ ئاڭلايدۇ،

چىلتار چېلىپ سىرلىق سۆزنى ئېچىپ بېرىمەن.

⁵ ئېغىر كۈنلەردە، مېنى قىلتاققا چۈشۈرمەكچى بولغانلارنىڭ قەبىھلىكلىرى

ئەتراپىمدا بولسىمۇ،

مەن نېمىشقا قورقىدىكەنمەن؟

⁶ ئۇلار بايلىقلىرىغا تايىنىدۇ،

مال-مۈلۈكلىرىنىڭ زورلۇقى بىلەن چوڭچىلىق قىلىدۇ؛

⁷⁻⁹ ئىنسان مەڭگۈگە ياشاپ،

گۆر-ھاڭنى كۆرمەسلىكى ئۈچۈن،

ھېچكىم ئۆز بۇرادەرنىڭ ھاياتىنى پۇل بىلەن قايتۇرۇۋالالمايدۇ؛

ۋە ياكى خۇداغا ئۇنىڭ جېنىنى قۇتۇلدۇرغۇدەك باھانى بېرەلمەيدۇ؛
(چۈنكى ئۇنىڭ جېنىنىڭ باھاسى ئىنتايىن قىممەت،

ۋە بۇ باھا بويىچە بولغاندا، مەڭگۈگە قەرز تاپشۇرۇشى كېرەكتۇر)⁽¹⁷⁹⁾
10 ھەممىگە ئايانكى، دانىشمەن ئادەملەرمۇ ئۆلىدۇ؛

ھەممە ئادەم بىلەن تەڭ، نادان ۋە ھاماقەتلەر بىللە ھالاك بولىدۇ،
شۇنداقلا ئۇلار مال-دۇنياسىنى ئۆزگىلەرگە قالدۇرۇپ كېتىدۇ.

11 ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكى ئوي-پىكىرلەر شۇنداقكى:
«ئوي-ئىمارىتىمىز مەڭگۈگە،

ماكان-تۇرالغۇلىرىمىز دەۋردىن-دەۋرگىچە بولىدۇ»؛

ئۇلار ئۆز يەرلىرىگە ئىسىملىرىنى نام قىلىپ قويىدۇ.⁽¹⁸⁰⁾

12 بىراق ئىنسان ئۆزىنىڭ نام-ئىززىتىدە تۇرىۋەرمەيدۇ،
ئۇ ھالاك بولغان ھايۋانلاردەك كېتىدۇ.

13 ئۇلارنىڭ مۇشۇ يولى دەل ئۇلارنىڭ نادانلىقىدۇر؛

لېكىن ئۇلارنىڭ كەينىدىن دۇنياغا كەلگەنلەر، يەنىلا ئۇلارنىڭ ئېيتقان
سۆزلىرىگە ئاپىرىن ئوقۇيدۇ.

سېلاھ.

14 ئۇلار قويىلاردەك تەھتىسارغا ياتقۇزۇلىدۇ؛

ئۆلۈم ئۇلارنى ئۆز ئوزۇقى قىلىدۇ؛

ئەتىسى سەھەردە⁽¹⁸¹⁾ دۇرۇسلار ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم يۈرگۈزىدۇ؛

ئۇلارنىڭ گۈزەللىكى چىرىتىلىشقا تاپشۇرۇلىدۇ؛

تەھتىسار بولسا ئۇلارنىڭ ھەيۋەتلىك ماكاندۇر!⁽¹⁸²⁾

15 بىراق خۇدا جېنىمنى تەھتىساراننىڭ ئىلكىدىن قۇتقۇزىدۇ؛

¹⁷⁹ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «ۋە مۇشۇ باھا بولسا، ئۇنى ئەبەدىي تۆلىيەلمەيدۇ».

¹⁸⁰ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى «ئۇلار يەرلىرىگە ئۆز ئىسىملىرىنى نام قىلىپ قويغىنى بىلەن،
ئۇلارنىڭ شۇ يەرلىرى دەۋردىن-دەۋرگىچە ئۇلارنىڭ ياتىدىغان جايى، يەنى ئۇلارنىڭ قەبرىلىرى
بولىدۇ، خالاس»

¹⁸¹ «ئەتىسى سەھەر» بۇ يەردە، شۈبھىسىزكى، قىيامەت كۈنى، يەنى ئۆلۈمدىن تىرىلىش كۈنىنى
كۆرسىتىدۇ.

¹⁸² تولۇق ئايەتنىڭ باشقا بىرنەچچە خىل تەرجىمىلەر ئۇچرىشى مۇمكىن.

چۈنكى ئۇ مېنى قوبۇل قىلىدۇ.

سېلاھ.

¹⁶ بىرسى بېيىپ كېتىپ،

ئائىلە-جەمەتنىڭ ئابىرۇبى ئۆسۈپ كەتسىمۇ،

قورقما؛

¹⁷ چۈنكى ئۇ ئۆلگەندە ھېچنەرسىنى ئېلىپ كېتەلمەيدۇ؛

ئۇنىڭ شۆھرىتى ئۇنىڭ بىلەن بىللە گۈرگە چۈشمەيدۇ.

¹⁸ گەرچە ئۇ ئۆمۈر بويى ئۆزىنى بەختلىك چاغلانغان بولسىمۇ،

(بەرھەق، كىشىلەر روناق تاپقىنىڭدا، ئەلۋەتتە سېنى ھامان ماختايدۇ)

¹⁹ ئاخىرى بېرىپ، ئۇ يەنىلا ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ يېنىغا كېتىدۇ؛

ئۇلار مەڭگۈگە يورۇقلۇقنى كۆرەلمەيدۇ.

²⁰ ئىنسان ئىززەت-ئابىرۇيدا بولۇپ، لېكىن يورۇتۇلمىسا،

ھالاك بولىدىغان ھايۋانلارغا ئوخشاش بولىدۇ، خالاس.

50-كۈي

ساماۋىي سوتچى سۈكۈتىنى بۇزۇپ سۆزلەيدۇ: —
«ھەقىقىي ئىبادەت» دېگەن نېمە؟

¹ ئاسافى (183) يازغان كۈي:

قادىر خۇدا، يەنى پەرۋەردىگار ئېغىز ئېچىپ،

كۈنچىقىشتىن كۈنپېتىشقىچە يەر يۈزىدىكىلەرگە مۇراجىئەت قىلدى.

¹⁸³ «ئاساف» — داۋۇت پادىشاھنىڭ دەۋرىدە مۇقەددەس ئىبادەتخانىدا خۇدانى مەدھىيەلەش خىزمىتىدە نەغمىچىلەرنىڭ بېشى ئىدى. ئۇ بەلكىم مۇقەددەس ئىبادەتخانىدىكى «خۇدانى مەدھىيەلەش مەدرىسى» نىڭ ئاساسچىسى بولۇشى مۇمكىن. زەبۇردىكى «ئاساف يازغان كۈي» دېيىلگەن كۈيلەرنىڭ بەزىلىرىنى ئاساف ئۆزى يازغان، بەزىلىرىنى، شۈبھىسىزكى، باشقىلار ئۇنىڭ ھۆرمىتىگە ئۇنىڭ نامى بىلەن يازغان.

² گۈزەللىكىنىڭ جەۋھىرى بولغان زىننەتتىن،
خۇدا جۇلالىدى.

³ خۇدايىمىز كېلىدۇ، ئۇ ھەرگىزمۇ سۈكۈت ئىچىدە تۇرمايدۇ؛
ئۇنىڭ ئالدىدا يەۋەتكۈچى ئوت كېلىدۇ؛
ئۇنىڭ ئەتراپىدا زور بوران-چاپقۇن قاينايدۇ⁽¹⁸⁴⁾.

⁴ ئۆز خەلقىنى سوراق قىلىش ئۈچۈن،
ئۇ يۇقىرىدىن ئاسمانلارنى،

يەرنىمۇ گۇۋاھلىققا چاقىرىدۇ: —

⁵ «مېنىڭ مۆمىن بەندىلىرىمنى،

يەنى مەن بىلەن قۇربانلىق ئارقىلىق ئەھدە تۈزگۈچىلەرنى ھۇزۇرۇمغا
چاقىرىپ يىغىڭلار!»

⁶ ئاسمانلار ئۇنىڭ ھەققانىيلىقىنى ئېلان قىلىدۇ،

چۈنكى خۇدا ئۆزى سوراق قىلغۇچىدۇر!
سېلاھ.

⁷ «ئاڭلاڭلار، ئى خەلقىم، مەن سۆز قىلاي؛

ئى ئىسرائىل، مەن ساڭا ھەقىقەتنى ئېيتىپ قويايىكى،

مەنكى خۇدا، سېنىڭ خۇدايىڭدۇرمەن.

⁸ ھازىر ئەيىبلىگىنىم سېنىڭ قۇربانلىقلىرىڭ⁽¹⁸⁵⁾ سەۋەبىدىن،

ياكى ھەمىشە ئالدىمدا سۇنۇلىدىغان كۆيدۈرمە قۇربانلىقلىرىڭ⁽¹⁸⁶⁾
سەۋەبىدىن ئەمەس؛

¹⁸⁴ بەزى ئالىملار بۇ جۈملىدىكى «ئۇ» خۇدا ئەمەس، بەلكى ئوتنى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايدۇ.

¹⁸⁵ «قۇربانلىق» — مۇشۇ يەردە ئىبرانى تىلىدا «زىباھ». بۇ خىل قۇربانلىق خۇداغا ئالاھىدە رەھمەت ئېيتىش مەقسىتىدە، خۇدا بىلەن ئەھدە قىلغاندا ياكى خۇداغا مەخسۇس قەسەم ئىچكەندە قىلىنىدىغان قۇربانلىق. ئۇنىڭدىن قۇربانلىق سۇنغۇچى ۋە كاھىن يېيىشكە بولاتتى.

¹⁸⁶ «كۆيدۈرمە قۇربانلىق» — ئىبرانى تىلىدا «ئولاھ». بۇ خىل قۇربانلىق خۇداغا بولغان ساپ ئىبادەتنى بىلدۈرۈش يولىدا، قۇربانلىقنىڭ ھەممىسى كۆيدۈرۈلەتتى؛ دېمەك، نە قۇربانلىق قىلغۇچى كاھىن، نە قۇربانلىق سۇنغۇچى ئادەم ئۇنىڭ كىچىككەن بىر پارچە گۆشىنىمۇ يېمەيتتى («لاۋ، 1-بابنى كۆرۈڭ»).

- ⁹ مەن سېنىڭ ئېغىلىڭدىن ھېچبىر ئۆكۈزنى،
قوتانلىرىڭدىن ھېچبىر تېكىنى ئالماقچى ئەمەسمەن.
- ¹⁰ چۈنكى ئورمانلىقلاردىكى بارلىق ھايۋاناتلار ماڭا مەنسۇپتۇر،
مىڭلىغان تاغدىكى مال-ۋاراملارمۇ مېنىڭكىدۇر؛
- ¹¹ تاغلاردىكى پۈتۈن ئۇچار-قاناتلارنى بىلىمەن،
دالادىكى بارلىق جانىۋارلار مېنىڭكىدۇر.
- ¹² قازنىم ئاچسىمۇ ساڭا ئېيتمايمەن؛
چۈنكى ئالەم ۋە ئۇنىڭغا تولغان ھەممە نەرسىلەر مېنىڭكىدۇر.
- ¹³ ئەجەب، مەن ئۆكۈزنىڭ گۆشىنى يەمدىمەن؟
تېكىننىڭ قېنىنى ئىچەمدىمەن؟
- ¹⁴ قۇربانلىق سۈپىتىدە خۇداغا تەشەككۈرلەرنى ئېيت؛
ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىغا قىلغان ۋەدەگە ۋاپا قىل.
- ¹⁵ بېشىڭغا كۈن چۈشكەندە ماڭا مۇراجىئەت قىل؛
مەن سېنى قۇتۇلدۇرىمەن،
سەن بولساڭ مېنى ئۇلۇغلىغايسەن».
- ¹⁶ لېكىن رەزىللەرگە خۇدا شۇنداق دەيدۇ: —
«مېنىڭ ئەمىرلىرىمنى بايان قىلىشقا نېمە ھەققىڭ بار؟
ئەھدەمنى تىلغا ئالغۇدەك سەن كىم ئىدىڭ؟
سەن مېنىڭ تەلىملىرىمدىن يىرگەندىڭ،
سۆزلىرىمنى رەت قىلدىڭ ئەمەسمۇ؟»⁽¹⁸⁷⁾
- ¹⁸ ئوغرىنى كۆرسەڭ، سەن ئۇنىڭدىن زوق ئالدىڭ،
زىناخورلار بىلەن شېرىك بولدۇڭ؛
ئاغزىڭدىن يامان گەپ چۈشمەيدۇ؛
تىلىڭ يالغانچىلىقنى توقۇيدۇ.
- ²⁰ ئۆز قېرىندىشىڭنىڭ يامان گېپىنى قىلىپ ئۆلتۈرسەن،
ئاناڭنىڭ ئوغلىغا تۆھمەت قىلسەن.

¹⁸⁷ ئىبرانىي تىلىدا: «سۆزلىرىمنى ئارقاڭغا تاشلىۋەتتىڭ ئەمەسمۇ؟».

²¹ سەن بۇ ئىشلارنى قىلغىنىڭدا، مەن ئۇن چىقارمىدىم؛
دەرۋەقە، سەن مېنى ئۆزۈڭگە ئوخشاش دەپ ئويلىدىڭ؛
لېكىن مەن سېنى ئەيىبلەپ،

بۇ ئىشلارنى كۆز ئالدىڭدا ئەينى بويىچە ساڭا كۆرسىتىمەن.

²² – ئى، تەڭرىنى ئۇنتۇغانلار، بۇنى كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلاڭلار!
بولمىسا، سىلەرنى پارە-پارە قىلىۋېتىمەن؛

ھېچكىم سىلەرنى قۇتقۇزالمىدۇ.

²³ بىراق قۇربانلىق سۈپىتىدە رەھمەت ئېيتقانلارنىڭ ھەرقايسىسى ماڭا

شەرەپ كەلتۈرىدۇ؛

شۇنداق قىلىپ، ئۇنىڭغا ئۆز نىجاتلىقىمنى ⁽¹⁸⁸⁾ كۆرسىتىشىمگە يول

تەييارلىغان بولىدۇ.

51-كۈي

ئېغىر گۇناھ ئۈچۈن كەچۈرۈم تىلەش دۇئاسى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي؛
بۇ كۈي ناتان پەيغەمبەر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنى بات-شېبا بىلەن بولغان
زىناخورلۇقى توغرىلىق ئەيىبلىگەندىن كېيىن يېزىلغان: ⁽¹⁸⁹⁾ –

ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بىلەن، ئى خۇدا، ماڭا مېھىر-شەپقەت
كۆرسەتكەيسەن!

رەھىمدىللىقلىرىڭنىڭ كۆپلۈكى بىلەن ئاسىيلىقلىرىمنى ئۇچۇرۇۋەتكەيسەن!

² مېنى قەبىھلىكىمدىن يىلتىزىمغىچە يۇۋەتكەيسەن،
گۇناھىمدىن مېنى تازىلىغايىسەن.

¹⁸⁸ ئىبرانىي تىلىدا: «خۇدانىڭ نىجاتلىقىنى». بىزنىڭچە سۆزلىگۈچى مەسھدۇر (22-ئايەتنىمۇ
كۆرۈڭ).

¹⁸⁹ بۇ ئىشلار تەۋرات، «2سام»، 11-12-بابتا خاتىرىلەنگەن.

- ³ چۈنكى مەن ئاسىيلىقلىرىمنى تونۇپ ئىقرار قىلدىم؛
گۇناھىم ھەمىشە كۆز ئالدىمدا تۇرىدۇ.
- ⁴ سېنىڭ ئالدىڭدا، پەقەت سېنىڭ ئالدىڭدا گۇناھ ئۆتكۈزۈپ،
نەزىرىڭدە رەزىل بولغان ئىشنى سادىر قىلدىم؛
شۇۋەجىدىن، سەن مېنى ئەيىبلەپ سۆزلىسەڭ، ئادىللىقنىڭ ئىسپاتلىنىدۇ؛
مېنى سوراق قىلغىنىڭدا، ئۆزۈڭنىڭ پاكلىقى ئىسپاتلىنىدۇ.
- ⁵ مانا، مەن تۇغۇلغىنىمدا، يامانلىقتا ئىدىم،
ئانامنىڭ قارىنىدا پەيدا بولغىنىمدا مەن گۇناھتا بولدۇم.
- ⁶ بەرھەق، سەن ئادەملەرنىڭ چىن قەلبىدىن سەمىمىيلىك تەلەپ قىلىسەن؛
ئىچىمدىكى يوشۇرۇن جايلىرىمدا سەن ماڭا دانالىقنى بىلدۈرسەن.
- ⁷ مېنى گۇناھلىرىمدىن زوفا⁽¹⁹⁰⁾ بىلەن تازىلىغايىسەن،
ھەم مەن پاك بولىمەن؛
مېنى پاكىز يۇغايىسەن، مەن قارىدىنمۇ ئاق بولىمەن.
- ⁸ ماڭا شاد-خۇرام ئاۋازلارنى ئاڭلاتقايسىن؛
شۇنىڭ بىلەن سەن ئەزگەن ئۆستىخانلىرىم يەنە شادلىنىدۇ.
- ⁹ گۇناھلىرىمدىن چىرايىڭنى يوشۇرۇپ،
يامانلىقلىرىمنى ئۆچۈرۈۋەتكەيسىن.
- ¹⁰ مەندە پاك قەلب ياراتقايسىن، ئى خۇدا؛
ۋۇجۇمدىكى سادىق روھىمنى يېڭىلىغايىسەن.
- ¹¹ مېنى ھۇزۇرۇڭدىن چىقىرىۋەتمىگەيسىن؛
مېنىڭدىن مۇقەددەس روھىڭنى قايتۇرۇۋالمايغايىسەن.
- ¹² ئاھ، نىجاتلىقىڭدىكى شادلىقنى ماڭا يېڭىباشتىن ھېس قىلدۇرغايىسەن؛
ئىتائەتمەن روھ⁽¹⁹¹⁾ ئارقىلىق مېنى يۆلىگەيسىن.

¹⁹⁰ زوفا (لېيەكگۈل): — بەزى «گۇناھنى يۇغۇچى قۇربانلىق» لاردا قۇربانلىقنىڭ قېنىنى ياكى ئۇنىڭ بىلەن مۇناسىۋەتلىك پاكىزلاش سۈيىنى گۇناھكار ئادەمنىڭ تېنىگە سېپىش ئۈچۈن زوفا ئىشلىتىلەتتى.

¹⁹¹ «ئىتائەتمەن روھ» — خۇدانىڭ مۇقەددەس روھى ئۇنىڭ روھىدا ئىتائەتمەنلىكنى ھاسىل قىلىدۇ، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ روھى «ئىتائەتمەن بىر روھ» بولىدۇ.

¹³ بۇنىڭ بىلەن مەن ئىتائەتسىزلەرگە يوللىرىڭنى ئۆگىتەي،
ۋە گۇناھكارلار يېنىڭغا قايتىدۇ.

¹⁴ قان تۈكۈش گۇناھىدىن مېنى قۇتۇلدۇرغايىسەن،

ئى خۇدا، ماڭا نىجاتلىق بەرگۈچى خۇدا،

شۇنىڭ بىلەن تىلىم ھەققانىيلىقىڭنى ياڭرىتىپ كۈيلەيدۇ.

¹⁵ ئى رەببىم، لەۋلىرىمنى ئاچقايسىەن،

ئاغزىم مەدھىيىلىرىڭنى بايان قىلىدۇ.

¹⁶ چۈنكى سەن قۇربانلىقنى خۇش كۆرمەيسەن؛

بولمىسا سۇنار ئىدىم؛

كۆيدۈرمە قۇربانلىقلاردىنمۇ خۇرسەنلىك تاپمايسەن.

¹⁷ خۇدا قوبۇل قىلىدىغان قۇربانلىقلار سۇنۇق بىر روھتۇر؛

سۇنۇق ۋە ئېزىلگەن قەلبىنى سەن كەمسىتمەيسەن، ئى خۇدا؛

¹⁸ شاپائىتىڭ بىلەن زىئونغا مېھرىبانلىقنى كۆرسەتكەيسەن؛

يېرۇسالېمنىڭ سېپىللىرىنى يېڭىباشتىن بىنا قىلغايىسەن!

¹⁹ ئۇ چاغدا سەن ھەققانىيلىقتىن بولغان قۇربانلىقلاردىن، كۆيدۈرمە

قۇربانلىقلاردىن،

پۈتۈنلەي كۆيدۈرۈلگەن كۆيدۈرمە قۇربانلىقلاردىن خۇرسەنلىك تاپىسەن؛

ئۇ چاغدا ئادەملەر قۇربانگاھىڭغا بۇقا-ئۆكۈزلەرنى تەقدىم قىلىشىدۇ.

52-كۆي

خۇدانىڭ ھۆكۈمى ۋە شەپقىتى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان «ماسقىل»؛ ئېدىمولۇق دوتەگ سائۇل پادىشاھنىڭ يېنىغا بېرىپ: «داۋۇت ئاخىمەلەكنىڭ ئۆيىگە كىردى» دەپ ئايغاچچىلىق قىلغاندىن كېيىن يېزىلغان⁽¹⁹²⁾: —

ئى نوحى باتۇر،

نېمە ئۈچۈن رەزىللىكىڭدىن ماختىنىسەن؟

تەڭرىنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر.⁽¹⁹³⁾

² ئۆتكۈر ئۈستىرا كەبى،

تىلىڭ زەھەر چاچماقچى،

ئۇ يالغانچىلىق توقۇۋاتىدۇ.

³ سەن ياخشىلىقنىڭ ئورنىدا يامانلىقنى،

ھەق سۆزلەشنىڭ ئورنىدا يالغانچىلىقنى ياخشى كۆرسەن؛

⁴ ھامان ئادەمنى نابۇت قىلىدىغان سۆزلەرنى⁽¹⁹⁴⁾ ياخشى كۆرسەن، ئى

ئالدامچى تىل!

⁵ بەرھەق، تەڭرى ئوخشاشلا سېنى مەڭگۈگە يوقتىتىدۇ؛

ئۇ سېنى تۇتۇۋالىدۇ، يەنى ئۆز چېدىرىڭدىن تارتىپ چىقىدۇ؛

تىرىكلەرنىڭ زېمىنىدىن سېنى يىلتىزىڭدىن قومۇرۇپ تاشلايدۇ.

سېلاھ.

¹⁹² شۇ چاغدا سائۇل پادىشاھ داۋۇت پەيغەمبەرنى ئۆلتۈرمەكچى ئىدى. داۋۇت پەيغەمبەر قېچىپ، ئابىمەلەك دېگەن بىر كاھىن (يەنى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىدىكى خىزمەتچىسى) نىڭ ئۆيى ئالدىغا كېلىپ ياردەم سورىدى. ئابىمەلەك ياردەم بەردى. كېيىن سائۇل پادىشاھ ئابىمەلەك ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى پۈتۈنلەي دېگۈدەك قىرۋەتتى (تەۋرات «1سام»، 21-، 22-باب).

¹⁹³ باشقا خىل تەرجىمىلىرى: — (1) «نېمىشقا كۈن بويى ماختىنىسەن، خۇدا ئالدىدا يىرگىنچلىك بولدۇڭىسەن»؛ (2) «نېمىشقا مۆمىن بەندىلەرگە يەتكۈزگەن زىياندىن ماختىنىسەن؟ كۈن بويى تىلىڭ ھالاكەتتىن ئويلايدۇ...».

¹⁹⁴ «ئادەمنى نابۇت قىلىدىغان سۆزلەر» — ئىبرانىي تىلىدا «ئادەمنى يۇتۇۋېتىدىغان سۆزلەر».

- ⁶ ھەققانىيلار بۇنى كۆرۈپ قورقۇشسۇن،
ۋە ئۇنى مەسخىرە قىلىپ كۈلۈپ: —
⁷ «قاراڭلار، خۇدانى ئۆز يۆلەنچىسى قىلمىغان ئادەم،
پەقەت ئۆز بايلىقلىرىنىڭ كۆپلۈكىگە تايانغان ئادەم؛
ئۇ ئاچ كۆزلۈكى بىلەن كۈچلەندى» — دەيدۇ.
⁸ مەن بولسام خۇدانىڭ ئۆيىدە ئۆسكەن باراقسان زەيتۇن دەرەختەكمەن⁽¹⁹⁵⁾،
مەن خۇدانىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىگە مەڭگۈگە تايىنىمەن.
⁹ مەن ساڭا ئەبەدىلەن تەشەككۈر ئېيتىمەن؛
چۈنكى سەن بۇ ئىشلارنى قىلىدىڭسەن؛
مۆمىن بەندىلىرىڭ ئالدىدا نامىڭغا تەلۈرۈپ كۈتىمەن؛
مۇشۇنداق قىلىش ئەلادۇر.⁽¹⁹⁶⁾

53-كۈي

قاراڭغۇ دۇنيا

- ¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، ماخالات⁽¹⁹⁷⁾
ئاھاڭىدا داۋۇت يازغان «ماسقىل»: —

ئەخمەق كىشى كۆڭلىدە: «ھېچبىر خۇدا يوق» — دەيدۇ.
ئۇلار چىرىكلىشىپ،
نەپرەتلىك قەبىھ ئىشلارنى قىلىشتى؛
ئۇلارنىڭ ئىچىدە مېھرىبانلىق قىلغۇچى يوقتۇر.
² خۇدا ئەرشتە تۇرۇپ، ئىنسان بالىلىرىنى كۆرتىپ:
«بۇ ئىنسانلارنىڭ ئارىسىدا، ئىنسانىنى چۈشىنىدىغان بىرەرەسى بارمىدۇ؟»

¹⁹⁵ «زەيتۇن دەرىخى» — ئەڭ ئۇزۇن ئۆمۈرلۈك دەرەخلەردىن بىرى.

¹⁹⁶ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «مۆمىن بەندىلەر ئالدىدا نامىڭنى تەلۈرۈپ كۈتىمەن؛ چۈنكى نامىڭ ئەۋزەلدۇر».

¹⁹⁷ «ماخالات» نىڭ مەنىسى بىزگە نامەلۇم.

خۇدانى ئىزدەيدىغانلار بارمىدۇ؟
³ ھەممە ئادەم يولدىن چىقتى،
 ھەممە ئادەم چىرىكلىشىپ كەتتى،
 مېھرىبانلىق قىلغۇچى يوقتۇر، ھەتتا بىرىمۇ.
⁴ ناننى يېگەندەك مېنىڭ خەلقىمنى يۇتۇۋالغان،
 قەبىھلىك قىلغۇچىلارنىڭ بىلىمى يوقمىدۇ؟» - دەيدۇ.
 ئۇلار پەرۋەردىگارغا ھېچبىر ئىلتىجا قىلمايدۇ.
⁵ قورققۇدەك ھېچ ئىش بولمىسىمۇ،
 مانا ئۇلارنى غايەت زور قورقۇنچ باستى؛
 چۈنكى خۇدا سېنى قورشاۋغا ئالغانلارنىڭ ئۈستىخانىلىرىنى پارچىلاپ
 چېچىۋەتتى؛
 سەن ئۇلارنى خىجىللىققا قويدۇڭ؛
 چۈنكى خۇدا ئۇلارنى نەزىرىدىن ساقىت قىلدى.
⁶ ئاھ، ئىسرائىلنىڭ نىجاتلىقى زىننىدىن چىقىپ كەلگەن بولسا ئىدى!
 خۇدا ئۆز خەلقىنى ئاسارىتىدىن چىقىرىپ، ئازادلىققا ئېرىشتۈرگەن چاغدا،
 ياقۇپ شادلىنىدۇ،
 ئىسرائىل خۇشال بولىدۇ!

54-كۆي

ساتقۇنلۇققا ئۇچرىغاندا قىلغان دۇئا

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، تارلىق سازلار بىلەن ئوقۇلسۇن دەپ،
 داۋۇت يازغان «ماسقىل» (زىق شەھرىدىكىلەر سائۇل پادىشاھنىڭ يېنىغا
 بېرىپ: «داۋۇت بىزنىڭ مۇشۇ يۇرتىمىزغا مۇكۈۋالغان، سىلى بىلمەمدىلا؟»
 دەپ ئايغاچچىلىق قىلغاندىن كېيىن يېزىلغان): (198)

- ئى خۇدا، ئۆز نامىڭ بىلەن مېنى قۇتقۇزغايىسەن؛
 زور قۇدرىتىڭ بىلەن دەۋايىمنى سوريغايىسەن.
- ² ئى خۇدا، دۇئايىمنى ئاڭلىغايىسەن؛
 ئاغزىمدىكى سۆزلەرگە قۇلاق سالغايىسەن.
- ³ چۈنكى يات ئادەملەر⁽¹⁹⁹⁾ ماڭا ھۇجۇم قىلىشقا ئورنىدىن تۇردى؛
 زومىگەرلەر مېنىڭ جېنىمنى ئوۋلىماقتا؛
 ئۇلار خۇدانى نەزىرىگە ھېچ ئىلمايدۇ.
 سېلاھ.
- ⁴ قارا، خۇدا ماڭا ياردەم قىلغۇچىدۇر؛
 رەب جېنىمنى يۆلەيدىغانلار ئارىسىدىدۇر.
 سېلاھ.
- ⁵ ئۇ دۈشمەنلىرىمنىڭ يامانلىقىنى ئۆزىگە قايتۇرىدۇ؛
 ئى خۇدا، ئۆز ھەقىقىتىڭ بىلەن ئۇلارنى ئۇزۇپ تاشلىغايىسەن.
- ⁶ مەن ساڭا خالىس قۇربانلىقلار⁽²⁰⁰⁾ سۈنمەن؛
 نامىڭنى مەدھىيەلەيمەن، ئى پەرۋەردىگار؛
 شۇنداق قىلىش ئەلادۇر.
- ⁷ چۈنكى ئۇ مېنى بارلىق بالا-قازالاردىن قۇتقۇزدى؛
 دۈشمەنلىرىمنىڭ مەغلۇبىيىتىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم.

55-كۈي

ساتقۇنلۇققا ئۇچرىغاننىڭ دەرد-ئەلەملىرىنى تۆكۈش دۇئاسى

- ¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، تارلىق سازلار بىلەن ئوقۇلسۇن دەپ: داۋۇت يازغان «ماسقىل»: —
 ئى خۇدا، دۇئايىمنى ئاڭلىغايىسەن؛

¹⁹⁹ ياكى «تەكەببۇر ئادەملەر».

²⁰⁰ «خالىس قۇربانلىق» — مۇسا پەيغەمبەر تۈزگەن نىزام بويىچە، «خالىس قۇربانلىق» خۇدانىڭ كۆرسەتكەن مەلۇم ئىلتىپاتى ياكى شەپقىتى ئۈچۈن رەھمەتلەرنى بىلدۈرىدىغان بىرخىل قۇربانلىق.

- تەلىكىمدىن ئۆزۈڭنى قاچۇرمىغايسەن،
² ماڭا قۇلاق سېلىپ، جاۋاب بەرگەيسەن؛
 مەن داد-پەرياد ئىچىدە كېزىپ،
 ئاھ-زار چېكىپ يۈرىمەن؛
³ سەۋەبى دۈشمەننىڭ تەھدىتلىرى، رەزىللەرنىڭ زۇلۇملىرى؛
 ئۇلار بېشىمغا ئاۋارىچىلىكلەرنى تۈگىدۇ؛
 ئۇلار غەزەپلىنىپ ماڭا ئاداۋەت ساقلايدۇ.
⁴ ئىچىمدە يۈرىكىم تولغىنىپ كەتتى؛
 ئۆلۈم ۋەھشەتلىرى ۋۇجۇدۇمنى قاپلىدى.
⁵ قورقۇنچ ۋە تىترەك بېشىمغا چۈشتى،
 دەھشەت مېنى چۆمكۈۋالدى.
⁶ مەن: — «كەپتەردەك قاننىم بولسىچۇ كاشكى،
 ئۇچۇپ بېرىپ ئارامگاھ تاپار ئىدىم» — دېدىم.
⁷ — «بىراق جايلارغا قېچىپ،
 چۆل-باياۋانلاردا ماكانلىشار ئىدىم؛
 سېلاھ.
⁸ بوران-چاپقۇنلاردىن،
 قارا قۇيۇندىن قېچىپ، پاناھگاھ ئالدىرار ئىدىم!»
⁹ ئۇلارنى يۇتۇۋەتكەيسەن، ئى رەب؛
 تىللىرىنى بۇلۇۋەتكەيسەن؛
 چۈنكى شەھەر ئىچىدە زوراۋانلىق ھەم جېدەلخورلۇقنى كۆردۈم.
¹⁰ ئۇلار كېچە-كۈندۈز سېپىللەر ئۈستىدە غادىيىپ يۈرمەكتە؛
 شەھەر ئىچىنى قاباھەت ۋە شۇملۇق قاپلىدى.
¹¹ ھارام ئارزۇ-ھەۋەسلەر ئۆزىڭ ئىچىدە تۇرىدۇ،
 ساختىلىق ۋە ھىيلە-مىكىرلىك، كوچىلاردىن كەتمەيدۇ.
¹² ئەگەر دۈشمەن مېنى مەسخىرە قىلغان بولسا، ئۇنىڭغا سەۋر قىلاتتىم؛
 بىراق مېنى كەمسىتىپ، ئۆزىنى ماختىغان ئادەم ماڭا ئۆچمەنلەردىن
 ئەمەس ئىدى؛

ئەگەر شۇنداق بولغان بولسا، ئۇنىڭدىن ئۆزۈمنى قاچۇراتتىم؛
 13 لېكىن بۇنى قىلغان سەن ئىكەنلىكىڭنى – مېنىڭ بۇرادىرىم، سىردىشىم،
 ئەزىز دوستۇم بولۇپ چىقىشىڭنى ئويلىماپتىمەن!
 14 خالايققا قېتىلىپ، خۇدانىڭ ئۆيىگە ئىككىمىز بىللە ماڭغاندۇق،
 ئۆزئارا شېرىن پاراڭلاردا بولغاندۇق⁽²⁰¹⁾؛
 15 مۇشۇنداق ساتقۇنلارنى ئۆلۈم تۇيۇقسىز چۆچىتىۋەتسۇن!
 ئۇلار تەھتىسارغا تىرىك چۈشكەي!
 چۈنكى ئۇلارنىڭ ماكانلىرىدا، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا رەزىللىك تۇرماقتا.

16 لېكىن مەن بولسام، خۇداغا نىدا قىلىمەن؛
 پەرۋەردىگار مېنى قۇتقۇزىدۇ.
 17 ئەتىگىنى، ئاخشىمى ۋە چۈشتە،
 دەردىمنى تۈكۈپ پەرياد كۆتۈرىمەن؛
 ئۇ جەزمەن سادايىمغا قۇلاق سالىدۇ.
 18 ئۇ ماڭا قارشى قىلىنغان جەڭدىن مېنى ئامان قىلىدۇ؛
 گەرچە كۆپ ئادەملەر مېنى قورشاشقا ئالغان بولسىمۇ.
 19 تەڭرى – ئەزەلدىن تەختتە ئولتۇرۇپ كەلگۈچى!
 ئۇ ئالەمنى ئاڭلاپ ئۇلارنى بىر تەرەپ قىلىدۇ؛
 (سېلاھ)

چۈنكى ئۇلاردا ھېچ ئۆزگىرىشلەر بولمىدى؛
 ئۇلار خۇدادىن ھېچ قورقمايدۇ.
 20 ھېلىقى بۇرادىرىم ئۆزى بىلەن دوست بولغانلارغا مۇشت كۆتۈردى؛
 ئۆز ئەھدىسىنى بۇزۇپ تاشلىدى.
 21 ئاغزى سېرىق مايدىنمۇ يۇمشاق،
 بىراق كۆڭلى جەڭدۇر ئۇنىڭ؛
 ئۇنىڭ سۆزلىرى ياغدنىمۇ سىلىق،

201 داۋۇت ئۆزىگە ئۈستۈمتۈت خائىنلىق قىلغان كىشى بىلەن بولغان ئىلگىرىكى دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئېسىگە كەلتۈرىدۇ.

ئەمەلىيەتتە سۇغۇرۇپ ئالغان قىلىچلاردۇر.

²² يۈكۈڭنى⁽²⁰²⁾ پەرۋەردىگارغا تاشلاپ قوي،

ئۇ سېنى يۆلەيدۇ؛

ئۇ ھەققانىيلارنى ھەرگىز تەۋرەتمەيدۇ.

²³ بىراق، سەن خۇدا ئاشۇ رەزىللەرنى ھالاكەت ھاڭغا چۈشۈرسەن؛

قانخورلار ۋە ھىيلىگەرلەر ئۆمرىنىڭ يېرىمىنىمۇ كۆرمەيدۇ؛

بىراق مەن بولسام، ساڭا تايىنىمەن.

56-كۈي

زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ دۇئاسى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «خىلۋەتتىكى دۇب دەرەخلىرىدىكى پاختەك» دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان «مىختام»⁽²⁰³⁾ كۈيى (فىلىستىيەلىرگات شەھرىدە ئۇنى ئەسىرگە ئالغاندا يېزىلغان)⁽²⁰⁴⁾: –

ئى خۇدا، ماڭا شەپقەت كۆرسەتكەيسەن،

چۈنكى ئىنسانلارنىڭ نەپسى يوغىناپ مېنى قوغلىماقتا؛

كۈن بويى ئۇلار مەن بىلەن جەڭ قىلىپ مېنى باسماقتا؛

² مېنى كۆزلىگەن رەقىبلىرىمنىڭ نەپسى يوغىناپ كۈن بويى مېنى قوغلىماقتا؛

ماڭا ھەيۋە قىلىپ جەڭ قىلغۇچىلار ئىنتايىن كۆپتۇر!

³ مەن قورققان كۈنۈمدە،

مەن ساڭا تايىنىمەن.

⁴ مەن سۆز-كالامنى ئۇلۇغ دەپ مەدھىيەلەيدىغان خۇداغا،

خۇداغىلا تايىنىمەن؛

²⁰² ئىبرانىي تىلىدا «ئامانەت قىلىنغىنى» ياكى «ساڭا تاپشۇرۇلغانى».

²⁰³ «مىختام» 16-كۈيدىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.

²⁰⁴ بۇ ۋەقە «1سام» 21-بابتا يېزىلغان.

مەن قورقمايمەن؛
 ناھايىتى بىر ئەت ئىگىسى مېنى نېمە قىلالىسۇن؟
⁵ ئۇلار كۈن بويى سۆزلىرىمنى بۇرمىلايدۇ،
 ئۇلارنىڭ بارلىق ئويى ماڭا زىيانكەشلىك قىلىشتۇر؛
⁶ ئۇلار توپ بولۇپ ئادەمنى قەستلىشىپ، يوشۇرۇنىدۇ؛
 پېيىمگە چۈشۈپ، جېنىمنى ئېلىشنى كۈتىدۇ.
⁷ گۇناھ بىلەن گۇناھنى يېپىپ قاچسا بولامدۇ؟⁽²⁰⁵⁾
 غەزىپىڭ بىلەن ئەللەرنى يەرگە ئۇرغايىسەن، ئى خۇدا!
⁸ مېنىڭ سەرسانلىقلىرىمنى ئۆزۈڭ ساناپ كەلگەن؛
 كۆزدىن ئاققان ياشلىرىمنى تۇلۇمۇڭغا توپلاپ ساقلىغايىسەن؛
 بۇلار دەپتىرىڭدە پۈتۈكلۈك ئەمەسمۇ؟
⁹ شۇنىڭ بىلەن مەن ساڭا ندا قىلغان كۈندە،
 دۈشمەنلىرىم چېكىنىدۇ؛
 مەن شۇنى بىلدىمكى – خۇدا مەن تەرەپتىدۇر!
¹⁰ خۇدانى – ئۇنىڭ سۆز-كلامىنى ئۇلۇغلايمەن!
 پەرۋەردىگارى – ئۇنىڭ سۆز-كلامىنى ئۇلۇغلايمەن!
¹¹ خۇدانىلا تايانچىم قىلدىم –
 مەن قورقمايمەن، ناھايىتى شۇ بىر ئىنسان مېنى نېمە قىلالىسۇن؟
¹² ساڭا قىلغان ۋەدىلىرىمگە⁽²⁰⁶⁾ ۋاپا قىلىمەن، ئى خۇدا؛
 ساڭا تەشەككۈر قۇربانلىقلىرىنى سۈنمەن.
¹³ چۈنكى سەن جېنىمنى ئۆلۈمدىن قۇتۇلدۇرغانىسەن؛
 سەن پۇتلىرىمنى پۇتلىشىشتىن ساقلىمامسەن؟
 شۇنىڭ بىلەن مەن خۇدانىڭ ھۇزۇرىدا، تىرىكلەر تۇرىدىغان يورۇقلۇقتا
 ماڭىمەن.

²⁰⁵ دېمەك، گۇناھنىڭ جازاسىدىن قېچىش ئۈچۈن يەنە بىر گۇناھ قىلماقچى. باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇلار گۇناھ قىلىپ قېچىۋاتمامدۇ؟» ياكى «ئۇلار قانداقمۇ گۇناھ قىلىپ قېچىپ قۇتۇلالىسۇن؟».

²⁰⁶ ئىبرانىي تىلىدا «سېنىڭ قەسەملىرىڭگە».

57-كۆي

ئېغىر كۈنلەردىكى ئېتىقاد

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «ھالاك قىلمىغايىسەن» دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان «مىختام» كۈيى، (ئۇ سائۇل پادىشاھىدىن قېچىپ، ئۆڭكۈردە يوشۇرۇنۇۋالغان چاغدا يېزىلغان⁽²⁰⁷⁾): _

ئى خۇدا، ماڭا شەپقەت كۆرسەتكەيسەن،

ماڭا شەپقەت كۆرسەتكەيسەن،

چۈنكى جېنىم سېنى پاناھم قىلدى.

مۇشۇ بالايىنچە ئۆتۈپ كەتكۈچە، قاناتلىرىڭ سايىسىدە پاناھ تاپمەن.

² خۇداغا، يەنى ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىغا،

ئۆزۈم ئۈچۈن ھەممىنى ئورۇنلايدىغان تەڭرىگە ندا قىلمەن؛

³ ئۇ ئەرشتىن ياردەم ئەۋەتىپ مېنى قۇتقۇزىدۇ؛

ماڭا قاراپ نەپىسى يوغىناپ، مېنى قوغلاۋاتقانلارنى ئۇ رەسۋا قىلىدۇ؛

سېلاھ؛

خۇدا ئۆز مېھىر-شەپقىتى ۋە ھەقىقىتىنى ئەۋەتىدۇ!

⁴ جېنىم شىرلار ئارىسىدا قالدى؛

مەن نەپىسى يالقۇن كەبى بولغانلار ئارىسىدا ياتمەن!

ئادەم بالىلىرى _

ئۇلارنىڭ چىشىلىرى نەيزە-ئوقلاردۇر،

ئۇلارنىڭ تىلى _ ئۆتكۈر قىلىچتۇر!

⁵ ئى خۇدا، ئەرشلەردىن يۇقىرى ئۇلۇغلانغايىسەن،

شان-شەرىپىڭ يەر يۈزىنى قاپلىغاي!

⁶ ئۇلار قەدەملىرىمگە تور قۇردى؛

جېنىم ئېگىلىپ كەتتى؛

ئۇلار مېنىڭ يولۇمغا ئورەك كولىغاندى،
 لېكىن ئۆزلىرى ئىچىگە چۈشۈپ كەتتى.
 7 ئىرادەم چىڭ، ئى خۇدا، ئىرادەم چىڭ؛
 مەن مەدھىيە ناخشىلارنى ئېيتىپ،
 بەرھەق سېنى كۈيلەيمەن!
 8 ئويغان، ئى روھىم!
 ئى نەغمە- سازلىرىم، ئويغان! (208)
 مەن سەھەر قۇياشنىمۇ ئويغىتىمەن!
 9 مەن خەلق- مىللەتلەر ئارىسىدا سېنى ئۇلۇغلايمەن، ئى رەب؛
 ئەللەر ئارىسىدا سېنى كۈيلەيمەن!
 10 چۈنكى ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ئەرشلەرگە يەتكۈدەك ئۇلۇغدۇر؛
 ھەقىقىتىڭ بۇلۇتلارغا تاقاشتى.
 11 ئى خۇدا، ئەرشلەردىن يۇقىرى ئۇلۇغلانغايىسەن،
 شان- شەرىپىڭ يەر يۈزىنى قاپلىغاي!

58-كۈي

زالىم ھۆكۈمرانلارنى خۇدا جازالىغاي!

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «ھالاك قىلمىغايىسەن» دېگەن
 ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان «مىختام» كۈيى: –
 ئى قۇدرەت ئىگىلىرى، سىلەر ھەقىقەتەن ئادالەتنى سۆزلەۋاتامسىلەر؟ (209)

208 بۇ ئايەتتىكى «روھىم» ئىبرانىي تىلىدىكى «شان- شەرىپىم» دېگەن سۆزنىڭ تەرجىمىسى.
 «نەغمە- سازلىرىم!» ئىبرانىي تىلىدا «لىرا (راۋابىدەك بىر ساز) ۋە چىلتار» نى بىلدۈرىدۇ.
 209 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئادالەت زۇۋانسىز بولۇپ قالىدۇمۇ؟ نېمىشقا سۆزلىمەيسىلەر؟». بۇنىڭغا ئوخشاپ كېتىدىغان باشقا بىرنەچچە تەرجىمىلەر بار. بەلكىم سۈرگۈن بولغان داۋۇتنىڭ كۆزدە تۇتقىنى (ئەسلى ئۆزىنى ھۆرمەتلەيدىغان) ئوردىدىكى ئەمەلدارلارنىڭ ئۇنىڭ دەۋاسىنى سائۇل پادىشاھ ئالدىدا سۆزلىمىگىنى.

- ئى ئىنسان بالىلىرى، ئادىل ھۆكۈم چىقىرامسىلەر؟
² ياق، سىلەر كۆڭلۈڭلاردا يامانلىق تەييارلايسىلەر؛
يەر يۈزىدە ئۆز قولىڭلار بىلەن قىلىدىغان زوراۋانلىقنى ئۆلچەۋاتىسىلەر.
³ رەزىللەر ئانىسىنىڭ قورسىقىدىلا ئېزىپ كېتىدۇ؛
ئۇلار تۇغۇلۇپلا يولدىن ئادىشىپ، يالغان سۆزلەيدۇ.
⁴ ئۇلارنىڭ زەھىرى يىلاننىڭ زەھىرىدۇر؛
ئۇلار ئۆز قۇلىقىنى پۈتۈك قىلغان گاس كوبرا يىلاندىكە،
⁵ مەيلى يىلانچىلار⁽²¹⁰⁾ شۇنچە چىرايلىق سېھىرلىسىمۇ،
ئۇ نەي ئاۋازغا قەتئىي قۇلاق سالمايدۇ.
⁶ ئى خۇدا، ئۇلارنىڭ ئاغزىدىكى چىشلىرىنى سۇندۇرۇۋەتكەيسەن!
مۇشۇ ياش شىرلارنىڭ توڭكاي چىشلىرىنى چېقىۋەتكەيسەن، ئى پەرۋەردىگار!
⁷ ئۇلار ئېقىپ كەتكەن سۇلاردەك ئۆتۈپ كەتكەي؛
ئۇلار ئوقلارنى چەنلەپ ئاتقاندا،
ئوقلىرى ئۇچسىز بولۇپ كەتكەي!
⁸ قۇلۇلە يول ماڭغاندا ئىزى يوقىلىپ كەتكەندەك،
ئۇلار يوقاپ كەتسۇن؛
ئايالنىڭ چۈشۈپ كەتكەن ھامىلىسىدەك،
ئۇلار كۈن كۆرمىسۇن!
⁹ قازان يانتاقلارنىڭ ئىسسىقلىقى سەزگۈچە،
(مەيلى ئۇلار يۇمران پېتى، ياكى ئوت تۇتاشقان بولسۇن)
ئۇ ئۇلارنى توزۇتۇۋېتىدۇ.⁽²¹¹⁾
¹⁰ ھەققانىي ئادەم خۇدانىڭ ئىنتىقامىنى كۆرگەندە خۇشال بولىدۇ؛
ئۆز ئىزلىرىنى رەزىللەرنىڭ قېنىدا يۇيىدۇ.
¹¹ شۇڭا ئادەملەر: «دەرۋەقە، ھەققانىيلار ئۈچۈن ئىنئام باردۇر؛
دەرۋەقە يەر يۈزىدە ھۆكۈم يۈرگۈزگۈچى بىر خۇدا باردۇر» – دەيدۇ.

²¹⁰ «يىلانچى» – نەي چېلىپ يىلانلارنى ئوينىتىدىغان كىشى.

²¹¹ تولۇق ئايەتنىڭ بىرنەچچە خىل تەرجىمىلىرى بار؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئومۇمىي مەنىسى بۇ تەرجىمىگە ئوخشاپ كېتىدۇ.

59-كۈي

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «ھالاك قىلمىغايىسەن» دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان «مىختام» كۈيى؛ (بۇ كۈي سائۇل پادىشاھ داۋۇتنىڭ ئۆيىنى كۆزلەشكە پايلانچىلارنى ئەۋەتىپ، ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولغان چاغدا يېزىلغان)⁽²¹²⁾:-

ئى خۇدايىم، دۈشمەنلىرىمنىڭ چاڭگىلىدىن قۇتقۇزغايىسەن؛
ماڭا قارشى تۇرغانلاردىن مېنى ئېگىزدە ئامان ساقلىغايىسەن.
² مېنى يامانلىق قىلغۇچىلار چاڭگىلىدىن قۇتقۇزۇۋالغايىسەن،
قانخور ئادەملەردىن مېنى قۇتقۇزغايىسەن.

³ چۈنكى مانا، ئۇلار جېنىمنى ئېلىش ئۈچۈن پايلىماقتا،
زورلۇقلار ماڭا قارشى توپ بولۇشۇپ قەستلەشمەكتە؛
بۇ قىلغىنى مەندە بولغان بىرەر ئاسىيلىق ئۈچۈن ئەمەس،
ياكى گۇناھىم ئۈچۈن ئەمەس، ئى پەرۋەردىگار؛

⁴ مەندە ھېچ سەۋەنلىك بولمىسىمۇ، ئۇلار يۈگۈرۈپ ماڭا قارشى سەپ سالىدۇ؛

مېنىڭ ياردىمىمگە كېلىشكە ئويغان،
ھالىمنى نەزىرىڭگە ئالغايىسەن.

⁵ ئى پەرۋەردىگار، ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان خۇدا، ئىسرائىلنىڭ خۇداسى،

بارلىق ئەل-يۇرتلارنى سوتلاپ-جازالاشقا ئورنۇڭدىن تۇرغايىسەن؛
قەستلەشنى نىيەت قىلغۇچىلارنىڭ ھېچقايسىسىغا رەھىم قىلمىغايىسەن.
سېلاھ.

⁶ ئۇلار كېچىسى قايتىپ كېلىپ⁽²¹³⁾، غالجىر ئىتتەك غاز-غۇز قىلىپ،

²¹² بۇ ۋەقە «1سام. 19-بابتا بايان قىلىندۇ.

²¹³ كونا قاناتان (پەلەستىن) شەھەرلىرىدە ئوۋ ئىزدىگەن ئىتلار بەلكىم كۈندۈزدە كىشىلەرنىڭ جاي-ھويلىلىرىغا كىرىشكە پىتىنالمىتتى، پەقەت ئادەملەر ئۇخلىغاندا كىرىدۇ. داۋۇت خالايق سۆيگەن ئادەم بولغاچقا، ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان كىشىلەر بەلكىم كۈندۈزدە قول سېلىشقا

شەھەرنى ئايلىنىپ لاغايلاپ يۈرمەكتە.

⁷ قارا، ئۇلارنىڭ ئاغزىدىن ئېقىۋاتقان شۈلگەيلىرىنى!

لەۋلىرىدىن قىلىچلار چىقىپ تۇرىدۇ؛

ئۇلار: «كىم ئاڭلىيالايدۇ؟» – دەيدۇ.

⁸ لېكىن سەن پەرۋەردىگار ئۇلارنى مەسخىرە قىلىسەن؛

بارلىق ئەللەرنى مازاق قىلىسەن!

⁹ ئى مېنىڭ كۈچۈم بولغۇچى!

مەن ساڭا تەلمۈرۈپ قاراپ يۈرىمەن؛

چۈنكى خۇدا مېنىڭ يۇقىرى پاناھگاھىمدۇر.

¹⁰ ماڭا ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىنى كۆرسەتكۈچى خۇدا مېنىڭ ئالدىمدا

ماڭىدۇ؛

خۇدا ماڭا دۈشمەنلەرنىڭ مەغلۇبىيىتىنى كۆرسىتىدۇ.

¹¹ بىراق، ئى خۇدا، بۇلارنى قەتل قىلماي تۇرغاي؛

بولمىسا مېنىڭ خەلقىم سېنى ئۇنتۇيدۇ.

ئۆز كۈچۈڭ بىلەن ئۇلارنى سەرسان قىلغايىسەن،

ئۇلارنىڭ بېشىنى ئېغىرلاشتۇرغايىسەن؛

ئى رەب، بىزنىڭ قالقىنىمىز!

¹² ئۇلارنىڭ ئاغزىنىڭ بۇزۇقلۇقى تۈپەيلىدىن،

لەۋلىرىنىڭ سۆزلىرى تۈپەيلىدىن،

ئۇلاردىن چىقىۋاتقان قارغاشلار ھەم ئالدامچىلىقلار تۈپەيلىدىن،

ئۇلار ئۆز تەكەببۇرلۇقى ئىچىدە تۇزاققا چۈشكەي!

¹³ غەزىپىڭ بىلەن بۇ ئىشلارغا خاتىمە بەرگەيسەن،

خاتىمە بەرگەيسەن!

شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يوق بولىدۇ؛

شۇنىڭ بىلەن يەر يۈزىنىڭ چەت-چەتلىرىگىچە خۇدانىڭ ھەقىقەتەن

ياقۇيغا ھۆكۈمدارلىق قىلىدىغانلىقى ئايان بولغاي!⁽²¹⁴⁾

پېتىئالمايتى، پەقەت كېچىدە ئۇنىڭ ئۆيىگە بېسىپ كىرىدۇ.

²¹⁴ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «شۇنىڭ بىلەن ئۇلارغا خۇدانىڭ ھەقىقەتەن ياقۇيغا ھەم يەرنىڭ

سىلاھ.

¹⁴ دەرۋەقە، ئۇلار ھازىرغىچە كېچىسى قايتىپ كېلىپ، غالىجىر ئىتتەك غاژ-غۇژ قىلىپ،

شەھەرنى ئايلىنىپ لاغايلاپ يۈرىدۇ.

¹⁵ ئىتلاردەك ئۇلار ئۇزۇق ئىزدەپ ھەر يەردە قاترايدۇ؛

قارنى تويىمغۇچە ھۇۋلاپ يۈرمەكتە؛

¹⁶ لېكىن مەن بولسام قۇدرىتىڭنى كۈيلەيمەن،

بەرھەق، سەھەرلەردە ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭنى ناخشا قىلىپ ياڭرىتىمەن؛

چۈنكى سەن مەن ئۈچۈن يۇقىرى قورغان،

ئېغىر كۈنلىرىمدە پاناھگاھ بولۇپ كەلگەنسەن.

¹⁷ ئى مېنىڭ كۈچۈم بولغۇچى، ساڭا كۈيلەرنى ئېيتىمەن؛

چۈنكى خۇدا مېنىڭ يۇقىرى قورغىنىمدۇر،

ماڭا ئۆزگەرمەس مۇھەببەت كۆرسەتكۈچى خۇدايىمدۇر.

60-كۈي

مەغلۇبىيەتتىن كېيىنكى دۇئا

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «گۇۋاھلىق نىلۇپەرى» دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان «مىختام» كۈيى: -

(داۋۇت ئارام-ناھارائىم ۋە ئارام-زوباهدىكى سۈرىيەلىكلەر بىلەن جەڭ

قىلغاندا، ئۇنىڭ سەردارى بولغان جوناڭ جەڭگە قايتا بېرىپ، «شور

ۋادىسى»دا ئېدومدىكىلەردىن ئون ئىككى مىڭ ئەسكەرنى قىلىچلىغان چاغدا

يېزىلغان)⁽²¹⁵⁾

ئى خۇدا، سەن بىزنى چەتكە قاقتىڭ؛

بىزنى پارە-پارە قىلىۋەتتىڭ،

جەت-چەتلىرىگىچە ھۆكۈمدارلىق قىلىدىغانلىقى ئايان بولغايسى!.

²¹⁵ بۇ ۋەقە تەۋرات، «2سام»، 8-بابتا بايان قىلىندۇ.

- سەن بىزدىن رەنجىدىڭ؛
ئەمدى بىزنى بېنىڭغا قايتۇرغىن!
2 سەن زېمىننى تەۋرىتىپ يېرىۋەتكەندىڭ؛
ئەمدى ئۇنىڭ بۆسۈكلىرىنى ساقايتقايسەن؛
چۈنكى ئۇ دەلدەڭشىپ كەتتى!
3 سەن ئۆز خەلقىڭگە كۈلپەت-خارلىقلارنى كۆرگۈزدۈڭ؛
سەن بىزگە ئالاقزادىلىكنىڭ شارابىنى ئىچكۈزدۈڭ.
4 سەن ئۆزۈڭدىن ئەيمىنىدىغانلارغا تۇغ تىكلەپ بەرگەنسەن؛
ئۇ ھەقىقەتنى ئايان قىلىشقا كۆتۈرۈلدى.⁽²¹⁶⁾
(سېلاھ)
5 ئۆز سۆيگەنلىرىڭ نىجاتلىق تېپىشى ئۈچۈن،
ئوڭ قولۇڭ بىلەن قۇتقۇزغايسەن،
دۇئايمىنى ئىجابەت قىلغايسەن.
6 خۇدا ئۆز پاك-مۇقەددەسلىكىدە⁽²¹⁷⁾ شۇنداق دېگەن: —
«مەن تەنتەنە قىلىمەن،
مەن شەكەم دىيارىنى بۆلۈپ بېرىمەن،
سۈككوت ۋادىسىنى تەقسىم قىلىشقا ئۆلچەيمەن.⁽²¹⁸⁾
7 گىلبئاد ماڭا مەنسۇپتۇر،
ماناسسەھمۇ ماڭا مەنسۇپتۇر؛
ئەفرائىم بولسا بېشىمدىكى دۇبۇلغامدۇر⁽²¹⁹⁾،
يەھۇدا مېنىڭ ئەمىر-پەرمان چىقارغۇچىمدۇر⁽²²⁰⁾؛

²¹⁶ تولۇق ئايەتنىڭ بىرنەچچە خىل تەرجىمىلىرى بار. ئايەتتىكى ئىبرانىي تىلنى چۈشىنىش تەس.

²¹⁷ ياكى «خۇدا ئۆز مۇقەددەس جايدىدا...»

²¹⁸ خۇدانىڭ «بۆلۈپ بېرىمەن... تەقسىم قىلىشقا ئۆلچەيمەن» دېگەن سۆزلىرى بەلكىم يەشۇئا پەيغەمبەر ئارقىلىق، قانائان (پەلەستىن) زېمىنىنى ئىسرائىللارغا بۆلۈپ-بۆلۈپ تەقسىم قىلغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

²¹⁹ ئىبرانىي تىلىدا «بېشىمدىكى قوغدىغۇچىدۇر».

²²⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «يەھۇدا مېنىڭ شاھانە ھاسامدۇر».

⁸ موئاب مېنىڭ يۇيۇنۇش جاۋۇرۇمدۇر؛⁽²²¹⁾
ئېدومغا چورۇقۇمنى تاشلايمەن⁽²²²⁾؛
فېلىستىيە، مېنىڭ سەۋەبىمدىن تەنتەنە قىلڭلار!⁽²²³⁾»

⁹ كىم مېنى بۇ مۇستەھكەم شەھەرگە باشلاپ كىرەلسۇن؟
كىم مېنى ئېدومغا ئېلىپ بارالسۇن؟
¹⁰ ئى خۇدا، سەن بىزنى راستتىنلا چەتكە قاقتىڭمۇ؟
قوشۇنلىرىمىز بىلەن بىللە جەڭگە چىقامسەن؟
¹¹ بىزنى زۇلۇملاردىن قۇتۇلۇشقا ياردەملەشكەيسەن،
چۈنكى ئىنساننىڭ ياردىمى بىكاردۇر!
¹² خۇدا ئارقىلىق بىز چوقۇم باتۇرلۇق كۆرسىتىمىز؛
بىزگە زۇلۇم قىلغۇچىلارنى چەيلىگۈچى دەل ئۇ ئۆزىدۇر!

61-كۈي

«مەندىن يۇقىرى قورام تاش»

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، تارلىق سازلار بىلەن ئوقۇلسۇن دەپ
داۋۇت يازغان كۈي: —

ئى خۇدا، پەريادىمنى ئاڭلىغايىسەن؛
دۇئايمىغا قۇلاق سالغايىسەن!

²²¹ «موئاب مېنىڭ يۇيۇنۇش جاۋۇرۇم» — بەلكىم موئابنىڭ خۇدا ۋە ئۇنىڭ خەلقى ئۈچۈن مەينەت خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ.

²²² ئاياغ كىيىمنى مەلۇم يەر ئۈستىگە تاشلاش ئاشۇ يەرگە ئىگە بولغانلىقىنى بىلدۈرۈشى مۇمكىن؛ ياكى بولمىسا، ئېدومنىڭ ئۆز ئىگىسىنىڭ ئاياغلىرىنى ئېلىپ يىغىشتۇرىدىغان قۇلدەك ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىشىمۇ مۇمكىن.

²²³ داۋۇت پادىشاھنىڭ دەۋرىدە فېلىستىيە داۋۇتقا، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئۆزىگە بويسۇنۇپ، بەختلىك ھاياتقا ئىگە بولغان («2سام. 8:1 نى، شۇنداقا «يار. 1:12-3 نىمى كۆرۈڭ»).

- ² يەرنىڭ چەت-چەتلىرىدە تۇرۇپ،
يۈرىكىم زەئىپلىشىپ كەتكەندە،
مەن ساڭا مۇراجىئەت قىلىمەن: —
سەن مېنى ئۆزۈمدىن يۇقىرى قورام تاشقا⁽²²⁴⁾ يېتەكلەيسەن!
³ چۈنكى سەن ماڭا پاناھگاھ،
دۈشمىنىم ئالدىدا مۇستەھكەم مۇنار بولۇپ كەلگەنسەن.
⁴ مەن چېدىرىڭنى مەڭگۈلۈك تۇرالغۇم قىلىمەن؛
قانائىتىڭ سايسىدە پاناھ تاپمەن.
سېلاھ.
⁵ چۈنكى سەن، ئى خۇدا، قەسەملىرىمنى ئاڭلىدىڭ؛
ئۆزۈڭدىن⁽²²⁵⁾ ئەيمىنىدىغانلارغا تەۋە مىراسىنى ماڭىمۇ بەردىڭسەن.
⁶ پادىشاھنىڭ كۈنلىرىگە كۈن قوشۇپ ئۆزارتىسەن؛
ئۇنىڭ يىللىرى دەۋرىدىن-دەۋرىگىچە بولىدۇ.⁽²²⁶⁾
⁷ ئۇ خۇدانىڭ ئالدىدا مەڭگۈ ھۆكۈم سۈرىدۇ؛
— ئۇنى ئامان ساقلاشقا مۇھەببەت ۋە ھەقىقەتنى بېكىتىپ تەمىنلىگەيسەن؛
⁸ شۇنىڭ بىلەن ئالدىڭدا ئىچكەن قەسەملىرىمگە ھەركۈنى ئەمەل قىلىمەن؛
مەن نامىڭنى مەڭگۈ كۈيلەيمەن!

²²⁴ «مەندىن يۇقىرى قورام تاش» — خۇدانى كۆرسىتىدۇ، ئەلۋەتتە. «مەندىن يۇقىرى» دېگەن ئىبارە بەلكىم داۋۇتنىڭ گەرچە پادىشاھ بولسىمۇ، «ئۆزۈمنى ناھايىتى ئۈستۈن، قابىلەتلىك ئادەم ھېسابلىمايمەن، ھەردائىم خۇدادىن يول سورىشىم كېرەك، دېگەندەك، ھەممىمىزنى كىچىك پېئىللىق بولۇشقا، ئۈندەيدۇ.

²²⁵ ئىبرانىي تىلىدا «نامىڭدىن».

²²⁶ داۋۇت ئۆزى ئىسرائىلغا پادىشاھ بولۇپ قىرىق يىل ھۆكۈم سۈرگەن. شۈبھىسىزكى، ئۇ بۇ يەردە ئۆز ئەۋلادى بولىدىغان قۇتقۇزغۇچى-مەسىھ توغرىلىق بېشارەت بېرىدۇ.

62-كۈي

خۇدانى تەلمۈرۈپ كۈتۈش

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشى يەدۇتۇنغا تاپشۇرۇلغان⁽²²⁷⁾، داۋۇت يازغان كۈي: -

جېنىم خۇداغىلا قاراپ سۈكۈتتە كۈتدۇ؛

مېنىڭ نىجاتلىقىم ئۇنىڭدىندۇر.

² پەقەت ئۇلا مېنىڭ قورام تېشىم ۋە مېنىڭ نىجاتلىقىم،

مېنىڭ يۇقىرى قورغىنىمدۇر؛

مەن ئۇنچىلىك تەۋرىنىپ كەتمەيمەن.⁽²²⁸⁾

³ سىلەر قاچانغىچە شۇ ئاجىز بىر ئىنسانغا ھۇجۇم قىلىسىلەر؟

ھەممىڭلار قىڭغىيىپ قالغان تامنى،

ئىرغاڭلاپ قالغان قاشانى غۇلاتقاندىكى، ئۇنى غۇلاتماقچىسىلەر؟

⁴ ئۇنى شۆھرەت-ھەيۋىتىدىن چۈشۈرۈۋېتىشتىن باشقا، ئۇلارنىڭ ھېچ

مەسلىھەتى يوقتۇر؛

يالغانچىلىقلاردىن خۇرسەن ئۇلار؛

ئاغزىدا بەخت تىلىگىنى بىلەن،

ئۇلار ئىچىدە لەنەت ئوقۇيدۇ.

سېلاھ.

⁵ ئى جېنىم، خۇداغىلا قاراپ سۈكۈتتە كۈتكىن؛

چۈنكى مېنىڭ ئۈمىدىم ئۇنىڭدىندۇر.

⁶ پەقەت ئۇ مېنىڭ قورام تېشىم ھەم مېنىڭ نىجاتلىقىم،

مېنىڭ يۇقىرى قورغىنىمدۇر؛

مەن تەۋرىنىپ كەتمەيمەن.

²²⁷ «يەدۇتۇن» — داۋۇت پەيغەمبەر «مەدھىيە خورى» نىڭ يېتەكچىسى دەپ بېكىتكەن، يەدۇتۇن ئىسىملىك بىر كىشىنى كۆرسىتىدۇ («1 تار.» 41:16 نى كۆرۈڭ).

يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «يەدۇتۇن» (مەدھىيەلەش دېگەن مەنىدە) ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت...».

²²⁸ ياكى باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «زور ئېغىرچىلىقتىمۇ تەۋرەنمەيمەن».

7 نىجاتلىقىم ھەم شان-شۆھرىتىم خۇداغا باغلىقتۇر؛
 مېنىڭ كۈچۈم بولغان قورام تاش، مېنىڭ پاناھگام خۇدادىدۇر.
 8 ئى خالايىق، ئۇنىڭغا ھەردائىم تايىنىڭلار!
 ئۇنىڭ ئالدىدا ئىچ-باغرىڭلارنى تۈكۈڭلار؛
 خۇدا بىزنىڭ پاناھگامىزدۇر!
 سېلاھ.

9 ئاددىي بەندىلەر پەقەت بىر تىنىق،
 ئېسىل زادىلەرمۇ بىر ئالدام سۆز خالاس؛
 تارازغا سېلىنسا ئۇلارنىڭ قىلچە سالمىقى يوق،
 بىر تىنىقتىنمۇ يېنىكتۇر.
 10 زومىگەرلىككە تايانماڭلار؛
 بۇلاڭچىلىقتىن خام خىيال قىلماڭلار،
 بايلىقلار ئاۋۇسىمۇ، بۇلارغا كۆڭلۈڭلارنى قويماڭلار؛
 11 خۇدا بىر قېتىم ئېيتقانكى،
 مۇنداق دېگەننى ئىككى قېتىم ئاڭلىدىمكى: —
 «كۈچ-قۇدرەت خۇداغا مەنسۇپتۇر».
 12 ھەم ئى رەب، ساڭا ئۆزگەرمەس مۇھەببەتمۇ مەنسۇپتۇر؛
 چۈنكى سەن ھەر بىر كىشىگە ئۆز ئەمىلىگە يارىشا قايتۇرسەن.

63-كۈي

خۇداغا ئىنتىزار بولۇش

1 داۋۇت يازغان كۈي (ئۇيەھۇدادىكى چۆل-باياۋاندا بولغان چاغدا يېزىلغان): —

ئى خۇدا، سەن مېنىڭ ئىلاھىم دۇرسەن،
 تەشئالىق بىلەن سېنى ئىزدىدىم!
 مەن قۇرغاق، چاڭقاق، سۇسىز زېمىندا تۇرۇپ،
 جېنىم ساڭا ئىنتىزار، ئەتلىرىم تەلمۈرۈپ ئىنتىلاركى —
 2 مۇقەددەس جايىڭدا ساڭا كۆز تىكىپ قارىغىنىمدەك،

- مەن يەنە زور قۇدرىتىڭ ۋە ئۇلۇغلۇقۇڭنى كۆرسەم!
³ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ھاياتتىنمۇ ئەزىزدۇر؛
 لەۋلىرىم سېنى مەدھىيىلەيدۇ؛
⁴ شۇ سەۋەبتىن تىرىك بولساملا، ساڭا تەشەككۈر-مەدھىيە ئوقۇيمەن،
 سېنىڭ نامىڭدا قوللىرىمنى كۆتۈرىمەن.
⁵ جېنىم نازۇنمەتلەردىن ھەم مايلىق گۆشلەردىن⁽²²⁹⁾ قانائەتلەنگەندەك
 قانائەتلەندى؛
 ئاغزىم ئېچىلىپ خۇش لەۋلىرىم ساڭا مەدھىيىلەرنى ياڭرىتىدۇ؛
⁶ ئورنۇمدا يېتىپ سېنى ئەسلىگىنىمدە،
 تۇن كېچىلەردە سېنى سېغىنىپ ئويلىنىمەن.
⁷ چۈنكى سەن ماڭا ياردەمدە بولۇپ كەلگەنسەن؛
 سېنىڭ قاننىڭ سايىسىدە شاد-خۇراملىقتا ناخىشلارنى ياڭرىتىمەن.
⁸ مېنىڭ جېنىم ساڭا چىڭ چاپلىشىپ ماڭىدۇ،
 سېنىڭ ئوڭ قولۇڭ مېنى يۆلىمەكتە.
⁹ بىراق جېنىمنى يوقىتىشقا ئىزدەۋاتقانلار يەر تەكتىلىرىگە چۈشۈپ كېتىدۇ.
¹⁰ ئۇلارنىڭ قېنى قىلىچ تىغدا تۆكۈلىدۇ،
 ئۇلار چىلىبۆرىلەرگە يەم بولىدۇ.
¹¹ لېكىن پادىشاھ خۇدادىن شادلىنىدۇ؛
 ئۇنىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلغانلارنىڭ ھەممىسى روھلىنىپ شادلىنىدۇ؛
 چۈنكى يالغان سۆزلىگۈچىلەرنىڭ زۇۋانى تۇۋاقلىنىدۇ.

²²⁹ يەھۇدىيلار ئۈچۈن مايلىق گۆش ئىنتايىن ئېسىل تاماق ھېسابلىنىدۇ.

64-كۆي

ئامانلىق تىلەش دۇئاسى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۆي:

ئى خۇدا، ئاھلىرىمنى كۆتۈرگەندە، مېنى ئاڭلىغايىسەن!

ھاياتىمنى دۈشمەننىڭ ۋەھشىلىكىدىن قۇغدغايىسەن!

² قارا نىيەتلەرنىڭ يوشۇرۇن سۇيقەستلىرىدىن،

يامانلىق ئەيلىگۈچى قاغا-قۇزغۇنلاردىن ئامان قىلغايىسەن.

³⁻⁴ ئۇلار تىللىرىنى قىلىچتەك ئۆتكۈر بىلدى؛

مۈكەممەل ئادەمنى يوشۇرۇن جايدىن ئېتىش ئۈچۈن،

ئۇلار ئوقىنى بەتلىگەندەك زەھەرلىك سۆزنى تەييارلىدى.

ئۇلار قىلچە ئەيمەنمەي تۇيۇقسىز ئوق چىقىرىدۇ.

⁵ ئۇلار بەتنىيەتتە بىر-بىرىنى رىغبەتلەندۈرۈپ،

يوشۇرۇن تۇزاق قۇرۇشنى مەسلىھەتلىشىپ،

«بىزنى كىم كۆرەلەيتتى؟» - دېيىشمەكتە.

⁶ ئۇلار قەبىھلىككە ئىنتىلىپ: -

«بىز ئىزدىنىپ، ئەتراپلىق بىر تەدبىر تېپىپ چىقتۇق!» - دەيدۇ؛

ئىنساننىڭ ئىچ-باغرى ۋە قەلبى دەرۋەقە چوڭقۇر ۋە بىلىپ بولماس بىر

نەرسىدۇر!

⁷ لېكىن خۇدا ئۇلارغا ئوق ئاتىدۇ؛

ئۇلار تۇيۇقسىز زەخمىلىنىدۇ.

⁸ ئۇلار ئۆز تىلى بىلەن پۇتلىشىدۇ؛

ئۇلارنى كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆزىنى نېرى تارتىدۇ. ⁽²³⁰⁾

⁹ ھەممە ئادەمنى قورقۇنچ باسىدۇ؛

ئۇلار خۇدانىڭ ئىشلىرىنى بايان قىلىدۇ،

²³⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «ئۇلارنى كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى بېشىنى سىلكىدۇ».

بەرھەق، ئۇلار ئۆزىنىڭ قىلغانلىرىنى ئويلىنىپ ساۋاق ئالىدۇ.
¹⁰ ھەققانىيلار پەرۋەردىگارىدا خۇشال بولۇپ،
 ئۆزىگە تايىنىدۇ؛
 كۆڭلى دۇرۇس ئادەملەر روھلىنىپ شادلىنىدۇ.

65-كۈي

مەدھىيە ۋە تەشەككۈر

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان
 كۈي-ناخشا: -

زىئوندا، مەدھىيە سۈكۈت ئىچىدە سېنى كۈتىدۇ، ئى خۇدا؛⁽²³¹⁾
 ساڭا قىلغان ۋەدە ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ.

² ئى، دۇئا ئاڭلىغۇچى، سېنىڭ ئالدىڭغا بارلىق ئەت ئىگىلىرى كېلىدۇ.
³ گۇناھلىق ئىشلار، ئاسىيلىقلىرىمىز،

كەلكۈن باسقاندەك مەندىن غالىپ كېلىدۇ؛

لېكىن سەن ئۇلارنى يېپىپ كەچۈرۈم قىلسەن⁽²³²⁾؛

⁴ سەن تاللاپ ئۆزۈڭگە يېقىنلاشتۇرغان كىشى نېمىدېگەن بەختلىك!
 ئۇ ھويلىلىرىڭدا ماكانلىشىدۇ؛

بىزلەر سېنىڭ ماكانىڭنىڭ، يەنى مۇقەددەس ئىبادەتخانىڭنىڭ بەرىكتىدىن
 قانائەت تاپىمىز؛

⁵ سەن ھەققانىيلىقنى نامايان قىلىدىغان كارامەت ۋە دەھشەت ئىشلار
 بىلەن بىزگە جاۋاب،

ئى نىجاتلىقىمىز بولغان خۇدا،

²³¹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «زىئوندا، سېنىڭ ئالدىڭدا، سۈكۈت بولىدۇ، مەدھىيىمۇ بولىدۇ،
 ئى خۇدا»

²³² ئىبرانى تىلىدا «ئۇلارنى يېپىپ كافارەت قىلسەن». «كافارەت» دېگەن ئىش توغرىلۇق
 «مىس.» 33:29 ۋە ئىزاھاتى، شۇنداقلا «تەبىرلەر» نىمۇ كۆرۈڭ.

پۈتكۈل يەر-دېڭىزلارنىڭ چەت-چەتلىرىدىكىلەرگىچە تايانچى بولغۇچى!

⁶ بېلىڭ قۇدرەت بىلەن باغلانغان بولۇپ،

كۈچۈڭ بىلەن تاغلارنى بەرپا قىلغانسەن؛

⁷ دېڭىزلارنىڭ ئۆركەشلىگەن شاۋقۇنلىرىنى،

دولقۇنلارنىڭ شاۋقۇنلىرىنى،

ھەمدە ئەللەرنىڭ چۇقانلىرىنى تىنچىتىۋېتىسەن!

⁸ جاھاننىڭ چەت-چەتلىرىدە تۇرۇۋاتقانلار كارامەتلىرىڭدىن قورقۇدۇ؛

سەن كۈنچىقىشتىكىلەرنى، كۈنپېتىشتىكىلەرنى شادلاندۇرسەن؛

⁹ يەر يۈزىنىڭ غېمىنى يەپ يوقلاپ كېلىپ، ئۇنى سۇغىرىسەن،

ئۇنى تولىمۇ مۇنبەتلەشتۈرسەن.

خۇدانىڭ دەريا-ئېرىقلىرى سۇغا تولغاندۇر؛

شۇنداق قىلىپ سۇلارنى تەييارلاپ،

كىشىلەرنى ئاشلىق بىلەن تەمىنلەيسەن.

¹⁰ تېرىلغۇ ئېتىزلارنىڭ چۆتەكلىرىنى سۇغا قاندۇرسەن،

قىرلىرىنى تاراشلايسەن،

تۇپراقنى مول يېغىنلار بىلەن يۇمشىتىسەن؛

ئۇنىڭدا ئۆتكەنلەرنى بەرىكەتلەيسەن.

¹¹ سەن نېمەتلىرىڭنى يىلنىڭ ھوسۇلىغا تاج قىلىپ قوشۇپ بېرىسەن؛

قەدەملىرىڭدىن باياشاتلىق ھەريانغا تامىدۇ؛

¹² دالادىكى يايلاقلارغىمۇ تامىدۇ؛

تاغ-داۋانلار شات-خوراملىقنى ئۆزلىرىگە بەلۋاغ قىلىدۇ؛

¹³ كۆكلەملەر قوي پادىلىرى بىلەن كىيىنگەن،

جىلغىلار مايىسلارغا قاپلىنىدۇ؛

ئۇلار خۇشاللىق بىلەن تەنتەنە قىلىدۇ،

بەرھەق، ئۇلار ناخشىلارنى ياڭرىتىشىدۇ!

66-كۆي

ئىبادەتكە تۈرتكە بولىدىغان گۇۋاھلىق

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، تارلىق سازلار بىلەن ئوقۇلسۇن دەپ، كۆي-ناخشا: -

پۈتكۈل جاھان، خۇشاللىق بىلەن خۇداغا تەنتەنە قىلىڭلار!

² ئۇنىڭ نامىنىڭ ئۇلۇغلىقىنى ناخشا قىلىپ جاكارلاڭلار،

ئۇنىڭ مەدھىيىلىرىنى شەرەپلىك قىلىڭلار!

³ خۇداغا: «سېنىڭ قىلغانلىرىڭ نەقەدەر قورقۇنچلۇقتۇر!

قۇدرىتىڭ زور بولغاچ،

دۈشمەنلىرىڭ ئالدىڭدا زەئىپلىشىپ تەسلىم بولىدۇ؛

⁴ بارلىق يەر يۈزىدىكىلەر ساڭا سەجدە قىلىپ،

سېنى كۈيلەپ، ناخشا ئېيتىشىدۇ؛

ئۇلار نامىڭنى كۈيلەپ ناخشا قىلىپ ئېيتىدۇ» - دەڭلار!

سېلاھ!

⁵ كېلىڭلار، خۇدانىڭ قىلغانلىرىنى كۆرۈڭلار؛

ئىنسان بالىلىرى ئالدىدا قىلغان كارامەتلىرى قورقۇنچلۇقتۇر.

⁶ ئۇ دېڭىزنى قۇرۇقلۇققا ئايلاندۇردى؛

ئەجدادلىرىمىز دەريادىنمۇ پىيادە ئۆتتى؛

بىز ئۇ يەردە ئۇنىڭدىن خۇرسەن بولدۇق.

⁷ ئۇ قۇدرىتى بىلەن مەڭگۈ ھۆكۈم سۈرىدۇ؛

ئۇنىڭ كۆزلىرى ئەللەرنى كۆزىتىپ تۇرىدۇ؛

ئاسىيلىق قىلغۇچىلار مەغرۇرلانمىسۇن!

سېلاھ!

⁸ ئى قوۋملار، خۇدايىمىزغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئېيتىڭلار؛

ئۇنىڭغا بولغان مەدھىيە-ھەمدۇسانالارنى ياڭرىتىڭلار!

⁹ ئۇ جېنىمىزنى ھاياتلىق ئىچىگە تىككەن،

- پۇتلىرىمىزنى تېپىلدۇرۇشلارغا يول قويمايدۇ.
- ¹⁰ چۈنكى سەن، ئى خۇدا، بىزنى سىنىڭ كۈمۈشنى ئوتتا تاۋلىغاندەك بىزنى تاۋلىدىڭ.
- ¹¹ سەن بىزنى تورغا چۈشۈردۈڭ؛ بېلىمىزگە ئېغىر يۈكنى يۈكلىدىڭ.
- ¹² خەقلەرنى بېشىمىزغا مىندۈردۈڭ؛ بىز ئوت ۋە كەلكۈننى بېسىپ ئۆتتۇق؛ سەن ئاخىر بىزنى كەڭرىچىلىككە چىقاردىڭ.
- ¹³ مەن كۆيدۈرمە قۇربانلىقلارنى ئېلىپ ئۆيۈڭگە كىرەي؛ ساڭا قىلغان قەسەملىرىمگە ئەمەل قىلىمەن؛
- ¹⁴ بەرھەق، بېشىمغا كۈن چۈشكەندە لەۋلىرىم چىقارغان، ئېغىزىم ئېيتقان ۋەدىلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرىمەن.
- ¹⁵ مەن ساڭا بورداق ماللارنى كۆيدۈرمە قۇربانلىق قىلىپ سۈنمەن، قوچقلارنىڭ يېغىنى خۇش پۇرتىپ كۆيدۈرىمەن؛ ئۆكۈز ۋە ئۆچكىلەرنى ئەكىلىپ سۈنمەن.
- سىلاھ!
- ¹⁶ خۇدادىن ئەيمىنگۈچى ھەممىڭلار، كېلىڭلار، قۇلاق سېلىڭلار! ئۇنىڭ مەن ئۈچۈن قىلغان كارامەتلىرىنى بايان قىلىمەن؛
- ¹⁷ ئاغىزىم ئېچىپ ئۇنىڭغا پەرياد كۆتۈردۈم، ئۇنىڭ ئۇلۇغلىقىنى جاكارلىغان مەدھىيىلەر تىلىمدا بولدى.
- ¹⁸ كۆڭلۈمدە گۇناھنى كۆزلەپ يۈرگەن بولسام، رەب دۇئايمىنى ئاڭلىمىغان بولاتتى.
- ¹⁹ بىراق خۇدا ئاڭلىدى؛ ئۇ دۇئايمىغا قۇلاق سالدى.
- ²⁰ خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە ياغدۇرۇلسۇن! ئۇ مېنىڭ دۇئايمىنى ياندۇرمىدى، ھەم مەندىن ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىنى ئېلىپ كەتمىدى!

67-كۈي

دۇنيا ئۈچۈن نىجاتلىق باردۇر!

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، تارلىق سازلار بىلەن چېلىنسۇن، دەپ يېزىلغان كۈي-ناخشا: -

خۇدا بىزگە مېھىر-شەپقەت كۆرسىتىپ، بىزنى بەرىكەتلەپ،
ئۆز جامالىنىڭ نۇرىنى ئۈستىمىزگە چاچقاي!
سېلاھ!

² شۇنداق قىلغاندا يولۇڭ پۈتكۈل جاھاندا،
قۇتۇلدۇرۇش-نىجاتلىقنىڭ بارلىق ئەللەر ئارىسىدا ئايان بولىدۇ.
³ بارلىق قوۋملار سېنى مەدھىيىلىگەي، ئى خۇدا؛
بارلىق قوۋملار سېنى مەدھىيىلىگەي!

⁴ جىمى قوۋملار خۇشاللىق بىلەن تەنتەنە قىلىپ كۈيلىگەي،
چۈنكى سەن خەلق-مىللەتلەرگە ئادىللىق بىلەن ھۆكۈم چىقىرىسەن،
يەر يۈزىدىكى تائىپىلەرنى، سەن يېتەكلەيسەن؛
سېلاھ.

⁵ بارلىق قوۋملار سېنى مەدھىيىلىگەي، ئى خۇدا؛
بارلىق قوۋملار سېنى مەدھىيىلىگەي!

⁶ ۋە يەر-زېمىن كۆكلىرىنى ئۇندۇرىدۇ؛
خۇدا، بىزنىڭ خۇدايىمىز، بىزنى بەرىكەتلەيدۇ؛

⁷ خۇدا بىزنى بەرىكەتلەيدۇ؛
شۇنىڭ بىلەن يەر يۈزىدىكىلەر چەت-ياقىلارغىچە ئۇنىڭدىن ئەيمىنىشىدۇ!

68-كۈي

غەلبە مۇناجىتى

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي-ناخشا: -

خۇدا ئورنىدىن تۇردى، دۈشمەنلىرىنى تىرىپىرەن قىلىۋېتىدۇ!
 ئۇنىڭغا ئۆچمەنلەر ئۇنىڭ ئالدىدىن بەدەر قاچىدۇ!
² ئىس-تۈتەك ئۇچۇرۇلغاندەك، ئۇلارنى ئۇچۇرۇپ يوقىتىسەن،
 موم ئوتتا ئېرىتىلگەندەك،
 رەزىللەر خۇدانىڭ ئالدىدا ھالاك بولىدۇ.
³ بىراق ھەققانىيلار خۇشاللىنىدۇ،
 ئۇلار خۇدا ئالدىدا روھلىنىپ،
 تەنتەنە قىلىپ شادلىنىدۇ.
⁴ خۇداغا كۈيلەر ئېيتىڭلار،
 ئۇنىڭ نامىنى ناخشا قىلىپ ياڭرىتىڭلار؛
 چۆل-باياۋانلارغا مىنگۈچىگە⁽²³³⁾ بىر يولنى كۆتۈرۈپ ياساڭلار؛
 ئۇنىڭ نامى «ياھ» دۇر؛
 ئۇنىڭ ئالدىدا شادلىنىڭلار.
⁵ يېتىملارغا ئاتا بولغۇچى،
 تۇل خوتۇنلارنىڭ دەۋاسىنى سورىغۇچى،
 ئۆز مۇقەددەس ماكانىدا تۇرغان خۇدادۇر.
⁶ خۇدا غېرىبلارنى ئۆي-ئوچاقلىق قىلىدۇ؛
 ئۇ مەھبۇسلارنى ئاۋاتلىققا چىقىرىدۇ؛
 لېكىن ئاسىيىلارنى قاغىچىراق يەردە قالدۇرىدۇ.
⁷ ئى خۇدا، ئۆز خەلقىنىڭ ئالدىدا ماڭغىنىڭدا،

²³³ «چۆل-باياۋانغا مىنگۈچى» — ياكى «بۇلۇتلارغا مىنگۈچى...». قايسى مەنىسى توغرا بولسۇن خۇدانىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىدۇ. 7-ئايەتنى كۆرۈڭ.

چۆل-باياۋاندىن ئۆتۈپ سەپەر قىلغىنىڭدا،

– (سېلاھ) –

⁸ خۇدانىڭ ھۇزۇرى ئالدىدا،

يەنى ئىسرائىلنىڭ خۇداسىنىڭ ھۇزۇرى ئالدىدا،

يەر-جاھان تەۋرىنىپ،

ئاسمانلارمۇ يېغىن ياغدۇردى؛

ئاۋۇ سىناي تېغىمۇ تەۋرىنىپ كەتتى.

⁹ سەن، ئى خۇدا، ئۆز مىراسىڭ بولغان زېمىن-خەلق ئۈستىگە خاسىيەتلىك

بىر يامغۇر ياغدۇردۇڭ؛

ئۇلار ھالسىزلانغاندا ئۇلارنى كۈچلەندۈردۇڭ.

¹⁰ سېنىڭ باققان پاداڭ⁽²³⁴⁾ ئۇ يەرگە ماكانلاشتى؛

مېھرىبانلىقىڭ بىلەن مۆمىنلەر ئۈچۈن تەييارلىق قىلىدىڭ، ئى خۇدا!

¹¹ رەب ئەمر قىلدى؛

ئۇنى جاكارلىغۇچى قىز-ئاياللار نېمىدېگەن زور بىر قوشۇندۇر!

¹² «پادىشاھلار ھەم قوشۇنلىرى بەدەر قېچىشتى، بەدەر قېچىشتى!» –

دېيىشتى؛

ئۆيىدە ئولتۇرغان قىز-ئاياللار بولسا ئولجىلارنى بۆلىشۋالىدۇ؛

¹³ سىلەر قوي باققاندا پادىلار ئارىسىدا ياتقان بولساڭلارمۇ،

زېمىنڭلار ئەمدى قاناتلىرىغا كۈمۈش سەپكەن،

پەيلىرى پارقراق ئالتۇن بىلەن بېزەلگەن پاختەكتەك بولىدۇ؛⁽²³⁵⁾

¹⁴ ھەممىگە قادىر خۇدا پادىشاھلارنى زېمىندا تىرىپىرەن قىلىۋەتكەندە،

يەر زالمون تېغىدىكى قاردەك ئاقىرىپ كەتتى.

²³⁴ «سەن باققان پاداڭ» ئىسرائىل خەلقىنى كۆرسىتىدۇ، ئەلۋەتتە.

²³⁵ بۇ ئايەتنى ئىبرانىي تىلىدا چۈشىنىش تەس، ھەر خىل تەرجىمىلىرى بار. مەنىسى بەلكىم، ئىسرائىل خەلقى ئەسلىدە كەمبەغەل ئەھۋالدا ياشىغان بولسىمۇ (قوي باققۇچى بولۇپ)، خۇدا پەلەستىن زېمىنىنىڭ ھەممە يېرىگە كۆپ ئولجىنى (ئالتۇن-كۈمۈش قاتارلىقلار) چېچىپ، ئۇلارنى بېيىتتى (14-ئايەتنى كۆرۈڭ).

15 باشان تېغى قۇدرەتلىك بىر تاغ،⁽²³⁶⁾

باشان تېغى ئېگىز چوققىلىرى كۆپ بىر تاغدۇر؛

16 ئەي ئېگىز چوققىلىق تاغلار،

نېمە ئۈچۈن خۇدا ئۆز ماكانى قىلىشنى خالىغان تاغقا⁽²³⁷⁾ ھەسسەت بىلەن قارايسىلەر؟

دەرۋەقە، پەرۋەردىگار شۇ تاغدا مەڭگۈ تۇرىدۇ!

17 خۇدانىڭ جەڭ ھارۋىلىرى تۈمەن-تۈمەن،

مىليون-مىليوندۇر؛

رەب ئۇلار ئارىسىدا تۇرىدۇ؛

سەناي تېغىدىكى مۇقەددەس جايدا تۇرىدۇ.⁽²³⁸⁾

18 سەن يۇقىرىغا كۆتۈرۈلدۈڭ،

ئىنسانلارنى تۇتقۇن قىلغۇچىلارنى ئۆزۈڭ ئەسىر قىلىپ ئېلىپ كەتتىڭ؛

ياھ خۇدا ئۇلارنىڭ ئارىسىدا تۇرۇشى ئۈچۈن،

ھەتتا ئاسىيلىق قىلغانلار ئارىسىدا تۇرۇشى ئۈچۈنمۇ،

سەن ئىنسان ئارىسىدا تۇرۇپ ئىلتىپاتلارنى قوبۇل قىلدىڭ.⁽²³⁹⁾

19 رەب مەدھىيىلەنسۇن؛

چۈنكى ئۇ ھەر كۈنى يۈكلىرىمىزنى كۆتۈرمەكتە⁽²⁴⁰⁾؛

236 باشقا تەرجىمىلىرى: «خۇدانىڭ تېغى باشان تېغىدەكتۇر — كۆپ چوققىلىق بىر تاغدەك، باشان

تېغىدەكتۇر» ياكى «اشان تېغى خۇدانىڭ تېغىدۇر، باشان تېغى ئېگىز چوققىلىرى كۆپ بىر تاغدۇر».

237 «خۇدا ... خالىغان (تاللىغان) تاغ» — يېرۇسالېمدىكى زىئون تېغى.

238 بۇنىڭ مەنىسى بەلكىم: «رەب سەناي تېغىدا قانداق قىلغان بولسا، ئۇ يېرۇسالېمدىكى (زىئون

تېغىدىكى) مۇقەددەس ئىبادەتخانىسىدا تۇرۇپ شۇنداق قىلىشنى داۋاملاشتۇرىدۇ — دېمەك،

سۈرلۈك، شان-شەرەپلىك ھالەتتە بولۇپ، پەيغەمبەرلەر ئارقىلىق كالام-ۋەھىيلىرىنى ئايان قىلىشنى

داۋاملاشتۇرىدۇ» دېگەندەك.

239 بۇ مۇھىم ھەم سىرلىق ئايەتكە ئىنجىلدا، «ئەف. 4-بايتا تەبىر بېرىلىدۇ؛ قۇتقۇزغۇچى-

مەسىھ ئىنسان ئارىسىدا ئۆزى ئىنسان بولۇپ، ئىنسانلارنى تۇتقۇن قىلغۇچىلار (يەنى گۇناھ، ئۆلۈم

ۋە جىن-شەيتانلاردىن ئىبارەت) ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، ئاسمانلارغا كۆتۈرۈلۈپ، ئىنسانلارنى

قۇتقۇزۇش ھەم ئۇلارنى (ئىشەنگەن ئىنسانلارنى) خۇدانىڭ يېڭى بىر «مۇقەددەس ئىبادەتخانا»سى

قىلىش ئۈچۈن ئەرشتىكى ئاتىسىدىن ئىلتىپاتلارنى قوبۇل قىلىدۇ.

240 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «...ئۇ ھەر كۈنى ئۈستىمىزگە ياخشىلىقلارنى يۈكلەيدۇ».

يەنى نىجاتلىقىمىز بولغان تەڭرى!

سېلاھ.

²⁰ بىزنىڭ تەڭرىمىز بىردىنبىر نىجاتكار تەڭرىدۇر؛

رەبگە، يەنى پەرۋەردىگارغىلا، ئۆلۈمگە باغلىق ئىشلار ⁽²⁴¹⁾ تەۋەدۇر.

²¹ بەرھەق، خۇدا ئۆز دۈشمەنلىرىنىڭ بېشىنى يارىدۇ،

ئۆز گۇناھلىرىدا داۋاملىق كېتىۋېرىدىغانلارنىڭ چاچلىق ⁽²⁴²⁾ كاللىسىنى ئۇ چاقىدۇ.

²² رەب مۇنداق دېدى: «ئۆز خەلقىمنى ⁽²⁴³⁾ باشان دىيارىدىنمۇ،

دېڭىزلارنىڭ چوڭقۇر جايلىرىدىنمۇ قايتۇرۇپ كېلىمەن؛

²³ شۇنداق قىلىپ سەن خەلقىمنىڭ پۇتى قانغا،

يەنى دۈشمەنلىرىڭنىڭ قېنىغا مىلىنىدۇ،

ئىتلىرىڭنىڭ تىلى بۇنىڭدىنمۇ نېسىۋىسىنى يالايدۇ».

²⁴ ئۇلار سېنىڭ ماڭغانلىرىڭنى كۆردى، ئى خۇدا؛

يەنى مېنىڭ ئىلاھىم، مېنىڭ پادىشاھىمنىڭ مۇقەددەس جايىغا كىرىپ
ماڭغانلىرىنى كۆردى ⁽²⁴⁴⁾؛

²⁵ ئالدىڭدا مۇناجاتچىلار، كەينىڭدە چالغۇچىلار ماڭدى،

ئوتتۇرىسىدا داپچى قىزلار بار ئىدى:

²⁶ «جامائەتلەردە خۇدا رەبگە تەشەككۈر-مەدھىيە ئېيتىڭلار،

— ئى ئىسرائىل بۇلاقلىرىدىن چىققانلار!» - دېيىشتى.

²⁴¹ ياكى باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «رەبە، يەنى پەرۋەردىگار دىلا، ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇش يوللىرىمۇ بار».

²⁴² «چاچلىق كاللا» — بەزى يەرلەردە: «باشتا چاچ كۆپ بولسا، كۈچ كۆپ بولىدۇ» دېگەن خۇراپى كۆز قاراشنى قوبۇل قىلغان بولسا كېرەك.

²⁴³ «ئۆز خەلقىمنى» — ئىبرانى تىلىدا «ئۇلارنى» دەپ ئېلىنغان. بىز «ئۇلارنى» دېگەن سۆزنى «ئۆز خەلقىمنى» دەپ تەرجىمە قىلدۇق. بەزى ئالىملار «ئۇلار»نى ئىسرائىلنىڭ دۈشمەنلىرى دەپ قارايدۇ (ئۇلار خۇدا شۇ دۈشمەنلەرنى ئىسرائىل ئۇلاردىن قىساس ئالسۇن دەپ قايتۇرغان، دەپ قارايدۇ).

²⁴⁴ بۇ ئايەتتىكى «ئۇلار» — خۇدانىڭ دۈشمەنلىرىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن. خۇدانىڭ «مۇقەددەس جايىغا كىرىپ ماڭغانلىرى» دېگەننى چۈشىنىش ئۈچۈن «مس». 38-16:40 ۋە «1 پاد. 1:8 نى، 8:2-8 نى كۆرۈڭ.

²⁷ ئۇ يەردە ئۇلارنىڭ باشلامچىسى بولغان كىچىك بىنىامىن قەبىلىسى ماڭىدۇ؛

يەھۇدا ئەمىرلىرى، زور بىر توپ ئادەملەر،

زەبۇلۇننىڭ ئەمىرلىرى، ئاقتالىنىڭ ئەمىرلىرىمۇ بار.

²⁸ سېنىڭ خۇدايىڭ كۈچۈڭنى بۇيرۇپ بېكىتكەن؛

ئۆزۈڭ بىز ئۈچۈن قىلغىنىڭنى مۇستەھكەملىگەيسەن، ئى خۇدا!

²⁹ يېرۇسالېمدىكى مۇقەددەس ئىبادەتخاناڭ ۋەجدىن،

پادىشاھلار ساڭا ئاتاپ ھەدىيەلەرنى ئېلىپ كېلىدۇ؛

³⁰ ئاھ، ھېلىقى قومۇشلۇقتىكى يىرتقۇچ جانىۋارنى⁽²⁴⁵⁾،

كۈچلۈكلەرنىڭ توپىنى،

تائىپىلەردىكى توپاقلارنىمۇ ئەيىبلىگەيسەن؛

ئاندىن ئۇلارنىڭ ھەربىرى كۈمۈش تەڭگىلەرنى ئەكىلىپ ساڭا تىز پۈكۈشىدۇ؛

ئۇرۇشخۇمار خەلقلىرىنى تىرىپىرەن قىلىۋەتكەيسەن!

³¹ مۆتىۋەر ئەلچىلەر مىسىردىن كېلىدۇ،

ئېفىئوپىيە بولسا خۇداغا قاراپ قوللىرىنى تېزدىن كۆتۈرىدۇ.

³² ئى يەر يۈزىدىكى ئىل-يۇرتلار، خۇدانى ناخشا بىلەن مەدھىيىلەڭلار؛

رەببى مەدھىيىلەپ كۈيلىرىنى ئېيتىڭلار!

(سېلاھ)

³³ ئاسمانلارنىڭ ئۈستىگە،

قەدىمدىن بار بولغان ئاسمانلارنىڭ ئۈستىگە مىنگۈچى توغۇرلۇق كۈي

ئېيتىڭلار!

مانا، ئۇ ئاۋازنى ئاڭلىتىدۇ،

ئۇنىڭ ئاۋازى كۈچلۈكتۇر!

³⁴ خۇدانى كۈچلۈك دەپ بىلىپ جاكارلاڭلار،

ئۇنىڭ ھەيۋىسى ئىسرائىل ئۈستىدە،

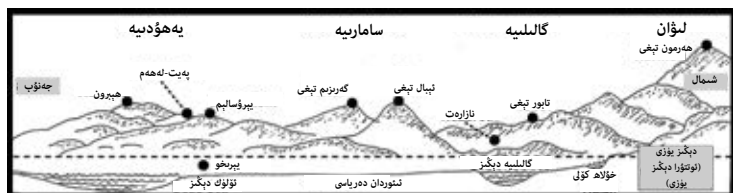
ئۇنىڭ كۈچى بۇلۇتلاردا تۇرىدۇ؛

³⁵ ئى خۇدا، مۇقەددەس جايلىرىڭدىن سۈرلۈك كۆرۈنسەن!

²⁴⁵ «قومۇشلۇقتىكى يىرتقۇچ جانىۋار» — بەلكىم مىسىرنى نىل دەرياسىدىكى تىمساھقا

ئوخشىتىدۇ.

ئىسرائىلنىڭ بىردىنبىر تەڭرىسى!
خەلققە كۈچ-قۇدرەت بەرگۈچى بولسا، ئۇدۇر!
خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئوقۇلسۇن!

ئىسرائىلىيەنىڭ تاغ-جىلغىلىرى

69-كۈي

زور دەرد-ئەلەم ۋە ئازابلاردىن كېيىنكى غەلبە

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «نەلۋىيەرلەر» دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: –

مېنى قۇتقۇزغايىسەن، ئى خۇدا!

سۇلار جېنىمدىن ئۆتتى؛

2 تۇرغۇدەك جاي يوق چوڭقۇر پاتقاقلىققا چۆكۈپ كەتتىم؛

سۇنىڭ چوڭقۇر يېرىگە چۈشۈپ كەتتىم،

كەلكۈن مېنى غەرق قىلدى.

3 پەريادلىرىمدىن ھالىمدىن كەتتىم؛

گاللىرىم قۇرۇپ كەتتى؛

خۇدايىمغا تەلۋۈرۈپ، كۆزۈمدىن كېتەي دەپ قالدىم؛

4 سەۋەبىسىز ماڭا ئۆچ بولغانلار چاچلىرىمدىنمۇ كۆپتۇر؛

مېنى يوقاتماقچى بولغانلار،

قارا چاپلاپ مەن بىلەن دۈشمەنلىشىدىغانلار كۈچلۈكتۇر؛

شۇ چاغدا ئۆزۈم بۇلىمىغان نەرسىنى قايتۇرىمەن⁽²⁴⁶⁾.

⁵ ئى خۇدا، مېنىڭ نادانلىقىم ئۆزۈڭگە ئايان؛

مېنىڭ قەبىھلىكلىرىم سەندىن يوشۇرۇن ئەمەستۇر.

⁶ مېنىڭ سەۋەبىمدىن، ئى رەب، ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار،

ئۆزۈڭگە ئۈمىد باغلاپ كۈتكەنلەر يەرگە قاراپ قالمىغاي؛

ئى ئىسرائىلنىڭ خۇداسى، ئۆزۈڭنى ئىزدىگۈچىلەر مېنىڭ سەۋەبىمدىن شەرمەندە بولمىغاي؛

⁷ چۈنكى سېنى دەپ مەن رەسۋاچىلىققا ئۇچرىدىم؛

شەرمەندىلىك يۈزۈمگە چاپلاندى.

⁸ مەن ئۆز قېرىنداشلىرىمغا يات،

ئانامنىڭ بالىلىرىغا ياقا يۇرتلۇق بولدۇم.

⁹ چۈنكى مېنى مۇقەددەس ئۆيۈڭگە بولغان ئوتلۇق مۇھەببەت چۇلغۇۋالغانىدى⁽²⁴⁷⁾؛

ساڭا ھاقارەت قىلغانلارنىڭ ھاقارەتلىرىمۇ مېنىڭ ئۈستۈمگە چۈشتى؛

¹⁰ مەن يىغلىدىم، جېنىم روزا تۇتتى،

بۇمۇ ماڭا ئەيىب دەپ قارالدى.

¹¹ مەن بۆزنى⁽²⁴⁸⁾ كىيىمىم قىلىپ كىيسەم،

شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ سۆز-چۆچىكىگە قالدۇم.

¹² شەھەر قوۋۇقىدا ئولتۇرغانلارنىڭ تەنە گېپىگە قالدۇم،

مەيخورلارنىڭ ناخشىسىنىڭ تېمىسى بولدۇم.

²⁴⁶ بۇ سىرلىق بېشارەتلىك سۆز مەسىھ كرىستكە مىخلانغان ۋاقىتتا ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى. «شۇ چاغدا» مەسىھ ئىبلىس ئىنسانلاردىن بۇلىۋالغان ئامانلىقنى، ئىنسانلارنىڭ خۇدا بىلەن بولغان ئىناقلىقنى ئىنسانلارغا نىجاتلىق يولدا قايتۇرۇپ ئېلىپ بەردى. بۇ كۆيدىكى بېشارەتلەرنىڭ ھەممىسى مەسىھ ۋە ئۇنىڭ جەككەن ئازابلىرىنى ۋە ئازابلىرى ئارقىلىق قازانغان غەلىبىسىنى كۆرسىتىدۇ.

²⁴⁷ «يۇھ.» 2:17 نى كۆرۈڭ.

²⁴⁸ «بۆز كىيىم» نى كىيىۋېلىش — (ھازا تۇتقاندەك) ئۆزى ياكى باشقىلار ئۈچۈن قاتتىق دۇئا قىلىشنىڭ بىرخىل ئىپادىسى.

13 بىراق مەن شەپقىتىڭنى كۆرسەتكەن ۋاقتىڭدا دۇئايمىنى ساڭا نىشانلىدىم، ئى پەرۋەردىگار؛

ئى خۇدا، ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭنىڭ زورلۇقىدىن، نىجاتلىق⁽²⁴⁹⁾ ئىشەنچىدە ماڭا جاۋاب بەرگەيسەن؛

14 مېنى پاتقاقلىقتىن قۇتقۇزۇۋالغايىسەن، مېنى چۈكتۈرمىگەيسەن؛

ماڭا ئۆچمەن بولغانلاردىن،

سۇنىڭ چوڭقۇر يېرىدىن قۇتۇلدۇرغايىسەن؛

15 كەلكۈن سۇلىرىغا مېنى غەرق قىلدۇرمىغايىسەن؛

دېڭىز تەڭلىرىگىمۇ مېنى يۇتقۇرمىغايىسەن؛

تېڭى يوق ھاڭنىڭ مېنى ھاپ ئېتىپ ئاغزىنى يۇمۇۋېلىشىغا يول قويىمىغايىسەن!

16 دۇئايمىنى ئىجابەت قىلغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار،

چۈنكى ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ياخشىدۇر؛

مول رەھىمدىللىقنىڭ بىلەن ماڭا يۈزلەنگەيسەن؛

17 جامىلىڭنى قۇلۇڭدىن يوشۇرمىغايىسەن؛

چۈنكى بېشىمغا كۈن چۈشتى؛

تېزىدىن ماڭا جاۋاب بەرگەيسەن.

18 جېنىمغا يېقىنلاشقايىسەن،

ئۇنىڭغا ھەمىيەت-قۇتقۇزغۇچى بولغايىسەن؛

دۈشمەنلىرىم ئالدىدا مېنى ھۆرلۈككە چىقارغايىسەن؛

19 ئۆزۈڭ مېنىڭ رەسۋالىقتا ھەم ھۆرمەتسىزلىكتە قالغىنىمنى،

قانداق ھاقارەتلەنگىنىمنى بىلىسەن؛

رەقىبلىرىمنىڭ ھەممىسى ئۆزۈڭگە ئاياندۇر.

20 ھاقارەت قەلبىمنى پارە قىلدى؛

مەن قايغۇغا چۆمۈپ كەتتىم؛

²⁴⁹ ئىبرانىي تىلىدا «نىجاتلىق».

ئازغىنە ھېسداشلىققا تەلمۈرگەن بولساممۇ، يوق بولدى؛
تەسەللى بەرگۈچىلەرنىمۇ ئىزدىدىم، لېكىن بىرسىنىمۇ ئۇچرىتالمىدىم.

21 بەرھەق، ئۇلار ئوزۇقۇمغا ئۆت سۈيى،

ئۇسسۇزلۇقۇمغا سىركىنى بەردى.

22 ئۇلارنىڭ داستىخنى ئۆزلىرىگە قىلتاق،

ئۇلارنىڭ ھالاۋىتى قاپقان بولغاي.

23 كۆزلىرى تورلىشىپ كۆرمەيدىغان بولۇپ كەتكەي؛

بەل-پۇتلىرىنى تىترەككە سالغايىسەن؛

24 قەھرىڭنى ئۇلارنىڭ ئۈستىگە چۈشۈرگەيسەن،

غەزىپىڭنىڭ ئوتلىرى ئۇلارغا تۇتاشقاي؛

25 ئۇلارنىڭ ماكانى خارابە بولغاي،

چېدىرلىرى چۆلدەرەپ قالغاي؛

26 چۈنكى ئۇلار سەن ئۇرغانغا تېخىمۇ زىيانكەشلىك قىلماقتا؛

سەن زەخمىلەندۈرگەنلەرنىڭ ئازابىغا گەپ بىلەن ئازاب قوشماقتا.

27 ئۇلارنىڭ گۇناھىغا گۇناھ قوشقايىسەن،

ھەققانىيلىقنىڭ نېسىۋىسىگە ئۇلارنى ئېرىشتۈرمىگەيسەن.

28 ئۇلار ھاياتلىق دەپتىرىدىن ئۆچۈرۈلگەي؛

ھەققانىيلارنىڭ قاتارىغا پۈتۈلمىگەي.

29 بىراق مەن بولسام بىر ئېزىلگەن دەردمەن؛

نىجاتلىقنىڭ، ئى خۇدا، مېنى يۇقىرىغا كۆتۈرۈپ قۇتقۇزغاي؛

30 مەن مۇناجات ئوقۇپ خۇدانىڭ نامىنى مەدھىيىلەيمەن؛

تەشەككۈرلەر بىلەن ئۇنى ئۇلۇغلايمەن؛

31 بۇ بولسا پەرۋەردىگارىنى خۇرسەن قىلىش ئۈچۈن،

ئۆكۈز تەقدىم قىلغاندىن ئەۋزەلدۇر؛

مۈڭگۈز-تۇياقلىرى ساق تورپاق بەرگەندىنمۇ ئارتۇقتۇر.

32 ياۋاش مۆمىنلەر بۇنى كۆرۈپ خۇشال بولىدۇ؛

خۇدانى ئىزدىگەنلەر —

قەلبىڭلار يېڭىلىنىدۇ.

33 چۈنكى پەرۋەردىگار يوقسۇللارنىڭ ئىلتىجاسىنى ئاڭلايدۇ،
ئۆزىگە تەۋە ئەسىر قىلىنغانلارنى ئۈمىدسىزلىككە قويۇپ؛

34 ئاسمان-زېمىن ئۇنى مەدھىيىلىسۇن!

دېڭىز-ئوكيانلار ھەم ئۇلاردا يۈرگۈچى بارلىق جانىۋارلار ئۇنى مەدھىيىلىگەي!
35 چۈنكى خۇدا زىننەتنى قۇتقۇزدۇ؛

يەھۇدانىڭ شەھەرلىرىنى قايتا بىنا قىلدۇ؛

ئۇلار ئاشۇ يەردە ئولتۇراقلىشىپ، ئىگىلىك تىكلەيدۇ.

36 ئۇنىڭ قۇللىرىنىڭ نەسىللىرى ئۇنىڭغا مىراس بولىدۇ،
ئۇنىڭ نامىنى سۆيگەنلەر ئۇ يەرلەردە ماكانلىشىدۇ.

70-كۈي

«پەرۋەردىگار، تېز كەلگەيسەن!»

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «ئەسلىتىش ئۈچۈن» ئوقۇلسۇن
دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: –

پەرۋەردىگار، مېنى قۇتقۇزۇشقا ئالدىرىغايىسەن!

پەرۋەردىگار، تېز كېلىپ ماڭا ياردەم قىلغايىسەن!

2 مېنىڭ جېنىمنى ئىزدەۋاتقانلار يەرگە قارىتىلىپ رەسۋا قىلىنسۇن؛
مېنىڭ زىيىنىمدىن خۇرسەن بولغانلار كەينىگە ياندۇرۇلۇپ شەرمەندە
بولغاي.

3 مېنى: – «ۋاھ! ۋاھ!» دەپ مەسخىرە قىلغانلار ئۆز شەرمەندىلىكىدىن
كەينىگە يانغاي!

4 بىراق سېنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ ھەممىسى سەندە شادلىنىپ خۇشال
بولغاي!

نجاتلىقنىڭ سۆيگەنلەر ھەمىشە: «خۇدا ئۇلۇغلانسۇن» دېيىشكەي.

5 بىراق مەن ئېزىلگەنمەن، ھەم يوقسۇلمەن؛

يېنىمغا تېزىدىن كەل، ئى خۇدا!
سەن مېنىڭ ياردەمچىم، مېنىڭ ئازاد قىلغۇچىم؛
ئى پەرۋەردىگار، كېچىكمەي كەلگەيسەن!

71-كۈي

قىرغاندا ئېيتقان دۇئا

- 1 سەندىن، پەرۋەردىگاردىن پاناھ تاپىمەن؛
مېنى ھەرگىز يەرگە قاراتمىغايىسەن.
- 2 ئۆز ھەققانىيلىقىڭدا مېنى قۇتۇلدۇرغايىسەن؛
ماڭا قۇلاق سالغايىسەن،
مېنى قۇتقۇزغايىسەن!
- 3 ماڭا ئۆزۈم دائىم پاناھلىنىدىغان تۇرالغۇ قورام تاش بولغايىسەن؛
سەن مېنى قۇتقۇزۇشقا بۇيرۇق چۈشۈرگەيسەن؛
چۈنكى سەن ئېگىز تېشىم، قورغىنىمدۇرسەن.
- 4 خۇدايىم، مېنى رەزىللەرنىڭ قولىدىن،
ھەققانىيەتسىز، رەھىمسىز ئادەمدىن ئازاد قىلغايىسەن؛
- 5 چۈنكى سەن مېنىڭ ئۈمىدىمدۇرسەن، ئى رەب پەرۋەردىگار،
ياشلىقىمدىن تارتىپلا مېنىڭ تايانچىمدۇرسەن؛
- 6 بالىياتقىۋدىكى ۋاقىتتىن باشلاپ مەن ساڭا تايىنىپ كەلدىم،
ئۆزۈڭ مېنى ئانامنىڭ قارىندىن چىقارغۇچىسەن⁽²⁵⁰⁾؛
مەدھىيەمنىڭ تېمىسى بولسا ھەردائىم سەن توغرۇلۇقتۇر.
- 7 مەن نۇرغۇنلارغا غەيرىي ياكى كارامەت سانالدىم⁽²⁵¹⁾؛
چۈنكى سەن مېنىڭ مۇستەھكەم پاناھگاھىمدۇرسەن.
- 8 ئاغزىم كۈن بويى مەدھىيىلىرىڭ ھەم شان-شەرىپىڭگە تولدۇ؛

²⁵⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئانامنىڭ قارىندىلا مېنى ئاسرىدىڭ».

²⁵¹ دېمەك، داۋۇتنىڭ تارىخى نۇرغۇن ئادەملەرگە خۇدانىڭ ۋەدىسىدە تۇرىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىغان ۋە خۇداغا تايىنىشقا رىغبەت بولغان.

- 9 ئەمدى قېرىغىنىمدا مېنى تاشلىمىغايسەن؛
 ماغدۇرۇم كەتكىنىدە، مەندىن ۋاز كەچمىگەيسەن.
 10 چۈنكى دۈشمەنلىرىم ماڭا قارشى سۆزلىشىدۇ؛
 جېنىمنى ئېلىشقا كۆزلەۋاتقانلار قەستلىشىپ: –
 11 «خۇدا ئۇنىڭدىن ۋاز كەچتى؛
 ئۇنى قوغلاپ تۇتۇۋېلىڭلار،
 چۈنكى قۇتۇلدۇرۇدىغانلار يوقتۇر» – دېيىشىدۇ.
 12 ئى خۇدا، مەندىن يىراقلاشمىغايسەن؛
 ئى خۇدايىم، ماڭا ياردەمگە تېز كەلگەيسەن!
 13 جېنىمغا كۈشەندە بولغانلار شەرمەندە بولۇپ يوقىتىلسۇن؛
 زىيىنىمغا ئىنتىلگەنلەر رەسۋالىق ھەم شەرمەندىچىلىك بىلەن قاپالانسۇن؛
 14 بىراق مەن بولسام، ئىزچىل ئۆمىد تە بولىمەن،
 سېنى تېخىمۇ مەدھىيلەيمەن.
 15 ھەققانىيلىقنىڭ، نىجاتلىقنىڭ ئاغزىمدا كۈن بويى بايان قىلىنىدۇ؛
 بۇلار سان-ساناقسىزدۇر، بىلگىنىمدىن كۆپ ئارتۇقتۇر.
 16 مەن رەب پەرۋەردىگارنىڭ بۈيۈك ئىشلىرىنى جاكارلىغان ھالدا كېلىمەن؛⁽²⁵²⁾
 سېنىڭ ھەققانىيلىقىڭنى ياد ئېتىپ جاكارلايمەن –
 پەقەت سېنىڭكىنلا!
 17 ئى خۇدا، سەن ياشلىقىمىدىن تارتىپ ماڭا ئۆگىتىپ كەلگەنسەن؛
 بۈگۈنگە قەدەر سېنىڭ قىلغان كارامەت ئىشلىرىڭنى جاكارلاپ كېلىۋاتىمەن.
 18 ئەمدى ھازىر مەن قېرىپ، ئاق چاچلىق بولغىنىمدا، ئى خۇدا،
 مەن بۇ دەۋرگە كۈچلۈك بىلىڭىنى جاكارلىغۇچە،
 كېلەر ئەۋلادنىڭ ھەممىسىگە قۇدرىتىڭنى ئايان قىلغۇچە،
 مېنى تاشلىۋەتمىگەيسەن!
 19 ئى ئۇلۇغ كارامەت ئىشلارنى قىلغان خۇدا،
 ھەققانىيلىقنىڭ پەلەككە تاقاشتى؛

252 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «مەن رەب پەرۋەردىگارنىڭ زور قۇدرىتى بىلەن ئالغا ماڭىمەن».

- ساڭا كىممۇ ئوخشاش بولالسىنۇ!
- 20 سەن ماڭا كۆپ ھەم ئېغىر كۈلپەتلەرنى كۆرسەتكەنسەن، مېنى قايتىدىن يېڭىلايسەن، يەر تەڭلىرىدىن قايتۇرۇپ ئېلىپ چىقسەن؛
- 21 سەن مېنىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىمنى تېخىمۇ يۇقىرى قىلىپ، ھەر تەرەپتىن ماڭا تەسەللى بېرىسەن.
- 22 مەن سېنى راۋاب⁽²⁵³⁾ چېلىپ مەدھىيەلەيمەن، سېنىڭ ھەقىقىتىڭنى مەدھىيەلەيمەن، ئى خۇدايم؛
- چىلتار چېلىپ سېنى كۈيلەيمەن، ئى سەن، ئىسرائىلنىڭ مۇقەددىسى!
- 23 ساڭا كۈيلەر ئېيتقىنىمدا، لەۋلىرىم تەنتەنە قىلدۇ، ئۆزۈڭ ھۆرلۈككە چىقارغان جېنىممۇ شۇنداق روھلىنىپ ئېيتىدۇ؛
- 24 تىلىم كۈن بويى ھەققانىيلىقنىڭ توغرىسىدا سۆزلەيدۇ؛
- چۈنكى ماڭا يامانلىق قىلماقچى بولغانلار يەرگە قارىتىلىپ رەسۋا قىلىندۇ.

72-كۈي

تەختكە ئولتۇرىدىغان پادىشاھنىڭ ئوغلى توغرىلۇق دۇئا -
تەلەۋەت ھەم بېشارەت (شۈبھىسىزكى، بۇ ئۇلۇغ بېشارەتنىڭ تولۇق مەنىسى سۇلايماننىڭ ئۆزىنى ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ ئەۋلادى بولغان مەسھنى كۆرسىتىدۇ).

1 سۇلايمان ئۈچۈن⁽²⁵⁴⁾: -

- ئى خۇدا، پادىشاھقا ھۆكۈملىرىڭنى تاپشۇرغايىسەن؛
پادىشاھنىڭ ئوغلىغا ئۆز ھەققانىيلىقىڭنى بەرگەيسەن.
- 2 شۇنداق بولغاندا ئۇ ئۆز خەلقىنىڭ ئۈچۈن ھەققانىيلىق بىلەن،
ساڭا تەۋە ئېزىلگەن مۆمىنلەر ئۈچۈن ئادىللىق بىلەن ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛
- 3 تاغلار خەلققە تىنچ-ئامانلىق ئېلىپ كېلىدۇ،

²⁵³ «راۋاب» — راۋابقا ئىنتايىن ئوخشاپ كېتىدىغان بىر خىل ساز.

²⁵⁴ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «سۇلايماننىڭكى» ياكى «سۇلايمانغا تەۋە».

ئېدىرلىقلارمۇ ھەققانىيلىق بىلەن شۇنداق قىلىدۇ.

4 پادىشاھ خەلق ئارىسىدىكى ئېزىلگەنلەرگە ئادىل ھۆكۈملەرنى چىقىرىدۇ؛
ئۇ نامراتلارنىڭ بالىلىرىنى قۇتقۇزىدۇ،
زالىملارنى بىتچىت قىلىدۇ.

5 شۇنداق بولغاندا كۈن ۋە ئاي يوق بولۇپ كەتمىسلا،
ئەۋلادتىن-ئەۋلادقا خەلق سەندىن ئەيمىنىدۇ.

6 ئۇ بولسا گويىا يېڭىدىن ئورغان ئوتلاققا ياغقان يامغۇردەك،
يەر سۇغىرىدىغان ھۆل-يېغىنلاردەك چۈشىدۇ.

7 ئۇنىڭ كۈنلىرىدە ھەققانىيلار روناق تاپىدۇ؛
ئاي يوق بولغۇچە تىنچ-ئامانلىق تېشىپ تۇرىدۇ.

8 ئۇ دېڭىزدىن-دېڭىزلارغىچە،
ئەفرات دەرياسىدىن⁽²⁵⁵⁾ يەر يۈزىنىڭ چەتلىرىگىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ.

9 چۆل-باياۋاندا ياشاۋاتقانلار ئۇنىڭ ئالدىدا باش قويدۇ؛
ئۇنىڭ دۈشمەنلىرى توپىلارنى يالايدۇ.

10 تارشىشنىڭ ۋە ئاراللارنىڭ پادىشاھلىرى ئۇنىڭغا ھەدىيەلەر تەقدىم
قىلىدۇ،

شېبا ۋە سېبانىڭ⁽²⁵⁶⁾ پادىشاھلىرىمۇ سوۋغاتلار سۇنىدۇ.

11 دەرۋەقە، بارلىق پادىشاھلار ئۇنىڭ ئالدىدا سەجدە قىلىدۇ؛
پۈتكۈل ئەللەر ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولىدۇ؛

12 چۈنكى ئۇ پەرياد كۆتۈرگەن يوقسۇللارنى،
پاناھسىز ئېزىلگەنلەرنى قۇتۇلدۇرىدۇ؛

13 ئۇ يوقسۇل-ئاجىزلارغا ئىچىنى ئاغرىتىدۇ،

²⁵⁵ «ئەفرات دەرياسى» — ئىبرانىي تىلىدا پەقەت «دەريا» دېيىلىدۇ، شۈبھىسى يوقكى، بۇ ئىبارە ئەفرات دەرياسىنى كۆرسىتىدۇ.

²⁵⁶ «تارشىش» نىڭ دەل قايسى جاي ئىكەنلىكى ھازىر ئېنىق ئەمەس، ئىسپانىيە، شىمالىي ئافرىقا ياكى ئەنگىلىيەنى بىلدۈرۈشى مۇمكىن. لېكىن شۈبھە يوقكى، مۇشۇ ئايەتتىكى «تارشىش» ھەم «ئاراللار» دېڭىزدىكى ئەڭ چەت يەرلەرنى بىلدۈرىدۇ.
شېبا ھەم سېبا ھازىرقى ئەرەبىستاندا.

يوقسۇللارنىڭ جېنىنى قۇتقۇزىدۇ؛

14 ئۇلارنىڭ جېنىنى زۇلۇم-زومىگەرلىكتىن ھۆرلۈككە چىقىرىدۇ،
ئۇلارنىڭ قېنى ئۇنىڭ نەزىرىدە قىممەتلىكتۇر.

15 پادىشاھ ياشىسۇن!

شېبانىڭ ئالتۇنلىرىدىن ئۇنىڭغا سۇنۇلىدۇ؛

ئۇنىڭ ئۈچۈن دۇئا توختاۋسىز قىلىنىدۇ؛

ئۇنىڭغا كۈن بويى بەخت تىلىنىدۇ؛

16 يەر يۈزىدىكى ھوسۇل مول بولىدۇ،

ھەتتا تاغ چوققىلىرىدىمۇ شۇنداق بولىدۇ.

مىخ-مىخ چۈشكەن مېۋىلەر لىۋاندىكى ئورمانلاردەك تەۋرىنىدۇ؛

شەھەردىكىلەر بولسا دالادىكى ئوت-يېشىللىقتەك گۈللىنىدۇ؛

17 ئۇنىڭ نامى مەڭگۈگە ئۆچمەيدۇ،

ئۇنىڭ نامى قۇياش يوقالغۇچە تۇرىدۇ؛

ئادەملەر ئۇنىڭ بىلەن ئۆزلىرىگە بەخت تىلەيدۇ،

بارلىق ئەللەر ئۇنى بەختلىك دەپ ئاتىشىدۇ.

18 ئىسرائىلنىڭ خۇداسى، پەرۋەردىگار خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە بولغاي!

كارامەت ئىشلارنى ياراتقۇچى يالغۇز ئۇدۇر!

19 ئۇنىڭ شەرەپلىك نامىغا مەڭگۈگە تەشەككۈر-مەدھىيە ئوقۇلسۇن!

ئۇنىڭ شان-شۆھرىتى پۈتكۈل دۇنيانى قاپلىغاي! ئامىن! ۋە ئامىن!

20 يەسسىنىڭ ئوغلى داۋۇتنىڭ دۇئالىرى شۇنىڭ بىلەن تامام بولدى. (257)

257 «تامام بولدى» — بۇ كۈي داۋۇت پەيغەمبەرنىڭ ئەڭ ئاخىرقى دۇئاسى بولدى. بىراق «زەبۇر»نىڭ كېيىنكى بۆلۈملىرىدە بىز ئۇنىڭ باشقا دۇئا-كۈيلىرىنى ئۇچرىتىمىز.

ئۈچىنچى بۆلۈم

73-كۆي

خاتالاشقىنى تونۇپ يېتىش

1 ئاسانى يازغان كۆي: -

دەرۋەقە خۇدا ئىسرائىلغا،

قەلبى ساپ بولغانلارغا مېھرىباندۇر؛

2 لېكىن ئۆزۈم بولسام، پۇتلىشىپ يىقىلىپ چۈشۈشكە تاسلا قالدىم؛

ئاياغلىرىم تېپىلىپ كەتكىلى قىل قالدى؛

3 چۈنكى رەزىللەرنىڭ روناق تاپقانلىقىنى كۆرۈپ،

ھاكاۋۇرلارغا ھەسەت قىلدىم؛

4 چۈنكى ئۇلار ئۆلۈمىدە ئازابىلار تارتمايدۇ،

ئەكسىچە تېنى مەزمۇت ۋە ساغلام تۇرىدۇ⁽²⁵⁸⁾.

5 ئۇلار ئىنسانغا خاس جاپانى كۆرمىيدۇ،

ياكى خەقلەردەك بالايىناپەتكە ئۇچرىمايدۇ.

6 شۇڭا مەغرۇرلۇق مارجاندەك ئۇلارغا ئېسىلىدۇ،

زورلۇق-زومىگەرلىك تۈندەك ئۇلارغا چاپلىشىدۇ.

7 ئۇلار سەمرىپ كەتكەنلىكىدىن كۆزلىرى تومپىيىپ چىقتى؛

ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى خىيالەتلەر ھەددىدىن ئېشىپ كېتىدۇ.

8 باشقىلارنى مەسخىرە قىلىپ زەھەرلىك سۆزلەيدۇ؛

ھالىنى ئۈستۈن قىلىپ دېۋىنىپ، دوق قىلىدۇ.

9 ئۇلار ئاغزىنى پەلەككە قويىدۇ،

ئۇلارنىڭ تىللىرى يەر يۈزىنى كېزىپ يۈرىدۇ.

10 شۇڭا خۇدانىڭ خەلقى مۇشۇلارغا مايىل بولۇپ،

²⁵⁸ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇلاردا تارتقان ئازابىلار يوق، تېنى مەزمۇت ۋە ساغلامدۇر».

ئۇلارنىڭ دېگەنلىرىنى سۇ ئىچكەندەك ئاخىرىغىچە ئىچىپ: -

11 «تەڭرى قانداق بىللەلەيتتى؟»

«ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىدا بىلىم بارمۇ؟» - دەيدۇ.

12 مانا بۇلار رەزىللەردۇر؛

ئۇلار بۇ دۇنيادا راھەت-پاراغەتنى كۆرىدۇ،

بايلىقلارنى توپلايدۇ.

13 «ئاھ، ھەقىقەتەن بىكاردىن-بىكار كۆڭلۈمنى پاكلاندۇرۇپتىمەن،

گۇناھسىز تۇرۇپ قولىمنى ئارتۇقچە يۇيۇپ كەپتىمەن؛

14 بىكارغا كۈن بويى جاپا چېكىپتىمەن؛

شۇندىمۇ ھەر سەھەردە ئىچىدىن ئىككىگە ئۇچراپ كەلدىم!».

15 بىراق مەن: - «بۇنداق دېسەم،

بۇ دەۋردىكى پەرزەنتلىرىڭگە ئاسىيلىق قىلغان بولمامدىمەن؟» - دېدىم⁽²⁵⁹⁾.

16 ئۇلارنى كاللامدىن ئۆتكۈزەي دېسەم،

كۆزۈمگە شۇنداق ئېغىر كۆرۈندى.

17 تەڭرىنىڭ مۇقەددەس جايلىرىغا كىرگۈچە شۇنداق ئويلىدىم؛

كىرگەندىلا يامانلارنىڭ ئاقىۋىتىنى چۈشەندىم.

18 دەرۋەقە سەن ئۇلارنى تېپىلغاق يەرلەرگە ئورۇنلاشتۇرسەن،

ئۇلارنى يىقىتىپ پارە-پارە قىلىۋېتىسەن.

19 ئۇلار كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچىلا شۇنچە پاراكەندە بولىدۇ،

دەھشەتلەر ئۇلارنى بېسىپ يوقىتىدۇ!

20 سەن ئى رەب، چۈشتىن ئويغانغاندەك ئويغىنىپ،

ئورنىڭدىن تۇرۇپ ئۇلارنىڭ سىياقىنى كۆزگە ئىلمايسەن.

21 يۈرەكلىرىم قايناپ،

ئىچلىرىم سانجىلغاندەك بولغان چاغدا،

22 ئۆزۈمنى ھېچنېمە بىلمەيدىغان بىر ھاماقەت،

²⁵⁹ ئاساف خۇدادىن ئاغرىنىپ، گۇمانلىرىنى شۇنداق ئويغۇچۇق ئېيتىشنىڭ ئاقىۋىتىنى ئويلاۋاتىدۇ.

ئۆزىنىڭ بۇنداق دېيىشى ئېتىقادى ئاجىزلاشقا نىسبەتەن «ئاسىيلىق» ھەم ئۇلارنى ئېتىقادىدا يۇتلاشتۇرىدىغان ئىش، دەپ قارايدۇ.

ئالدىڭدا بىر ھاياۋان ئىكەنلىكىمنى بىلىپ يەتتىم.
²³ ھالبۇكى، مەن ھەمىشە سەن بىلەن بىللە؛
 سەن مېنى ئوڭ قولۇمدىن تۇتۇپ يۆلىدىڭ؛
²⁴ ئۆز نەسىھەتلىك بىلەن مېنى يېتەكلەيسەن،
 شان-شەرىپىڭنى نامايان قىلغاندىن كېيىن،
 ئاخىرىدا سەن مېنى ئۆزۈڭگە قويۇل قىلىسەن.
²⁵ ئەرشتە سەندىن باشقا مېنىڭ كىمم بار؟
 يەر يۈزىدە بولسا سەندىن باشقا ھېچكىمگە ئىنتىزار ئەمەسمەن.
²⁶ ئەتىلىرىم ھەم قەلبىم زەئىپلىشىدۇ،
 لېكىن خۇدا قەلبىمدىكى قورام تاش ھەم مەڭگۈلۈك نېسىۋەمدۇر!
²⁷ چۈنكى مانا، سەندىن يىراق تۇرغانلار ھالاك بولىدۇ؛
 ۋاپاسىزلىق قىلغان پايەشە ئايال دەك سەندىن ۋازكەچكەنلەرنىڭ ھەربىرىنى
 يوقىتىسەن.
²⁸ بىراق مەن ئۈچۈن، خۇداغا يېقىنلىشىش ئەۋزەلدۇر!
 ئۇنىڭ بارلىق قىلغان ئىشلىرىنى⁽²⁶⁰⁾ جاكارلاش ئۈچۈن،
 رەب پەرۋەردىگارنى تايانچىم قىلدىم.

74-كۈي

تاجاۋۇزچىلىققا ئۇچرىغان چاغدىكى ئازابلىق دۇئا

(بۇ كۈي بەلكىم بابىل پادىشاھى نېبۇقادىنسىر مىلادىيەدىن ئىلگىرىكى 597-
 يىلى يېرۇسالېمنى، جۇملىدىن مۇقەددەس ئىبادەتخانىنى ۋەيران قىلىپ، كۆپ
 ئىسرائىللارنى ئەسىرگە ئېلىپ بابلغا سۈرگۈن قىلغاندىن كېيىن يېزىلغان)

¹ ئاسانى يازغان «ماسقىل»: —

²⁶⁰ ئىبرانىي تىلىدا: «سېنىڭ بارلىق قىلغان ئىشلىرىڭنى...».

ئى خۇدا، سەن نېمىشقا مەڭگۈگە بىزنى تاشلىۋەتتىڭ؟
نېمىشقا غەزىپىڭنى تۈتۈن چىقارغاندەك ئۆز يايلىقىڭدىكى قويلرىڭغا
چىقىرىسەن؟

² ئۆزۈڭ رەنە تۆلەپ ئازاد قىلغان جامائىتىڭنى،
يەنى ئۆز مىراسىڭ بولۇشقا قەدىمدە ئۇلارغا ھەمىھەمەت بولۇپ قۇتقۇزغان
قەبىلىنى،

ئۆزۈڭ ماكان قىلغان زىئون تېغىنى يادىڭغا كەلتۈرگەيسەن!
³ قەدىملىرىڭنى مۇشۇ مەڭگۈلۈك خارابىلىقلارغا قاراتقايسەن،
دۈشمەنلەر مۇقەددەس جايىڭدا گۇمران قىلغان بارلىق نەرسىلەرگە
قارىغايسەن؛

⁴ رەقىبلىرىڭ جامائەتگاھىڭنىڭ ئوتتۇرىسىدا ھۆر-پۆر قىلىدۇ؛
مۆجىزاتلار ساقلانغان ئورۇنغا⁽²⁶¹⁾ ئۇلار ئۆز تۇغلىرىنى تىكتى.
⁵ ھەرىرى ئۆزلىرىنى كۆرسىتىشىپ، پالتا ئۆپىتىپ ئورمان كەسكۈچىدەك،
⁶ ئۇلار ھازىر مۇقەددەس جايىڭدىكى نەقىشلەرنى ئالا قويماي، پالتا-بولقىلار
بىلەن چېقىۋەتتى؛

⁷ ئۇلار مۇقەددەس جايىڭغا ئوت قويدى؛
ئۆز نامىڭدىكى ماكاننى بۇلغاپ، يەر بىلەن تەڭ قىلىۋەتتى.
⁸ ئۇلار كۆڭلىدە: «بىز بۇلارنىڭ ھەممىسىنى يوقىتايلى» دەپ،
تەڭرىنىڭ زېمىنىدىكى جامائەتگاھلىرىنىڭ ھەرىرىنى⁽²⁶²⁾ كۆيدۈرۈۋەتتى.
⁹ بىزگە ئەسلىمە بولغان مۆجىزاتلارنى ھېچ كۆرەلمەيمىز؛

²⁶¹ خۇدانىڭ ئىبادەتخانىدىكى «مۇقەددەس جاي» دىن ئىسرائىل خەلقىنىڭ تارىخىدىكى بىر نەچچە
«مۆجىزاتلار» ساقلىنىپ كەلگەنىدى. مەسىلەن، مۇسا پەيغەمبەر دەۋرىدىكى ««ماننا»غا تولغان
ئالتۇن قاچا»، «ھارۋىنىڭ بىخلىغان ھاسسىسى» قاتارلىقلار. بۇلارنى ۋەيران قىلىپ، دۈشمەنلەر
ئاشۇ يەردە ئۆز تۇغلىرىنى تىكتى. ئىبرانىي تىلىدا «تۇغ» ۋە «كارامەت» دېگەن سۆزلەر بىرلا سۆز
بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

²⁶² خۇدانىڭ پەقەت بىرلا (سۇلايمان قۇرغان) ئىبادەتخانىسى بار ئىدى. بىراق ئۇنىڭدىن
ئىلگىرىمۇ خۇداغا ئىبادەت قىلىدىغان جايلار مەۋجۇت ئىدى — مەسىلەن: «شېلوھ» دېگەن جايدا
«مۇقەددەس چېدىر» بار ئىدى («پە.» 1:18). خۇدانىڭ نامىنى يوقىتىش ئۈچۈن دۈشمەنلەر
بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كۆيدۈرۈۋەتتى.

پەيغەمبەرلەرمۇ كەلمەسكە كەتتى؛
ئارىمىزدىمۇ بۇ ئىشلارنىڭ قاچانغىچە بولىدىغانلىقىنى بىلىدىغان بىرسى
يوقتۇر⁽²⁶³⁾.

- 10 قاچانغىچە، ئى خۇدا، رەقىبىڭ سېنى مەسخىرە قىلىدۇ؟
دۈشمەن نامىڭنى مەڭگۈگە ھاقارەتلەمدۇ؟
11 سەن قولۇڭنى، يەنى ئوڭ قولۇڭنى نېمىشقا تارتىۋالسىەن؟
قولۇڭنى قويۇڭدىن ئېلىپ، ئۇلارنى يوقاتقايسىەن!
12 بىراق خۇدا قەدىمدىن پادىشاھم بولۇپ كەلگەن،
يەر يۈزىنىڭ ئوتتۇرىسىدا⁽²⁶⁴⁾ قۇتقۇزۇشلارنى ئېلىپ بارغۇچى ئۇدۇر.
13 سەن دېڭىز سۈيىنى كۈچۈڭ بىلەن بۆلدۈڭ،
سۇلاردىكى ئەجدىھالارنىڭ باشلىرىنى ياردىڭ.
14 دېڭىزدىكى لېۋىئاننىڭ⁽²⁶⁵⁾ باشلىرىنى چېقىپ،
ئۇنىڭ گۆشىنى ئۇزۇق قىلىپ چۆلىدىكى ياۋايىلارغا بۆلۈپ بەردىڭ.⁽²⁶⁶⁾
15 يەرنى يېرىپ بۇلاقلىرى، ئېرىقلارنى ئاققۇزدۇڭ،
سەن توختىماي ئېقىۋاتقان دەريالارنى قۇرۇتۇۋەتتىڭ.⁽²⁶⁷⁾
16 كۈن سېنىڭ، تۈنمۇ سېنىڭكىدۇر؛

263 بابىل پادىشاھى نېبۇقادنسىار دانيال ھەم ئەزاكىيال پەيغەمبەرلەرنى سۈرگۈن قىلىپ بابىلغا
بالدۇر ئېلىپ كەتكەنىدى. يەرەمىيا پەيغەمبەر بولسا بىر تۈركۈم لۈكچەكلەر تەرىپىدىن مىسىرغا
ئېلىپ كېتىلگەنىدى.

264 «يەر يۈزىنىڭ ئوتتۇرىسى» — بەلكىم «ئوتتۇرا شەرق»نى كۆرسىتىشى مۇمكىن.
265 «لېۋىئان» — دېڭىز چوڭقۇر تەكتىدە ياشايدىغان قورقۇنچلۇق ئەجدىھاغا ئوخشاپ
كېتىدىغان ھايۋان. تۆۋەندىكى ئىزاھاتنى، «تەبىرلەر» نىمۇ كۆرۈڭ.

266 «ئەجدىھالار» (13-ئايەت) ھەم «لېۋىئان» — شۈبھىسىزكى، بۇ يەردە جىن-شەيتانلارنىڭ
كۈچ-قۇدرەتلىرىنى كۆرسىتىدۇ. خۇدا ئىسرائىلنى مىسىردىن ئازاد قىلغاندا، ئۇ مۇشۇ قۇدرەتلەر
ئۈستىدىن غەلىبە قىلدى. مۇشۇ ئايەت بويىچە «لېۋىئان» نىڭ بېشى كۆپ بولىدۇ. ئىنجىل
«ۋەھىي» قىسمىدا ئۇنىڭ بېشى يەتتە ئىكەنلىكى كۆرسىتىلىدۇ. تەۋرات «ئايۇپ» 41-باب،
1-ئايەتتىكى، «يەشايا» 1:27-ئايەتتىكى ئىزاھاتلىرىمىزنى ھەم ئىنجىلدىكى «ۋەھىي» 12-
ھەم 13-بابلارنى كۆرۈڭ.

267 مۇشۇ ۋەقەلەرنىڭ تەپسىلاتلىرىنى چۈشىنىش ئۈچۈن، تەۋراتتىكى «مىسىردىن چىقىش» ھەم
«يەشۇئا» دېگەن قىسىملارنى كۆرۈڭ.

- ئاي بىلەن قۇياشنى ئورۇنلاشتۇردۇڭ.
- 17 يەر يۈزىنىڭ چېگرالىرىنى بەلگىلىدىڭ؛
ياز بىلەن قىشنى — سەن شەكىللەندۈردۈڭ.
- 18 شۇنى ئېسىڭدە تۇتقايسەن، ئى پەرۋەردىگار: —
بىر دۈشمەن سېنى مەسخىرە قىلدى،
ھاماقەت بىر خەلق نامىڭنى ھاقارەتلىدى.
- 19 پاختىكىڭنى يىرتقۇچ ھايۋانلارغا تۇتۇپ بەرمىگەيسەن؛
ئېزىلگەن مۆمىنلىرىڭنىڭ ھاياتىنى مەڭگۈ ئۇنتۇمغايسەن.
- 20 ئۆز ئەھدەڭگە قارىغايسەن،
چۈنكى زېمىندىكى قاراڭغۇ بۇلۇڭ-پۇچقاقلار زورلۇق-زۇمبۇلۇقنىڭ تۇرالغۇلىرى
بىلەن تولدى.
- 21 ئېزىلگۈچىلەرنى نومۇس بىلەن ياندۇرمىغايسەن؛
ئېزىلگەنلەر، يوقسۇللار نامىڭنى مەدھىيىلىگەي.
- 22 ئورۇنۇڭدىن تۇرغىن، ئى خۇدا،
ئۆز دەۋايىڭنى سوريغايسەن؛
ھاماقەت كىشىنىڭ ئۆزۈڭنى كۈن بويى مەسخىرە قىلىۋاتقىنىنى ئېسىڭدە
تۇتقايسەن.
- 23 دۈشمەنلىرىڭنىڭ چۇقانلىرىنى ئۇنتۇمغايسەن؛
ساڭا قارشى قوزغالغانلارنىڭ داۋراڭلىرى توختىماي كۆتۈرۈلمەكتە.

75-كۈي

ئادىل سوراقچى خۇدا

- 1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا «ھالاك قىلمىغايسەن» دېگەن ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن
دەپ تاپشۇرۇلغان، ئاسافنىڭ كۈي-ناخشىسى: —

ساڭا تەشەككۈر ئېيتىمىز، ئى خۇدا، تەشەككۈر ئېيتىمىز!
چۈنكى نامىڭ بىزگە يېقىندۇر؛

بۇنى، قىلغان كارامەتلىرىڭ ئىسپاتلاپ جاكارلايدۇ.

² مەنكى پەرۋەردىگار: - «مەن بېكىتكەن ۋاقىتنى ئىختىيارىمغا ئالغىنىمدا، ئادالەت بىلەن سوراق قىلىمەن؛

³ يەر ھەم يەرنىڭ ئۈستىدە تۇرۇۋاتقانلار تەۋرىنىپ تۇرسىمۇ، ئۇنىڭ تۇرۇۋاتقانلىرىنى تۇرغۇزغۇچى ئۆزۈمدۈرمەن» - دېدى. سېلاھ.

⁴ ماختانغانلارغا: - «ماختانماڭلار»،

ھەم رەزىللەرگە «مۈڭگۈزۈڭنى» ⁽²⁶⁸⁾ كۆتۈرمە» - دېدىم؛

⁵ «مۈڭگۈزۈڭنى يۇقىرى كۆتۈرمە؛

بوينۇڭنى قاتتىق قىلىپ غادىيىپ سۆزلىمە!»

⁶ چۈنكى كۆتۈرۈلۈش شەرقىتىن ياكى غەربتىن ئەمەس، ياكى جەنۇبتىنمۇ ⁽²⁶⁹⁾ كەلمەيدۇ؛

⁷ چۈنكى خۇدا سوتچىدۇر؛

ئۇ بىرسىنى كۆتۈرىدۇ، بىرسىنى چۈشۈرىدۇ.

⁸ چۈنكى پەرۋەردىگارنىڭ قولىدا بىر قەدەر تۇرىدۇ؛

ئۇنىڭدىكى شاراب كۆيۈكلىشىۋاتىدۇ؛

ئۇ ئەبجەش شاراب بىلەن تولدى؛

خۇدا ئۇنىڭدىن تۈكىدۇ؛

دەرۋەقە يەر يۈزىدىكى بارلىق رەزىللەر ئۇنىڭ دۇغىنى قويماي ئىچىۋېتىدۇ؛

⁹ مەن بولسام، مەڭگۈگە گۇۋاھلىق بېرىمەن: -

ياقۇپنىڭ خۇداسىغا كۈپلەرنى ئېيتىمەن.

¹⁰ «مەن رەزىللەرنىڭ مۈڭگۈزلىرىنىڭ ھەممىسىنى كېسىپ تاشلايمەن؛

بىراق ھەققانىيلارنىڭ مۈڭگۈزلىرى كۆتۈرۈلىدۇ!» ⁽²⁷⁰⁾.

²⁶⁸ تەۋراتتا، «مۈڭگۈز» لەر كۆپ ھاللاردا ئادەملەرنىڭ ئابروي-شۆھرىتى ياكى كۈچ-قۇدرىتىنى

بىلدۈرىدۇ. بۇ ئادەمنىڭ بېشىدىن ئۆسكەن مۈڭگۈز ئەمەس، ئەلۋەتتە!

²⁶⁹ «جەنۇبتىن ئەمەس» ياكى «(جەنۇبتىكى) چۆل-باياۋاندىن ئەمەس».

²⁷⁰ سۆزلىگۈچى (مۇشۇ 10-ئايەتتە) خۇدانىڭ ئۆزى ياكى داۋۇت پادىشاھنىڭ ئەۋلادى بولغان

مەسىھ بولسا كېرەك.

76-كۈي

پەرۋەردىگار ئەللەردىن ھېساب ئالىدۇ

- 1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا، تارلىق سازلاردا چېلىنسۇن دەپ تاپشۇرۇلغان، ئاسافنىڭ كۈي-ناخشىسى: —
يەھۇدادا خۇدا تونۇلغاندۇر؛
ئۇنىڭ نامى ئىسرائىلدا ئۇلۇغدۇر.
- 2 ئۇنىڭ پاناھىي جايى ⁽²⁷¹⁾ سالىمدا ⁽²⁷²⁾،
زىئون تېغىدا ئۇنىڭ ماكانى بار.
- 3 ئۇ يەردە ئۇ ئوتلۇق ئوقلارنى،
قالقان، قىلىچ ھەم جەڭ قوراللىرىنى چېقىپ تاشلىدى.
سېلاھ.
- 4 ئۇزۇڭ ئوۋ-ئولجا تاغلىرىدىن ⁽²⁷³⁾ نەقەدەر شەرەپلىك، نەقەدەر ئەلا سەن!
5 باتۇرلار بۇلاندى؛
ئۇلار ئۇزۇن ئۇيقۇغا كەتتى؛
پالۋانلارنىڭ ھېچقايسىسى ئۆز قولىنى كۆتۈرەلمىدى.
- 6 سېنىڭ ئەيىبلىشىڭ بىلەن، ئى ياقۇپنىڭ خۇداسى،
جەڭ ھارۋىسى ھەم ئاتلار ئۆلۈكتەك ئۇخلىتىلدى.
- 7 سەندىن، سەندىن قورقۇش كېرەكتۇر؛
غەزەپلەنگىنىڭدە كىم ئالدىڭدا تۇرالىسۇن؟
- 8-9 يەر يۈزىدىكى بارلىق ياۋاش مۆمىنلەرنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن،
سەن خۇدا سوراق قىلىشقا ئورنۇڭدىن تۇرغان ۋاقتىڭدا،

²⁷¹ ئىبرانىي تىلىدا: «ئۇنىڭ ئۇۋىسى» — بۇ سۆز بەلكىم خۇدانى شەرغا ئۈستىدۇ. تەۋراتتىكى «ھوشىيا» دېگەن قىسمىدا خۇدا «يەھۇدانىڭ شىرى» دەپ ئاتىلىدۇ.

²⁷² «سالىم» — «يېرۇسالىم» نىڭ قىسقارتىپ ئېيتىلىشى.

²⁷³ «ئوۋ-ئولجا تاغلىرى» — بەلكىم توپ-توپ دۆۋىلەنگەن ئوۋ-ئولجىلارنى كۆرسىتىدۇ.

ئاسماندىن ھۆكۈمنى چىقىرىپ ئاڭلاتقۇزدۇڭ؛
يەر بولسا ۋەھىمىگە چۈشۈپ، سۈكۈت قىلدى.
سېلاھ.

¹⁰ چۈنكى ئىنسانلارنىڭ قەھرى ساڭا شۆھرەت كەلتۈرىدۇ؛
ئۇلارنىڭ قالغان قەھرى ساڭا بەلۋاغ بولىدۇ.⁽²⁷⁴⁾

¹¹ پەرۋەردىگار خۇدايىڭلارغا قەسەم قىلىپ، ئەمەل قىلىڭلار؛
ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى يۇرتتىكىلەر قورقۇشى كېرەك بولغۇچىغا ھەدىيەلەر
سۇنسۇن؛

¹² ئۇ ئەمىرلەرنىڭمۇ روھىنى سۇندۇرىدۇ؛
ئۇ يەر يۈزىدىكى پادىشاھلارغا دەھشەتلىكتۇر.

77-كۈي

دەردمەن دەردىنى تۆكۈپ تەسەللى تاپىدۇ

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشى يەدۇتۇنغا تاپشۇرۇلغان⁽²⁷⁵⁾، ئاسافى يازغان كۈي: —

ئاۋازىم خۇداغا كۆتۈرۈلدى، مەن پەرياد قىلىمەن؛
ئاۋازىم خۇداغا كۆتۈرۈلدى، ئۇ ماڭا قۇلاق سالىدۇ.
² بېشىمغا كۈن چۈشكەندە، مەن رەببى ئىزدىدىم؛
كېچىچە قولۇمنى دۇئاغا كۆتۈرۈپ، بوش قويمىدىم؛
جېنىم تەسەللىنى خالىماي رەت قىلدى.

²⁷⁴ «ئىنسانلارنىڭ قەھرى ساڭا شۆھرەت كەلتۈرىدۇ؛ ئۇلارنىڭ قالغان قەھرى ساڭا بەلۋاغ بولىدۇ»
— بۇ سىرلىق سۆز بەلكىم (1) خۇدا ئىنساننىڭ بارلىق ئاسىيلىق-قارشىلىشىشلىرىنى ئاخىرىدا
ئۆزىنىڭ شۆھرىتىگە ھەم مۇددىئالىرىغا ئايلاندۇرىدۇ؛ (2) ئىنسانلارنىڭ ئۆز قەھرى ئۆزىگە
كەلتۈرگەن كۈلپەتلەر يېنىك بولۇپ قالغان بولسا، «قالغان قەھەر»نى خۇدا ئۆزى تولۇقلاپ جازالىرىنى
ئېغىرلاشتۇرىدۇ.

²⁷⁵ «يەدۇتۇن» — داۋۇت پەيغەمبەر «مەدھىيە خورى»نىڭ بېشى دەپ بېكىتكەن، يەدۇتۇن
ئىسىملىك بىر كىشىنى كۆرسىتىدۇ («1 تار»، 41:16 نى كۆرۈڭ).

يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلغان، «يەدۇتۇن» (مەدھىيەلەر
دېگەن مەنىدە) ئاھاڭدا ئوقۇلسۇن دەپ...».

3 مەن خۇدانى ئەسلەپ سېغىندىم، ئاھ- زار قىلدىم؛
سېغىنىپ ئويلىنىپ، روھىم پاراكەندە بولدى.
سېلاھ.

4 سەن مېنىڭ كۆزۈمنى يۇمىدۇرمىدىڭ؛
چوڭقۇر غەشلىك ئىلكىدە بولغانلىقىمدىن سۆزلىيەلمەيتتىم.

5 مەن: «كونا زاماندىكى كۈنلەرنى،
قەدىمكى يىللارنى خىيال قىلىمەن؛
كېچىلەردە ئېيتقان ناخشامنى ئەسلەيمەن؛
كۆڭلۈمدە چوڭقۇر خىيال سۈرىمەن» - دېدىم؛
روھىم ئىنتىلىپ ئىزدىمەكتە ئىدى؛

7 - «رەب مەڭگۈگە تاشلىۋېتەمدۇ؟
ئۇ قايتىدىن ئىلتىپات كۆرسەتمەمدۇ؟

8 ئۇنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتى ئەمدى مەڭگۈگە تۈگەپ كەتتىمۇ؟
ئۇنىڭ ۋەدىسى ئەۋلادتىن-ئەۋلادقىچە ئىناۋەتسىز بولامدۇ؟

9 تەڭرى مېھىر-شەپقىتىنى كۆرسىتىشىنى ئۇنتۇدىمۇ؟
ئۇ غەزەپلىنىپ ئۆز رەھىمدىللىقىنى توختىتىۋەتتىمۇ؟».

سېلاھ.

10-11 ئاندىن مەن مۇنداق دېدىم: - «بۇنداق دېسەم بولمايدۇ، بۇ ئېتىقادىمنىڭ
ئاجىزلىقى ئەمەسمۇ!

ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ ئوڭ قولىنىڭ يىللىرىنى،
يەنى يىھىيەنىڭ قىلغانلىرىنى - ياد ئېتىمەن؛
قەدىمدىن بۇيانقى كارامەتلىرىڭنى ئەسلەيمەن.

12 سېنىڭ بارلىق ئىشلىگەنلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىمەن؛
سېنىڭ قىلغانلىرىڭ ئۈستىدە ئىستىقامەت قىلىمەن؛

13 ئى خۇدا، يولۇڭ بولسا پاك-مۇقەددەسلىكتىدۇر؛
خۇدادەك ئۇلۇغ بىر ئىلاھ بارمىدۇر؟

14 مۆجىزىلەر ياراتقۇچى ئىلاھدۇرسەن؛

ئەل-مىللەتلەر ئارا سەن كۈچۈڭنى نامايان قىلدىڭ.

- 15 ئۆز بىلىكىڭ بىلەن ئۆز خەلقىڭنى،
يەنى ياقۇپ ۋە يۈسۈپنىڭ پەرزەنتلىرىنى ھۆرلۈككە چىقارغانسەن⁽²⁷⁶⁾؛
سېلاھ.
- 16 سۇلار⁽²⁷⁷⁾ سېنى كۆردى، ئى خۇدا، سۇلار سېنى كۆردى؛
تتەرەك ئۇلارنى باستى،
دېڭىز تەڭلىرى پاتىپاراق بولدى.
17 قارا بۇلۇتلار سۇلارنى تۈكۈۋەتتى؛
ئاسمانلار زور ساداسىنى ئاڭلاتتى؛
بەرھەق، سېنىڭ ئوقلىرىڭ تەرەپ-تەرەپكە ئېتىلدى.
18 گۈلدۈرماماڭنىڭ ئاۋازى قارا قۇيۇندا ئىدى،
چاقماقلار جاھاننى يورۇتتى؛
يەر يۈزى ئالاقزادە بولۇپ تەۋرەندى.
19 سېنىڭ يولۇڭ ئۈكىيان-دېڭىزلاردا،
قەدەملىرىڭ چوڭقۇر سۇلاردىدۇر،
ئايغ ئىزلىرىڭنى تاپقىلى بولمايدۇ.
20 سەن قوي پادىسىنى باققاندەك،
مۇسا ۋە ھارۇننىڭ قولى بىلەن ئۆز خەلقىڭنى يېتەكلىدىڭ».

²⁷⁶ ئىبرانىي تىلىدىكى پېئىل (گانال) مۇشۇ يەردە: «ياقۇپ ۋە يۈسۈپنىڭ پەرزەنتلىرىگە ھەممەت بولۇپ، ھۆرلۈككە چىقارغانسەن» دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. «گانال» ۋە «گۈئېل» توغۇلۇق «تەبىرلەر»نى كۆرۈڭ.

²⁷⁷ ئاساف ھازىر «مىسىردىن چىقىش»تىكى ئىشلارنى ئەسلىەيدۇ. «سۇلار» بۇ يەردە ئىسرائىللار مۆجىزە بىلەن ئۆتكەن «قىزىل دېڭىز»نى، ئاندىن ئىئوردان دەرياسىنى كۆرسىتىدۇ.

78-كۆي

تارىخنىڭ تېپىشماقلىرى

(ئوقۇرمەنلەر بۇ كۆي كۆرسەتكەن ۋەقەلەرنى تەۋراتتىكى «مىسىردىن چىقىش»، «چۆل-باياۋاندىكى سەپەر»، «باتۇر ھاكىملار» ھەم «سامۇئىل (1)، (2)» دېگەن قىسىملاردىن تاپالايدۇ).

¹ ئاساف يازغان «ماسقىل»: —

ئى مېنىڭ خەلقىم، تەلىمىمنى ئاڭلاڭلار،
ئاغزىمدىكى سۆزلەرگە قۇلاق سېلىڭلار.

² مەن ئاغزىمنى بىر تەمسىل بىلەن ئاچمەن،
قەدىمكى تېپىشماقلارنى ئېلان قىلىمەن.

³ بىز بۇلارنى ئاڭلىغان، بىلگەن،

ئاتا-بوۋىلىرىمىز ئۇلارنى بىزگە ئېيتىپ بەرگەن.

⁴ بىز بۇلارنى ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىدىن يوشۇرمايمىز،
كېلىدىغان دەۋرگە پەرۋەردىگارنىڭ مەدھىيىلىرىنى،

ئۇنىڭ كۈچ-قۇدرىتىنى،

ئۇنىڭ قىلغان كارامەت ئىشلىرىنى بايان قىلىمىز.

⁵ چۈنكى ئۇ ياقۇپتا بىر ئاگاھ-گۇۋاھنى بېكىتكەن،

ئىسرائىلدا بىر قانۇننى ئورناتقان؛

ئۇ ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا بۇلارنى ئۆز پەرزەنتلىرىگە ئۆگىتىشنى بۇيرۇغان؛

⁶ شۇنداق قىلىپ كېلەر دەۋر،

يەنى تۇغۇلىدىغان بالىلارمۇ بۇلارنى بىلسۇن،

ئۇلارمۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ئۆز بالىلىرىغا بۇلارنى ئۆگەتسۇن؛

⁷ پەرزەنتلىرى ئۆمىدىنى خۇداغا باغلىسۇن،

تەڭرىنىڭ قىلغانلىرىنى ئۇنتۇمسۇن،

بەلكى ئۇنىڭ ئەمرلىرىگە كىرسۇن؛

⁸ ئۇلار ئاتا-بوۋىلىرىغا ئوخشىمىسۇن دەپ،

يەنى جاھىل ھەم ئاسىي بىر دەۋر،
ئۆز قەلبىنى دۇرۇس قىلمىغان،
روھى تەڭرىگە ۋاپالىقتا تۇرمىغان بىر دەۋرگە ئوخشىمىسۇن دەپ، ئۇ شۇنداق
بۇيرۇغاندۇر.

⁹ مانا ئەفرائىمنىڭ ئەۋلادلىرى،

قوراللانغان ئوقياچىلار بولسىمۇ،

جەڭ كۈنىدە سەپتىن ياندى.

¹⁰ ئۇلار خۇدانىڭ ئەھدىسىنى تۇتتى،

بەلكى ئۇنىڭ تەۋرات-قانۇنىدا مېڭىشنى رەت قىلدى.

¹¹ ئۇلار ئۇنىڭ قىلغانلىرىنى،

ئۆزلىرىگە كۆرسەتكەن كارامەتلىرىنى ئۇنتۇدى.

¹² ئۇ مىسىرنىڭ زېمىنىدا، زۇئاننىڭ دالاسىدا،

ئۇلارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ كۆز ئالدىدا مۆجىزىلەرنى كۆرسەتكەنىدى؛

¹³ ئۇ دېڭىزنى بۆلۈپتەپ،

ئۇلارنى ئوتتۇرىسىدىن ئۆتكۈزگەن؛

سۇلارنى دۆۋە-دۆۋە قىلىپ تىكلىدى.

¹⁴ ئۇ كۈندۈزدە بۇلۇت بىلەن،

كېچىدە ئوت نۇرى بىلەن ئۇلارنى يېتەكلىدى.

¹⁵ چۆل-باياۋاندا تاشلارنى يېرۋەتتى،

چوڭقۇر سۇلاردىن ئۇرغۇپ چىققاندا ئىچىملىكنى مول قىلدى؛

¹⁶ ئۇ خادا تاشتىن ئۆستەڭ-ئېقىنلارنى ھاسىل قىلدى،

سۇنى دەريالاردەك ئاققۇزدى.

¹⁷ بىراق ئۇلار يەنە ئۇنىڭ ئالدىدا گۇناھ قىلىۋەردى،

چۆلدە ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىغا ئاسىيلىق قىلدى.

¹⁸ ئۇلار كۆڭلىدە تەڭرىنى سىندى،

نەپسىنى قاندۇرۇشقا يېمەكلىكنى تەلەپ قىلدى.

¹⁹ ئۇلار خۇدانى ھاقارەتلەپ: - «تەڭرى چۆل-دەشتە داستىخان

سالامدۇ؟

- ²⁰ مانا ئۇ قورام تاشنى ئۇرۇۋىدى،
سۇلار ئۇرغۇپ،
ئېقىنلار بۇلاقتەك تېشىپ چىقتى؛
ئەمدى ئۇ بىزگە نانمۇ بېرەلمەيدۇ؟
ئۆز خەلقىنى گۆش بىلەن تەمىنلىيەلمەيدۇ؟» - دېيىشتى ⁽²⁷⁸⁾.
²¹ شۇنىڭ بىلەن پەرۋەردىگار ئاڭلاپ، غەزەپلەندى؛
ياقۇپقا ئوت تۇتاشتى،
ئىسرائىلغا ئاچچىقى كۆتۈرۈلدى؛
²² چۈنكى ئۇلار خۇداغا ئىشەنمىدى،
ئۇنىڭ نىجاتلىقىغا ئۇلار تايانمىدى،
²³ ئۇ ئەرشتىن بۇلۇتلارنى بۇيرۇپ،
ئاسمان دەرۋازىلىرىنى ئاچقاندى؛
²⁴ ئۇ ئۇلار ئۈستىگە «ماننا» نى ⁽²⁷⁹⁾ ياغدۇرۇپ،
ئۇلارغا ئەرشتىكى ئاشلىقنى بەرگەندى؛
²⁵ شۇنىڭ بىلەن ئىنسانلار كۈچ ئىگىلىرىنىڭ نېنىنى ⁽²⁸⁰⁾ يېگەندى؛
ئۇ ئۇلارغا قانغۇچە ئۇزۇقنى ئەۋەتكەندى.
²⁶ ئەمدى ئۇ ئاسماندا شەرق شامىلى چىقىرىپ،
كۈچى بىلەن جەنۇب شامىلىنىمۇ ئېلىپ كەلدى؛
²⁷ ئۇ گۆشنى چاڭ-توزاندەك ئۇلار ئۈستىگە چۈشۈردى،
دېڭىزلار ساھىلىدىكى قۇملاردەك ئۇچار-قاناتلارنى ياغدۇردى.
²⁸ ئۇ بۇلارنى ئۇلارنىڭ بارگاھىنىڭ ئوتتۇرىسىغا،
چېدىرلىرىنىڭ ئەتراپىغا چۈشۈردى.
²⁹ ئۇلار بولۇشىچە يەپ تويۇشتى،
چۈنكى ئۇلارنىڭ نەپسى تارتقىنىنى خۇدا ئۇلارغا كەلتۈرگەندى.
³⁰ لېكىن ئۇلار نەپسى تارتقىنىدىن تېخى زېرىكمەيلا،

²⁷⁸ بۇ ۋەقە تەۋرات، «چۆل» 11-بابتا بايان قىلىنغان.

²⁷⁹ «ماننا» — ئاسماندىن چۈشىدىغان بىرخىل ئاش ئىدى. «مىس»، 16-بابنى كۆرۈڭ.

²⁸⁰ «كۈچ ئىگىلىرى» — شۈبھىسىزكى، پەرشتىلەرنى كۆرسىتىدۇ.

- گۆشىنى ئېغىزلىرىدا تېخى چاپناۋاتقىنىدىلا،
³¹ خۇدانىڭ غەزىپى ئۇلارغا قارىتا قوزغالدى؛
 ئۇ ئۇلاردىن ئەڭ قامەتلىكلىرىنى قىرىۋەتتى،
 ئىسرائىلنىڭ سەرخىل ياشلىرىنى يەرگە ئۇرۇۋەتتى.
³² مانا، شۇنداق بولسىمۇ،
 ئۇلار يەنىلا داۋاملىق گۇناھ قىلىۋەردى،
 ئۇنىڭ مۆجىزىلىرىگە تېخىچىلا ئىشەنمىدى؛
³³ شۇڭا ئۇ ئۇلارنىڭ كۈنلىرىنى بىھۇدلىكتە،
 يىللىرىنى دەككە-دۈككىلىك ئىچىدە تۈگەتكۈزدى.
³⁴ ئۇ ئۇلارنى ئۆلتۈرگىلى تۇرغاندا،
 ئاندىن ئۇلار ئۇنى ئىزدىدى؛
 ئۇلار يولىدىن يېنىپ، ئىتتىلىپ تەڭرىنى ئىزدىدى؛
³⁵ ئۇلار خۇدانىڭ ئۇلارنىڭ ئۇيۇلتېشى ئىكەنلىكىنى،
 ھەممىدىن ئالىي بولغۇچى تەڭرىنىڭ ئۇلارنىڭ ھەمىيەت-قۇتقۇزغۇچىسى
 ئىكەنلىكىنى ئېسىگە كەلتۈردى.
³⁶ بىراق ئۇلار ئاغزى بىلەن ئۇنىڭغا خۇشامەت قىلدى،
 تىلى بىلەن ئۇنىڭغا يالغان سۆز قىلدى؛
³⁷ چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆڭلى ئۇنىڭغا سادىق بولمىدى،
 ئۇلار ئۇنىڭ ئەھدىسىنى چىڭ تۇتمىدى.
³⁸ بىراق ئۇ يەنىلا رەھىمدىل ئىدى؛
 قەبىھلىكىنى كەچۈرۈپ، ئۇلارنى يوقاتمىدى؛
 ئۇ قايتا-قايتا ئۆز غەزىپىدىن ياندى،
 ئۇ قەھرىنى قوزغىغىنى بىلەن ھەممىنى تۈكۈمدى.
³⁹ ئۇ ئۇلارنىڭ پەقەت ئەت ئىگىلىرى،
 كەتسە قايتىپ كەلمەس بىر نەپەس ئىكەنلىكىنى ياد ئەتتى.
⁴⁰ ئۇلار چۆل-دەشتتە شۇنچە كۆپ قېتىم ئۇنىڭ ئاچچىقىنى كەلتۈردى.
 شۇنچە كۆپ قېتىم باياۋاندا كۆڭلىگە ئازار بەردى!
⁴¹ بەرھەق، ئۇلار قايتىدىن يولدىن چەتنەپ تەڭرىنى سىندى،

- ئىسرائىلدىكى مۇقەددەس بولغۇچىنىڭ يۈرىكىنى زىدە قىلدى.
- 43-42 ئۇلار ئۇنىڭ قولىنى ئەسلىمىدى؛
- ئۇلارنى زومىگەرنىڭ چاڭگىلىدىن ھۆرلۈككە قۇتقۇزغان كۈنى،
قانداق قىلىپ مىسىردا كارامەتلەرنى يارىتىپ،
زوتان دالاسىدا مۆجىزىلەرنى كۆرسەتكەننى ئېسىدىن چىقاردى.
- 44 ئۇ مىسىرلىقلارنىڭ دەريالىرىنى، ئېقىنلىرىنى قانغا ئايلاندۇرۇپ،
ئۇلارنى ئىچەلمەس قىلىپ قويدى؛
- 45 ئۇلارنىڭ ئارىسىغا نەشتەلىك چىۋىنلارنى توپ-توپى بىلەن ئەۋەتتى،
ھالاك قىلار پاقىلارنى ماڭدۇردى؛
- 46 ئۇلارنىڭ زىرائەتلىرىنى كېپەنەك قۇرتلىرىغا تۇتۇپ بېرىپ،
مەھسۇلاتلىرىنى چېكەتكىلەرگە بەردى؛
- 47 ئۇزۇم تاللىرىنى مۆلدۈر بىلەن ئۇردۇرۇپ،
ئەنجۈرلىرىنى قىرۋۇ بىلەن ئۇششۇتۇۋەتتى.
- 48 ئۇ كالىلىرىنى مۆلدۈرگە سۇقتۇرۇپ،
ماللىرىنى چاقماق ئوتلىرىدا كۆيدۈرۈۋەتتى.
- 49 ئۇ ئۇلارغا غەزىپىنىڭ دەھشەتلىكىنى –
قەھرىنى، ئاچچىقىنى ھەم ئېغىر كۈلپەتلەرنى،
بالايىناپەت ئېلىپ كېلىدىغان بىر تۈركۈم پەرىشتىلەرنىمۇ چۈشۈردى.
- 50 ئۇ ئۆز غەزىپى ئۈچۈن بىر يولنى تۈزلەپ قويدى؛
ئۇلارنىڭ جېنىنى ئۆلۈمدىن ئايىماي،
بەلكى ھاياتىنى ۋاباغا تاپشۇردى؛
- 51 ئۇ مىسىردا بارلىق تۇنجى تۇغۇلغان بالىلارنى،
ھامنىڭ چېدىرلىرىدا ئۇلارنىڭ غۇرۇرى بولغان تۇنجى ئوغۇل بالىلىرىنى
قىرىۋەتتى.
- 52 ئۇ پادىچىدەك ئۆز خەلقىنى مىسىردىن سەپەرگە ئاتالاندۇرۇپ،
چۆل-باياۋاندىن ئۇلارنى قوي پادىسىدەك باشلاپ ماڭدى؛
- 53 ئۇلارنى ئامان-ئېسەن يېتەكلىگەچكە،
ئۇلار قورقۇنچتىن خالىي بولۇپ ماڭدى؛

دۈشمەنلىرىنى بولسا، دېڭىز يۇتۇپ كەتتى.

54 ئۇ ئۇلارنى ئۆز مۇقەددەس زېمىنىنىڭ چېگراسىغا،
ئوڭ قولى ئىگىلىۋالغان بۇ تاغلىققا ئېلىپ كەلدى.

55 ئۇ ئەللەرنى ئۇلارنىڭ ئالدىدىن قوغلىۋېتىپ،
زېمىن ئۈستىگە تانا تارتقۇزۇپ ئۆلچەپ، ئۇلارغا تەقسىم قىلدى؛
ئىسرائىل قەبىلىلىرىنى ئۇلارنىڭ چېدىرلىرىغا ئولتۇراقلاشتۇردى.

56 بىراق ئۇلار خۇدانى، ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنى سىناپ ئاچچىقلاندۇردى،
ئۇنىڭ تاپشۇرغان گۇۋاھ-ئاگاھلىرىنى تۇتمىدى؛

57 بەلكى ئاتا-بوۋىلىرىدەك يولدىن تېپىپ ئاسىيلىق قىلدى،
خائىن ئوقىيادەك قېيىپ كەتتى.

58 ئۇلار ئېگىزلىكتە قۇرغان ئىبادەتگاھلار بىلەن ئۇنىڭ غەزىپىنى قوزغىدى،
ئويما بۇتلىرى بىلەن ئۇنىڭ يۈرىكىنى ئۆرتىدى.

59 خۇدا ئۇلارنى ئاڭلاپ غەزەپلەندى،
ئىسرائىلدىن ئىنتايىن يىرگەندى.

60 ئۇ شىلوھدىكى ماكانىنى،
يەنى ئۇ ئىنسان ئارىسىدا تۇرغان چېدىرنى تاشلاپ كەتتى،⁽²⁸¹⁾

61 ئۆزىنىڭ قۇدرەت بەلگىسىنى بۇلاپ كېتىشكە،
شان-شەرىپىنى ئىشغالىيەتچىلەرنىڭ قولىغا بەردى⁽²⁸²⁾؛

62 ئۆز خەلقىنى قىلىچقا تاپشۇردى،
ئۆزىنىڭ مىراسى بولغانلاردىن ئىنتايىن غەزەپلەندى.

63 ئوت ئۇلارنىڭ يىگىتلىرىنى يالمىدى،
قىزلىرى توي ناخشىلىرىدا ماختالمايتتى.

64 ئۇلارنىڭ كاھىنلىرى⁽²⁸³⁾ قىلىچ ئاستىدا يىقىلدى،
لېكىن تۇل خوتۇنلىرى ھازا تۇتمىدى.

281 60-66-ئايەتلەردىكى ۋەقەلەر «1سام» 6-1-بابتا بايان قىلىنغان.

282 بۇ ئايەتتە خۇدانىڭ «قۇدرەت بەلگىسى» ۋە «شان-شەرىپى» ئۇنىڭ ئەھدە ساندۇقىنى

كۆرسىتىدۇ.

283 «كاھىن» — ئىبادەتخانىدا قۇربانلىق قىلىش خىزمىتىدە بولغان مەخسۇس خادىم.

⁶⁵ ئاندىن رەب بىرسى ئۇيۇقىدىن ئويغاندەك ئويغاندى،
 شارابتىن جاسارەتلەنگەن پالۋاندەك تۇۋلىدى.
⁶⁶ ئۇ رەقىبلىرىنى ئۇرۇپ چېكىندۈرۈپ⁽²⁸⁴⁾،
 ئۇلارنى تۈگىمەس رەسۋاغا قالدۇردى.
⁶⁷ يۈسۈپنىڭ چېدىرىنى شاللاپ، رەت قىلدى؛
 ئەفرائىم قەبىلىسىنى تاللىمىدى؛⁽²⁸⁵⁾
⁶⁸ بەلكى يەھۇدا قەبىلىسىنى،
 ياخشى كۆرگەن زىئون تېغىنى تاللىدى.
⁶⁹ شۇ يەردە مۇقەددەس جاينى تاغ چوققىلىرىدەك،
 يەر-زېمىننى ئەبەدىي ئورناتقانداك مەزمۇت بىنا قىلدى؛
⁷⁰ ئۇ ئۆز قولى داۋۇتنى تاللاپ،
 ئۇنى قوي قوتانلىرىدىن چاقىرىۋالدى؛
⁷¹ قوزلىرىنى ئېمىتىدىغان ساغلىقلارنى ئەگىشىپ بېقىشتىن ئايرىپ،
 ئۇنى ئۆز خەلقى ياقۇپنى، مىراسى بولغان ئىسرائىلنى بېقىشقا چىقاردى.
⁷² داۋۇت ئۇلارنى قەلبىدىكى دۇرۇسلۇقى بىلەن باقتى،
 قولىنىڭ ئەپچىللىكى بىلەن ئۇلارنى يېتەكلىدى.

²⁸⁴ بۇ جۈملە ئىبرانىي تىلىدا ئىككى بىسلىق. ئىككىنچى مەنىسى «ئۇ رەقىبلىرىنىڭ كاسسىغا ئۇرۇپ،...». تەۋرات، «1سام»، 5-بابتا، خۇدا بۇتپەرەس فىلىستىيەلىكلەرگە ۋابا چۈشۈرۈپ، ئۇلارنى بۇۋاسىرلار بىلەن قىيىندى.

²⁸⁵ 67-72-ئايەتلەردە، خۇدانىڭ داۋۇت پەيغەمبەرنى ئۆز خەلقىنىڭ پادىشاھى بولۇشقا، زىئون (يېرۇسالېم)نى ئۆز مۇقەددەس ئىبادەتخانىسىنىڭ قۇرۇلۇش جايى بولۇشقا تاللاش جەريانىنى بايان قىلىندۇ. ھەزرىتى داۋۇت بولسا يۈسۈپ ياكى ئەفرائىم قەبىلىلىرىدىن ئەمەس، بەلكى يەھۇدا قەبىلىسىدىن ئىدى.

79-كۈي

يۇرتنى باسقان بالايىئاپەتتىن كۆتۈرۈلگەن نالە-زار

(بۇ كۈي بابل پادشاھى نېبۇقداننيسار مىلادىيەدىن ئىلگىرىكى 597-يىلى يېرۇسالېمنى، جۈملىدىن مۇقەددەس ئىبادەتخانىنى ۋەيران قىلىپ، نۇرغۇن ئىسرائىللارنى ئەسىرگە ئېلىپ بايلىغا ئېلىپ كەتكەندىن كېيىن يېزىلغان بولسا كېرەك).

1 ئاساق يازغان كۈي: -

ئى خۇدا، ئەللەر ئۆز مىراسىڭغا بۆسۈپ كىردى؛
ئۇلار سېنىڭ مۇقەددەس ئىبادەتخاناڭنى بۇلغىدى؛
يېرۇسالېمنى دۆۋە-دۆۋە خارابىلەرگە ئايلاندۇردى.
2 ئۇلار قۇللىرىڭنىڭ جەسەتلىرىنى ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلارغا يەم قىلىپ،

مۆمىن بەندىلىرىڭنىڭ ئەتلىرىنى دالادىكى ھايۋاناتلارغا تاشلاپ بەردى.
3 ئۇلار خەلقىڭنىڭ قانلىرىنى يېرۇسالېم ئەتراپىدا سۈدەك ئاققۇزدى،
جەسەتلىرىنى كۆمگىلى بىرەر ئادەممۇ قالدۇرمىدى.

4 قوشنىلىرىمىز ئالدىدا رەسۋاغا قالدۇق،
ئەتراپىمىزدىكىلەرگە مەسخىرە ۋە مازاق ئويىپكىتى بولدۇق.
5 قاچانغىچە، ئى پەرۋەردىگار؟

سەن مەڭگۈگە غەزەپلىنەمسەن؟
سېنىڭ يۈرىكىڭ⁽²⁸⁶⁾ ئوت بولۇپ ئۆرتىنىۋېرمەدۇ؟
6 قەھرىڭنى سېنى تونۇمىغان ئەللەر ئۈستىگە،

نامىڭنى بىلمىگەن پادشاھلىقلار ئۈستىگە تۈككەيسەن!
7 چۈنكى ئۇلار ياقۇينى يالماپ،
ئۇنىڭ ماكانىنى خارابىلىككە ئايلاندۇرۇۋەتتى.

⁸ ئاتا-بوۋىلىرىمىزنىڭ قەيەسلىكلىرىنى بىزگە ھېسابلىمىغايسەن؛

رەھىمدىللىقلىرىڭ بىزنىڭ يېنىمىزغا چاپسان كەلگەي!

چۈنكى بىز ئىنتايىن پەس ئەھۋالغا چۈشۈرۈلدۇق.

⁹ ئۆز نامىڭنىڭ شۆھرىتى ئۈچۈن بىزگە ياردەم قىلغايسەن، ئى
نجاتلىقىمىزنىڭ خۇداسى،

نامىڭ ئۈچۈن بىزنى قۇتقۇزغايسەن، گۇناھلىرىمىزنى كافارەت قىلىپ
كەچۈرگەيسەن؛

¹⁰ ئەللەر نېمىشقا: «ئۇلارنىڭ خۇداسى قەيەردە؟» دەپ مازاق قىلىشىدۇ؟
قۇللىرىڭ تۈككەن قان قەرزىنىڭ ھېسابى ئەللەر ئارىسىدا، كۆز ئالدىمىزدا
قىلىنسۇن.

¹¹ ئەسىرلەرنىڭ ئاھ-زارلىرى ئالدىڭغا كەلگەي؛

بىلىڭىڭنىڭ ئۇلۇغلۇقى بىلەن، ئۆلۈمگە بۇيرۇلغانلارنى ساقلىغايسەن.

¹² ئى رەب، يات قوشنىلىرىمىزنىڭ ساڭا قىلغان زور ھاقارىتىنى يەتتە
ھەسسە قوشۇپ ئۆزلىرىگە،

يەنى ئۇلارنىڭ ئىچى-باغرىغا قايتۇرغايسەن؛

¹³ شۇنداق قىلىپ، سېنىڭ خەلقىڭ _ ئۆزۈڭ باققان قويلارنىڭ بولغان
بىزلەر،

ساڭا مەڭگۈگە تەشەككۈرلەر ئېيتىمىز،

ئەۋلاتىن ئەۋلادىچە سېنىڭ مەدھىيىلىرىڭنى ئايان قىلىمىز.

80-كۈي

خۇدا يولىدا يۇرتنىڭ گۈللىنىشى ئۈچۈن دۇئا

(بۇ كۈي بەلكىم ئىسرائىلنىڭ جەنۇبىي تەرىپىدە (جەنۇبىي پادىشاھلىقىدا، يەنى «يەھۇدا»دا) مىلادىيەدىن ئىلگىرىكى 722-734 يىللاردا يېزىلغان؛ شۇ ۋاقىتلاردا ئاسۇرىيە ئىمپېرىيەسى ئىسرائىل شىمالىي پادىشاھلىقىغا بۆسۈپ كىرىپ، بۇلاڭچىلىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ كۆپ ئادەملىرىنى ئەسىرگە ئالدى. جەنۇبىي پادىشاھلىقتىكى بىر قىسىم كىشىلەر ئەپسۇسلىنىپ، شىمالدىكى قېرىنداشلىرى ئۈچۈن دۇئا قىلىدۇ).

¹ «ئىلۋىرلەر» دېگەن ئاھاڭدا؛ بىر گۇۋاھلىق؛ ئاساف يازغان كۈي: -

قۇلاق سالغايىسەن، ئى ئىسرائىلنىڭ پادىچىسى،
يۈسۈپنى قوي پادىسىدەك بېقىپ يېتەكلىگۈچى؛
ئى كېرۇبلار ئوتتۇرىسىدا ئولتۇرغۇچى ⁽²⁸⁷⁾،
نۇرلانغايىسەن!

² ئەفرائىم، بىنيامين، ماناسسەلەرنىڭ ئالدىدا قۇدرىتىڭنى قوزغىغايىسەن،
بىزلەرنى قۇتقۇزغىلى كەلگەيسەن!

³ ئى خۇدا، بىزنى ئۆز يېنىڭغا قايتۇرغايىسەن!

جامالىڭنىڭ نۇرىنى چاچقايسەن، شۇندا بىز قۇتقۇزۇلىمىز!

⁴ ئى پەرۋەردىگار، ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان خۇدا،

خەلقىڭنىڭ دۇئالىرىغا بولغان غەزىپىڭ قاچانغىچە يالقۇنلاپ تۇرىدۇ؟

⁵ سەن كۆز ياشلىرىنى ئۇلارغا ئوزۇق ئورنىدا قىلىدىڭ،

كۆز ياشلىرىنى قاچا-قاچىلاپ ئۇلارغا ئىچكۈزدۈڭ.

²⁸⁷ «كېرۇبلار ئوتتۇرىسىدا ئولتۇرغۇچى». خۇدانىڭ مۇقەددەس ئىبادەتخانىسىدىكى «ئەڭ مۇقەددەس جاي»دا ئەمدە ساندۇقنىڭ ئىككى يېنىدا ئالتۇندىن ياسالغان بىردىن «كېرۇب»، يەنى كۈچلۈك پەرىشتىنىڭ سېمىسى تۇرىدۇ. خۇدا ئەسلىدە ئۆز ھۇزۇرىنىڭ بۇ ئىككى كېرۇب ئوتتۇرىسىدا بولۇشىغا ۋەدە قىلغان.

- 6 بىزنى قوشنىلىرىمىزغا تالاشقا قويدۇڭ⁽²⁸⁸⁾؛
 دۈشمەنلىرىمىز بىزنى مەسخىرە قىلىشىدۇ.
 7 ئى ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان خۇدا،
 بىزنى ئۆز يېنىڭغا قايتۇرغايىسەن!
 جامالىڭنىڭ نۇرىنى چاچقايسەن، شۇندا بىز قۇتقۇزۇلىمىز!
 8 سەن مىسىردىن بىر تۈپ ئۈزۈم كۆچىتىنى ئېلىپ كەلدىڭ؛
 يات ئەللەرنى ھەيدىۋېتىپ، ئورنىغا ئۆزى تىكتىڭ.
 9 ئۆزىڭ ئالدىدا يەرنى كەڭ ئاچتىڭ؛
 ئۇ چوڭقۇر يىلتىز تارتىپ، پۈتۈن زېمىنغا يېيىلدى.
 10 ئۆزىڭ سايبىسى تاغلارنى قاپلىدى؛
 غوللىرى قۇدرەتلىك كېدەر دەرەخلىرىدەك⁽²⁸⁹⁾ ئۆستى؛
 11 ئۇ شاخلىرىنى دېڭىزغىچە،
 پىلەكلىرىنى ئىفرات دەرياسى بويلىرىغىچە ئۇزارتتى.
 12 سەن نېمىشقا ئۆزىڭ قاشلىرىنى بۇرۇپ،
 مېۋىسىنى ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلارنىڭ ئۈزۈپ ئېلىشىغا يول قويدۇڭ؟
 13 مانا ئورمانلىقتىكى ياۋا توڭگۇزلار ئۆزى يېرىۋاتىدۇ،
 دالادىكى ھايۋاناتلار ئۆزىڭدىن ئوزۇقلىنىدۇ.
 14 ئى ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان خۇدا، سەندىن ئۆتۈنمىزكى،
 يېنىمىزغا قايتقايسەن!
 ئەرىشتىن ھالىمىزغا نەزەر سالغايىسەن،
 كېلىپ بۇ ئۈزۈم تېلىدىن خەۋەر ئالغايىسەن!⁽²⁹⁰⁾
 15 يەنى ئوڭ قولۇڭ تىككەن بۇ يىلتىزدىن،
 ئۆرۈڭ ئۈچۈن مەزمۇت يېتىشتۈرگەن بۇ ئوغلۇڭدىن خەۋەر ئالغايىسەن!

288 بەزى كونا كۆچۈرمىلەردە: — «سەن بىزنى قوشنىمىزغا مازاق ئويىپكىتى قىلدىڭ» دېگەن سۆزلەر تېپىلىدۇ.

289 ياكى «تەڭرىنىڭ كېدەر دەرەخلىرىدەك».

290 ئىبرانىي تىلىدا: — «كېلىپ بۇ ئۈزۈم تېلىدىن خەۋەر ئالغايىسەن» دېگەن سۆزلەر «بۇ ئۈزۈم تېلىنى يوقلىغايىسەن» دېگەن بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

¹⁶ مانا ئۇ ئوتتا كۆيدۈرۈلدى،

كېسۋېتىلدى؛

يۈزۈڭدىكى تەنبەھىي قارىشىڭنى كۆرۈپ ئۇلار ھالاك بولماقتا؛

¹⁷ قولۇڭنى ئوڭ قولۇڭدىكى ئادەمگە،

يەنى ئۆزۈڭ ئۈچۈن مەزمۇت يېتىشتۈرگەن ئىنسان ئوغلىغا⁽²⁹¹⁾
قوندۇرغايىسەن؛

¹⁸ شۇنداق قىلغاندا بىز سەندىن ھەرگىز چېكىنمەيمىز؛

بىزنى يېڭىلىغايىسەن، شۇندا بىز نامىڭنى چاقىرىپ ساڭا ئىلتىجا قىلىمىز.

¹⁹ ئى پەرۋەردىگار، ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان خۇدا،

بىزنى ئۆز يېنىڭغا قايتۇرغايىسەن!

جامالىڭنىڭ نۇرىنى چاچقايسىەن، شۇندا بىز قۇتقۇزۇلىمىز!

81-كۈي

ھېيت-بايرامدا خۇدانىڭ گۇۋاھ-ختابىنى ئىسرائىلغا ئەسلىتىش

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ «گىتىق» تا⁽²⁹²⁾ چېلىنسۇن دەپ،
ئاساق يازغان كۈي: —

كۈچ-قۇۋۋىتىمىز بولغان خۇداغا كۈي ئېيتىپ ياڭرىتىڭلار،

ياقۇپنىڭ خۇداسىغا شادلىنىپ تەنتەنە قىلىڭلار!

² ناخشىنى ياڭرىتىپ، داپنى ئېلىپ،

يېقىملىق چىلتار ھەم راۋابنى چېلىڭلار!

³ يېڭى ئايدا، بەلگىلەنگەن ۋاقىتتا،

بايرام-ھېيت كۈنىمىزدە ناغرا-سۇناي چېلىڭلار!

⁴ چۈنكى بۇ ئىسرائىل ئۈچۈن بېكىتىلگەن بەلگىلىمە،

ياقۇپنىڭ خۇداسىنىڭ بىر پەرمانىدۇر.

²⁹¹ «ئىنسان ئوغلى» — شۈبھىسىزكى، بۇ مەسىھ توغرىلۇق ئالدىنلا ئېيتىلغان سۆز.

²⁹² «گىتىتف» نىڭ مۇمكىنچىلىكى بار بىر مەنىسى: «گات شەھىرىنىڭ سازى».

- 5 ئۇ مىسىر زېمىنىدا يۈرۈش قىلغانلىرىدا،
(شۇ يەردە بىز چۈشەنمەيدىغان بىر تىلنى ئاڭلاپ يۈرەتتۇق⁽²⁹³⁾)
ئۇ بۇنى يۈسۈپكە گۇۋاھ قىلىپ بەردى⁽²⁹⁴⁾؛
- 6 «ئۇنىڭ مۇرىسىنى يۈكتىن ساقىت قىلدىم،
ئۇنىڭ قولى سېۋەت كۆتۈرۈشتىن ئازاد بولدى؛
7 قىستاقچىلىقتا ئىدا قىلدىڭ،
مەن سېنى ئازاد قىلدىم؛
گۈلدۈرۈمما چىققان مەخپىي جايدىن ساڭا جاۋاب بەردىم؛
«مەربىھ»⁽²⁹⁵⁾ سۈلىرى بويىدا سېنى سىندىم».
- سېلاھ.
- 8 «تىڭشا، خەلقىم، مەن سېنى گۇۋاھلار بىلەن ئاگاھلاندۇرمەن؛
ئى ئىسرائىل، ماڭا قۇلاق سالساڭ ئىدى!
9 ئاراڭدا يات ئىلاھ بولمىسۇن،
يات ئەلدىكى ئىلاھقا باش ئەگمىگىن!
10 سېنى مىسىردىن ئېلىپ چىققان پەرۋەردىگار خۇدايىڭدۇرمەن؛
ئاغزىڭنى يوغان ئاچ، مەن ئۇنى تولىدۇرمەن.
11 بىراق خەلقىم سادايىمغا قۇلاق سالمىدى،
ئىسرائىلنىڭ ماڭا باغلانغۇسى يوق ئىدى؛
12 شۇڭا مەن ئۇلارنى ئۆز تەرسالىقىغا قويۇۋەتتىم؛
ئۇلار ئۆز مەسلىھەتلىرى بىلەن مېڭىۋېرەتتى.
13 ئاھ، مېنىڭ خەلقىم ماڭا قۇلاق سالسا ئىدى!

293 «(بىز) ... يۈرەتتۇق» — ئىبرانىي تىلىدا «مەن .. ئاڭلاپ يۈرەتتىم» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. بۇ بەلكىم خۇدا ئۆز خەلقىگە ۋاكالىتەن سۆزلىشىنى، ئۇلار بىلەن بىرگە بولۇشنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

294 «بۇنى» — بەلكىم 3-ئايەتتە تىلغا ئېلىنغان ھېيتلارنى، شۇنداقلا شۇ ھېيتلارنى سازلار بىلەن جاكارلاشنى كۆرسەتسە كېرەك.

295 «مەربىھ» («ئېلىشىش»، «جېدەل») دېگەن مەنىدە. «مەربىھ» ئىككى جاينىڭ ئىسمى؛ شۇ يەرلەردە بولغان ۋەقەلەرنىڭ بىرىنچىسى تەۋرات «مىسىردىن چىقىش» 17-بابتا، ئىككىنچىسى «چۆل» 20-بابتا خاتىرىلەنگەن.

ئىسرائىل مېنىڭ يوللىرىمدا يۈرسە ئىدى!
¹⁴ ئۇلارنىڭ دۈشمەنلىرىنى تېزلا ئېگىلدۈرەر ئىدىم،
 قولۇمنى رەقىبلىرىگە بۇراپ، ئۇلارنى باسار ئىدىم.
¹⁵ پەرۋەردىگارغا نەپرەتلىگۈچىلەر ئۇنىڭ ئالدىدا زەئىپلىشىپ بويسۇنار
 ئىدى؛

ئۇلارنىڭ شۇ ئاخىرىتى مەڭگۈگە بولاتتى؛
¹⁶ ساڭا ئاش-بۇغداينىڭ ئەڭ ئېسىلىنى يېگۈزەر ئىدىم،
 بەرھەق، قورام تاشتىن ھەسەل ئاققۇزۇپ سېنى قاندۇرار ئىدىم»⁽²⁹⁶⁾.

82-كۈي

خۇدانىڭ ئالىي سوتى

¹ ئاسانى يازغان كۈي: -

خۇدا ئۆز ئىلاھىي مەجلىسىدە تۇرۇپ رىياسەتچىلىك قىلىدۇ،
 ئۇ ئىلاھلار ئارىسىدا ھۆكۈم چىقىرىدۇ⁽²⁹⁷⁾؛
² - قاچانغىچە سىلەر ناھەق ھۆكۈم چىقىرىسىلەر،
 قاچانغىچە رەزىللەرگە يۈز-خاتىرە قىلىسىلەر؟
 سېلاھ.

²⁹⁶ ئىبرانىي تىلىدا «ئۇ ساڭا ئاش-بۇغداينىڭ ئەڭ ئېسىلىنى يېگۈزەر ئىدى».

²⁹⁷ بىزنىڭچە، بۇ مەجلىسكە قاتناشقان «ئىلاھلار» نىڭ خۇدانىڭ خەلقىگە سوتچى بولغان ياكى ئۆز خەلقى ئارىسىدا ھوقۇق-مەسئۇلىيىتى بار ئادەملەر ئىكەنلىكى تۆۋەندىكى ئايەتلەردىن كۆرۈلىدۇ. مەلۇم جەھەتلەردىن، ئۇلار خۇدادەك ئادەملەر ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛ شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار بۇ مەسئۇلىيەتنىڭ ئېغىرلىقىنى ئوبدان چۈشىنىشى كېرەك.

باشقا شەرھىچىلەر بولسا «ئىلاھلار» دېگەننى يەر يۈزىدىكى پادىشاھ-ھوقۇقدارلارنى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايدۇ. ئۇلار 6-ئايەتتىكى «سىلەر ئىلاھلار» دېگەننى كىنايىلىك سۆز دەپ قارايدۇ؛ چۈنكى شۇ دەۋردىكى پادىشاھلاردىن كۆپ قىسمى ئۆزلىرىنى «خۇدا» دەپ قارايتتى، خەلقىدىن ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشنى تەلەپ قىلاتتى. لېكىن رەببىمىزنىڭ «يۇھ» 36:10-33 دە ئېيتقان شەرھى بويىچە، بۇ سۆزلەر كىنايىلىك سۆز ئەمەس؛ شۇڭا يۇقىرىقى چۈشەندۈرۈشىمىز توغرا، دەپ قارايمىز.

- 3 گادايلاڭ ۋە يېتىم-يېسىرلارنىڭ⁽²⁹⁸⁾ دەۋاسىنى سوراڭلار،
 ئېزىلگەنلەر ھەم ھاجەتمەنلەرگە ئادالەتنى كۆرسىتىڭلار؛
 4 مىسكىنلەر ھەم نامراتلارنى قۇتقۇزۇڭلار،
 ئۇلارنى رەزىللەرنىڭ چاڭگىلىدىن ئازاد قىلىڭلار!
 5 ئۇلار بۇلارنى بىلمەي ۋە چۈشەنمەي زۇلمەتتە كېزىپ يۈرمەكتە،
 شۇڭا يەرنىڭ ئۇللىرى تەۋرەنمەكتە.
 6 مەن ئېيتتىم: - «سىلەر ئىلاھلار سىلەر،
 ھەممىڭلار ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ ئوغۇللىرى سىلەر؛
 7 شۇنداق بولسىمۇ سىلەر ئىنسانغا ئوخشاش ئۆلىسىلەر،
 ھەرقانداق ئەمىر-بەگكە ئوخشاشلا يىقىلىسىلەر»⁽²⁹⁹⁾.
 8 - تۇرغىن، ئى خۇدا، يەر-يۈزىنى سوراق قىلغايىسەن!
 چۈنكى سەن بارلىق ئەللەرگە ۋارىس بولغۇچىسەن!⁽³⁰⁰⁾

83-كۈي

دۈشمەنلەرنىڭ سۈيىقەستلىرى ھەققىدە دۇئا

- 1 ئاسافنىڭ كۈي-ناخشىسى: -
 ئى خۇدا، ئۇن چىقارماي تۇرۇۋالما،
 جىم تۇرۇۋالما، سۈكۈت قىلىپ تۇرۇۋالما، ئى تەڭرىم!
 2 چۈنكى مانا، سېنىڭ دۈشمەنلىرىڭ داۋراڭ قىلماقتا،
 ساڭا ئۆچمەنلەر باش كۆتۈرمەكتە.
 3 ئۇلار قۇۋلۇق بىلەن سېنىڭ خەلقىڭگە سۈيىقەست قىلدۇ،
 سېنىڭ ھىمايە قىلىپ قەدىرلىگەنلىرىڭ بىلەن قارشىلىشىشنى
 مەسلىھەتلىشىدۇ.

²⁹⁸ ئىبرانىي تىلىدا «ئاتىسىزلىق».

²⁹⁹ 1-ئايەت ۋە ئۇنىڭدىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.

³⁰⁰ «بارلىق ئەللەرگە ۋارىس قىلىسەن» - بۇ سۆز بەلكىم مەسپەكە ئېيتىلىشى مۇمكىن.

- 4 ئۇلار: «يۈرۈڭلار، ئۇلارنى مىللەت قاتارىدىن يوق قىلايلى! ئىسرائىلنىڭ نامى ئىككىنچى تىلغا ئېلىنمىسۇن!» – دېمەكتە.
- 5 ئۇلار ھەمىنەپەس، ھەمدىل مەسلىھەتلەشتى؛
ئۇلار ساڭا قارشى ئىتتىپاق تۈزدى.
- 6 مانا، ئېدوم ۋە ئىسمائىللارنىڭ چېدىرلىرى،
موتاب ھەم ھاگريىلار؛
7 گەبال، ئاممون، ۋە ئامالەك؛
فىلىستىيە ھەمدە تۇر ئاھالىلىرى،
8 ئاسۇرىيەمۇ ئۇلارغا قوشۇلدى؛
ئۇلار لۇت ئوغۇللىرىغا⁽³⁰¹⁾ يار-يۆلەك بولۇپ كەلگەن.
سىپلاھ.
- 9 سەن كىشون دەرياسىدا مىدىيانىيلارغا،
سىسپراغا ۋە يابىنغا قانداق تاقابىل تۇرغان بولساڭ،
ئۇلارغىمۇ شۇنداق قىلغايىسەن؛
10 بۇلار ئەن-دور يېزىسىدا قىرىلغانىدى،
يەر ئۈچۈن تىزەك-ئوغۇتقا ئايالانغانىدى.
- 11 ئۇلارنىڭ ئەمىرلىرىنى ئورەب ۋە زېئەبكە،
ئۇلارنىڭ داھىيلىرىنى زەباھ ھەم زالمۇنناغا ئوخشاش قىلغايىسەن؛⁽³⁰²⁾
- 12 چۈنكى ئۇلار: «خۇدانىڭ چىمەن-يايلاقلىرىنى ئۆزىمىزگە مۈلۈك قىلىۋالايلى!» – دەپ ئېيتقان.
- 13 ئى خۇدايىم، ئۇلارنى دومىلىنىدىغان قامماقتەك،
شامالدا ئۇچۇرۇلغان سامان كەبى سورۇۋەتكەيسەن.
- 14 ئوت ئورمانلىققا تۇتاشقانغا ئوخشاش،
يالقۇن تاغلارنى كۆيدۈرگەنگە ئوخشاش،
15 سەن يەنە ئۇلارنى بورىنىڭ بىلەن قوغلىغايىسەن،

³⁰¹ لۇتنىڭ ئوغۇللىرى — موتاب ۋە ئاممون دېگەن خەلقلەر بولۇپ شەكىللەنگەن.

³⁰² سىسپرا، يابىن، (9-ئايەت) ئورەب، زېئەب، زەباھ ھەم زالمۇنناغا چېتىشلىق ۋەقەلەرنى بىلىش ئۈچۈن «باتۇر ھاكىملار» 7-، 8-بابلارنى كۆرۈڭ.

قارا قۇيۇننىڭ بىلەن ۋەھىمىگە سالغايىسەن؛
¹⁶ ئۇلارنىڭ سېنىڭ نامىڭنى ئىزدىشى ئۈچۈن،
 ئۇلارنىڭ يۈزلىرىنى شەرم-ھايا بىلەن چۆمدۈرگەيسەن، ئى پەرۋەردىگار!
¹⁷ ئۇلار نومۇستىن ئەبەدىي شەرمەندە بولسۇن،
 جاھانغا رەسۋا بولۇپ يوقىتىلسۇن.
¹⁸ ئۇلار بىلسۇنكى،
 نامىڭ پەرۋەردىگار بولغان سەنلا پۈتكۈل جاھاندىكى ئەڭ ئالىي
 بولغۇچىدۇرسەن.

84-كۈي

پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىنى سېغىنىش

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «گىتتىق»⁽³⁰³⁾ تا⁽³⁰³⁾ چېلىنسۇن دەپ،
 كوراهنىڭ ئوغۇللىرى ئۈچۈن يېزىلغان كۈي: -

ماكانلىرىڭ نەقەدەر ئەزىزدۇر،
 ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار!
² جېنىم پەرۋەردىگارنىڭ ھويلىلىرىغا تەشنا بولۇپ،
 سېغىنىپ ھەتتا ھالدىن كېتىدۇ،
 دىلىم ۋە ئەتلىرىم ھايات تەڭرىگە تەلمۈرۈپ ندا قىلىدۇ؛
³ مانا، ھەتتا مۇبارەك قۇچقاچمۇ بىر ماكاننى تاپقان،
 قارلىغاچمۇ ئۆزىگە ھەم بالا تۇغىدىغان ئۇۋا ياسايدىغان جاينى تاپقان،
 - يەنى سېنىڭ قۇربانگاھلىرىڭدىن،
 ئى ساماۋى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار،
 - مېنىڭ پادىشاھىم، مېنىڭ خۇدايىم!

³⁰³ «گىتتىق» نىڭ مۇمكىنچىلىكى بار بىر مەنىسى: «گات شەھىرىنىڭ سازى».

4 سېنىڭ ئۆيۈڭدە تۇرۇۋاتقانلار بەختلىكتۇر!
ئۇلار ئۆزلۈكسىز سېنى مەدھىيەلەيدۇ.
سېلاھ.

5 كۈچ-قۇدرىتى سەندىن بولغان كىشى بەختلىكتۇر -
قەلبىدە كۆتۈرۈلمە يوللار بولغانلار⁽³⁰⁴⁾؛
6 يىغا ۋادىسىدىن⁽³⁰⁵⁾ ئۆتكەندە،

ئۇلار ئۆنى بۇلاقلىققا ئاياندۇرار؛
بەرھەق، كۈز يامغۇرلىرى⁽³⁰⁶⁾ ئۆنى بەرىكەتلەرگە تولدۇرىدۇ.
7 ئۇلار كۈچىگە-كۈچ ئۇلاپ مېڭىۋىرىدۇ؛

ھەرىرى زىننەتقا يېتىپ كېلىپ، خۇدانىڭ ھۇزۇرىدا ھازىر بولىدۇ.
8 ئى ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار، دۇئايىمنى
ئاڭلىغايىسەن؛

ئى ياقۇپنىڭ خۇداسى، قۇلاق سالغايىسەن!
سېلاھ.

9 قارا، ئى قالقنىمىز بولغان خۇدا،
ئۆزۈڭ مەسىھ قىلغىنىڭنىڭ⁽³⁰⁷⁾ يۈزىگە ئىلتىپات بىلەن قارىغىن!
10 چۈنكى سېنىڭ ھويلىلىرىڭدا ئۆتكەن بىر كۈن
باشقا يەردە ئۆتكەن مىڭ كۈندىن ئەلادۇر؛
رەزىللەرنىڭ چېدىرلىرىدە ياشىغاندىن كۆرە،

304 «كۆتۈرۈلمە يوللار» — كۆتۈرۈپ ياسالغان، يېرۇسالېمغا تاۋاپ قىلىدىغان يولۇچىلار ماڭىدىغان يوللار بولسا كېرەك.

305 «يىغا ۋادىسى» ياكى «باكا ۋادىسى». ئىبرانى تىلىدا «باكا» بىرىنچىدىن «يىغا»نى بىلدۈرىدۇ، ئىككىنچىدىن بىر خىل ئۈجمە دەرەخنى بىلدۈرىدۇ، يەنە «يىغلايدىغان دەرەخ» — كېسىلگەن بولسا دەرەخ سۈيى يىغلىغاندەك چىقىدۇ. داۋۇت پەيغەمبەر ئىككى قېتىم بىر «باكا ۋادىسى» (يەنى «رەفايم جىلغىسى»)دا غەلبە قىلدى ھەم ئاشۇ يەردە ئۆزىنىڭ ئۈچ جان-دوستى جېنىنى تەۋەككۈل قىلىپ ئۆزىگە سۇ ئېلىپ كەلدى («2سام»، 5-، 23-بابتا).

306 قانائاندا (پەلەستىندە) كۈز يامغۇرلىرى يەرنى ھەيدەش، ھەم ئۇرۇق سېلىشقا تەييار قىلىدۇ.

307 «مەسىھ قىلغىنى»، 2-كۈيدىكى ئىزاھاتلارنى، شۇنداقلا «تەبىرلەر»نىمۇ كۆرۈڭ.

خۇدايىمنىڭ ئۆيىنىڭ بوسۇغىسىدا تۇرغىنىم⁽³⁰⁸⁾ ياخشىدۇر.
¹¹ پەرۋەردىگار خۇدا قۇياش ۋە قالقاندۇر،
 پەرۋەردىگار شاپائەت ۋە شان-شۆھرەت بەخش ئېتىدۇ؛
 دۇرۇس ماڭغانلاردىن ئۇ ھەرقانداق ئىلتىپاتنى ھېچ ئايىمايدۇ؛
¹² ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان پەرۋەردىگار،
 بەختلىكتۇر ساڭا تايانغان ئىنسان!

85-كۈي

ئىسرائىلنىڭ ئۈزۈل-كېسىل توۋا قىلىشى ئۈچۈن مېھىر-شەپقەت
 تەلەپ قىلىش

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، كوراھنىڭ ئوغۇللىرى
 ئۈچۈن يېزىلغان كۈي: -

سەن ئۆز زېمىنىڭغا ئىلتىپات كۆرسىتىپ،
 ياقۇپنى سۈرگۈنلۈكتىن قايتۇرغانىدىڭ، ئى پەرۋەردىگار.
² خەلقىڭنىڭ قەبىھلىكىنى كەچۈرۈم قىلىپ،
 بارلىق گۇناھلىرىنى ياپقاندىڭ.
 سېلاھ.

³ سەن پۈتۈن قەھرىڭنى ئىچىڭگە قايتۇرۇۋېلىپ،
 غەزىپىڭنىڭ ئەشەددىلىكىدىن يانغاندىڭسەن.

⁴ ئەمدى بىزنى ئۆز يېنىڭغا قايتۇرغايسەن، ئى نىجاتلىقىمىز بولغان خۇدا!
 بىزگە بولغان ئاچچىقىڭغا ھاي بەرگەيسەن!⁽³⁰⁹⁾

308

يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «خۇدايىمنىڭ ئۆيىدە ئىشكىباقار بولغىنىم ياخشىدۇر».

309

خۇدانىڭ ئىسرائىلغا رەھىمدىللىق كۆرسىتىۋاتقىنىنى كۆرۈپ (3-ئايەتنى كۆرۈڭ)، مۇشۇ كۈينىڭ
 مۇئەللىپى خۇدادىن ئىسرائىلنى ئۈزۈل-كېسىل توۋا قىلدۇرغايسەن، ئۇلارنى ئۆز يېنىڭغا، شۇنداقلا
 ئۆز يۇرتىغا قايتۇرغايسەن، دەپ دۇئا قىلىشنى باشلايدۇ.

- ⁵ سەن بىزگە ئەبەدىي غەزەپلىنەمسەن؟
ئەۋلادتىن-ئەۋلادقىچە غەزەپىڭنى سوزامسەن؟
- ⁶ خەلقىڭ ئۆزۈڭدىن شادلىنىشى ئۈچۈن،
بىزنى قايتىدىن يېڭىلىمامسەن؟
- ⁷ بىزگە ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭنى كۆرسەتكەيسەن، ئى پەرۋەردىگار،
بىزگە نىجاتلىقىڭنى ئاتا قىلغايىسەن!
- ⁸ تەڭرى پەرۋەردىگارنىڭ نېمىلەرنى دەيدىغانلىقىغا قۇلاق سالاي؛
چۈنكى ئۇ ئۆز خەلقىگە، ئۆز مۆمىن بەندىلىرىگە ئامان-خاتىرجەملىكىنى
سۆزلەيدۇ؛
- ئۇلار يەنە ھاماقەتلىككە قايتىمىسۇن!
- ⁹ زېمىنىمىزدا شان-شۆھرەتنىڭ تۇرۇشى ئۈچۈن،
دەرھەقىقەت، ئۇنىڭدىن ئەيىمىنىدىغانلارغا ئۇنىڭ نىجاتلىقى يېقىندۇر؛
- ¹⁰ ئۆزگەرمەس مۇھەببەت ۋە ھەقىقەت ئۆزئارا كۆرۈشتى؛
ھەققانىيەت ۋە ئامان-خاتىرجەملىك بىر-بىرىنى سۆيۈشتى⁽³¹⁰⁾؛
- ¹¹ ھەقىقەت يەردىن ئۈنۈپ چىقماقتا،
ھەققانىيەت ئەرشلەردىن قارايدۇ.
- ¹² پەرۋەردىگار بەرىكەت بېرىدۇ،
زېمىنىمىز ھوسۇلىنى بېرىدۇ؛
- ¹³ ھەققانىيەت ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ،
ئۇنىڭ قەدەملىرىگە يول ھازىرلايدۇ!⁽³¹¹⁾

³¹⁰ بۇ سىرلىق سۆزلەر شۈبھىسىزكى، مەسىھنىڭ ئۆزىنى قۇربانلىق قىلغىنىدا، ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.
³¹¹ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «ھەققانىيەت ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ، ھەم ئۆزىنى ئۇنىڭ
قەدەملىرىگە ئورنىتىدۇ».

86-كۆي

يالغۇزلۇقتا، قىينالغان كۈندە شاپائەت تىلەش

¹ داۋۇتنىڭ دۇئاسى:

قۇلىقىڭنى مەن تەرەپكە تۇتقىن، ئى پەرۋەردىگار، ماڭا جاۋاب بەرگەيسەن؛
چۈنكى مەن ئېزىلگەن ۋە ھاجەتمەندۇرمەن.

² جېنىمنى ساقلىغايىسەن،

چۈنكى مەن ساڭا مۆمىندۇرمەن؛

ئى سەن خۇدايىم، ساڭا تايانغان قۇلۇڭنى قۇتقۇزغايىسەن؛

³ ماڭا مېھىر-شەپقەت كۆرسەتكەيسەن، ئى رەب،

چۈنكى مەن كۈن بويى ساڭا ندا قىلىمەن.

⁴ قۇلۇڭنىڭ جېنىنى شاد قىلغىن،

چۈنكى جېنىم ساڭا تەلمۈرۈپ قارايدۇ؛

⁵ چۈنكى سەن رەب، مېھرىبان، كەچۈرۈمچان سەن!

ئۆزەڭگە ئىلتىجا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە زور مېھىر-مۇھەببەت
كۆرسەتكۈچىدۇرسەن!

⁶ مېنىڭ دۇئايىمغا قۇلاق سالغىن، ئى پەرۋەردىگار،

يېلىنىشلىرىمنىڭ ساداسىنى ئاڭلىغايىسەن؛

⁷ بېشىمغا كۈن چۈشكەندە،

مەن ساڭا ئىلتىجا قىلىمەن،

چۈنكى سەن ماڭا جاۋاب بېرىسەن.

⁸ ئىلاھلار ئارىسىدا سېنىڭ تەڭرىلىكىڭ يوقتۇر، ئى رەب⁽³¹²⁾؛

قىلغان ئىشلىرىڭنىڭمۇ تەڭرىلىكى يوقتۇر.

⁹ سەن ياراتقان بارلىق ئەللەر كېلىپ سېنىڭ ئالدىڭدا سەجدە قىلىدۇ،

ئى رەب،

نامىڭنى ئۇلۇغلايدۇ.

³¹² بۇ ئايەت «ئىلاھلار» نىڭ ھەقىقىي مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلمايدۇ، ئەلۋەتتە.

- 10 چۈنكى سەن ناھايىتى بۈيۈكسەن،
مۆجىزىلەرنى ياراتقۇچىدۇرسەن؛
سەن خۇدادۇرسەن، يالغۇز سەنلا.
- 11 ئۆز يولۇڭنى ماڭا ئۆگەتكەيسەن، ئى پەرۋەردىگار،
ۋە سېنىڭ ھەقىقىتىڭدە يۈرمەن؛
نامىڭغا ھۆرمەت-ئەيمىنىشتە بولۇشۇم ئۈچۈن، قەلبىمنى پۈتۈن قىلغايىسەن.
- 12 يا رەببىم خۇدا، پۈتۈن قەلبىم بىلەن سېنى مەدھىيلەيمەن،
ئەبەدىلئەبەد نامىڭنى ئۇلۇغلايمەن.
- 13 چۈنكى ماڭا بولغان مېھىر-مۇھەببىتىڭ زور دۇر،
سەن تەھتىساراننىڭ تەگلىرىدىن جېنىمنى قۇتقۇزۇرسەن؛
- 14 ئى خۇدا، تەكەببۇرلار ماڭا قارشى كۆتۈرۈلدى،
ئەشەددىيلەرنىڭ جامائىتى جېنىمنى ئىزدىمەكتە،
ئۇلار سېنى نەزىرىگە ئالمەيدۇ!
- 15 ئەمما سەن، رەب، رەھىمدىل ۋە شەپقەتلىك ئىلاھسەن،
ئاسانلىقچە ئاچچىقلانمايسەن،
مېھىر-مۇھەببەت ھەم ھەقىقەت-سادىقلىقنى تېشىپ تۇرىدۇ.
- 16 مەن تەرەپكە بۇرۇلۇپ، شەپقەت كۆرسەتكەيسەن؛
ئۆز قۇلۇڭغا كۈچۈڭنى بەرگەيسەن،
دېدىكىڭنىڭ ئوغلنى قۇتقۇزغايىسەن!
- 17 ماڭا ئۆچمەنلەرنىڭ ئۇنى كۆرۈپ خىجىل بولۇشى ئۈچۈن،
ئىلتىپاتىڭنى كۆرسىتىدىغان بىر ئالامەتنى ماڭا كۆرسەتكىن؛
چۈنكى سەن پەرۋەردىگار، ماڭا ياردەم قىلدىڭ،
ماڭا تەسەللى بېرىپ كەلگەنسەن.

87-كۆي

زىئونىڭ ئۇلۇغلىقى

¹ كوراھنىڭ ئوغۇللىرى ئۈچۈن يېزىلغان كۆي-ناخشا: —

ئۇنىڭ ئۆلى ⁽³¹³⁾ بولسا مۇقەددەس تاغلاردىدۇر.

² پەرۋەردىگار زىئوننىڭ دەرۋازىلىرىنى سۆيىدۇ،

ياقۇپنىڭ بارلىق ماكان-جايلىرىدىنمۇ ئەۋزەل كۆرىدۇ؛

³ سېنىڭ شەرىپىڭگە ئۇلۇغ ئىشلار ئېيتىلماقتا، ئى خۇدانىڭ شەھىرى! سېلاھ.

⁴ «مېنى تونۇپ بىلگەنلەر ئارىسىدا راھاب ⁽³¹⁴⁾ بىلەن بابىلنى تىلغا ئالمىمەن؛ مانا فىلىستىيە، تۇر بىلەن ئېفىئۇپىيە؛

مانا بۇ ئادەم شۇ يەردە تۇغۇلغان» — دەيمەن. ⁽³¹⁵⁾

⁵ بەرھەق، زىئون توغۇلۇق شۇنداق ئېيتىلىدۇ: —

«بۇ ئادەم، پالانچى-پوكۇنچى ئۇنىڭدا تۇغۇلغان،

ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ ئۆزى ئۇنى مۇستەھكەملەيدۇ».

⁶ خەلق-قوۋملارنى خاتىرىلىگەندە پەرۋەردىگار: —

«بۇ كىشى بۇ يەردە تۇغۇلغان» — دەپ ئالاھىدە خاتىرىگە يېزىپ قويدۇ. ⁽³¹⁶⁾ سېلاھ.

⁷ ناخشىچىلار، ئۇسسۇلچىلار شۇنى تەڭ ئېيتىدۇ: —

«مېنىڭ بارلىق بۇلاق-مەنبەلىرىم سېنىڭدىن!» ⁽³¹⁷⁾

³¹³ «ئۇنىڭ ئۆلى» — خۇدانىڭ ئۆلى، دىمەك.

³¹⁴ «راھاب» — بۇ يەردە مىسىرنى بىلدۈرىدۇ (مەنىسى: «تەكەببۇر». «يەش» 7:30 نى كۆرۈڭ).

³¹⁵ سۆزلىگۈچى خۇدا ئۆزى بولسا كېرەك.

³¹⁶ بۇ سىرلىق سۆز خۇدانىڭ يەھۇدىي بولمىغان («يات ئەللىك») ئۆزىگە ئېتىقاد قىلغۇچىلارنى

ئېتىقادى ئارقىلىق «ئۆزۈمگە تەۋە ئادەم، ئۆزۈمنىڭ ئائىلەمدىكى ئادەم» دەپ ھېسابلاپ، ئۇلارغا

ئىلتىپات قىلىپ: «يېرۇسالېمدا تۇغۇلغان» دەپ ھېسابلايدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

³¹⁷ «سېنىڭدا» — بەلكىم زىئوندا دېگەن مەنىدە. بەزى ئالىملار مەنىسىنى «خۇدا ئۆزىدە»

دەپ قارايدۇ.

88-كۈي

تۇم قاراڭغۇلۇق

¹ كوراهنىڭ ئوغۇللىرى ئۈچۈن يېزىلغان كۈي-ناخشا: —
 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ، «ماخالات-لېئانوت»⁽³¹⁸⁾ ئاھاڭىدا
 ئوقۇلسۇن دەپ، ئەزالىق ھېمان يازغان «ماسقىل»: —

ئى پەرۋەردىگار، نىجاتلىقىم بولغان خۇدا،
 كېچە-كۈندۈز ساڭا نالە قىلىپ كەلدىم.
² دۇئايم سېنىڭ ئالدىڭغا كىرىپ ئىجابەت بولسۇن؛
 نىدايمىغا قۇلاق سالغايىسەن؛
³ چۈنكى دەردلەردىن جېنىم تويغان،
 ھاياتىم تەھتىسارغا يېقىنلاشقان،
⁴ ھاڭغا چۈشۈۋاتقانلار قاتارىدا ھېسابلىنىمەن؛
 كۈچ-مادارى قۇرۇغان ئادەمدەك بولۇپ قالدىم.
⁵ ئۆلۈكلەر ئارىسىغا تاشلانغانمەن،
 قىرىلىپ قەبرىدە ياتقانلاردەك؛
 سەن ئۇلارنى يەنە ئەسلىمەيسەن،
 ئۇلار قۇلۇڭدىن ئۈزۈپ ئېلىنىپ يىراق قىلىنغان⁽³¹⁹⁾.
⁶ سەن مېنى ھاڭنىڭ ئەڭ تېگىگە،
 زۇلمەتلىك جايلارغا، دېڭىزنىڭ چوڭقۇر يەرلىرىگە چۆمدۈردۈڭ.
⁷ قەھرىڭ ئۈستۈمگە ئېغىر يۈكتەك باستى،
 بارلىق دولقۇنلارنىڭ بىلەن مېنى قىيىندىڭ.

³¹⁸ «ماخالات-لېئانوت» نىڭ مەنىسى نامەلۇم؛ بەزى ئالىملار «ئاجىزلىقتىكى دەردلەر» ياكى
 «خارلىقتىن چىققان كېسەل» دەپ تەرجىمە قىلىدۇ.
³¹⁹ «ئۇلار قۇلۇڭدىن ئۈزۈپ ئېلىنىپ يىراق قىلىنغان» — مەنىسى، بەلكىم: «خۇدانىڭ ئىنسانلارغا
 دائىم كۆرسىتىدىغان كۆيۈمىدىن ئايرىلغان» دېگەندەك.

- 8 مەندىن دوست-بۇرادەرلىرىمنى يىراقلاشتۇردۇڭ؛
ئۇلارنى مەندىن يىرگەندۈردىڭ؛
مەن قامالغانمەن، ھېچ چىقالمايمەن.
9 كۆزلىرىم ئازاب-ئوقۇبەتتىن خىرەلەشتى؛
ھەر كۈنى ساڭا ئىدا قىلىمەن، ئى پەرۋەردىگار،
قوللىرىمنى ساڭا كۆتۈرۈپ كەلدىم.
10 ئۆلۈكلەرگە مۆجىزە كۆرسىتىرسەنمۇ؟
مەرھۇملار ئورنىدىن تۇرۇپ ساڭا تەشەككۈر ئېيتارمۇ؟
11 ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ قەبرىدە بايان قىلىنارمۇ؟
ھالاكەت دىيارىدا سادىقلىق-ھەقىقىتىڭ ماختىلارمۇ؟
12 كارامەتلىرىڭ زۈلمەتتە تونۇلارمۇ؟
ھەققانىيلىقىڭ «ئۇتۇلۇش زېمىنى» دە بىلىنەرمۇ؟
13 بىراق مەن بولسام، پەرۋەردىگار، ساڭا پەرياد كۆتۈرىمەن،
تاڭ سەھەردە دۇئايم ئالدىڭغا كىرىدۇ.
14 ئى پەرۋەردىگار، نېمىگە جېنىمنى تاشلىۋەتتىڭ؟
نېمىگە جامالىڭنى مەندىن يوشۇردۇڭ؟
15 ياشلىقىمدىن تارتىپ مەن ئېزىلگەن، بىماردۇرمەن؛
ۋەھشەتلىرىڭنى كۆرۈۋېرىپ ھېچ ھالىم قالمىدى.
16 قەھرىڭ ئۈستۈمدىن ئۆتتى؛
ۋەھىمىلىرىڭ مېنى نابۇت قىلدى.
17 ئۇلار كۈن بويى تاشقىن سۇلىرىدەك مېنى ئوراۋالدى،
تامامەن مېنى چۆمدۈردى.
18 جان دوستلىرىمنى، ئاغىنىلىرىمنى مېنىڭدىن يىراقلاشتۇردۇڭ،
مېنىڭ ئەزىز دوستۇم بولسا قاراڭغۇلۇقتۇر!⁽³²⁰⁾

320 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «يار-بۇرادەرلىرىم قاراڭغۇلۇققا كۆمۈلۈپ قالدى».

89-كۆي

خۇدانىڭ داۋۇت ئۈچۈن بېكىتكەن مەڭگۈلۈك ئەھدىسى —
نېمىشقا مەغلۇبىيەت ھەم مۇنقەرزلىك بولىدۇ؟

¹ ئەزراھلىق ئېتان⁽³²¹⁾ يازغان «ماسقىل»: —

پەرۋەردىگارنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىنى ئەبەدىي كۈيلەيمەن،
ئاغزىمدا دەۋردىن-دەۋرگىچە ھەقىقەت-ساداقتىڭنى ئايان قىلىمەن.
² چۈنكى مەن: ئۆزگەرمەس مۇھەببەت مەڭگۈگە تىكىلىنىپ ماڭىدۇ،
سەن ھەقىقەت-ساداقتىڭنى ئەرشىئەلادا مۇستەھكەملەۋاتسەن — دەپ
بىلدىم؛

³ سەن دېدىڭكى: —

«مەن تاللىۋالغىنىم بىلەن ئەھدە تۈزگەنمەن؛

قۇلۇم داۋۇتقا قەسەم قىلدىم: —

⁴ سېنىڭ ئەۋلادىڭنى مەڭگۈ داۋام قىلدۇرىمەن،
تەختىڭنى ئەۋلادتىن-ئەۋلادقا قۇرۇپ چىقىمەن».

سېلاھ.

⁵ ھەم ئاسمانلارمۇ سېنىڭ مۆجىزىلىرىڭنى تەبرىكلەيدۇ، ئى پەرۋەردىگار،
مۇقەددەسلەرنىڭ⁽³²²⁾ جامائىتىدە ئۇلار ھەقىقەت-ساداقتىڭنى
مەدھىيىلەيدۇ؛

⁶ چۈنكى ئاسمانلاردا پەرۋەردىگارنىڭ تەڭرىسى بارمۇ؟

قۇدرەت ئىگىسىنىڭ ئوغۇللىرى ئارىسىدا پەرۋەردىگارغا ئوخشايدىغان كىم بار؟

⁷ تەڭرىنىڭ ھەيۋىسى مۇقەددەسلەرنىڭ مەجلىسىدىكىلەرنى قاتتىق
تەنترىتىدۇ،

³²¹ ئەگەر بۇ «ئېتان» داۋۇت پادىشاھنىڭ دەۋرىدە ياشىغان («1 پاد.» 31:4-ئايەتتىكى «ئېتان») بولسا، بۇ كۆي بېشارەت بولۇشى كېرەك، ئۇنداق بولمىسا داۋۇتنىڭ خاندانى تەختتىن مەھرۇم بولغاندىن كېيىن (بابىلدا سۈرگۈن بولغاندىن كېيىن) باشقا بىر ئېتان يازغان.

³²² «مۇقەددەسلەر» ھەم 6-ئايەتتىكى «قۇدرەت ئىگىسىنىڭ ئوغۇللىرى» پەرىشتىلەرنى كۆرسەتسە كېرەك.

ئۇنىڭ ئەتراپىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئۈچۈن ئۇ قورقۇنچىلۇقتۇر.
 8 ئى پەرۋەردىگار، ساماۋىي قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان خۇدا،
 قۇدرەتلىك ياھ،

ساڭا ئوخشايدىغان كىم بار؟

ئەتراپىڭدا ھەقىقەت- ساداقىتىڭ تۇرۇقلۇقتۇر.

9 دېڭىزنىڭ مەغرۇرلۇقى ئۈستىدىن ھۆكۈم سۈرىسەن،

دولقۇنلىرى ئۆركەشلىگەندە، سەن ئۇلارنى تىنچلاندۇرىسەن؛

10 راھابىنى ⁽³²³⁾ ئۆلگۈدەك يانچىدىڭىسەن،

كۈچلۈك بىلىكىڭ بىلەن دۈشمەنلىرىڭنى تىرىپىرەن قىلىپ تارقىتىۋەتتىڭ.

11 ئاسمانلار سېنىڭكى، يەرمۇ سېنىڭكىدۇر،

جاھان ھەم ئۇنىڭغا تولغان ھەممىنى بەرپا قىلدىڭ.

12 شىمال ۋە جەنۇبى، ئۇلارنى ياراتقانسەن،

تابور ۋە ھەرمون چوققىلىرى نامىڭنى ياڭرىتىپ كۈيلەر.

13 قۇدرەتلىك بىلەك سېنىڭكىدۇر؛

كۈچلۈكتۇر سېنىڭ قولۇڭ، ئوڭ قولۇڭ ھەم كۆتۈرۈكلۈكتۇر.

14 تەختىڭنىڭ ئۇلى ھەققانىيلىق ھەم ئادالەتتۇر،

مۇھەببەت ھەم ھەقىقەت- ساداقەت دائىم دىدارىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ.

15 تەنتەنە ساداسىنى ⁽³²⁴⁾ بىلگەن خەلق بەختلىكتۇر؛

ئۇلار سېنىڭ جامالىڭنىڭ نۇرىدا ماڭىدۇ، ئى پەرۋەردىگار!

16 ئۇلار نامىڭدا كۈن بويى شاد بولار،

ھەققانىيلىقىڭدا ئۇلار كۆتۈرۈلدى.

17 چۈنكى ئۇلارنىڭ كۈچىنىڭ شان- شەرىپى ئۆزۈڭدۇرسەن،

سېنىڭ ئىلتىپاتىڭ بىلەن مۈڭگۈزىمىز ⁽³²⁵⁾ كۆتۈرۈلدى.

18 چۈنكى پەرۋەردىگار بىزنىڭ قالقىنىمىز،

323 «راھاب» — ھەم دېڭىز ئەجدىھاسى (جىن- شەيتانلارنىڭ بىر ئىپادىسى) ھەم مىسىرنىڭ بىر

لەقىمى ئىدى. مەنسى «مەغرۇر» دۇر (يەش. 7:30 نى كۆرۈڭ).

324 ياكى «غالبىيەتنىڭ ۋارقىرىشىنى»، ياكى «ھېيتلىق تەنتەنەلىرى».

325 «مۈڭگۈز» — مەلۇم ئەنلىك ياكى ئادەمنىڭ شان- شەرىپىنى، كۈچ- قۇدرىتىنى بىلدۈرىدۇ.

ئىسرائىلدىكى مۇقەددەس بولغۇچى شاھىمىز دۇر⁽³²⁶⁾.

19 سەن بۇرۇن ئۆز مۆمىن بەندەڭگە غايىبانە ئالامەتتە كۆرۈنۈپ سۆز قىلىپ شۇنى دېگەندىڭىسەن⁽³²⁷⁾: -

«مەن بىر ئەزىمەت ئۈستىگە ياردىمىمنى قوندۇردۇم،

ئەل ئارىسىدىن مەن تاللىۋالغان بىرسىنى كۆتۈردۈم؛

20 قۇلۇم داۋۇتنى تاپتىم،

مۇقەددەس مېيىم بىلەن مەن ئۇنى مەسھ قىلىپ تىكلىدىم.

21 قۇلۇم ئۇنىڭغا يار بولۇشقا بېكىتىلگەن،

بىلىكىم ئۇنى كۈچلەندۈرىدۇ.

22 دۈشمەن ئۇنىڭدىن ھېچ ئالۋان-سېلىق ئالمايدۇ،

پەسكەش ئادەم ئۇنى قىستىمايدۇ؛

23 بەلكى مەن رەقىبلىرىنى ئۇنىڭ ئالدىدا يانجىيمەن،

ئۇنى ئۆچ كۆرگەنلەرنى يەر بىلەن يەكسان قىلىمەن؛

24 ئۆز ھەقىقەت-ساداقتىم ھەم مېھىر-مۇھەببىتىم ئۇنىڭغا يار بولار،

ھەم مېنىڭ نامىم بىلەن ئۇنىڭ مۈڭگۈزى كۆتۈرۈلىدۇ.

25 مەن ئۇنىڭ قولىنى دېڭىز ئۈستىدە،

ئوڭ قولىنى دەريالار ئۈستىدە قويىمەن.

26 ئۇ مېنى چاقىرىپ دەيدۇكى: -

«سەن مېنىڭ ئاتام، مېنىڭ تەڭرىم،

نىجاتلىقىم بولغان قورام تېشىمدۇرسەن!».

27 مەن يەنە ئۇنى مېنىڭ تۇنجى ئوغۇلۇم دەپ،

دۇنيا پادىشاھلىرىدىن ئەڭ يۇقىرىسى قىلىمەن.

28 مېنىڭ مۇھەببىتىمنى ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەبەدىي قالدۇرىمەن،

مېنىڭ ئەھدەم ئۇنىڭ بىلەن مەھكەم تۇرىدۇ؛

326 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «چۈنكى قالقىنىمىز پەرۋەردىگاردىن، شاھىمىز ئىسرائىلدىكى

مۇقەددەس بولغۇچىدۇر».

327 «1سام» 16:1، «2سام» 7:17-18 نى كۆرۈڭ.

- ²⁹ مەن ئۇنىڭ نەسلىنى ئەبەدىيەلەشتۈرىمەن،
ئۇنىڭ تەختىنى ئاسماننىڭ كۈنلىرىدەك داۋام قىلدۇرىمەن.
- ³⁰ مۇبادا ئوغۇللىرى تەۋرات-قانۇنۇمدىن چىقىپ،
ھۆكۈملىرىم بويىچە يۈرمىسە،
³⁰ بەلگىلىمىلىرىمنى بۇزسا،
ئەمىرلىرىمگە ئىتائەت قىلمىسا،
- ³² - ئۇ ۋاقىتتا ئىتائەتسىزلىكىنى تاياق بىلەن،
گۇناھىنى يارا-جاراھەت بىلەن جازالايمەن.
- ³³ لېكىن مۇھەببىتىمنى ئۇنىڭدىن ئۇزۇپ قويمايمەن،
ھەقىقەت-ساداقتىمگە خىيانەت قىلمايمەن؛
- ³⁴ مەن تۈزگەن ئەھدەمنى ئەسلا بۇزمايمەن،
لەۋلىرىمدىن چىققانلىرىنى ھېچ ئۆزگەرتەيمەن.
- ³⁵ مەن بىر قېتىم پاك-مۇقەددەسلىكىمگە قەسەم ئىچتىم -
داۋۇتقا قەتئىي يالغان سۆزلىمەيمەن: -
- ³⁶ «ئۇنىڭ ئەۋلادى ئەبەدىي داۋاملىشار؛
ئۇنىڭ تەختى كۆز ئالدىمدىكى قۇياش كەبى تۇرار؛
- ³⁷ ئۇ ئاي كەبى مەڭگۈلۈك مۇستەھكەملىنەر،
ئاسماندىكى تۇرغۇن گۇۋاھچىدەك⁽³²⁸⁾ مەزمۇت تۇرار».
- سېلاھ.

- ³⁸ بىراق سەن بۇلارنى چەتكە قېقىپ، تېنىپ كەتتىڭ؛
سەن مەسىھ قىلغان پادىشاھقا قاتتىق غەزەپلەندىڭ.
- ³⁹ قۇلۇڭ بىلەن تۈزگەن ئەھدىدىن ۋاز كەچتىڭ،
ئۇنىڭ تاجىنى يەرگە تاشلاپ داغ تەگكۈزدۈڭ.
- ⁴⁰ ئۇنىڭ بارلىق تام-پاسىللىرىنى يىقتىپ،
قەلئەلىرىنى خارابىلىككە ئايلاندۇردۇڭ.

³²⁸ «ئاسماندىكى تۇرغۇن گۇۋاھچى» يەنە ئاينى كۆرسىتىشىمۇ مۇمكىن.

41 يولدىن ئۆتۈۋاتقانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى بۇلماقتا،

ئۇ بارلىق قوشنىلىرى ئالدىدا رەسۋا بولدى.

42 ئۇنى ئەزگەنلەرنىڭ ئوڭ قولىنى يۇقىرى كۆتۈردۈڭ،

پۈتكۈل دۈشمەنلىرىنى خۇشال قىلىڭ.

43 بەرھەق، سەن ئۇنىڭ قىلىچىنىڭ بىسىنى قايرىۋەتتىڭ،

جەڭدە ئۇنى تىك تۇرغۇزىمىدىڭ.

44 ئۇنىڭ جۇلالىقىنى يوقىتىپ،

ئۇنىڭ تەختىنى يەرگە ئۆرۈۋەتتىڭسەن.

45 ياشلىق كۈنلىرىنى سەن قىسقارتتىڭ،

ئۇنى خىجالەتكە چۆمدۈردۈڭ.

سېلاھ.

46 قاچانغىچە، ئى پەرۋەردىگار؟

ئۆزۈڭنى ئەبەدىي يوشۇرۇۋېرەمسەن؟

قەھرىڭ ئوت كەبى مەڭگۈ يانارمۇ؟

47 ماڭا نىسبەتەن، ئۆمۈرنىڭ قىس ئىكەنلىكىنى ئەستە تۇتقىن!

نېمىشقىمۇ بارلىق ئىنسان بالىلىرىنى بېھۇدىلىككە ياراتقانسەن؟

48 قېنى، قايسى ئادەم ياشاپ ئۆلۈمنى كۆرمەيدىكەن؟

ئۇ جېنىنى تەھتىساراننىڭ چاڭگىلىدىن قۇتقۇزالامدىكەن؟

سېلاھ.

49 سەن ھەقىقەت-ساداقتىڭدە داۋۇتقا قەسەم ئىچكەن،

ئاۋۋالقى مېھر-مۇھەببەتلەر قەيەردە قالدى، يا رەببىم؟

50 قۇللىرىڭ ئۇچراۋاتقان مەسخىرىلەرنى ياد ئەتكەيسەن، ئى رەب -

مەن ئىچىمدە پۈتكۈل كۈچلۈك ئەللەرنىڭ مازاقلىرىنى كۆتۈرۈپ يۈرمەن -

51 دۈشمەنلىرىڭنىڭ ئۆزۈڭ مەسىھ قىلغاننىڭ قەدەملىرىنى قانچىلىك

مەسخىرىلىگىنىنى،

ئى پەرۋەردىگار، ياد ئەتكەيسەن!

52 پەرۋەردىگارغا مەڭگۈگە تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇلسۇن!

ئامىن! ئامىن!

تۆتىنچى بۆلۈم

90-كۈي

ھاياتنى قەدىرلەيدىغان دانالىق

¹ خۇدانىڭ ئادىمى بولغان مۇسانىڭ دۇئاسى: -

يا رەببىم،

سەن بارلىق دەۋردە بىزگە ماكان بولۇپ كېلىۋاتىسەن؛

² تاغلار ۋۇجۇدقا كەلمەستىن بۇرۇن،

سەن يەر ۋە ئالەمنى شەكىللەندۈرمەستىن بۇرۇن،

ئەزەلدىن ئەبەدىگىچە تەڭرىدۇرسەن.

³ سەن ئىنساننى تۇپراققا ئايلاندۇرۇپ: -

«ھەي، ئىنسان بالىلىرى، قايتىڭلار!» - دەيسەن.

⁴ مانا، سېنىڭ نەزىرىڭدە مىڭ يىل -

ئۆتۈپ كەتكەن تۈنۈگۈنكى بىر كۈن،

تۈندىكى بىر جېسەكتۇر، خالاس.

⁵ سەن ئادەملەرنى سۇ تاشقىنىدەك ئېلىپ كېتىسەن،

ئۇلار ئۆتۈپ كەتكەن بىر ئۇيقۇدەك،

تاڭ سەھەردە ئۇنىۋېر چىققان ئوت - چۆپكە ئوخشايدۇ -

⁶ ئەتىگەندە ئۇلار كۆكرىپ ئۈندۈ،

كېچىسى بولسا كېسىلىپ، سولشىپ كېتەر.

⁷ چۈنكى بىز غەزىپىڭ بىلەن يوقايىمىز،

قەھرىڭ بىلەن دەككە - دۈككەدە قالىمىز.

⁸ سەن قەبىھلىكلىرىمىزنى كۆز ئالدىڭغا،

يوشۇرۇن قىلمىشلىرىمىزنى جامالىڭنىڭ نۇرى ئالدىغا قويدۇڭ.

⁹ بارلىق كۈنلىرىمىز دەرغەزىپىڭ ئاستىدا ئۆتۈپ كېتىدۇ،

يىللىرىمىزنى بىر ئۆھ تارتىش بىلەنلا تۈگىتىمىز.

¹⁰ ئۆمرىمىزنىڭ يىللىرى يەتمەش يىل،

ماغدۇرىمىز بار بولسا سەكسەن يىل؛

بىراق ئۇلارنىڭ پەخرى جاپا ۋە بەھۇدىلىكتۇر؛

ھايات تېزلىك بىلەن ئۆزەر،

مانا، بىز ئۇچۇپ كەتتۇق.

11 ساڭا بولغان ھۆرمەت-ئەيمىنىشنىڭ ئاز-كۆپلۈكىگە قاراپ

ھېسابلىنىدىغان،

ئاچچىقلىقنىڭ شىددىتىنى كىم بىلىسۇن؟

12 شۇڭا كۆڭلىمىزنى دانالىققا قويۇشىمىز ئۈچۈن،

كۈنلىرىمىزنى ساناىنى بىزگە ئۈگەتكەيسەن!

13 يېنىمىزغا قايتقايسەن، ئى پەرۋەردىگار، سېنى قاچانغىچە...؟!

قۇللىرىڭغا رەھىم قىلغايىسەن!

14 بىزنى ئەتىگەندە ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بىلەن قاندۇرغايىسەن؛

ئۇنداقتا بارلىق كۈنلىرىمىزدە كۈيلەرنى ياڭرىتىپ شادلىنىمىز.

15 سەن بىزنى جاپاغا چۆمگەن كۈنلەرگە ئاساسەن،

كۈلپەتنى كۆرگەن يىللىرىمىزغا ئاساسەن يەنە خۇرسەن قىلغىن!

16 ئۇلۇغ ئىشلىرىڭ قۇللىرىڭغا كۆرۈنگەي،

شانۇ-شەۋكىتنىڭ ئۇلارنىڭ ئوغۇللىرىغىمۇ ئاشكارا بولغاي!

17 پەرۋەردىگار خۇدايىمىزنىڭ شېرىن مەرھەمىتى ئۈستىمىزدە بولغاي،

قولىمىزنىڭ ئىشلىرىنى ئۈستىمىزگە بەرىكەتلىك قىلغايىسەن،

بەرھەق، قولىمىزنىڭ ئىشلىرىنى بەرىكەتلىك قىلغايىسەن!

91-كۈي

خۇدانىڭ ھەرخىل يامانلىقتىن، جىن-شەيتانلاردىن قوغدىشى

- 1 ئەڭ ئالىي بولغۇچىنىڭ مەخپىي جايىدا تۇرغۇچى،
ھەممىگە قادىرنىڭ سايىسىدە ئارامخۇدا ياشايدۇ.
- 2 مەن پەرۋەردىگارىنى: -
«مېنىڭ باشپاناھىم، مېنىڭ قورغىنىم;
مېنىڭ خۇدايىم، ئۇنىڭغا تايىنىمەن» - دەيمەن.
- 3 بەرھەق، ئۇ قىلتاقچىنىڭ توزىقىدىن قۇتۇلدۇرىدۇ،
شۇم ۋابا-قازادىن ھەم خالاس ئېتىدۇ.
- 4 ئۇ پەيلىرى بىلەن سېنى ياپىدۇ;
قانائىتى ئاستىدا پاناھ تاپىسەن;
ئۇنىڭ ھەقىقىتى ساڭا قالغان ھەم ئىستىھكامدۇر.
- 5 سەن نە كېچىدىكى ۋەھىمدىن،
نە كۈندۈزى ئۇچۇۋاتقان ئوقتىن،
نە قاراڭغۇلۇقتا كەزگۈچى ۋابادىن،
- نە چۈش ۋاقتىدا ۋەيرانچىلىق قىلغۇچى ھالاكەتتىن قورقمايسەن.
- 7 سېنىڭ يېنىڭدا مىڭى يىقىلىپ،
ئوڭ يېقىڭدا ئون مىڭى غۇلاپ چۈشسىمۇ،
لېكىن بالا-قازا ساڭا يېقىنلاشمايدۇ.
- 8 سەن پەقەت كۆزلىرىڭ بىلەن بېقىپ،
پاسقلارغا بېرىلگەن جازانى كۆرسەن.
- 9 پەرۋەردىگارىنى پاناھىم دەپ بىلگىنىڭ ئۈچۈن،
ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنى ماكان قىلغىنىڭ ئۈچۈن،
- 10 بېشىڭغا ھېچ پالاكەت چۈشمەيدۇ،
ھېچ ۋابا چېدىرىڭغا يېقىنلاشمايدۇ.
- 11 ئۇ ئۆز پەرىشتىلىرىگە سېنىڭ ھەققىڭدە ئەمر قىلىدۇ،
شۇنىڭ بىلەن ئۇلار پۈتكۈل يوللىرىڭدا سېنى ساقلايدۇ.

- ¹² ئايىغىڭ تاشقا ئۇرۇلۇپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن،
ئۇلار سېنى قوللىرىدا كۆتۈرۈپ يۈرىدۇ.
- ¹³ شىرۋە كوبرا يىلان ئۈستىدىن بېسىپ ئۆتسەن،
ئارسلان ۋە ئەجدىھانى دەسسەپ-چەيلەيسەن.
- ¹⁴ «ئۇ ماڭا مۇھەببىتىنى باغلىغانلىقى ئۈچۈن،
مەن ئۇنى قۇتۇلدۇرىمەن؛
ئۇ نامىمنى تەن ئالغىنى ئۈچۈن يۇقىرىدا ساقلايمەن.
- ¹⁵ ئۇ ماڭا نىدا قىلىدۇ، مەن ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىمەن؛
ئېغىر كۈن ئۇنى باسقاندا ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولىمەن؛
مەن ئۇنى خالاس قىلىپ، ئىززەت-ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىمەن.
- ¹⁶ ئۇزاق ئۆمۈر بىلەن ئۇنى قاندۇرىمەن،
ھەم نىجاتلىقىمنى ئۇنىڭغا كۆرسىتىمەن».

92-كۈي

مەدھىيە

- ¹ شابات كۈنى ⁽³²⁹⁾ ئۈچۈن بىر كۈي-ناخشا: -
پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىش،
نامىڭنى كۈيەش ئەلادۇر، ئى ھەممىدىن ئالىي بولغۇچى!
- ² ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭنى سەھەردە،
كېچىلەردە بولسا، ھەقىقەت-ساداقتىڭنى جاكارلاش،
- ³ ئون تارلىق ساز ۋە راۋابنى چېلىپ،
چىلتار بىلەن مۇڭلۇق ئاھاڭدا چېلىش ئەلادۇر!
- ⁴ چۈنكى سەن پەرۋەردىگار، ئۆز قىلغىنىڭ ئارقىلىق مېنى خۇرسەن قىلدىڭ،
قوللىرىڭنىڭ قىلغانلىرى بىلەن مەن روھلىنىپ ناخشا ئېيتىمەن.

³²⁹ «شابات كۈنى» — شەنبە كۈنى، يەنى خۇدا يەھۇدىي خەلقىگە بېكىتكەن ئارام ئېلىش كۈنى.

5 پەرۋەردىگار، قىلغان ئىشلىرىڭ نېمىدېگەن ئۇلۇغدۇر!

ئويلىرىڭ ناھايىتى چوڭقۇردۇر!

6 بىغەم كىشى بۇنى بىلمەس،

ھاماقەت بۇنى چۈشەنمەس،

7 رەزىللەر ئوت-چۆپتەك ئاينىغاندا،

قەبىھلىك قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسى گۈللەنگەندە،

مەڭگۈ ھالاك بولۇپ كېتىدىغانلار شۇلاردۇر!⁽³³⁰⁾

8 لېكىن سەن، ئى پەرۋەردىگار، ئەبەدىلئەبەد ئۈستۈن تۇرسەن.

9 چۈنكى مانا دۈشمەنلىرىڭ، ئى پەرۋەردىگار،

مانا دۈشمەنلىرىڭ يوقلىدۇ؛

بارلىق قەبىھلىك قىلغۇچىلار تىرىپىرەن قىلىۋېتىلىدۇ!

10 مۇڭگۈزۈمنى ياۋايى بۇقىنىڭكىدەك كۆتۈرسەن؛

بېشىم يېڭى ماي سۈركەپ، مەسىھ قىلىندۇ.

11 مېنى قەست قىلغانلارنىڭ مەغلۇبىيىتىنى ئۆز كۆزۈم كۆرىدۇ؛

ماڭا قارشىلىشىشقا قوزغالغان رەزىللىك قىلغۇچىلارنىڭ تەن بەرگەنلىكىنىمۇ

قۇلىقىم ئاڭلايدۇ.

12 ھەققانىي ئادەم خورما دەرىخى كەبى گۈللەپ-ياشنايدۇ؛

ئۇ لىۋاندىكى كېدەر دەرىخىدەك ئۆسىدۇ.

13 پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىگە تىكىلگەنلەر،

خۇدايىمىزنىڭ ھويلىلىرىدا گۈللىنىدۇ؛

14 ئۇلار قېرىغاندىمۇ يەنە مېۋە بېرىدۇ،

سۇلۇق ھەم يېشىل ئۇلار؛

15 شۇنىڭ بىلەن ئۇلار پەرۋەردىگار دۇرۇستۇر، دەپ ئىسپاتلايدۇ؛

ئۇ مېنىڭ قورام تېشىمدۇر،

ئۇنىڭدا ھېچ ناھەقلىك يوقتۇر!

330 ياكى «بۇ ئۇلارنىڭ ھالاك بولۇشى ئۈچۈن بولىدۇ».

93-كۆي

پەرۋەردىگار قۇدرەتلىك ھۆكۈمراندۇر

- 1 پەرۋەردىگار ھۆكۈم سۈرىدۇ!
ئۇ ھەيۋەتنى كىيىم قىلىپ كىيگەن؛
پەرۋەردىگار كىيىنگەن،
ئۇ بېلىنى قۇدرەت بىلەن باغلىغان؛
بەرھەق، شۇڭا دۇنيا مەزمۇت قىلىنغان،
ئۇ تەۋرەنمەس ئەسلا.
- 2 سېنىڭ تەختىڭ قەدىمدىلا بەرپا قىلىنغان؛
سەن ئەزەلدىن بار بولغۇچىسەن!
- 3 كەلكۈن-تاشقىنلار ئۆز ساداسىنى كۆتۈردى، ئى پەرۋەردىگار،
كەلكۈن-تاشقىنلار ئۆز ساداسىنى كۆتۈردى!
كەلكۈن-تاشقىنلار ئۇرغۇچى دولقۇنلىرىنى يۇقىرى كۆتۈردى!
- 4 كۆپ سۇلارنىڭ شاۋقۇنلىرىدىن،
دېڭىز-ئوكياندىكى قۇدرەتلىك دولقۇنلاردىن⁽³³¹⁾،
ئۈستۈن تۇرغان پەرۋەردىگار قۇدرەتلىكتۇر!
- 5 سېنىڭ ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭ نېمىدېگەن ئىشەنچلىكتۇر!
كۈنلەر يوق بولغۇچە، ئى پەرۋەردىگار،
ئۆيۈڭگە پاك-مۇقەددەسلىك ئەبەدىلەپ بەد راۋادۇر.

331 «دولقۇنلار» — ئىبرانىي تىلىدا «چېقىۋەتكۈچىلەر».

94-كۆي

ئىنتىقام ئالغۇچى خۇدا ئادىل سوتلىسۇن!

- 1 ئى ئىنتىقاملار ئالغۇچى تەڭرى، پەرۋەردىگار!
ئى ئىنتىقاملار ئالغۇچى تەڭرى، پارلىغايىسەن!
- 2 كۆتۈرۈلگىن، ئۆزۈڭنى كۆتۈرگىن، ئى جاھاننى سوراق قىلغۇچى،
مەغرۇرلارغا جازاسىنى بەرگىن!
- 3 قاچانغىچە رەزىللەر، ئى پەرۋەردىگار،
قاچانغىچە رەزىللەر تەنتەنە قىلىپ يۈرۈپرىدۇ؟
- 4 قاچانغىچە ھاكاۋۇرلارچە سۆزلەپ ۋالاقشىدۇ،
قەبىھلىك قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسى يوغان گەپ قىلىپ يۈرىدۇ؟
- 5 ئۇلار خەلقىڭنى ئېزىدۇ، ئى پەرۋەردىگار،
سېنىڭ مىراسىڭغا جەبىر-جاپا سالماقتا.
- 6 تۇل ئايال ۋە غېرىپ-مۇساپىرلارنى قىرىپ،
يىتىم-يېسىرلەرنى ئۆلتۈرۈپ: —
7 «ياھ كۆرمەيدۇ»،
- 8 «ياقۇپنىڭ خۇداسى كۆڭۈل بۆلمەيدۇ»، — دەيدۇ.
سەلەر كۆڭۈل قويۇڭلار، ئى ئەلنىڭ ھاماقەتلىرى!
- 9 ئەخمەقلەر، قاچان دانا بولسىلەر؟
قۇلاقنى تىكلىگۈچىنىڭ ئۆزى ئاڭلىمامدۇ؟
- 10 كۆزنى ياسىغۇچىنىڭ ئۆزى كۆرمەمدۇ؟
ئەللەرنى تەربىيىلىگۈچى،
- 11 ئىنسانغا ئەقىل-بىلىم ئۆگەتكۈچىنىڭ ئۆزى ئادەمنى ئەيىبلەمدۇ؟
پەرۋەردىگار ئىنساننىڭ ئوي-خىياللىرىنىڭ تۇتامى يوقلۇقىنى بىلىدۇ.
- 12 سەن تەربىيىلىگەن ئادەم بەختلىكتۇر، ئى ياھ،
يەنى سەن تەۋرات-قانۇنۇڭدىن ئەقىل ئۆگىتىدىغان كىشى بەختلىكتۇر!
- 13 شۇنداق قىلىپ، — تاكى پاسىقلار ئۈچۈن ئۆرەك كولانغۇچە —

سەن ئۇنى يامان كۈنلەردىن خاتىرجەم ساقلايسەن.
¹⁴ چۈنكى پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنى تەرك ئەتمەيدۇ،
ياكى ئۆز مىراسىدىن ۋاز كەچمەيدۇ.
¹⁵ چۈنكى ھۆكۈم-پەرمان ھوقۇقى ھامان ئادالەتكە قايتىدۇ،
بارلىق دىلى دۇرۇسلار بولسا، ئۇنىڭ كەينىدىن ماڭىدۇ⁽³³²⁾.
¹⁶ مەن ئۈچۈن يامانلار بىلەن قارشىلىشىشقا كىم ئورنىدىن تۇرىدۇ؟
مەن ئۈچۈن قەبىھلىك قىلغۇچىلار بىلەن قارشىلىشىشقا كىم مەيدانغا
چىقىدۇ؟
¹⁷ ئەگەر پەرۋەردىگار ماڭا ياردەمدە بولمىغان بولسا،
جېنىم بالدۇر چىقىپ سۈكۈت دىيارىدا⁽³³³⁾ ياتار ئىدى.
¹⁸ ئايىغىم پۈتلىشاي دېگىنىدە،
ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ، ئى پەرۋەردىگار، مېنى يۇلىدى.
¹⁹ ئىچىمدىكى كۆپلىگەن غەم-ئەندىشلەر ئارىسىدا،
سېنىڭ تەسەللىلىرىڭ جېنىمنى سۆيۈندۈردى.
²⁰ ئىنساپسىزلىقنى قانۇنغا ئايلاندۇرىدىغان،
ناچ كۆز ئولتۇرغان بىر تەخت،
سەن بىلەن ئالاقىدە بولامدۇ؟
²¹ ئۇلار ھەققانىيلارنىڭ جېنىغا ھۇجۇم قىلىشقا يىغىلىدۇ،
بىگۇناھ قاننى تۈگىدىغان ھۆكۈملەرنى چىقارماقتا.
²² بىراق پەرۋەردىگار مېنىڭ ئېگىز قورغىنىم بولىدۇ؛
ھە، مېنىڭ خۇدايىم پاناھ قورام تېشىمدۇر.
²³ ئۇ ئۇلارنىڭ قەبىھلىكىنى ئۆز بېشىغا سالىدۇ،
ئۇلارنىڭ ئۆز ياۋۇزلۇقلىرى بىلەن ئۇلارنى ئۈزۈپ تاشلايدۇ،
بەرھەق، پەرۋەردىگار خۇدايىمىز ئۇلارنى ئۈزۈپ تاشلا.

³³² دېمەك — ئادىل پادىشاھ-ئەمىرلەر يەنە ھوقۇق تۇتىدۇ، ياكى ھازىر ھوقۇق تۇتۇۋاتقان پادىشاھ
توۋا قىلىدۇ؛ ئاندىن دۇرۇس ئادەملەر ئۇلارنى قوللايدۇ.
³³³ «سۈكۈت دىيارى» — ئۆلۈمنى كۆرسىتىدۇ.

95-كۆي

ھەقىقىي ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن ئاڭلاش كېرەك

- 1 كېلىڭلار، پەرۋەردىگارىنى ياڭرىتىپ كۈيلەيلى،
نىجاتلىقىمىز بولغان قورام تېشىمىزغا تەنتەنە قىلايلى!
- 2 تەشەككۈرلەر بىلەن ئۇنىڭ ئالدىغا كېلەيلى،
ئۇنىڭغا كۈيلەر بىلەن تەنتەنە قىلايلى!
- 3 چۈنكى پەرۋەردىگار – بۈيۈك بىر ئىلاھتۇر،
پۈتكۈل ئىلاھلار ئۈستىدىكى بۈيۈك بىر پادىشاھتۇر⁽³³⁴⁾.
- 4 يەرنىڭ تەڭلىرى ئۇنىڭ قولىدىدۇر،
تاغلارنىڭ چوققىلىرىمۇ ئۇنىڭكىدۇر.
- 5 دېڭىز ئۇنىڭكى، ئۇ ئۇنى ياراتقان؛
قۇرۇقلۇقنى ئۇنىڭ قولى بىلەن شەكىللەندۈردى.
- 6 كېلىڭلار، ئۇنىڭغا باش ئۇرۇپ سەجدە قىلايلى،
پەرۋەردىگار ياراتقۇچىمىز ئالدىدا تىز پۈكەيلى!
- 7 چۈنكى ئۇ بىزنىڭ خۇدايىمىزدۇر،
بىز بولساق ئۇنىڭ يايلىقىدىكى خەلق،
ئۇنىڭ قولى باقىدىغان قويلارمىز.
- 8 بۈگۈن، ئەگەر ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار،
ئەينى چاغلاردا مەرباھدا بولغاندەك، چۆل-باياۋاندىكى ماسساھدا بولغان
كۈندەك،
يۈرىكىڭلارنى جاھىل قىلماڭلار!⁽³³⁵⁾

³³⁴ بۇ ئايەتتىكى «ئىلاھلار» – ياكى (1) تائىپىلار چوقۇنىدىغان بۇتلارنى (ئەمەلىيەتتە ئۇلارنىڭ كەينىدە تۇرغان جىن-شەيتانلارنى – «زەب» 5-4:96، «1كور» 6-4:8 ۋە 19:10-21نى كۆرۈڭ) ياكى (2) خۇدانىڭ سۆزىگە مەسئۇل بولغان ئىسرائىل ھاكىملىرىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

³³⁵ «مەرباھ» ۋە «ماسساھ» دېگەن جايلاردا ئىسرائىللار خۇدادىن يۈز ئۇرۇپ، مۇسا پەيغەمبەرگە قارشى ئىسيان-ئاسىيلىق كۆتۈرگەن. بۇ ۋەقەلەر «مىس» 17-باب، «چۆل» 20-بابتا خاتىرىلەنگەن.

⁹ مانا شۇ يەردە ئاتا-بوۋىلىرىڭلار مېنى سىندى، ئىسپاتلىدى ھەم قىلغىنىمنى كۆردى.

¹⁰ مەن قىرىق يىل شۇ دەۋردىن بىزار بولۇپ: -
«بۇلار كۆڭلىدە ئاداشقان بىر خەلقتۇر،

مېنىڭ يوللىرىمنى ھېچ بىلىپ يەتمىگەن» - دېدىم.

¹¹ شۇڭا مەن غەزەپلىنىپ قەسەم ئىچىپ: -
«ئۇلار ھەرگىز مېنىڭ ئارامگاھىمغا كىرمەيدۇ»⁽³³⁶⁾ - دېدىم.

96-كوي

ئالەم ئىگىسى كېلىدۇ!

¹ پەرۋەردىگارغا ئاتاپ يېڭى ناخشا ئېيتىڭلار!

پۈتكۈل يەر يۈزى، پەرۋەردىگارنى كۈيلەڭلار!

² پەرۋەردىگارغا ناخشا ئېيتىڭلار، نامىغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار،

نىجاتلىقىنى ھەر كۈنى ئېلان قىلىڭلار!

³ ئۇنىڭ شان-شۆھرىتىنى ئەللەر ئارىسىدا،

ئۇنىڭ مۆجىزىلىرىنى بارلىق خەلقلەر ئارىسىدا جاكارلاڭلار!

⁴ چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇلۇغ، زور مەدھىيەلەرگە لايىقتۇر!

ئۇ بارلىق ئىلاھلاردىن ئۈستۈن، ئۇنىڭدىن قورقۇش كېرەكتۇر⁽³³⁷⁾؛

⁵ چۈنكى بارلىق خەلقلەرنىڭ ئىلاھلىرى - بۇتلار⁽³³⁸⁾ خالاس،

بىراق پەرۋەردىگار ئاسمان-پەلەكنى ياراتقاندۇر.

³³⁶ «مېنىڭ ئارامگاھىم» (1) خۇدا ئىسرائىللارغا ۋەدە بەرگەن قانائان (پەلەستىن) زېمىنىنى كۆرسىتىدۇ. مىسىردىن چىقىپ چۆل-باياۋاندا قىرىق يىل سەرسان بولۇپ يۈرگەن شۇ دەۋردە ئىسرائىللار ئىتائەتسىزلىك قىلىپ ئۇ زېمىنغا كىرمىگەن. (2) «ئارامگاھ» پەقەت زېمىننىلا ئەمەس، بەلكى يەنە خۇدانىڭ پاناھى، يېتەكچىلىكى ھەم شەپقىتى ئاستىدا ياشاشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ (ئىنجىل، «ئىبرانىيلارغا»، 4-بايىنىمۇ كۆرۈڭ).

³³⁷ ياكى «ئۇ دەھشەتلىك-قورقۇنچلۇقتۇر».

³³⁸ ئىبرانىي تىلىدا «ئەرزىمەسلەر».

6 شائۇ-شەۋكەت ۋە ھەيۋەت ئۇنىڭ ئالدىدا،
 مۇقەددەس جايدا قۇدرەت ۋە گۈزەللىك كۆرۈنىدۇ.
 7 پەرۋەردىگارغا تەئەللۇقنى بەرگەيسىلەر، ئى ئەل-قەبىلىلەر،
 پەرۋەردىگارغا شان-شۆھرەت ۋە قۇدرەتنى بەرگەيسىلەر!⁽³³⁹⁾
 8 پەرۋەردىگارغا ئۆز نامىغا لايىق شان-شۆھرەتنى بەرگەيسىلەر؛
 سوۋغا-سالام ئېلىپ ھويلىلىرىغا كىرىڭلار!
 9 پەرۋەردىگارغا پاك-مۇقەددەسلىكنىڭ گۈزەللىكىدە⁽³⁴⁰⁾ سەجدە قىلىڭلار؛
 پۈتكۈل يەر-يۈزى، ئۇنىڭ ئالدىدا تىترەڭلار!
 10 ئەللەر ئارىسىدا ئېلان قىلىڭلار: —
 «پەرۋەردىگار ھۆكۈم سۈرىدۇ!
 شۇڭا مانا، دۇنيا مەزمۇت قىلىنغان، ئۇ تەۋرەنمەس ئەسلا.
 ئۇ ئادىللىق بىلەن خەلقلەر ئۈستىدە ھۆكۈم چىقىرىدۇ.
 11 ئاسمانلار شادلانسون، يەر-جاھان خۇش بولسون،
 دېڭىز-ئوكيان ۋە ئۇنىڭغا تولغان ھەممە چۇقان سېلىپ جۇش ئۇرسۇن!
 12-13 دالالار ھەم ئۇلاردىكى ھەممە يايىرسۇن!
 ئۇ چاغدا ئورماندىكى پۈتكۈل دەرەخلەر پەرۋەردىگار ئالدىدا ياڭرىتىپ
 ناخشا ئېيتىدۇ؛
 چۈنكى مانا، ئۇ كېلىدۇ!
 ئۇ جاھاننى سوراق قىلىشقا كېلىدۇ؛
 ئۇ ئالەمنى ئادىللىق بىلەن،
 خەلقلەرنى ئۆز ھەقىقەت-ساداقتىدە سوراق قىلىدۇ.

339 «پەرۋەردىگارغا... قۇدرەت بەرگەيسىلەر» — مۇشۇ سۆزلەر بەلكىم شۇنى بىلدۈرىدۇكى، خۇداغا ئۆزىگە لايىق شان-شەرەپ كەلتۈرسەك، بۇ قىلغىنىمىز ئۇنىڭغا بىز ئارقىلىق ئۆز كۈچ-قۇدرىتىنى تېخىمۇ كۆرسىتىش ئىمكانىيىتىنى يارىتىدۇ.
 340 ياكى «پاك-مۇقەددەس ئېگىنلەرنى كىيىپ...».

97-كۈي

پەرۋەردىگارنىڭ سەلتەنتى كېلىدۇ!

- ¹ پەرۋەردىگار ھۆكۈم سۈرىدۇ!
يەر-زېمىن خۇش بولسۇن،
كۆپلىگەن ئاراللار شادلانسۇن!
- ² بۇلۇتلار ۋە قاراڭغۇلۇق ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىدۇر،
ھەققانىيەت ۋە ئادالەت تەختىنىڭ ئۆلىدۇر؛
³ ئۆزىنىڭ ئالدىدا ئوت يالقۇنى يۈرىدۇ،
ئەتراپتىكى دۈشمەنلىرىنى كۆيدۈرۈپ تاشلايدۇ؛
⁴ ئۆزىنىڭ چاقماقلىرى جاھاننى يورۇتتى،
يەر بۇنى كۆرۈپ تىترەپ كەتتى؛
⁵ پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا،
پۈتكۈل زېمىننىڭ ئىگىسىنىڭ ئالدىدا،
تاغلار مومدەك ئېرىپ كېتىدۇ.
- ⁶ ئاسمانلار ئۆزىنىڭ ھەققانىيىتىنى جاكارلايدۇ،
بارلىق خەلقلەر ئۆزىنىڭ شان-شەرىپىنى كۆرىدۇ.
⁷ ئويما ھەيكەللەرگە چوقۇنغانلار،
بۇتلار⁽³⁴¹⁾ بىلەن ماختىنىپ يۈرگۈچىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇياتقا قالىدۇ.
بارلىق ئىلاھلار⁽³⁴²⁾، ئۆزىگە سەجدە قىلىڭلار!
- ⁸ سېنىڭ ھۆكۈملىرىڭ سەۋەبىدىن، ئى پەرۋەردىگار،
زىمىن ئاڭلاپ شادلاندى،
يەھۇدا قىزلىرى خۇش بولدى.

³⁴¹ ئىبرانىي تىلىدا «ئەزىمەسلەر».³⁴² «ئىلاھلار» — بۇ يەردە، شۇنداقلا 86-، 95-، 96- ۋە 97-كۈيدە كۆرسىتىلگەندەك، پەرىشتىلەرنى، ياكى بولمىسا بۇتلارنىڭ كەينىدىكى جىن-شەيتانلارنى كۆرسىتىدۇ. 3:94 ۋە ئىزاھاتىنى كۆرۈڭ.

- ⁹ چۈنكى سەن پەرۋەردىگار پۈتكۈل يەر يۈزى ئۈستىدىكى ئەڭ ئالىيسىدۇرسەن؛
سەن بارلىق ئىلاھلاردىن نەقەدەر يۇقىرىدۇرسەن!
- ¹⁰ پەرۋەردىگارنى سۆيگەنلەر، يامانلىقتىن نەپرەتلىنىڭلار!
ئۇ مۆمىن بەندىلىرىنىڭ جېنىدىن خەۋەر ئالدى،
رەزىللەرنىڭ چاڭگىلىدىن خالاس قىلدۇ.
¹¹ ھەققانىيلار ئۈچۈن نۇر،
دىلى دۇرۇسلار ئۈچۈن شادلىق تېرىلغاندۇر؛
¹² پەرۋەردىگاردىن شادلىنىڭلار، ئى ھەققانىيلار،
ئۇنىڭ پاك-مۇقەددەسلىكىنى ياد ئېتىپ تەشەككۈر ئېيتىڭلار!

98-كۈي

پەرۋەردىگار پۈتكۈل دۇنياغا ھۆكۈمرانلىق قىلىشقا كېلىدۇ!

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

- پەرۋەردىگارغا ئاتاپ يېڭى ناخشا ئېيتىڭلار؛
چۈنكى ئۇ كارامەت مۆجىزىلەرنى ياراتتى؛
ئۇنىڭ ئوڭ قولى ھەم مۇقەددەس بىلىكى
ئۆزىگە زەپەر-نىجات كەلتۈردى.
² پەرۋەردىگار ئۆز نىجاتلىقىنى ئايان قىلدى؛
ھەققانىيىتىنى ئەللەرنىڭ كۆز ئالدىدا ئاشكارا كۆرسەتتى.
³ ئۇ ئىسرائىل جەمەتىگە بولغان مېھىر-مۇھەببىتىنى ھەم ھەقىقەت-
ساداقتىنى ئېسىگە ئالدى،

زېمىننىڭ چەت-ياقىلىرىمۇ خۇدايىمىزنىڭ نىجاتلىقىنى كۆردى.

- ⁴ پەرۋەردىگارغا ئاۋازىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، پۈتكۈل يەر يۈزى؛
تەنتەنە قىلىپ ئاۋازىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، ناخشا ئېيتىڭلار!

- 5 پەرۋەردىگارغا چىلتار چېلىپ ناخشا ئېيتىڭلار،
چىلتار بىلەن، كۈيىنىڭ ساداسى بىلەن!
- 6 كاناي ھەم سۇناي ئاۋازلىرى بىلەن،
پادىشاھ بولغان پەرۋەردىگار ئالدىدا تەنتەنە قىلىڭلار؛
- 7 دېڭىز-ئوكيان ھەم ئۇنىڭغا تولغان ھەممە جۇش ئۇرۇپ،
جاھان ھەم ئۇنىڭدا ياشاۋاتقانلار شاۋقۇنلىسۇن!
- 8 كەلكۈن-تاشقىنلار چاۋاك چالسۇن؛
پەرۋەردىگار ئالدىدا تاغلار قوشۇلۇپ تەنتەنە قىلىپ ناخشا ئېيتسۇن؛
- 9 چۈنكى مانا، ئۇ يەرنى سوراق قىلىشقا كېلىدۇ؛
ئۇ ئالەمنى ئادىللىق بىلەن،
خەلقلەرنى ئۆز ھەقىقەت-ساداقتىدە سوراق قىلىدۇ.

99-كۈي

مۇقەددەس خۇداغا مەدھىيە

- 1 پەرۋەردىگار ھۆكۈم سۈرىدۇ!
خەلقلەر تىتىرىسۇن!
ئۇ كېرۇبلار ئوتتۇرىسىدا ئولتۇرىدۇ؛
يەر-جاھان زىلزىلىگە كەلسۇن!
- 2 پەرۋەردىگار زىنئۇندا بۈيۈكتۇر،
ئۇ بارلىق خەلقلەر ئۈستىدە تۇرىدىغان ئالىيدۇر.
- 3 ئۇلار ئۇلۇغ ۋە سۈرلۈك نامىگىنى مەدھىيىلەيدۇ؛
ئۇ پاك-مۇقەددەستۇر!
- 4 پادىشاھنىڭ قۇدرىتى ئادالەتكە بېغىشلانغاندۇر؛
ئۆزۈڭ دۇرۇسلۇقنى مەھكەم ئورناتقانسان؛
سەن ياقۇپ ئارىسىدا ئادالەت ۋە ھەققانىيەت يۈرگۈزگەن.
- 5 پەرۋەردىگار خۇدايىمىزنى ئۇلۇغلاڭلار!

تەختىپەرى ئالدىدا ئېگىلىپ سەجدە قىلىڭلار -
ئۇ مۇقەددەستۇر!

⁶ ئۇنىڭ كاھىنلىرى ئارىسىدا مۇسا ۋە ھارۇن بار ئىدى،
نامىنى چاقىرغانلار ئىچىدە سامۇئىلمۇ ھازىر ئىدى؛
ئۇلار پەرۋەردىگارغا ئىلتىجا قىلىپ، چاقىردى،
ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى.

⁷ خۇدا بۇلۇت تۇۋرۇكىدە ئۇلارغا سۆزلىدى؛
ئۇلار ئۇ تاپشۇرغان ئاگاھ-گۇۋاھلىقلارغا ھەم نىزام-بەلگىلىمگە ئەمەل
قىلىشاتتى.

⁸ ئى پەرۋەردىگار خۇدايىمىز، سەن ئۇلارغا جاۋاب بەردىڭ؛
يامان قىلمىشلىرىغا يارىشا جاۋاب بەرگەن بولساڭمۇ،
سەن ئۇلارنى كەچۈرگۈچى ئىلاھ ئىدىڭ.
⁹ پەرۋەردىگار خۇدايىمىزنى ئۇلۇغلاڭلار!

ئۇنىڭ مۇقەددەس تېغىدا ئېگىلىپ سەجدە قىلىڭلار!
چۈنكى پەرۋەردىگار خۇدايىمىز مۇقەددەستۇر!

100-كۈي

پۈتكۈل يەر يۈزى پەرۋەردىگارغا مەدھىيە ياڭرىتىڭلار!

¹ تەشەككۈر ئېيتىش ئۈچۈن يېزىلغان كۈي: -

ئى پۈتكۈل يەر-جاھان، پەرۋەردىگارغا ئاۋازىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار!
² خۇشاللىق بىلەن پەرۋەردىگارنىڭ خىزمىتىدە بولۇڭلار،
ھۇزۇرىغا تەنتەنە-ناخشىلار بىلەن يېقىنلىشىڭلار!
³ بىلىپ قويۇڭلاركى، پەرۋەردىگار ھەق خۇدادۇر؛
بىزنى ياراتقان ئۇنىڭ ئۆزىدۇر، بىز ئەمەس!⁽³⁴³⁾

³⁴³ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇ بىزنى ياراتقان، بىز ئۇنىڭكىدۇرمىز».

بىز ئۇنىڭ خەلقىدۇرمىز،
 ئۆز يايلىقىدا باققان قويلرىدۇرمىز.
 4 دەرۋازىلىرىغا تەشەككۈر ئېيتىشلار بىلەن،
 ھويلىلىرىغا مەدھىيەلەر بىلەن كىرىڭلار؛
 ئۇنى مەدھىيىلەپ، نامىغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار!
 5 چۈنكى پەرۋەردىگار مېھرىباندۇر؛
 ئۇنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى ئەبەدىلئەبەدگىچە،
 ئۇنىڭ ھەقىقەت-ساداقىتى ئەۋلادتىن-ئەۋلادىچىدۇر!

101-كۈي

ئادىل پادىشاھ بولۇشقا بەل باغلاش

1 داۋۇت يازغان كۈي: -

مەن ئۆزگەرمەس مۇھەببەت ھەم ئادالەت توغۇلۇق ناخشا ئېيتىمەن،
 سېنى، ئى پەرۋەردىگار، ناخشىلار بىلەن كۈيلەيمەن.
 2 مەن مۇكەممەل يولدا ئېھتىيات بىلەن ئىش كۆرىمەن؛
 سەن قاچانمۇ يېنىمغا كېلىسەن!
 ئۆز ئۆي-ئوردامدا ساپ كۆڭۈل بىلەن يۈرىمەن.
 3 ھېچ پاسىق نەرسىنى كۆز ئالدىمغا كەلتۈرمەيمەن،
 يولدىن چەتلىگەنلەرنىڭ قىلمىشلىرىغا نەپرەتلىنمەن؛
 بۇنداقلا ماڭا ھېچ يېپىشماس ئەسلا.
 4 ئەگرى كۆڭۈل مېنىڭدىن يىراق كېتىدۇ،
 ھېچ رەزىللىكنى تونۇغۇم يوقتۇر.
 5 كىمكى ئۆز يېقىنىنىڭ كەينىدىن تۆھمەت قىلغان بولسا،
 مەن ئۇنى يوقىتىمەن؛
 نەزىرى ئۈستۈن، دىلى تەكەببۇر ئادەمنى مەن سىغدۇرمايمەن؛

⁶ كۆزلىرىم زېمىندىكى مۆمىنلەردىدۇر،
ئۇلار ئوردامدا مەن بىلەن بىللە تۇرسۇن!
كىم مۇكەممەل يولدا ماڭسا، ئۇ مېنىڭ خىزمىتىمدە بولىدۇ.
⁷ ئالدامچىلىق يۈرگۈزگەنلەرنىڭ ئۆي-ئوردامدا ئورنى بولمايدۇ،
يالغان سۆزلىگەنلەر كۆز ئالدىمدا تۇرمايدۇ.
⁸ پەرۋەردىگارىڭنىڭ شەھىرىدىن يامانلىق قىلغۇچىلارنى ئۈزۈپ تاشلاش ئۈچۈن،
ھەر سەھەردە زېمىندىكى بارلىق رەزىل ئادەملەرنى يوقىتىمەن.⁽³⁴⁴⁾

102-كۈي

¹ ئېزىلگەننىڭ دۇئاسى: ئۇ ھالىدىن كەتكەندە، داد-پەريادىنى پەرۋەردىگار ئالدىغا تۆككەندە: —

دۇئايمنى ئاڭلىغايسەن، ئى پەرۋەردىگار؛
پەريادىم ئالدىڭغا يېتىپ كىرسۇن!
² يۈزۈڭنى مەندىن قاچۇرمىغايسەن؛
قىسىلغان كۈنۈمدە ماڭا قۇلاق سالغايسەن؛
مەن ندا قىلغان كۈندە، ماڭا تېز جاۋاب بەرگىن!
³ مانا، كۈنلىرىم ئىس-تۈتەكتەك تۈگەپ كېتىدۇ،
ئۈستىخانلىرىم ئوتۇن-چوغلارغا ئوخشاش كۆيدى!
⁴ يۈرىكىم زەخمە يەپ چۆپىلەر خارازان بولغاندەك قۇرۇپ كەتتى،
ھەتتا نېنىمنى يېيىشنى ئۇنتۇدۇم.
⁵ مەن ئاھۇ-زار تارتقانلىقىمدىن،
ئەتىلىرىم سۆڭەكلىرىمگە چاپلىشىپ قالدى.

³⁴⁴ «ھەر سەھەردە» — دېمەك، داۋۇت ھەر ئەتىگەندە خەلقنىڭ دەۋالىرىنى سوراپ سوت ئاچاتتى. بۇ ئىش مۇكەممەل بولمىغان بولسىمۇ، كەلگۈسىدە داۋۇتنىڭ ئەۋلادى قۇتقۇزغۇچى-مەسھىننىڭ بۇنداق ئىشنى مۇكەممەل قىلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. داۋۇتنىڭ شۇنداق ئادىل سوراق قىلىشى مەسھىننىڭ كەلگۈسىدىكى سوراق قىلىشىغا بېشارەت بولىدۇ.

- 6 چۆل-باباۋاندىكى ساقىقۇشتەك،
ۋەيرانچىلىقتا قونۇپ يۈرگەن ھۇقۇشقا ئوخشايمەن.
- 7 ئۇخلىماي سەگەك تۇرۇپ كۆزەتتىمەن؛
ئۆگزىدە يالغۇز قالغان قۇشقاچ كەبىمەن.
- 8 دۈشمەنلىرىم كۈن بويى مېنى مەسخىرە قىلماقتا،
مېنى ھاقارەتلىگەنلەر ئىسمىمنى لەنەت ئورنىدا ئىشلەتمەكتە.
- 9-10 قەھرىڭ ھەم ئاچچىقنىڭ تۈپەيلىدىن،
كۈلنى نان دەپ يەۋاتىمەن،
ئىچىملىكىمنى كۆز يېشىم بىلەن ئارىلاشتۇرىمەن؛
چۈنكى سەن مېنى كۆتۈرۈپ، ئاندىن يەرگە ئۇردۇڭ.
- 11 كۈنلىرىم قۇياش ئۇزارتقان كۆلەڭگىدەك⁽³⁴⁵⁾ يوقۇلاي دەپ قالدى،
ئۆزۈم بولسام چۆپىلەر خارزان بولغاندەك قۇرۇپ كەتتىم.
- 12 لېكىن سەن، پەرۋەردىگار، ئەبەدىي تۇرىسەن،
سېنىڭ نام-شۆھرىتىڭ دەۋردىن-دەۋرگىچىدۇر.
- 13 سەن ئورۇنۇڭدىن تۇرىسەن،
زىئونغا رەھىم قىلىسەن؛
چۈنكى ئۇنىڭغا شەپقەت كۆرسىتىش ۋاقتى كەلدى،
ھە، ۋاقىت-سائىتى يېتىپ كەلدى!
- 14 چۈنكى قۇللىرىڭ ئۇنىڭ تاشلىرىدىن خۇرسەنلىك تاپىدۇ،
ھەم تۇپرىقىغىمۇ ئىچىنى ئاغرىتىدۇ؛
- 15 ئەللەر پەرۋەردىگارنىڭ نامىدىن،
يەر يۈزىدىكى شاھلار شان-شەرىپىڭدىن ئەيمىنىدۇ.
- 16 مانا، پەرۋەردىگار زىئوننى قايتىدىن قۇرغاندا،
ئۇ ئۆز شان-شەرىپىدە كۆرۈنىدۇ!
- 17 ئۇ غېرىب-مىسكىننىڭ دۇئاسىغا ئېتىبار بېرىدۇ؛
ئۇلارنىڭ دۇئاسىنى ھەرگىز كەمسىتمەيدۇ.

345 «ئۇزارتقان كۆلەڭگىدەك» — قۇياش پاتقاندا، كۆلەڭگىلەر ئۇزىراپ، ئاندىن تۇيۇقسىز غايىپ بولىدۇ.

¹⁸ بۇلار كەلگۈسى بىر ئەۋلاد ئۈچۈن خاتىرىلىنىدۇ؛
 شۇنىڭ بىلەن كەلگۈسىدە يارىتىلىدىغان بىر خەلق ياهىنى مەدھىيەلەيدۇ⁽³⁴⁶⁾؛
²⁰⁻¹⁹ چۈنكى ئۇ ئەسىرلەرنىڭ ئاھ-زارلىرىنى ئاڭلاي دەپ،
 ئۆلۈمگە بۇيرۇلغانلارنى ئازاد قىلاي دەپ،
 ئېگىزدىكى مۇقەددەس جايىدىن ئېڭىشىپ نەزەر سالىدى،
 ئەرىشلەردىن پەرۋەردىگار يەرگە قارىدى؛
²²⁻²¹ شۇنداق قىلىپ، ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ خىزمىتىدە بولايلى دېگەندە،
 يەنى ئەل-مەملىكەتلەر جەم يىغىلغان ۋاقىتتا -
 پەرۋەردىگارنىڭ نامى زىنۇندا،
 ئۇنىڭ شەرەپلىرى يېرۇسالېمدا جاكارلىنىدۇ!

²³ بىراق ئۇ مېنى يولدا ماغدۇرسىزلاندۇرۇپ،
 كۈنلىرىمنى قىسقارتتى.
²⁴ مەن: «تەڭرىم، ئۆمرۈمنىڭ يېرىمىدا مېنى ئېلىپ كەتمە!» - دېدىم.
 - «سېنىڭ يىللىرىڭ دەۋردىن دەۋرگىچىدۇر⁽³⁴⁷⁾،
²⁵ سەن يەرنى ئەلىمىساقىتىلا بەرپا قىلغانسەن،
 ئاسمانلارنى ھەم قوللىرىڭ ياسىغاندۇر؛
²⁶ ئۇلار يوق بولۇپ كېتىدۇ،
 بىراق سەن داۋاملىق تۇرىۋېرسەن؛

³⁴⁶ «زەب.» 30:22-31 نى، «يەش.» 10:53 نى كۆرۈڭ.

³⁴⁷ 24-28 ئايەتلەردىكى سۆزلەرنى («سېنىڭ يىللىرىڭ...») خۇدانىڭ قۇلىنىڭ خۇداغا ئېيتقىنى ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئۆز قۇلىنىڭ ئىلتىجاسىغا بەرگەن جاۋابى دەپ قارايمىز. ئايەتلەرنىڭ باغلىنىش جەھەتلىرىدىن شۇنداق قارىدۇق. كونا گرېكچە تەرجىمىسىدىكى (LXX دىكى) قاراشمۇ شۇنداق. شۇڭا بۇ سۆزلەر داۋۇتنىڭ ئەۋلادى بولغان مەسىھكە ئېيتىلغان، دەپ قارايمىز. ئىنجىل، «ئىبرانىيلارغا» 1-بابىنىمۇ كۆرۈڭ.

(مىلادىيەدىن ئىلگىرىكى 3-ئەسىردە، گرېك ئىمپېرىيەسىدە تارىلىپ كەتكەن كۆپ يەھۇدىيلار ئىبرانىي تىلىنى بىلمەيتتى. ئۇلار تەۋراتنى ئوقۇيالمىغاچقا، شۇ چاغدا ئۇلارنى دەپ، تەۋراتنىڭ بىر گرېكچە تەرجىمىسى ئىشلەنگەن. بۇ تەرجىمە «سەپتۇئاگىنت» دېيىلىدۇ («قىسقىچە LXX»)).

ئۇلارنىڭ ھەممىسى كىيىمدەك كونىراپ كېتىدۇ؛
 ئۇلارنى كونا تون كەبى ئالماشتۇرساڭ،
 شۇندا ئۇلار كىيىم-كېچەك يەڭگۈشلەنگەندەك يەڭگۈشلىنىدۇ.
²⁷ بىراق سەن ئۆزگەرمىگۈچىدۇرسەن،
 يىللىرىڭنىڭ تامامى يوقتۇر.
²⁸ قۇللىرىڭنىڭ بالىلىرىمۇ تۇرىۋېرىدۇ،
 ئۇلارنىڭ ئەۋلادى ھۇزۇرىڭدا مەزمۇت ياشايدۇ!».

103-كۈي

«خۇدانىڭ مېھرىبانلىقىغا تەشەككۈر ئېيتىش»

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر قايتۇر، ئى جېنىم؛
 ئى پۈتۈن ۋۇجۇدۇم، ئۇنىڭ مۇقەددەس نامىغا تەشەككۈر قايتۇر!
² پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر قايتۇر، ئى جېنىم،
 ئۇنتۇما ئۇنىڭ بارلىق مېھرىمبانلىق-بەرىكەتلىرىنى؛
³ ئۇ پۈتكۈل قەبىھلىكلىرىڭنى كەچۈرىدۇ،
 بارلىق كېسەللىرىڭگە داۋا قىلىدۇ؛
⁴ ھاياتىڭنى ھاڭدىن ھۆرلۈككە قۇتقۇزىدۇ،
 بېشىڭغا مېھىر-مۇھەببەت ھەم رەھىمدىللىقلارنى تاج قىلىپ كىيگۈزىدۇ.
⁵ كۆڭلۈڭنى ⁽³⁴⁸⁾ نازۇنپەتلەر بىلەن قاندۇرىدۇ؛
 ياشلىقنىڭ بۈركۈتىڭكىدەك يېڭىلىنىدۇ.
⁶ پەرۋەردىگار بارلىق ئېزىلگەنلەر ئۈچۈن ھەققانىيلىق ھەم ئادالەتنى يۈرگۈزىدۇ؛
⁷ ئۇ ئۆز يوللىرىنى مۇساغا،
 قىلغانلىرىنى ئىسرائىللارغا نامايان قىلغان.
⁸ پەرۋەردىگار رەھىمدىل ۋە شەپقەتلىكتۇر،

³⁴⁸ باشقا بىرنەچچە خىل تەرجىمىلىرى ئارىسىدا «يىللىرىڭنى» دېيىلىدۇ.

ئۇ ئاسانلىقچە ئاچچىقلانمايدۇ،
ئۇنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى تېشىپ تۇرىدۇ.
⁹ ئۇ ئۇزۇنغىچە ئەيىبلەۋەرمەيدۇ،
ياكى تا مەڭگۈگە غەزىپىدە تۇرىۋەرمەيدۇ.
¹⁰ ئۇ بىزگە گۇناھلىرىمىزغا قارىتا مۇئامىلىدە بولغان ئەمەس،
بىزگە قەبھلىكلىرىمىزگە قارىتا تېگىشلىكىنى ياندۇرغان ئەمەس.
¹¹ ئاسمان يەردىن قانچىلىك ئېگىز بولسا،
ئۇنىڭدىن قورقىدىغانلارغا بولغان مۇھەببىتىمۇ شۇنچىلىك زور دۇر.
¹² شەرق غەربتىن قانچىلىك يىراقتا بولسا،
بىزدىكى ئاسىيلىقلارنىمۇ شۇنچە يىراقلاشتۇردى.
¹³ ئاتا بالىلىرىغا قانداق كۆيۈنگەن بولسا،
پەرۋەردىگارمۇ ئۆزىدىن قورقىدىغانلارغا شۇنداق مېھرىبان دۇر.
¹⁴ چۈنكى ئۇ ئۆزى بىزنىڭ جىسمىمىزنى بىلىدۇ،
تۇپراقتىن ئىكەنلىكىمىزنى ئۇ ئېسىگە ئالىدۇ.
¹⁵ ئىنسان بولسا - ئۇنىڭ كۈنلىرى ئوت-چۆپكە ئوخشايدۇ،
دالدىكى گۈلدەك ئۈنۈپ چىقىپ چېچەكلەيدۇ؛
¹⁶ ئۇنىڭ ئۈستىدىن شامال ئۇچۇپ ئۆتىدۇ،
ئۇ يوق بولىدۇ، ئەسلىي ماكانىمۇ ئۇنى قايتا تونۇمايدۇ.
¹⁷⁻¹⁸ لېكىن ئۆزىدىن قورقىدىغانلارغا،
ئۆز ئەھدىسىگە ۋاپا قىلغانلارغا،
كۆرسەتمىلىرىنى ئورۇنلاش ئۈچۈن ئۇلارنى ئېسىدە تۇتقانلارغا،
پەرۋەردىگارنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى ئەزەلدىن ئەبەدىگىچە،
ھەققانىيىتى ئەۋلادتىن ئەۋلادلىرىگىچىدۇر.
¹⁹ پەرۋەردىگار تەختىنى ئەرىشتە قۇرغان،
ئۇنىڭ سەلتەنىتى ھەممىنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم سۈرىدۇ؛
²⁰ ئى سۆزىگە قۇلاق سالغۇچى،
كالامنى ئىجرا قىلغۇچى، قۇدرىتى زور بولغان ئۇنىڭ پەرىشتىلىرى،
پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار!

²¹ ئى سىلەر، ئۇنىڭ بارلىق قوشۇنلىرى،
ئىرادىسىنى ئادا قىلغۇچى خىزمەتكارلىرى،
پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار!
²² ئى، ئۇنىڭ بارلىق ياسىغانلىرى،
ھۆكۈمرانلىقى ئاستىدىكى بارلىق جايلاردا پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە
قايتۇرۇڭلار!
ئى مېنىڭ جېنىم، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر قايتۇر!

104-كۈي

خۇدانىڭ ياراتقانلىقىدىن ھۇزۇرلىنىش

- ¹ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇر، ئى جېنىم!
ئى پەرۋەردىگار خۇدايىم، ئىنتايىن ئۇلۇغسەن؛
شانۇ-شەۋكەت ۋە ھەيۋەت بىلەن كېيىنگەنسەن؛
- ² لىباس بىلەن پۈركەنگەندەك يورۇقلۇققا پۈركەنگەنسەن،
ئاسمانلارنى چېدىر پەردىسى كەبى يايغانسەن.
- ³ ئۇ يۇقىرىقى راۋاقلارنىڭ لىملىرىنى سۇلارغا ئورناتقان،
بۇلۇتلارنى جەڭ ھارۋىسى قىلىپ،
شامال قاناتلىرى ئۈستىدە ماڭدۇ؛
- ⁴ ئۇ پەرىشتىلىرىنى شاماللار،
خىزمەتكارلىرىنى ئوت يالقۇنى قىلدۇ.
- ⁵ يەرنى ئۇ ئۇللىرى ئۈستىگە ئورناتقان؛
ئۇ ئەسلا تەۋرىنىپ كەتمەيدۇ.
- ⁶ لىباس بىلەن ئورالغاندەك، ئۇنى چوڭقۇر دېڭىزلار بىلەن ئورغانسەن،
سۇلار تاغلار چوققىلىرى ئۈستىدە تۇردى.⁽³⁴⁹⁾
- ⁷ سېنىڭ تەنبىھىڭ بىلەن سۇلار بەدەر قاچتى،

³⁴⁹ بۇ ئايەت بەلكىم نۇھ پەيغەمبەر دەۋرىدىكى توپانىنى كۆرسىتىدۇ (9-ئايەتنى كۆرۈڭ). بەزى ئالىملار ئۇنى يارىتىلىش جەريانىدىكى ئۈچىنچى كۈننى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايدۇ.

گۈلدۈرماماڭنىڭ ساداسىدىن ئۇلار تېزىدىن ياندى؛

⁸ تاغلار ئۆرلەپ چىقتى،

ۋادىلار چۈشۈپ كەتتى،

سۇلار سەن بېكىتكەن جايغا چۈشۈپ كەتتى ⁽³⁵⁰⁾.

⁹ ئۇلار تېشىپ، يەرنى يەنە قاپلىمىسۇن دەپ،

سەن ئۇلارغا چەكلەمە قويغانسەن.

¹⁰ تەڭرى ۋادىلاردا بۇلاقلارنى ئېچىپ ئۇرغۇتىدۇ،

سۇلىرى تاغلار ئارىسىدا ئاقىدۇ.

¹¹ دالادىكى ھەرىر جانىۋارغا ئۇسسۇلۇق بېرىدۇ،

ياۋايى ئېشەكلەر ئۇسسۇزلۇقنى قاندۇرىدۇ.

¹² كۆكتىكى قۇشلار ئۇلارنىڭ بويىدا قونىدۇ،

دەرەخ شاخلىرى ئارىسىدا سايرايدۇ.

¹³ ئۇ يۇقىرىدىكى راۋاقلاردىن تاغلارنى سۇغىرىدۇ؛

يەر سېنىڭ ياسىغانلىرىڭنىڭ مېۋىلىرىدىن قاندۇرۇلىدۇ!

¹⁴ ئۇ ماللار ئۈچۈن ئوت-چۆپلەرنى،

ئىنسانلار ئۈچۈن كۆكتاتلارنى ئۆستۈرىدۇ،

شۇنداقلا ناننى يەردىن چىقىرىدۇ؛

¹⁵ ئادەمنىڭ كۆڭلىنى خۇش قىلىدىغان شارابنى،

ئىنسان يۈزىنى پارقىرىتىدىغان مايىنى چىقىرىدۇ؛

ئىنساننىڭ يۈرىكىگە نان بىلەن قۇۋۋەت بېرىدۇ؛

¹⁶ پەرۋەردىگارىڭنىڭ دەرەخلىرى،

يەنى ئۆزى تىككەن لىۋان كېدىر دەرەخلىرى سۇ ئىچىپ قاناتەتلىنىدۇ.

¹⁷ ئەنە ئاشۇلار ئارىسىغا قۇشلار ئۇۋا ياسايدۇ،

لەيلەك بولسا، ئارچا دەرەخلىرىنى ماكان قىلىدۇ.

¹⁸ ئېگىز چوققىلار تاغ ئۆچكىلىرىنىڭ،

³⁵⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «ئۇلار (سۇلار) تاغلارغا چىقىپ، ۋادىلاردىن چۈشۈپ، سەن بېكىتكەن جايغا ئېقىپ كەتتى».

- تەك يارلار سۇغۇرلارنىڭ⁽³⁵¹⁾ پاناھى بولىدۇ.
- 19 پەسىللەرنى بېكىتمەك ئۈچۈن ئۇ ئاينى ياراتتى،
قۇياش بولسا پېتىشىنى بىلىدۇ.
- 20 سەن قاراڭغۇلۇق چۈشۈرسەن، تۈن بولىدۇ؛
ئورماندىكى جانىۋارلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭدا شىپىر-شىپىر كېزىپ يۈرىدۇ.
- 21 ئارسلانلار ئولجا ئىزدەپ ھۆركىرىدۇ،
تەڭرىدىن ئوزۇق-تۈلۈك سورىشىدۇ؛
- 22 قۇياش چىقىپلا، ئۇلار چېكىنىدۇ،
قايتىپ كىرىپ ئۇۋىلىرىدا ياتىدۇ.
- 23 ئىنسان بولسا ئۆز ئىشىغا چىقىدۇ،
تا كەچكە مېھنەتتە بولىدۇ.
- 24 ئى پەرۋەردىگار، ياسىغان ھەرخىل نەرسىلىرىڭ نەقەدەر كۆپتۇر!
ھەممىسىنى ھېكمەت بىلەن ياراتقانسەن،
يەر يۈزى ئىجات-بايلىقلىرىڭ بىلەن تولدى.
- 25 ئەنە بۈيۈك بېپايان دېڭىز تۇرىدۇ!
ئۇنىڭدا سان-ساناقسىز غۇر-غۇر جانىۋارلار،
چوڭ ۋە كىچىك ھايۋانلار بار.
- 26 شۇ يەردە كېمىلەر قاتنايدۇ،
ئۇنىڭدا ئويناقلۇسۇن دەپ سەن ياسىغان لېۋىئاناتمۇ⁽³⁵²⁾ بار؛
- 27 ۋاقتىدا ئوزۇق-تۈلۈك بەرگەن دەپ،
بۇلارنىڭ ھەممىسى ساڭا قارايدۇ.
- 28 ئۇلارغا بەرگەنگەدە، تېرىۋالىدۇ،
قولۇڭنى ئاچقىنىڭدىلا، ئۇلار نازۇنمەتلەرگە تويىدۇ.
- 29 يۈزۈڭنى يوشۇرساڭ، ئۇلار دەككە-دۈككەگە چۈشىدۇ،
روھلىرىنى ئالساڭ، ئۇلار جان ئۈزۈپ،
يەنە تۇپراققا قايتىدۇ.

351 ياكى «سىچقانلارنىڭ...» — كىچىك بىر ھايۋان.

352 74-كۆي، 14-ئايەتتىكى ھەم «ئايۇپ» 41-باب، 1-ئايەتتىكى ئىزاھاتلارنى كۆرۈڭ.

³⁰ روھىڭنى ئەۋەتكىنىڭدە، ئۇلار يارىتىلىدۇ،
يەر-يۈزى يېڭى بىر دەۋر بىلەن ئالمىشىدۇ.
³¹ پەرۋەردىگارنىڭ شان-شۆھرىتى ئەبەدىدۇر،
پەرۋەردىگار ئۆز ياراتقانلىرىدىن خۇرسەن بولىدۇ.
³² ئۇ يەرگە باققىنىدا، يەر تىترەيدۇ،
تاغلارغا تەگكىنىدە، ئۇلار تۈتۈن چىقىرىدۇ.
³³ ھاياتلا بولىدىكەنمەن، پەرۋەردىگارغا ناخشا ئېيتىمەن؛
ۋۇجۇدۇم بولسىلا خۇدايىمنى كۈيلەيمەن.
³⁴ ئۇ سۈرگەن ئوي-خىياللىرىمدىن سۆيۈنسە!
پەرۋەردىگاردا خۇشاللىنىمەن!
³⁵ گۇناھكارلار يەر يۈزىدىن تۈگىتىلىدۇ،
رەزىللەر يوق بولىدۇ.
ئى جېنىم، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇر!
ھەمدۇسانا!⁽³⁵³⁾

105-كۈي

خۇدا ئىسرائىل خەلقىگە كۆرسەتكەن مۆجىزە ھەم
شاپائەتلەرنىڭ تارىخى

(تەۋراتتىكى «يار.» 12-41 بابلار، «مس.» 1-24 بابلاردىكى تارىخ كۆزدە
تۇتۇلىدۇ)

¹ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،
ئۇنىڭ نامىنى چاقىرىپ ئىلتىجا قىلىڭلار،
ئۇنىڭ قىلغانلىرىنى خەلقلەر ئارىسىدا ئايدان قىلىڭلار!
² ئۇنىڭغا ناخشىلار ئېيتىپ، ئۇنى كۈيلەڭلار؛
ئۇنىڭ پۈتكۈل كارامەت مۆجىزىلىرى ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىڭلار.

³⁵³ بۇ يەردە (شۇنداقلا زەبۇرنىڭ باشقا يەرلىرىدە) «ھەمدۇسانا» ئىبرانىي تىلىدىكى «ھالېلۇياھ»،
يەنى «ياھنى مەدھىيەلەڭلار» دېگەن سۆزنى بىلدۈرىدۇ.

- 3 مۇقەددەس نامىدىن پەخىرلىنىپ داڭلاڭلار،
 پەرۋەردىگارنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ كۈڭلى شادلىنىسۇن!
 4 پەرۋەردىگارنى ھەمدە ئۇنىڭ كۈچىنى ئىزدەڭلار،
 دىدار-ھۇزۇرىنى توختىماي ئىزدەڭلار.
 5 ئۇنىڭ ياراتقان مۆجىزىلىرىنى،
 كارامەت-ئالامەتلىرىنى ھەم ئاغزىدىن چىققان ھۆكۈملىرىنى ئەستە تۇتۇڭلار،
 6 ئى ئۇنىڭ قۇلى ئىبراھىم نەسلى،
 ئۆزى تاللىغانلىرى، ياقۇپنىڭ ئوغۇللىرى!
 7 ئۇ، پەرۋەردىگار - خۇدايىمىز،
 ئۇنىڭ ھۆكۈملىرى پۈتكۈل يەر يۈزىدىدۇر.
 8 ئۆزى تۈزگەن ئەھدىسىنى ئەبەدىي يادىدا تۇتىدۇ -
 - بۇ ئۇنىڭ مىڭ ئەۋلادىچە ۋەدىلىك شەكەن سۆزىدۇر، -
 9 يەنى ئىبراھىم بىلەن تۈزگەن ئەھدىسى،
 ئىسھاققا ئىچكەن قەسىمدۇر.
 10 ئۇ بۇنى ياقۇپقىمۇ⁽³⁵⁴⁾ نىزام دەپ جەزملەشتۈردى،
 ئىسرائىلغا ئەبەدىي ئەھدە قىلىپ بېرىپ: -
 11 «ساڭا قاناتان زېمىنىنى بېرىمەن،
 ئۇنى مىراسىڭ بولغان نېسىۋەڭ قىلىمەن»، - دېدى،
 12 - گەرچە شۇ چاغدا ئۇلارنىڭ سانى ئاز،
 ئېتىۋارغا ئېلىنمىغان، شۇ يەردىكى مۇساپىرلار بولسىمۇ.
 13 ئۇلار ئۇ يۇرتتىن بۇ يۇرتقا،
 بۇ ئەلدىن ئۇ قەبىلىگە كېلىپ يۈردى؛
 14 ئۇ ھېچكىمنىڭ ئۇلارنى ئېزىشىگە يول قويمىدى،
 ئۇلارنى دەپ پادىشاھلارغىمۇ تەنبىھ بېرىپ: -
 15 مەن مەسىھ قىلغانلىرىمغا تەگمە،
 پەيغەمبەرلىرىمگە يامان ئىش قىلما! - دېدى.

354 بۇ يەردە «ياقۇپ» ياقۇپنىڭ ئۆزىنى (ئىسرائىل خەلقى ئەمەس) كۆرسىتىدۇ.

- ¹⁶ ئۇ ئاشۇ يۇرتقا ئاچارچىلىقنى بۇيرۇدى،
تەرەك بولغان ئاش-ناننى قۇرۇتۇۋەتتى⁽³⁵⁵⁾.
- ¹⁷ ئۇ ئۇلاردىن بۇرۇن بىر ئادەمنى ئەۋەتكەندى⁽³⁵⁶⁾،
يۈسۈپ قۇل قىلىپ سېتىلغانىدى.
- ¹⁸ ئۇنىڭ پۇتلىرى زەنجىردە ئاغرىدى،
ئۇنىڭ جېنى تۆمۈرگە كىرىپ قىسىلدى؛
- ¹⁹ شۇنداقلا تا ئۆزىگە ئېيتىلغان ۋەھىي ئەمەلگە ئاشۇرۇلغۇچە،
پەرۋەردىگارنىڭ سۆز-كلامى ئۇنى سىناپ تاۋلىدى؛
- ²⁰ پەرۋەن ئادەملىرىنى ئەۋەتىپ ئۇنى بوشاتقۇزدى،
قوۋملارنىڭ ھۆكۈمدارى ئۇنى ھۆرلۈككە چىقاردى.
- ²¹ ئۇنى ئۆز ئوردىسىغا غوجدار قىلىپ قويدى،
پۈتۈن مال-مۈلكىگە باشلىق قىلىپ تەيىنلەپ،
- ²² ئۆز ۋەزىرلىرىنى ئۇنىڭ ئىختىيارىدا بولۇپ تەربىيلىنىشكە،
ئاقساقاللىرىغا دانالىق ئۆگىتىشكە تاپشۇردى.
- ²³ شۇنىڭ بىلەن ئىسرائىل مىسىرغا كەلدى،
ياقۇپلار⁽³⁵⁷⁾ ھامنىڭ زېمىنىدا مۇساپىر بولۇپ ياشىدى.
- ²⁴ پەرۋەردىگار ئۇنىڭ خەلقىنى كۆپ نەسلىلىك قىلىپ،
ئەڭگۈچىلىرىدىن كۈچلۈك قىلدى.
- ²⁵ ئۇ مىسىرلىقلارنىڭ قەلبىدە ئۆز خەلقىگە نەپرەت ھاسىل قىلدى،
ئۇلارنى ئۆز قۇللىرىغا ھىيلە-مىكىرلىك بولۇشقا مايىل قىلدى.
- ²⁶ ئۇ ئۆز قولى بولغان مۇسانى،

³⁵⁵ سۆزمۇسۆز تەرجىمە قىلغاندا «ئۇ پۈتۈن نان (ناننى كۆتۈرىدىغان) ھاسسىنى سۇندۇرۇۋەتتى».

مۇمكىنچىلىكى باركى، قەدىمكى زامانلاردا يەھۇدىي خەلقى ئۆز نانلىرىنى بىر ھاسىدا (زىختا تىزىلغاندەك) كۆتۈرۈپ ماڭاتتى. ھەرھالدا ئومۇمىي مەنىسى تەرجىمە قىلغىنىمىزدەك بولسا كېرەك.

³⁵⁶ «بىر ئادەم ئەۋەتكەندى» — خۇدا يۈسۈپنى ئەۋەتتى. ئەمەلىيەتتە يۈسۈپنىڭ ئاكا-ئۆڭلىرىنىڭ ئۆزىنى مىسىرلىقلارغا قۇل بولۇشقا سېتىۋېتىشى دەل خۇدانىڭ پىلانى ئىدى؛ شۇڭا «خۇدا يۈسۈپنى ئەۋەتتى» دېگىلى بولىدۇ.

³⁵⁷ بۇ ئايەتتە «ئىسرائىل» ھەم «ياقۇپلار» ھەزرىتى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلىرىنى (شۇ چاغدا 70 چە ئادەم) كۆستىدۇ.

- ئۆزىنىڭ تاللىغىنى ھارۋىنى يوللىدى.
- 27 ئۇلار مىسىردا ئىلاھىي ئالامەتلەرنى ئايان قىلىپ، ھام زېمىنىدا ئۇنىڭ مۆجىزىلىرىنى ئورناتتى.
- 28 پەرۋەردىگار قاراڭغۇلۇقنى ئەۋەتىپ، زېمىننى زۇلمەتكە قاپلىتىۋەتتى؛ مىسىرلىقلار ئۇنىڭ ئەمرىگە قارشى تۇرغان ئەمەسمۇ؟⁽³⁵⁸⁾
- 29 ئۇ ئۇلارنىڭ سۇلىرىنى قانغا ئايلاندۇردى، بېلىقلىرىنى قۇرۇتۇۋەتتى.
- 30 ئۇلارنىڭ يەرلىرىنى مىڭ-مىڭ ياقىلار باستى، شاھ-ئەمىرلىرىنىڭ ھۇجرىلىرىغىمۇ ئۇلار تولۇپ كەتتى.
- 31 ئۇ بىر سۆز بىلەنلا، غۇز-غۇز چىۋىنلار بېسىپ كەلدى؛ ھەممە بۇلۇڭ-پۇچقاقلاردا غىڭ-غىڭ ئۇچار چۈمۈلىلەر.
- 32 ئۇ يامغۇرنىڭ ئورنىغا مۇلدۇر ياغدۇرۇپ، بۇ زېمىنغا يالقۇنلۇق ئوت چۈشۈردى.
- 33 ئۇ ئۆزۈم تاللىرىنى، ئەنجۈر دەرەخلىرىنى ئۆردى، زېمىندىكى دەرەخلەرنى سۇندۇرۇۋەتتى.
- 34 ئۇ بىر سۆز قىلىشى بىلەنلا، چېكەتكىلەر كەلدى، سانسىز يۇتقۇر ھاشارەتلەر مىڭلداپ،
- 35 زېمىنىدا بار بولغان گىياھلارنى يۇتۇۋەتتى، ئېتىزلارنىڭ بارلىق ھوسۇللىرىنى يەپ تۈگەتتى.
- 36 ئاخىردا زېمىندىكى بارلىق تۇنجى تۇغۇلغانلارنى، ئۇلارنىڭ غۇرۇرى بولغان بىرىنچى ئوغۇل بالىلىرىنى قىرىۋەتتى.
- 37 ئۆز خەلقىنى بولسا، ئالتۇن-كۈمۈشلەرنى كۆتۈرگۈزۈپ چىقاردى، قەبىلىلىرىدە بىرىسمۇ يىقىلىپ چۈشۈپ قالغىنى يوق.
- 38 ئۇلارنىڭ چىققىنىغا مىسىر خۇشال بولدى، چۈنكى ئۇلارنىڭ ۋەھىمىسى مىسىرلىقلارغا چۈشتى.

358 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «قاراڭغۇلۇقلار بولسا ئۇنىڭ بۇيرۇقىغا قارشىلىق كۆرسەتمىدى».

- ³⁹ ئۇ ئۇلارغا بۇلۇتنى سايىۋەن بولۇشقا،
ئوتنى تۈندە نۇر بولۇشقا بەردى.
- ⁴⁰ ئۇلار سورىدى، ئۇ بۇدىنلەرنى چىقاردى،
ئۇلارنى ساماۋىي نان بىلەن قاندۇردى.
- ⁴¹ ئۇ تاشنى ياردى، سۇلار بۇلدۇقلاپ چىقتى؛
قاقاسلىقتا دەريادەك ئاقتى.
- ⁴² چۈنكى ئۇ بەرگەن مۇقەددەس سۆزنى،
ئۆز قۇلى ئىبراھىمنى ئەستە تۇتتى.
- ⁴³ ئۇ خەلقنى شاد-خۇراملىق بىلەن،
ئۆز تاللىغىنىنى شادىيانە تەنتەنلەر بىلەن ئازادلىققا چىقاردى.
- ⁴⁴ ئۇ ئۇلارغا ئەللەرنىڭ زېمىنلىرىنى بېرىپ،
ئۇلارنى خەلقلىرىنىڭ ئەجىر-مېھنەتلىرىگە مۇيەسسەر قىلدى،
- ⁴⁵ بۇ، ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ بەلگىلىمىلىرىنى تۇتۇپ،
قانۇنلىرىغا ئىتائەت قىلىشى ئۈچۈن ئىدى!
ھەمدۇسانا!

106-كۈي

خۇدانىڭ ۋاپادارلىقى ۋە سەۋر-تاقىتى؛ ئىنساننىڭ ۋاپاسىزلىقى
(بۇ كۈيدە تەۋراتتىكى «مس.» 1-24-بابلار، «جۇل.» 11-17، 20-بابلار،
«يەشۇئا»، «باتۇر ھاكىملار» ھەم «پادشاھلار» دېگەن قىسىملاردىكى تارىخ كۆزدە
تۇتۇلدى)

¹ ھەمدۇسانا!

- پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار!
چۈنكى ئۇ مېھرىبان دۇر، ئەبەدىدۇر ئۇنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى.
- ² پەرۋەردىگارنىڭ قۇدرەتلىك قىلغانلىرىنى كىم سۆزلەپ بېرەلەيدۇ؟
ئۇنىڭ بار شان-شۆھرىتىنى كىم جاكارلاپ بېرەلەيدۇ؟
- ³ بەختلىكتۇر ئادالەتنى تۇتقان،

- دائىم ھەققانىيلىقنى يۈرگۈزگەن كىشى!
- 4 خەلقىڭگە بولغان ھىممىتىڭ بىلەن مېنى ئەسلىگەيسەن، ئى پەرۋەردىگار؛
نىجاتلىقنىڭ بىلەن يېنىمغا كېلىپ خەۋەر ئالغىن⁽³⁵⁹⁾!
- 5 شۇنىڭ بىلەن، سەن تاللىغانلىرىڭنىڭ بەرىكەتىنى كۆرەي،
ئۆز ئېلىڭنىڭ شادلىقى بىلەن شاد بولاي،
ئۆز مىراسىڭ بولغان خەلقنىڭ بىلەن پەخىرلىنىپ، ماختىنىپ يۈرەي!
- 6 بىز ئاتا-بوۋىلىرىمىز قاتارىدا گۇناھ ئۆتكۈزدۇق،
قەبىھلىك قىلدۇق، يامانلىق ئەيلىدۇق.
- 7 مىسىردا تۇرغان ئاتا-بوۋىلىرىمىز مۆجىزىلىرىڭنى نەزىرىگە ئالماي،
كۆپ مېھرىبانلىقلىرىڭنى ئېسىگە ئالمىدى؛
بەلكى دېڭىزدا، قىزىل دېڭىز بويىدا ئىسيان كۆتۈردى.
- 8 بىراق ئۇ قۇدرىتىمنى نامايان قىلاي دەپ،
ئۆز نامى ئۈچۈن ئۇلارنى قۇتقۇزدى.
- 9 ئۇنىڭ قىزىل دېڭىزغا تەنبىھ بېرىشى بىلەن،
ئۇ قۇيۇقۇرۇق بولدى؛
خۇددى قاغىچىراق چۆللۈكتىن يېتەكلەپ ماڭغاندەك،
ئۇ ئۇلارنى دېڭىز تەگلىرىدىن قۇرۇق ئۆتكۈزدى.
- 10 ئۇلارنى ئۆچ كۆرگەنلەرنىڭ قولىدىن ھۆرلۈككە چىقاردى،
ئۇلارغا ھەمىيەت بولۇپ دۈشمەن چاڭگىلىدىن قۇتقۇزدى.
- 11 ياۋلارنى سۇلار باستى،
ئۇلارنىڭ ھېچبىرسى ساق قالمىدى.
- 12 شۇندىلا ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنچ قىلدى؛
ئۇلار ئۇنى كۈيلىدى.
- 13 ئۇلار ئۇنىڭ قىلغانلىرىنى شۇنچە تېز ئۇنتۇدى،
نەسىھەتىنى كۈتمىدى؛
- 14 بەلكى دالادا ئاچ كۆزلۈككە بالادەك بېرىلدى،

- چۆل-باياۋاندا تەڭرىنى سىندى.
- ¹⁵ شۇڭا ئۇ سورىغىنىنى ئۇلارغا بەردى،
 بىراق جۈدەتكۈچى بىر كېسەلنى جانلىرىغا تەگكۈزدى.
- ¹⁶ ئۇلار بارگاھدا مۇساغا ھەسەت قىلدى،
 خۇدانىڭ مۇقەددەس بەندىسى ھارۋىنىمۇ كۆرەلمىدى.
- ¹⁷ يەر ئېچىلىپ داتاننى يۇتۇۋەتتى،
 ئابىرامنى ئادەملىرى بىلەن قاپسۇۋالدى.
- ¹⁸ ئەگەشكۈچىلىرى ئارىسىدا ئوت يېقىلدى؛
 يالقۇن رەزىللەرنى كۆيدۈرۈۋەتتى.
- ¹⁹ ئۇلار ھۆرەب تېغىدا موزاي بۇتنى ياسىدى،
 قۇيما ھەيكەلگە سەجدە قىلىپ،
- ²⁰ ئۆزلىرىنىڭ پەخىر-شۆھرىتى بولغۇچىنىڭ ئورنىغا،
 ئوت-چۆپ يەيدىغان ئۆكۈزنىڭ سۈرىتىنى ئالماشتۇردى.
- ²¹ مىسىردا ئۇلۇغ ئىشلارنى كۆرسەتكەن نىجاتكارى تەڭرىنى ئۇلار ئۇنتۇدى.
- ²² دەرۋەقە، ھام دىيارىدا مۆجىزىلەر ياراتقان،
 قىزىل دېڭىز بويىدا قورقۇنچىلۇق ئىشلارنى كۆرسەتكەن خۇدانى ئۇنتۇدى.
- ²³ ئۇ ئۇلارنى ھالاك قىلىمەن دېگەندى –
 ئۆز تاللىغىنى مۇسا قەھرىنى ياندۇرۇش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئالدىدا ئارىچى بولۇپ
 تىك تۇرمىغان بولسا،
- دەرۋەقە شۇنداق قىلغان بولار ئىدى.
- ²⁴ ئۇلار يەنە گۈزەل زېمىننى كەمسىتىپ رەت قىلدى،
 ئۇنىڭ ۋەدىسىگە ئىشەنمىدى؛
- ²⁵ بەلكى چېدىرلىرىدا قاقشاپ يۈرۈپ،
 پەرۋەردىگارىنىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سالمىدى.
- ²⁶ شۇڭا ئۇ ئۇلارغا قەسەم قىلىپ قول كۆتۈرۈپ: –
 سىلەرنى چۆلدە يىقىتىپ تۈگەشتۈرىمەن –
- ²⁷ ئەۋلادلىرىڭلارنىمۇ ئەللەر ئارىسىدا يىقىتىپ تۈگەشتۈرۈپ،
 ياقا يۇرتلار ئارا تارقىتىۋېتىمەن» – دېدى.

- ²⁸ ئۇلار بائال-پېئور بۇتقا ئۆزىنى ئېتىپ چوقۇنۇپ،
ئۆلۈكلەرگە ئاتىغان قۇربانلىقلارنى يېدى ⁽³⁶⁰⁾.
- ²⁹ ئۇلار قىلمىشلىرى بىلەن ئۇنىڭ ئاچچىقىنى كەلتۈردى،
ئۇلار ئارىسىدا ۋابا قوزغالدى؛
- ³⁰ فىنىھاس تۈردى-دە، ھۆكۈم يۈرگۈزدى،
شۇنىڭ بىلەن ۋابا توسۇلدى؛
- ³¹ بۇ ئىش پىنپھاسقا ھەققانىيەت دەپ ھېسابلاندى،
ئۇنىڭ نەسلىگىمۇ ئەۋلادىدىن ئەۋلادىغىچە، ئەبەدىي شۇنداق ھېسابلاندى.
- ³² ئۇلار يەنە پەرۋەردىگارىنى مېرىباھ سۇلىرى بويىدا غەزەپكە كەلتۈردى،
ئۇلارنىڭ سەۋەبىدىن مۇساغىمۇ زەرەر يەتتى؛
- ³³ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ روھىنى تېرىكتۈردى ⁽³⁶¹⁾،
ئۇنىڭ لەۋلىرى بىخەستىلىكتە گەپ قىلىپ سالدى ⁽³⁶²⁾.
- ³⁴ ئۇلار پەرۋەردىگارىنىڭ ئەمرىگە خىلاپلىق قىلىپ،
شۇ يەردىكى قوۋملارنى يوقاتتى؛
- ³⁵ بەلكى يات ئەللەر بىلەن ئارىلىشىپ،
ئۇلارنىڭ قىلىقلىرىنى ئۆگەندى؛
- ³⁶ ئۇلارنىڭ بۇتلىرىغا چوقۇندى،
بۇلار ئۆزلىرىگە بىر تۇزاق بولۇپ چىقتى؛
- ³⁷ چۈنكى ئۇلار ئۆز ئوغۇل-قىزلىرىنى سويۇپ، جىنلارغا قۇربانلىققا
بېغىشلىدى.
- ³⁸ شۇنداق قىلىپ ئۇلار بىگۇناھ قاننى،
يەنى قانائاندىكى بۇتلارغا ئاتاپ قۇربانلىق قىلىپ، ئۆز ئوغۇل-قىزلىرىنىڭ
قېنىنى تۆكتى؛
زېمىنى قانغا بۇلغىنىپ كەتتى.

³⁶⁰ ئۆلۈكلەرگە قۇربانلىق قىلىش، «ياغ پۇرىتىش» قاتارلىق ھەرقانداق پائالىيەتلەر تەۋراتتا قەتئىي
مەنئى قىلىنغان.

³⁶¹ بەزى تەرجىمىلەردە بۇنى خۇدانىڭ روھى (مۇسانىڭ ئەمەس) دەپ چۈشەندۈرىدۇ.

³⁶² «چۆل» 13:7-20 نى كۆرۈڭ.

- 39 ئۇلار ئۆز قىلمىشلىرى بىلەن بۇلغاندى؛
 قىلىقلىرى بىلەن پاھىشە ئايالدىك بۇزۇلدى.
 40 شۇڭا پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىدىن قاتتىق غەزەپلەندى،
 ئۇ ئۆز مىراسىدىن يىرگەندى؛
 41 ئۇلارنى يات ئەللەرنىڭ قولىغا بەردى،
 ئۇلارغا ئۆچمەنلەر ئۇلار ئۈستىدىن ھۆكۈمرانلىق قىلدى.
 42 دۈشمەنلىرى ئۇلارنى ئەزدى،
 ئۇلار ياۋ قولى ئاستىدا ئېگىلىپ پۈكۈلدى.
 43 كۆپ قېتىم پەرۋەردىگار ئۇلارنى قۇتقۇزدى؛
 بىراق ئۇلار بولسا، ئۆز خاھىشلىرى بىلەن ئۇنىڭغا ئاسىيلىق قىلدى،
 ئۇلار ئۆز قەبىھلىكى بىلەن پەس ھالغا چۈشتى.
 44 شۇنداقتىمۇ ئۇ ئۇلارنىڭ نالە-پەريادىنى ئاڭلىغاندا،
 ئۇلارنىڭ جەبىر-جاپالىرىغا ئېتىبار بەردى؛
 45 ھەم ئۇلار بىلەن تۈزگەن ئەھدىسىنى ئەسلىدى،
 زور مېھىر-شەپقىتى⁽³⁶³⁾ بىلەن، غەزىپىدىن ياندى،
 46 ئۇ ئۇلارنى سۈرگۈن قىلغانلارنىڭ قەلبىدە رەھىم ئويغاتتى.
 47 بىزنى قۇتقۇزغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار خۇدايىمىز!
 مۇقەددەس نامىڭغا تەشەككۈر ئېيتىشقا،
 تەنتەنە قىلىپ سېنى مەدھىيەلەشكە،
 بىزنى ئەللەر ئارىسىدىن يېنىڭغا يىغىۋالغايىسەن!
 48 ئىسرائىلنىڭ خۇداسى بولغان پەرۋەردىگارغا،
 ئەزەلدىن تا ئەبەدىگىچە تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇلسۇن!
 پۈتكۈل خەلق «ئامىن» دېسۇن!
 ھەمدۇسانا!

363 ئىبرانىي تىلىدا: «مېھىر-شەپقەتلىرى».

بەشىنچى بۆلۈم

107-كۈي

خۇدانىڭ بارلىق ئىنسانلارغا كۆرسەتكەن مېھرىبانلىقى ئۈچۈن
تەشەككۈر ئېيتىڭلار!

- 1 ئاھ، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار!
چۈنكى ئۇ مېھرىباندۇر، ئەبەدىدۇر ئۇنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى!
- 2 پەرۋەردىگار ياۋ قولىدىن قۇتقۇزغانلار،
ئۇ ھەمىيەت بولۇپ قۇتقۇزغان خەلقى بۇنى داۋاملىق بايان قىلسۇن –
- 3 يەنى ئۇ شەرق بىلەن غەربتىن، شىمال بىلەن جەنۇبتىن⁽³⁶⁴⁾،
ھەرقايسى يۇرتلاردىن يىغىۋېلىنغانلار بۇنى ئېيتىسۇن!
- 4 ئۇلار چۆل-باياۋاننى كېزىپ پىنھان يولدا ئاداشتى،
ئادەم ماكانلاشقان ھېچبىر شەھەرنى تاپالماستىن.
- 5 ئاچ ھەمدە ئۈسسۈز بولۇپ،
جېنى چىقاي دەپ قالدى.
- 6 ئاندىن پەرۋەردىگارغا پەرياد قىلدى،
ئۇ ئۇلارنى مۇشەققەتلىرىدىن ئازاد قىلدى.
- 7 ماكانلاشقۇدەك شەھەرگە يەتكۈچە،
ئۇ ئۇلارنى تۈز يولدا باشلىدى.
- 8 ئۇلار پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىسۇن!
ئۇنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتى ئۈچۈن،
ئىنسان بالىلىرىغا كۆرسەتكەن مۆجىزىلىرى ئۈچۈن!
- 9 چۈنكى ئۇ چاڭقىغان كۆڭۈلنى قاندۇردى،
ئاچ قالغان جاننى ئېسىل نېمەتلەر بىلەن تولدۇردى.

³⁶⁴ بەزى كونا كۆچۈرمىلەردە «جەنۇبتىن» ئەمەس، «دېڭىزدىن» دېگەن سۆز تېپىلىدۇ (ئىبرانىي تىلىدا ئىككى سۆزنىڭ پەرقى چوڭ ئەمەس، يەنى «يامى» بىلەن «يامىن»).

- 10 زۈلمەتتە، ئۆلۈم كۆلەڭگىسىدە ياشىغانلار،
تۆمۈر كىشەن سېلىنىپ، ئازاب چەككەنلەرنى بولسا،
11 (چۈنكى ئۇلار تەڭرىنىڭ ئەمىرلىرىگە قارشىلىق قىلدى،
ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ نەسىھەتىنى كەمسىتى)
12 - ئۇ ئۇلارنى جاپا-مۇشەققەت تارتقۇزۇپ كەمتەر قىلدى،
ئۇلار پۈتۈلۈشۈپ يىقىلدى، ئۇلارغا ياردەمگە بىرىسمۇ يوق ئىدى.
13 ئاندىن پەرۋەردىگارغا يېلىنىپ پەرياد قىلدى،
ئۇ ئۇلارنى مۇشەققەتلىرىدىن ئازاد قىلدى.
14 ئۇلارنى زۈلمەت ھەم ئۆلۈم سايىسىدىن چىقىرىپ،
ئۇلارنىڭ زەنجىر-ئاسارەتلىرىنى سۇندۇرۇپ تاشلىدى.
15 ئۇلار پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىسۇن!
ئۇنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتى ئۈچۈن،
ئىنسان بالىلىرىغا كۆرسەتكەن مۆجىزىلىرى ئۈچۈن!
16 مانا ئۇ مەس دەرۋازىلارنى پارە-پارە قىلىپ،
تۆمۈر تاقاقلارنى كېسىپ تاشلىدى.
17 ھاماقەتلەر ئۆز ئىتائەتسىزلىك يوللىرىدىن،
قەبىھلىكلىرىدىن ئازابلارغا ئۇچرايدۇ؛
18 كۆڭلىدە ھەرخىل ئۇزۇق-تۈلۈكتىن بىزار بولۇپ،
ئۆلۈم دەرۋازىلىرىغا يېقىنلىشىدۇ.
19 ئاندىن پەرۋەردىگارغا يېلىنىپ پەرياد قىلىدۇ،
ئۇ ئۇلارنى مۇشەققەتلىرىدىن ئازاد قىلىدۇ.
20 ئۇ سۆز-كلامىنى ئەۋەتىپ، ئۇلارنى ساقايتىدۇ،
ئۇلارنى زاۋاللىقلىرىدىن قۇتقۇزىدۇ.
21 ئۇلار پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىسۇن!
ئۇنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتى ئۈچۈن،
ئادەم بالىلىرىغا كۆرسەتكەن مۆجىزىلىرى ئۈچۈن!

- 22 قۇربانلىق سۈپىتىدە تەشەككۈرلەر ئېيتسۇن⁽³⁶⁵⁾،
ئۇنىڭ قىلغانلىرىنى تەنتەنىلىك ناخشىلار بىلەن بايان قىلسۇن!
23 كېمىلەردە دېڭىزغا چۈشۈپ قاتنىغۇچىلار،
ئۇلۇغ سۇلاردا تىرىكچىلىك قىلغۇچىلار،
24 بۇلار پەرۋەردىگارىڭىزنىڭ ئىشلىرىغا گۇۋاھچىدۇر،
چوڭقۇر ئوكياندا كۆرسەتكەن كارامەتلەرنى كۆرگۈچىدۇر.
25 چۈنكى ئۇ بىر سۆز بىلەنلا شىددەتلىك شامالنى چىقىرىپ،
دولقۇنلىرىنى ئۆركەشلىتىدۇ؛
26 كېمىچىلەر ئاسمان-پەلەك ئۆرلەيدۇ،
سۇلارنىڭ تەھتىلىرىگە چۈشىدۇ،
دەھشەتتىن ئۇلارنىڭ جېنى ئېرىپ كېتىدۇ.
27 ئۇلار مەسىت ئادەمدەك ئەلەك-سەلەك ئىرغاڭلايدۇ،
ھەرقانداق ئەقىل-چارىسى تۈگەيدۇ؛
28 ئاندىن پەرۋەردىگارغا يېلىنىپ پەرياد قىلىدۇ،
ئۇ ئۇلارنى مۇشەققەتلىرىدىن ئازاد قىلىدۇ.
29 ئۇ بوراننى تىنچىتىدۇ،
سۇ دولقۇنلىرىمۇ جىم بولىدۇ.
30 شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تىنچلىقتىن شادلىنىدۇ؛
ئۇ ئۇلارنى تەشنا بولغان ئارامگاھىغا يېتەكلەپ بارىدۇ.
31 ئۇلار پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتسۇن!
ئۇنىڭ ئۆزىگەرمەس مۇھەببىتى ئۈچۈن،
ئىنسان بالىلىرىغا كۆرسەتكەن مۆجىزىلىرى ئۈچۈن!
32 ئۇلار خەلقنىڭ جامائىتىدىمۇ ئۇنى ئۇلۇغلىسۇن،
ئاقساقاللار مەجلىسىدە ئۇنى مەدھىيىلىسۇن.

365 ياكى «تەشەككۈر قۇربانلىقلىرى ئاتىسۇن،...».

- ³³ ئۇ دەريالارنى چۆلگە،
 بۇلاقلارنى قاقاسلىققا ئايلاندۇرىدۇ.
- ³⁴ ئاھالىسىنىڭ يامانلىقى تۈپەيلىدىن،
 ھوسۇللۇق يەرنى شورلۇق قىلىدۇ.
- ³⁵ ئۇ يەنە چۆل-باياۋاننى كۆلگە،
 چاڭقاق يەرنى بۇلاقلارغا ئايلاندۇرىدۇ؛
- ³⁶ ئاچلارنى شۇ يەرگە جايلاشتۇرۇپ،
 ئۇلار ئولتۇراقلاشقان بىر شەھەرنى بەرپا قىلىدۇ؛
- ³⁷ ئۇلار ئېتىزلارنى ھەيدەپ-تېرىپ، ئۈزۈملارنى بەرپا قىلىدۇ؛
 بۇلار ھوسۇل-مەھسۇلاتنى مول بېرىدۇ.
- ³⁸ ھەم پەرۋەردىگار ئۇلارغا بەرىكەت بېرىدۇ،
 شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ سانى خېلىلا ئېشىپ بارىدۇ،
 ئۇ ئۇلارنىڭ مال-ۋارانلىرىنى ھېچ ئازايتمايدۇ.
- ³⁹ ئۇلار يەنە جەبىر-زۇلۇم، بالا-قازا ھەم دەرد-ئەلەمگە يولۇقۇپ،
 سانى ئازىيىپ، پۈكۈلىدۇ.
- ⁴⁰ ئۇ ئېسىلزالىلەر ئۈستىگە كەمسىتىشلىرىنى تۈگىتىدۇ،
 يولسىز دەشت-سەھرادا ئۇلارنى سەرگەردان قىلىدۇ.
- ⁴¹ لېكىن مىسكىن ئادەمنى جەبىر-زۇلۇمدىن يۇقىرى كۆتۈرۈپ ساقلايدۇ،
 ئۇنىڭ ئائىلە-تاۋاباتىنى قوي پادىسىدەك كۆپ قىلىدۇ.
- ⁴² بۇنى كۆڭلى دۇرۇسلار كۆرۈپ شادلىنىدۇ؛
 پاسىقلارنىڭ ئاغزى ئېتىلىدۇ.
- ⁴³ كىمكى دانا بولسا، بۇلارنى بايقىسۇن،
 پەرۋەردىگارنىڭ مېھىر-شەپقەتلىرىنى چۈشەنسۇن!

108-كۈي

خۇدانىڭ غەلىبىسىگە بولغان تەشنا-تىلاۋەت

¹ داۋۇتنىڭ كۈي-ناخشىسى (366): —

ئىرادەم چىڭ، ئى خۇدا، ئىرادەم چىڭ؛

مەن مەدھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىپ،

بەرھەق، سېنى كۈيلەيمەن، پۈتۈن روھىم⁽³⁶⁷⁾ بىلەن!

² ئى نەغمە-سازلىرىم، ئويغان!

مەن سەھەر قۇياشنىمۇ ئويغىتىمەن!

³ خەلق-مىللەتلەر ئارىسىدا سېنى ئۇلۇغلايمەن، ئى پەرۋەردىگار؛

ئەللەر ئارىسىدا سېنى كۈيلەيمەن!

⁴ چۈنكى ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ئەرىشلەرگە يەتكۈدەك ئۇلۇغتۇر؛

ھەقىقىتىڭ بۇلۇتلارغا تاقاشتى.

⁵ ئى خۇدا، شان-شۆھرىتىڭ ئەرىشلەردىن يۇقىرى ئۇلۇغلانغاي،

شان-شەرىپىڭ يەر يۈزىنى قاپلىغاي!

⁶ ئۆز سۆيگەنلىرىڭنىڭ نىجاتلىق تېپىشى ئۈچۈن،

ئوڭ قولۇڭ بىلەن قۇتقۇزغايىسەن،

دۇئايىمنى ئىجابەت قىلغايىسەن.

⁷ خۇدا ئۆز پاك-مۇقەددەسلىكىدە شۇنداق دېگەن: —

«مەن تەنتەنە قىلىمەن،

مەن شەكەم دىيارىنى بۆلۈپ بېرىمەن،

سۈككوت ۋادىسىنى تەقسىم قىلىشقا ئۆلچەيمەن.

⁸ گىلبئاد ماڭا مەنسۇيتۇر،

ماناسسەھمۇ ماڭا مەنسۇيتۇر؛

³⁶⁶ ئوقۇرمەنلەر كۆرەلەيدۇكى، بۇ كۈينىڭ ئايەتلىرى 57-كۈيدىكى 7-11-ئايەتلەر، 60-كۈيدىكى

5-12-ئايەتلەرگە ئوخشاپ كېتىدۇ. شۇڭا بۇ ئايەتلەرنىڭ ئىراھاتلىرى مۇشۇ كۈيگىمۇ تەۋە، ئەلۋەتتە.

³⁶⁷ «روھىم» مۇشۇ يەردە ئىبرانىي تىلىدىكى «مېنىڭ شەرىپىم»نىڭ تەرجىمىسى.

ئەفرائىم بولسا بېشىمدىكى دۇبۇلغامدۇر⁽³⁶⁸⁾،
 يەھۇدا مېنىڭ ئەمىر-پەرمان چىقارغۇچىمدۇر⁽³⁶⁹⁾؛
 9 موئاب مېنىڭ يۇيۇنۇش جاۋۇرۇمدۇر⁽³⁷⁰⁾،
 ئېدومغا چورۇغۇمنى تاشلايمەن⁽³⁷¹⁾؛
 مەن فىلىستىيە ئۈستىدىن تەنتەنە قىلىمەن!⁽³⁷²⁾»
 10 كىم مېنى بۇ مۇستەھكەم شەھەرگە باشلاپ كىرەلسۇن؟
 كىم مېنى ئېدومغا ئېلىپ بارالسۇن؟
 11 ئى خۇدا، سەن بىزنى راستتىنلا چەتكە قاقتىڭمۇ؟
 قوشۇنلىرىمىز بىلەن بىللە جەڭگە چىقماسەن؟
 21 بىزنى زۇلۇملاردىن قۇتۇلۇشقا ياردەملەشكەيسەن،
 چۈنكى ئىنساننىڭ ياردىمى بىكاردۇر!
 31 خۇدا ئارقىلىق بىز چوقۇم باتۇرلۇق كۆرسىتىمىز؛
 بىزگە زۇلۇم قىلغۇچىلارنى چەيلىگۈچى دەل ئۇ ئۆزىدۇر!

109-كۈي

ئىنتىقام ئۈچۈن ئوقۇلغان دۇئا

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: —
 ئى مەدھىيەمنىڭ ئىگىسى خۇدايىم، جىم تۇرما!

368 ئىبرانىي تىلىدا «بېشىمدىكى قوغدىغۇچىدۇر».
 369 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «يەھۇدا مېنىڭ شاھانە ھاسامدۇر».
 370 «موئاب مېنىڭ يۇيۇنۇش جاۋۇرۇم» — بەلكىم موئابنىڭ خۇدا ۋە ئۇنىڭ خەلقى ئۈچۈن مەينەت خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ.
 371 ئاياغ كىيىمنى مەلۇم يەر ئۈستىگە تاشلاش ئاشۇ يەرگە ئىگە بولغانلىقىنى بىلدۈرۈشى مۇمكىن؛ ياكى بولمىسا، ئېدومنىڭ ئۆز ئىگىسىنىڭ ئاياغلىرىنى ئېلىپ يىغىشتۇرىدىغان قۇلدەك ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىشىمۇ مۇمكىن.
 372 داۋۇت پادىشاھنىڭ دەۋرىدە فىلىستىيە داۋۇتقا، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئۆزىگە بويسۇنۇپ، بەختلىك ھاياتقا ئىگە بولغان («2سام. 8:1 نى، شۇنداقلا «يار. 12:3-نمى كۆرۈڭ»).

² مانا رەزىللەرنىڭ ئاغزى، مەككەلارنىڭ ئاغزى كۆز ئالدىمدا يوغان ئېچىلدى؛

ئۇلار يالغانچى تىل بىلەن ماڭا قارشى سۆزلىدى.

³ نەپرەتلىك سۆزلەر بىلەن مېنى چۇلغاپ،

ئۇلار بىكاردىن-بىكار ماڭا زەرە بەرمەكتە.

⁴ مۇھەببىتىم ئۈچۈن ئۇلار ماڭا قارشى شىكايەتچى بولدى،

مەن بولسام - دۇئاغا بېرىلدىم.

⁵ ياخشىلىقىم ئۈچۈن يامانلىق،

سۆيگۈم ئۈچۈن نەپرەت قايتۇردى.

⁶ ھەربىرىنىڭ ئۈستىدە رەزىل بىر ئادەم تەيىنلىگەيسەن،

ئۇنىڭ ئوڭ يېنىدا بىر دەۋاگەر تۇرسۇن.

⁷ ئۇ سوراق قىلىنغاندا ئەيىبدار بولۇپ چىقسۇن،

دۇئاسى گۇناھ دەپ ھېسابلانسۇن.

⁸ كۈنلىرى قىسقا بولسۇن،

مەنسىپىنى باشقىسى ئىگىلىسۇن.

⁹ بالىلىرى يىتىم قالسۇن،

خوتۇنى تۇل بولسۇن.

¹⁰ ئوغۇللىرى سەرگەردان تىلەمچى بولسۇن،

تۇرغان خارابىلىكلىرىدىن ئان ئىزدەپ.

¹¹ جازانخور ئۇنىڭ ئىگىلىكى ئۈستىگە تور تاشلىسۇن،

مېھنەت ئەجرىنى ياتلار بۇلاپ-تالىسۇن.

¹² ئۇنىڭغا مېھرىبانلىق كۆرسىتىدىغان بىرسى بولمىسۇن،

يېتىم قالغان بالىلىرىغا ئىلتىپات قىلغۇچى بولمىسۇن.

¹³ ئۇنىڭ نەسلى قۇرۇتۇلسۇن؛

كېلەر ئەۋلادىدا ناملىرى ئۆچۈرۈلسۇن.

14 ئاتا-بوۋىلىرىنىڭ قەبىلىكىنىڭ ئەيىبلىرى پەرۋەردىگارىنىڭ يادىدا قالسۇن، ئانىسىنىڭ گۇناھى ئۆچۈرۈلمىسۇن.

15 بۇلارنىڭ ئەيىبلىرى دائىم پەرۋەردىگارىنىڭ كۆز ئالدىدا بولسۇن، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ نام-ئەمىلىنى يەر يۈزىدىن ئۆچۈرۈپ تاشلايدۇ.

16 چۈنكى رەزىل كىشى مېھرىبانلىق كۆرسىتىشنى ھېچ ئېسىگە كەلتۈرمىدى، بەلكى ئېزىلگەن، يوقسۇل ھەم دىلى سۇنۇقلارنى ئۆلتۈرمەككە قوغلاپ كەلدى.

17 ئۇ لەنەت ئوقۇشقا ئامراق ئىدى،

شۇڭا لەنەت ئۇنىڭ بېشىغا كېلىدۇ؛

بەخت تىلەشكە راھى يوق ئىدى،

شۇڭا بەخت ئۇنىڭدىن يىراق بولىدۇ.

18 ئۇ لەنەتلەرنى ئۆزىگە كىيىم قىلىپ كىيگەن؛

شۇڭا بۇلار ئاققان سۈدەك ئۇنىڭ ئىچ-باغرىغا،

مايدەك، سۆڭەكلىرىگە كىرىدۇ؛

19 بۇلار ئۇنىڭغا يېپىنغان تونىدەك،

ھەردائىم باغلانغان بەلۋىغىدەك چاپلانسۇن.

20 بۇلار بولسا مېنى ئەيىبلىگۈچىلەرگە پەرۋەردىگارىنىڭ بېكىتكەن مۇكاپاتى

بولسۇن!

مېنىڭ يامان گېپىمنى قىلغانلارنىڭ ئىنئامى بولسۇن!

21 بىراق سەن، پەرۋەردىگار رەببىم،

ئۆز نامىڭ ئۈچۈن مېنىڭ تەرىپىمدە بىر ئىش قىلغايسەن،

مېھىر-مۇھەببەتنىڭ ئەلا بولغاچقا،

مېنى قۇتقۇزغايىسەن؛

22 چۈنكى مەن ئېزىلگەن ھەم ھاجەتمەندۇرمەن،

قەلبىم خەستە بولدى.

23 مەن قۇياش ئۇزارتقان كۆلەڭگىدەك يوقىلاي دەپ قالدىم،

چېكەتكە قېقىۋېتىلگەندەك چېتكە قېقىۋېتىلدىم.

24 روزا تۇتقىنىمدىن تىزلىرىم كېتىدۇ،

ئەتلىرىم سىزىپ كېتىدۇ.

- 25 شۇڭلاشقا مەن ئۇلار ئالدىدا رەسۋا بولدۇم؛
ئۇلار ماڭا قاراشقاندا، بېشىنى سىلكىشمەكتە.
- 26 ماڭا ياردەملەشكەيسەن، ئى پەرۋەردىگار خۇدايىم،
ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بويىچە مېنى قۇتقۇزغايىسەن؛
- 27 شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بۇنىڭ سېنىڭ قولۇڭدىكى ئىش ئىكەنلىكىنى،
بۇنى قىلغۇچىنىڭ سەن پەرۋەردىگار ئىكەنلىكىنى بىلسۇن.
- 28 ئۇلار لەنەت ئوقۇۋەرسۇن، سەن بەخت ئاتا قىلغايىسەن؛
ئۇلار ھۇجۇم قىلىشقا تۇرغاندا، خىجالەتتە قالسۇن،
بىراق قۇلۇڭ شادلانسۇن!
- 29 مېنى ئەيىبلىگۈچىلەر خىجالەت بىلەن كېيىنسۇن،
ئۇلار ئۆز شەرمەندىلىكىنى ئۆزلىرىگە تون قىلىپ يېپىنسۇن.
- 30 ئاغزىمدا پەرۋەردىگارغا زور تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرىمەن؛
بەرھەق، كۆپچىلىك ئارىسىدا تۇرۇپ ئۇنى مەدھىيىلەيمەن؛
- 31 چۈنكى ھاجەتمەننىڭ جېنىنى گۇناھقا بېكىتمەكچى بولغانلاردىن
قۇتقۇزۇش ئۈچۈن،
پەرۋەردىگار ئۇنىڭ ئوڭ يېنىدا تۇرىدۇ.

110-كۈي

كەلگۈسىدىكى ئالەمنىڭ پادىشاھى — داۋۇتنىڭ ئەۋلادى مەسىھ

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە: —
«مەن سېنىڭ دۈشمەنلىرىڭنى تەختىپەرىڭ⁽³⁷³⁾ قىلغۇچە،
ئوڭ يېنىمدا ئولتۇرغىن» — دېدى.

³⁷³ «تەختىپەر» — پادىشاھ تەختكە ئولتۇرغاندا پۈتى تۇرىدىغان جاي.

² پەرۋەردىگار قۇدرىتىگىنى كۆرسىتىدىغان شاھانە ھاساڭنى زىنئىدىن ئۆزىتىدۇ؛⁽³⁷⁴⁾

دۈشمەنلىرىڭ ئارىسىدا ھۆكۈم سۈرگىن!

³ كۈچۈڭنى كۆرسىتىدىغان كۈندە،

ئۆز خەلقىڭ خالىس قۇربانلىق كەبى⁽³⁷⁵⁾ پىدا بولىدۇ؛

مۇقەددەس ھەيۋىتىڭدە،

شۇ ياشلىق دەۋرىڭدىكىدەك،

ساڭا ھازىرمۇ شەبنەملەر سەھەرنىڭ بالىياتقۇسىدىن يېڭى چىققاندىك چۈشىدۇ⁽³⁷⁶⁾؛

⁴ پەرۋەردىگار شۇنداق قەسەم ئىچتى،

ھەم بۇنىڭدىن يانمايدۇ: —

«سەن ئەبەدىلىك بەدگىچە مەلىكە دەكنىڭ تىپىدىكى بىر كاھىندۇرسەن».⁽³⁷⁷⁾

⁵ ئوڭ تەرىپىڭدە بولغان رەب غەزىپىنى كۆرسەتكەن كۈندە پادىشاھلارنى ئۇرۇپ پارە-پارە قىلىۋېتىدۇ؛

³⁷⁴ «پەرۋەردىگار قۇدرىتىگىنى كۆرسىتىدىغان شاھانە ھاساڭنى زىنئىدىن ئۆزىتىدۇ» — بۇ سۆزنىڭ مەنىسى بەلكىم: خۇدا يەر يۈزىدە ئۆز سەلتەنىتىنى قۇرغاندا، تىكلىگەن پادىشاھ مەسىھنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ھەم ھوقۇقى يېرۇسالېمدىن چىقىپ ھەر يەرگە يېتىپ بارىدۇ.

³⁷⁵ «خالىس قۇربانلىق»، 54-كۈي، 6-ئايەتتىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.

³⁷⁶ دېھقانلارغا مەلۇم بولغىنىدەك، شەبنەم ئادەتتە پەقەت يايېشىل ئوتياشلار ۋە دەرەخلەرنىڭ ئۈستىگە چۈشىدۇ. قۇرۇق-قاقشال بولۇپ قالغان دەرەخلەرگە چۈشمەيدۇ. كۆچمە مەنىسى، مەسىھ مەڭگۈگە يايېشىل دەرەختەك ياش تۇرىۋېرىدۇ.

³⁷⁷ مەلىكە دەدەك دېگەن ئادەم ھەزرىتى ئىبراھىمغا كاھىن (خۇداغا ۋەكىل بولۇپ قۇربانلىقنى قوبۇل قىلغۇچى) بولغان ھەم ئىبراھىم ئالغان ئولجىدىن ئوندىن بىرىنى ئالغان («يار»، 14-باب). دېمەك، ئۇ ئىبراھىمدىن ئۇلۇغ ئىدى، شۇڭلاشقا ئىبراھىمنىڭ ئەۋلادلىرىدىن بولغان كاھىنلاردىنمۇ ئۇلۇغ ئىدى. «يار»، 14-بابتا دېيىلگىنىچە، بۇ سىرلىق ئادەمنىڭ ئاتا-ئانىسى يوق ئىدى. ئىنجىل «ئىبرانلىقلارغا»، 8- ھەم 10-بابنى كۆرۈڭ. «مەلىكە دەدە» نىڭ مەنىسى: «ھەققانىيلىقنىڭ پادىشاھى» «ئامانلىق پادىشاھى». ئۇنداقتا بۇ يەردە «سەن ئەبەدىلىك بەدگىچە مەلىكە دەدەكنىڭ تىپىدىكى بىر كاھىندۇرسەن» دەپ بېكىتىلىشى ئالەمدە ئۇنىڭ ئەڭ ئالىي كاھىن دەپ بېكىتىلگەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ.

6 ئۇ ئەللەر ئارىسىدا سوتلايدۇ؛
 جاي-جايلىرىنى جەسەتلەر بىلەن تولدۇرىدۇ؛
 كەڭ زېمىننىڭ بېشىنى يارىدۇ؛
 7 ئۇ يولدا ئېرىقتىن سۇ ئىچىدۇ؛
 ئۇ شۇڭا كىشىنىڭ بېشىنى يۈلگۈچى بولىدۇ. (378)

111-كۈي

(بۇ كۈي «ئېلىپبە تەرتىپلىك» كۈي، بىراق ئىبرانىي تىلىنى تەرجىمە قىلىش جەريانىدا جۈملە تەرتىپلىرىنى ئۆزگەرتىش كېرەكلىكى تۈپەيلىدىن، «ئېلىپبەلىك» نۇسخىنى كۆرسىتەلمىدۇق)

خۇدانىڭ ئۇلۇغلۇقىنى سېغىنىش

1 ھەمدۇسانا!
 كۆڭلى دۇرۇسلارنىڭ مەشرىپىدە،
 ھەم جامائەتتە تۇرۇپ،
 پەرۋەردىگارغا پۈتۈن قەلبىم بىلەن تەشەككۈر ئېيتىمەن.
 2 پەرۋەردىگارنىڭ ياسىغانلىرى ئۇلۇغدۇر؛
 بۇلاردىن خۇرسەن بولغانلار ئىزدىنىپ ئۇلارنى سۈرۈشتۈرمەكتە.
 3 ئۇنىڭ ئەجرى شەرەپ ۋە ھەيۋەتتۇر،
 ئۇنىڭ ھەققانىيلىقى مەڭگۈگە تۇرىدۇ.
 4 ئۇ ئۆز مۇجىزىلىرىنى ياد ئەتكۈزىدۇ؛
 پەرۋەردىگار مۇھەببەتلىك ھەم رەھىمدىللىكتۇر.
 5 ئۇ ئۆزىدىن ئەيىمىدىغانلارنى ئاش بىلەن تەمىنلەيدۇ؛
 ئۆز ئەھدىسىنى ھەمىشە ياد ئېتىدۇ.

378 بۇ سىرلىق گەپ بەلكىم مەسىھنىڭ كىچىك پېتىل ئىكەنلىكىنى، ھەمدە ئۆزىنىڭمۇ كىچىك پېتىل مۆمىنلەرگە تەسەللى بېرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.
 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «شۇڭا ئۇ (ئۆز) بېشىنى كۆتۈرىدۇ».

- 6 ئۇ ئەمەللىرىدىكى قۇدرىتىنى ئۆز خەلقىگە كۆرسىتىپ،
باشقا ئەللەرنىڭ مىراس-زېمىنىنى ئۇلارغا تەقدىم قىلدى.
- 7 ئۇنىڭ قولى قىلغانلىرى ھەقىقەت-ساداقەت ۋە ئادىللىقتۇر؛
ئۇنىڭ بارلىق كۆرسەتمىلىرى ئىشەنچلىكتۇر.
- 8 بۇلار ئەبەدىلئەبەدىگىچە ئىناۋەتلىكتۇر؛
ھەقىقەتتە ھەم دۇرۇسلۇقتا چىقىرىلغاندۇر.
- 9 ئۇ ئۆز خەلقىگە نىجاتلىق ئەۋەتتى؛
ئۆز ئەھدىسىنى ئەمىر قىلىپ مەڭگۈگە بېكىتتى؛
مۇقەددەس ھەم سۈرلۈكتۇر ئۇنىڭ نامى.
- 10 پەرۋەردىگاردىن قورقۇش دانالىقنىڭ باشلىنىشىدۇر؛
ئۇنىڭ ھۆكۈملىرىنى تۇتقانلارنىڭ ھەممىسى يورۇتۇلغان ئادەملەردۇر؛
ئۇنىڭ مەدھىيىسى مەڭگۈ تۇرىدۇ.

112-كۈي

خۇدادىن ئەيىمىنىدىغان كىشى

(بۇ كۈي «ئېلىپبە تەرتىپلىك» كۈي؛ بىراق ئىبرانىي تىلىنى تەرجىمە قىلىش جەريانىدا جۈملە تەرتىپلىرىنى ئۆزگەرتىش كېرەكلىكى تۈپەيلىدىن، «ئېلىپبە تەرتىپلىك» نۇسخىنى كۆرسىتەلمىدۇق)

- 1 ھەمدۇسانا!
پەرۋەردىگاردىن ئەيىمىنىدىغان،
ئۇنىڭ ئەمىرلىرىنى زور خۇرسەنلىك دەپ بىلىدىغان ئادەم بەختلىكتۇر!
- 2 ئۇنىڭ نەسلى زېمىندا تۇرۇپ كۈچ-قۇدرەتلىك بولىدۇ؛
دۇرۇسلارنىڭ دەۋرى بەختلىك بولىدۇ.
- 3 ئۇنىڭ ئۆيىدە دۆلەت ھەم بايلىقلار بولىدۇ؛
ھەققانىيلىقى مەڭگۈگە تۇرىدۇ.

4 قاراڭغۇلۇقتا تۇرغان دۇرۇس ئادەمگە نۇر پەيدا بولىدۇ؛

ئۇ شەپقەتلىك، رەھىمدىل ھەم ھەققانىدۇر.

5 خەيرخاھ، ئۆتەنە بېرىپ تۇرىدىغان ئادەمنىڭ بەختى بولىدۇ؛

ئۇ ئۆز ئىشلىرىنى ئادىللىق بىلەن يۈرگۈزىدۇ⁽³⁷⁹⁾.

6 بەرھەق، ئۇ ئەبەدىي تەۋرىتىلمەيدۇ؛

ھەققانىي ئادەم مەڭگۈگە ئەسلىنىدۇ.

7 ئۇ شۇم خەۋەردىن قورقمايدۇ؛

ئۇنىڭ كۈڭلى توق ھالدا، پەرۋەردىگارغا تايانغان.

8 دىلى مەھكەم قىلىنغان، ئۇ قورقمايدۇ؛

ئاخىرىدا ئۇ رەقىبلىرىنىڭ مەغلۇبىيىتىنى كۆرىدۇ.

9 ئۇ ئۆزىنىڭكىنى مەردلەرچە تارقاتقان،

يوقسۇللارغا بېرىدۇ؛

ئۇنىڭ ھەققانىيلىقى مەڭگۈگە تۇرىدۇ؛

ئۇنىڭ مۇڭگۈزى ئىززەت-شۆھرەت بىلەن كۆتۈرۈلىدۇ.

10 رەزىل ئادەم بۇنى كۆرۈپ چىدىمايدۇ،

چىشلىرىنى غۇجۇرلىتىدۇ، ئۇ ئېرىپ كېتىدۇ؛

رەزىللەرنىڭ ئارزۇ-ھەۋسى يوقىتىلىدۇ.

113-كۈي

خۇدا شەپقىتىنى كۆرسىتىش ئۈچۈن ئۆزىنى تۆۋەن تۇتىدۇ

1 ھەمدۇسانا!

مەدھىيىلەڭلار، ئى پەرۋەردىگارنىڭ قۇللىرى،

پەرۋەردىگارنىڭ نامىنى مەدھىيىلەڭلار!

379 باشقا ئىككى خىل تەرجىمىسى بار: — «ئۇ ئۆز ئادىللىقى بىلەن ئۆز ئىشلىرىنى يۈرۈشتۈرىدۇ»

ياكى «دەۋادا بولسا ھۆكۈم ئۇنىڭ تەرىپىدە بولىدۇ». مۇمكىنچىلىكى باركى، يازغۇچى بۇ ئۈچ مەنىنىڭ ھەممىسىنى كۆزدە تۇتقان.

- ² ھازىردىن باشلاپ، ئەبەدىيەدە دىگىچە،
پەرۋەردىگارنىڭ نامىغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇلسۇن!
- ³ كۈن چىقاردىن كۈن پاتارغا،
پەرۋەردىگارنىڭ نامى مەدھىيىلىنىشكە لايىقتۇر!
- ⁴ پەرۋەردىگار ئەللەردىن يۇقىرى كۆتۈرۈلدى؛
شان-شەرىپى ئەرشلەردىن يۇقىرىدۇر.
- ⁵ كىممۇ پەرۋەردىگار خۇدايىمىزغا تەڭ بولالىسۇن –
ئۆز ماكانى يۇقىرىدا بولسىمۇ،
- ⁶ ئاسمانلارغا ھەم يەرگە قاراش ئۈچۈن،
ئۆزىنى تۆۋەن قىلغۇچىغا؟
- ⁷ ئۇ نامراتلارنى توپا-چاڭدىن كۆتۈرىدۇ؛
قىلغىقتىن يوقسۇللارنى يۇقىرىلىتىدۇ؛
- ⁸ ئۇنى ئېسىل زادىلەر قاتارىغا،
يەنى ئۆز خەلقىنىڭ ئېسىل زادىلىرى ئارىسىغا ئولتۇرغۇزىدۇ؛
- ⁹ ئۇ تۇغماس ئايالنى ئۆيگە ئورۇنلاشتۇرۇپ،
ئۇنى ئوغۇللارنىڭ خۇشال ئانىسى قىلىدۇ.
ھەمدۇسانا!

114-كۈي

خۇدانىڭ ئىسرائىل خەلقىنىڭ مىسىردىن چىقىشىدا ئۇلارغا
نامايان قىلغان ئۇلۇغلۇقى

- ¹ ئىسرائىل مىسىردىن،
ياقۇپ جەمەتى يات تىللىق ئەللەردىن چىققاندا،
- ² شۇ چاغدا يەھۇدا خۇدانىڭ مۇقەددەس جايى،
ئىسرائىل ئۇنىڭ سەلتىنىتى بولدى،
- ³ دېڭىز بۇنى كۆرۈپ بەدەر قاچتى،
ئىئوردان دەرياسى كەينىگە ياندى؛

- 4 تاغلار قوچقلارلاردەك،
 دۆڭلەر قوزىلاردەك ئويناقلدى.
 5 ئەي دېڭىز، سەن نېمە بولدۇڭ، قاچقىلى؟
 ئىئوردان دەرياسى، يولۇڭدىن يانغىلى؟
 6 تاغلار قوچقلارلاردەك،
 دۆڭلەر قوزىلاردەك ئويناقلغىلى؟
 7 ئى يەر يۈزى، رەببىڭ جامالىدىن،
 ياقۇپنىڭ خۇداسىنىڭ جامالىدىن تەۋرەن؛
 8 ئۇ قورام تاشنى كۆلچەككە،
 چاقماق تېشىنى⁽³⁸⁰⁾ مول بۇلاق سۇلىرىغا ئايلاندۇرىدۇ.

115-كۈي

بۇتلارغا چوقۇنغانلار ھەم خۇداغا ئىبادەت قىلغانلار

- 1 بىزگە ئەمەس، ئى پەرۋەردىگار، بىزگە ئەمەس —
 ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ئۈچۈن، ھەقىقەت-ساداقتىڭ ئۈچۈن،
 ئۆز نامىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرگەيسەن.
 2 ئەللەر نېمىشقا «ئۇلارنىڭ خۇداسى قەيەردە؟» دەپ مازاق قىلىشىدۇ؟
 3 بىراق خۇدايىمىز بولسا ئەرشلەردىدۇر؛
 نېمىنى خالىسا، ئۇ شۇنى قىلغاندۇر.
 4 ئۇلارنىڭ بۇتلىرى بولسا پەقەت كۈمۈش-ئالتۇندىن ئىبارەت،
 ئىنساننىڭ قوللىرى ياسىغىنىدۇر، خالاس.
 5 ئۇلارنىڭ ئاغزى بار، بىراق سۆزلىيەلمەيدۇ؛
 كۆزلىرى بار، كۆرمەيدۇ؛
 6 قۇلاقلىرى بار، ئاڭلىمايدۇ،
 بۇرنى بار، پۇرىيالمىدۇ؛

³⁸⁰ چاقماق تېشى — تاشلار ئىچىدە ئەڭ قاتتىق تاش ھېسابلىنىدۇ. «قانۇن شەھرى» 15:8 نى كۆرۈڭ.

- 7 قوللىرى بار، سىلىيالىمايدۇ؛
 پۇتلىرى بار، ماڭالمایدۇ؛
 كانىيىدىن ھېچبىر سادا چىقارمايدۇ.
 8 ئۇلارنى ياسىغانلار ئۇلارغا ئوخشاشتۇر،
 ئۇلارغا تايانغانلارمۇ شۇنداق تۇر.
 9 ئى ئىسرائىل، پەرۋەردىگارغا تايىنىڭلار؛
 ئۇ سىلەرگە ياردەم قىلغۇچىڭلار ھەم قالقىنىڭلاردۇر.
 10 ئى ھارۇن جەمەتى، پەرۋەردىگارغا تايىنىڭلار؛
 ئۇ سىلەرگە ياردەم قىلغۇچى ھەم قالقىنىڭلاردۇر.⁽³⁸¹⁾
 11 پەرۋەردىگاردىن ئەيمىنىدىغانلار، پەرۋەردىگارغا تايىنىڭلار؛
 ئۇ سىلەرگە ياردەم قىلغۇچى ھەم قالقىنىڭلاردۇر.
 12 پەرۋەردىگار بىزنى ئەسلەپ كەلدى؛
 ئۇ بەخت ئاتا قىلدۇ؛
 ئۇ ئىسرائىل جەمەتىگە بەخت ئاتا قىلدۇ؛
 ئۇ ھارۇن جەمەتىگە بەخت ئاتا قىلدۇ؛
 13 پەرۋەردىگاردىن ئەيمىنىدىغانلارغا،
 چوڭلىرى ھەم كىچىكلىرىگىمۇ بەخت ئاتا قىلدۇ.
 14 پەرۋەردىگار سىلەرگە قوشلاپ بېرىدۇ،
 سىلەرگە ھەم پەرزەنتلىرىڭلارغا؛
 15 سىلەرگە پەرۋەردىگار تەرىپىدىن بەخت ئاتا قىلىنغان،
 ئاسمان-زېمىننى ياراتقۇچىدىن بەرىكەتلەنگەن!
 16 ئاسمانلار بولسا پەرۋەردىگارنىڭ ئاسمانلىرىدۇر؛
 بىراق زېمىننى بولسا ئىنسان بالىلىرىغا تاپشۇرغاندۇر.
 17 ئۆلۈكلەر ياهنى مەدھىيىلىيەلمەيدۇ،
 سۈكۈت دىيارىغا چۈشۈپ كەتكەنلەرمۇ شۇنداق؛

381 ئىبرانىي تىلىدا «ئۇ ئۇلارغا ياردەم قىلغۇچى ھەم ئۇلارنىڭ قالقىنىڭلاردۇر» دېيىلىدۇ.

¹⁸ بىراق بىزلەر ھازىردىن باشلاپ ياققا ئەبەدىلئەبەدگىچە تەشەككۈر-
مەدھىيە قايتۇرىمىز!
ھەمدۇسانا!

116-كۈي

خۇدانىڭ ئىلتىپاتىغا گۇۋاھلىق بېرىش

- ¹ مەن پەرۋەردىگارنى سۆيىمەن،
چۈنكى ئۇ مېنىڭ ئاۋازىمنى، يېلىنىشلىرىمنى ئاڭلىغان.
- ² چۈنكى ئۇ قۇلىقىنى ماڭا سالدى،
شۇڭا مەن بارلىق كۈنلىرىمدە ئۇنىڭغا ئىلتىجا قىلىپ چاقىرىمەن.
- ³ ئۆلۈم ئاسارەتلىرى مېنى چىرمىۋالدى؛
تەھتىسارانىڭ دەردلىرى مېنى تۇتۇۋالدى؛
مەن پېشكەللىككە يولۇقتۇم، ئەلەم تارتتىم؛
- ⁴ شۇنىڭ بىلەن مەن پەرۋەردىگارنىڭ نامىغا توختىماي ندا قىلدىم: -
«سەندىن ئۆتۈنمەن، ئى پەرۋەردىگار،
جېنىمنى قۇتۇلدۇرغايىسەن!»
- ⁵ شەپقەتلىكتۇر پەرۋەردىگار، ھەققانىيدۇر؛
خۇدايىمىز رەھىمدىلدۇر.
- ⁶ پەرۋەردىگار ناداننى ساقلايدۇ؛
مەن خاراب ئەھۋالغا چۈشۈرۈلدۈم، ئۇ مېنى قۇتقۇزدى.
- ⁷ ھەي جېنىم، قايتىدىن خاتىرجەم بول؛
چۈنكى پەرۋەردىگار سېخىيلىك، مېھرىبانلىق كۆرسەتتى؛
- ⁸ چۈنكى سەن جېنىمنى ئۆلۈمدىن، كۆزلىرىمنى ياشلاردىن،
ئاياغلىرىمنى پۇتلىشىشتىن قۇتقۇزغانسەن.
- ⁹ مەن پەرۋەردىگار ئالدىدا تىرىكلەرنىڭ زېمىنىدا ماڭىمەن؛

¹⁰ ئىشەنگىنىم ئۈچۈن مۇنداق سۆز قىلغانمەن: —
«مەن قاتتىق خار قىلىنغانمەن».⁽³⁸²⁾

¹¹ جىددىيلەشكىنىمدىن: — «ئادەملەرنىڭ ھەممىسى يالغانچى!» —
دېگەنمەن.

¹² ماڭا كۆرسەتكەن بارلىق ياخشىلىقلىرىنى مەن نېمە بىلەن پەرۋەردىگارغا
قايتۇرىمەن؟

¹³ — نىجاتلىق قەدەھنى قولۇمغا ئالىمەن،

ۋە پەرۋەردىگارنىڭ نامىنى چاقىرىپ ئىلتىجا قىلىمەن؛

¹⁴ مەن قىلغان قەسەملىرىمنى پەرۋەردىگار ئالدىدا ئادا قىلىمەن؛
بەرھەق، ئۇنىڭ بارلىق خەلقى ئالدىدا ئۇلارنى ئادا قىلىمەن.

¹⁵ پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە،

ئۆز مۆمىن بەندىلىرىنىڭ ئۆلۈمى قىممەتلىك ئىشتۇر!

¹⁶ ئاھ پەرۋەردىگار، مەن بەرھەق سېنىڭ قۇلۇڭدۇرمەن؛

مەن سېنىڭ قۇلۇڭدۇرمەن، دېدىڭنىڭ ئوغلى ئىكەنمەن؛

سەن مېنىڭ ئاسارەتلىرىمنى يەشكەنسەن؛

¹⁷ مەن ساڭا تەشەككۈر قۇربانلىقلىرىنى⁽³⁸³⁾ سۈنمەن،

پەرۋەردىگارنىڭ نامىنى چاقىرىپ ئىلتىجا قىلىمەن؛

¹⁸ مەن قىلغان قەسەملىرىمنى پەرۋەردىگار ئالدىدا ئادا قىلىمەن؛

بەرھەق، ئۇنىڭ بارلىق خەلقى ئالدىدا ئۇلارنى ئادا قىلىمەن؛

¹⁹ پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىنىڭ ھويلىلىرىدا،

سېنىڭ ئوتتۇرۇڭدا تۇرۇپ، ئى يېرۇسالېم،

قەسەملىرىمنى ئادا قىلىمەن!

ھەندۇسانا!

³⁸² «ئىشەنگىنىم ئۈچۈن سۆز قىلغانمەن» (ياكى «ئىشەندىم، شۇڭا سۆز قىلدىم...») —
بەلكىم بۇنىڭ مەنىسى، مېنىڭ خۇداغا دەردىمنى تۆكۈشۈم ھەرگىز بىكارغا كەتمەيدۇ، دېمەكچى.
(«2كور.» 13:4 نىمۇ كۆرۈڭ).

³⁸³ «تەشەككۈر قۇربانلىقلىرى» — مۇسا پەيغەمبەر ئارقىلىق بېكىتىلگەن يەنە بىرخىل قۇربانلىق
(«لاۋ.» 7- بابنى كۆرۈڭ).

117-كۈي

خۇدانىڭ پۈتكۈل دۇنياغا بولغان مۇھەببىتى

- ¹ پەرۋەردىگارنى مەدھىيىلەڭلار، بارلىق ئەللەر؛
 ھەممە خەلقلەر، ئۇنى ماختاڭلار!
² چۈنكى بىزگە باغلىغان ئۆزگەرمەس مۇھەببىتى غەلىبىلىكتۇر؛
 ھەم پەرۋەردىگارنىڭ ھەقىقەت-ساداقتى مەڭگۈلۈكتۇر!
 ھەمدۇسانا!

118-كۈي

«پەرۋەردىگارنىڭ نامىدا كەلگۈچىگە مۇبارەك بولسۇن!»

- ¹ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار، چۈنكى ئۇ مېھرىباندۇر؛
 ئۇنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى مەڭگۈدۇر!
² ئىسرائىل: «مېھىر-مۇھەببىتى مەڭگۈدۇر» - دېسۇن!
³ ھارۇن جەمەتى: «مېھىر-مۇھەببىتى مەڭگۈدۇر» - دېسۇن!
⁴ پەرۋەردىگاردىن قورقيدىغانلار: «مېھىر-مۇھەببىتى مەڭگۈدۇر» - دېسۇن!
⁵ قىستاققا قېلىپ ياھغا ندا قىلدىم؛
 ياھ جاۋاب بېرىپ، مېنى كەڭرى-ئازادلىكتە تۇرغۇزدى.
⁶ پەرۋەردىگار مەن تەرەپتىدۇر، مەن قورقمايمەن؛
 ئىنسان مېنى نېمە قىلالىسۇن؟
⁷ پەرۋەردىگار ماڭا ياردەم قىلغۇچىلار ئارىسىدا بولۇپ، مېنىڭ تەرىپىمدۇر؛
 ئۆچمەنلىرىمنىڭ مەغلۇبىيىتىنى كۆرىمەن.
⁸ پەرۋەردىگارنى باشپاناھىم قىلىش،
 ئىنسانغا تايىنىشتىن ئەۋزەلدۇر؛
⁹ پەرۋەردىگارنى باشپاناھىم قىلىش،
 ئەمىرلەرگە تايىنىشتىن ئەۋزەلدۇر.

10 بارلىق ئەللەر مېنى قورشىۋالدى⁽³⁸⁴⁾؛

بىراق پەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن ئۇلارنى ھالاك قىلىمەن؛

11 ئۇلار مېنى قورشىۋالدى؛ بەرھەق، قورشىۋالدى؛

بىراق پەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن مەن ئۇلارنى ھالاك قىلىمەن؛

12 ئۇلار ھەربىلەردەك مېنى قورشىۋالدى؛

ئۇلار يېقىلغان يانتاق ئوتىدەك تېزلا ئۆچۈرۈلدى؛

چۈنكى پەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن مەن ئۇلارنى ھالاك قىلىمەن.

13 سەن دۈشمەن مېنى زەرب بىلەن ئىتتىرىدىڭ،

يىقىلغىلى تاس قالدىم؛

بىراق پەرۋەردىگار ماڭا ياردەمدە بولدى.

14 كۈچۈم ۋە ناخشام بولسا ياهدۇر؛

ئۇ مېنىڭ نىجاتلىقىم بولدى!

15 ھەققانىيلارنىڭ چېدىرلىرىدا شادلىق ۋە نىجاتلىقنىڭ تەنتەنىلىرى

ياڭرىتىلماقتا؛

پەرۋەردىگارنىڭ ئوڭ قولى زەپەر قۇچماقتا!

16 پەرۋەردىگارنىڭ ئوڭ قولى ئېگىز كۆتۈرۈلگەن!

پەرۋەردىگارنىڭ ئوڭ قولى زەپەر قۇچماقتا!

17 مەن ئۆلمەيمەن، بەلكى ياشايمەن،

ياھىنىڭ قىلغانلىرىنى جاكارلايمەن.

18 پەرۋەردىگار ماڭا قاتتىق تەرىپىيە بەرگەن بولسىمۇ،

بىراق ئۇ مېنى ئۆلۈمگە تاپشۇرمىدى.

19 ھەققانىيەت دەرۋازىلىرىنى ماڭا ئېچىپ بېرىڭلار؛

مەن كىرىمەن، ياھىنى مەدھىيىلەيمەن.

20 بۇ پەرۋەردىگارنىڭ دەرۋازىسىدۇر؛

ھەققانىيلار بۇنىڭدىن كىرىدۇ!

21 مەن ساڭا تەشەككۈر ئېيتىمەن؛

384 بۇ كۇيدىكى 10-29-ئايەتلەر كىمنى كۆرسەتكەنلىكىنى ئوقۇرمەنلەر ئىنجىل، «ماتتا»، «ماركۇس» ھەم «لۇقا» قىسمىلىرىدىكى ئاخىرقى نەچچە بابلاردىن كۆرەلەيدۇ.

چۈنكى سەن ماڭا جاۋاب قايتۇردۇڭ،
 ھەم مېنىڭ نىجاتلىقىم بولدۇڭ.
²² تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا،
 بۇرچەك تېشى بولۇپ تىكلەندى.⁽³⁸⁵⁾
²³ بۇ ئىش پەرۋەردىگار دىندۇر،
 بۇ كۆزىمىز ئالدىدا كارامەت بولدى.
²⁴ بۇ پەرۋەردىگار ياراتقان كۈندۇر؛
 بىز ئۇنىڭدا شادلىنىپ خۇرسەن بولىمىز.
²⁵ قۇتقۇزغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار⁽³⁸⁶⁾، سەندىن ئۆتۈنمەن؛
 سەندىن ئۆتۈنمەن، بىزنى ياشىتقايسەن!
²⁶ پەرۋەردىگارنىڭ نامىدا كەلگۈچىگە مۇبارەك بولسۇن!
 بىز پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىدە تۇرۇپ ساڭا «مۇبارەك!» دەپ توۋلىدۇق.
²⁷ پەرۋەردىگار تەڭرىدۇر؛
 ئۇ ئۈستىمىزگە نۇر بەرگەن؛
 ھېيتلىق قۇربانلىقنى تانلار بىلەن باغلاڭلار،
 — قۇربانگاھنىڭ مۇڭگۈزلىرىگە⁽³⁸⁷⁾ ئىلىپ باغلاڭلار.
²⁸ سەن مېنىڭ ئىلاھىمدۇرسەن،
 مەن ساڭا تەشەككۈر ئېيتىمەن؛
 مېنىڭ خۇدايىم، مەن سېنى ئۇلۇغلايمەن.
²⁹ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار؛
 چۈنكى ئۇ مېھرىبان دۇر؛
 ئۇنىڭ مېھرى-مۇھەببىتى مەڭگۈدۇر!

³⁸⁵ «مات.» 42:20 نى كۆرۈڭ.

³⁸⁶ ئىبرانىي تىلىدا «ھوشاننا!» دېگەن سۆز. «مات.» 9:21 نى كۆرۈڭ.

³⁸⁷ مۇقەددەس ئىبادەتخانىدىكى قۇربانگاھنىڭ تۆت بۇرجىكىنىڭ ھەرىبىگە بىر «مۇڭگۈز» (ئىلمەك) بېكىتىلگەن. «مۇقەددەس چېدىر» نى كۆرسىتىدىغان سخېمىلارنى كۆرۈڭ.

119-كۈي

(«ئېلىپبە تەرتىپلىك» كۈي – ھەر سەككىز ئايەت بىر گۇرۇپپا بولىدۇ. ھەربىر گۇرۇپپىدىكى سەككىز ئايەت ئوخشاش ھەربى بىلەن باشلىنىدۇ، ھەربىر گۇرۇپپا (جەمئىي 22 گۇرۇپپا) ئىبرانىي تىلىنىڭ ئېلىپبەلىك تەرتىپى بويىچە يېڭى بىر ھەربى بىلەن باشلىنىدۇ)

خۇدانىڭ سۆز-كلامى گۆھەردۇر!

- ✘ (ئالەن) ¹ يولدا مۇكەممەل بولغانلار،
پەرۋەردىگار تەۋرات-قانۇندا ⁽³⁸⁸⁾ ماڭىدىغانلار بەختلىكتۇر!
- ² ئۇنىڭ ئاگاھ-گۇۋاھلىرىنى تۇتقانلار،
ئۇنى چىن قەلبى بىلەن ئىزدىگەنلەر،
- ³ ھېچبىر ھەقسىزلىقنى قىلمىغانلار بەختلىكتۇر!
ئۇلار ئۇنىڭ يوللىرىدا ماڭىدۇ.
- ⁴ كۆرسەتمىلىرىگە ئەستايىدىل ئەمەل قىلىشىمىز ئۈچۈن،
ئۆزۈڭ ئۇلارنى بېكىتكەنسەن.
- ⁵ ئاھ، يوللىرىمنىڭ يۆنىلىشى بەلگىلىمىلىرىگە ئەمەل قىلىشقا
بېكىتىلگەي!
- ⁶ شۇنىڭ بىلەن بارلىق ئەمىر-پەرمانلىرىڭنى ئەتىۋارلىسام،
مەن يەرگە قاراپ قالمايمەن.
- ⁷ سېنىڭ ھەققانىي ھۆكۈملىرىڭنى ئۈگىنىپ،
دۇرۇس كۆڭۈلدىن ساڭا تەشەككۈر ئېيتىمەن.

³⁸⁸ «تەۋرات» (توراھ) دېگەن سۆز ئىبرانىي تىلى بولۇپ، ئەسلىدە «يوليورۇق»، «تەربىيە» دېگەن مەنىدە، بۇ يەردە: «قانۇن، تەلىم»، «خۇدا بەرگەن بارلىق كىتابلار» دېگەن ئومۇمىي مەنىدە ئىشلىتىلىدۇ. ئادەتتە مۇسا پەيغەمبەر ئارقىلىق كەلتۈرۈلگەن تەۋراتتىكى «يارىتىلىش» (مىسرىدىن چىقىش) «لېۋىلىقلار» «چۆل-باياۋاندىكى سەپەر» ھەم «قانۇن شەرىھى» دېگەن ئالدىنقى بەش قىسمىنى كۆرسىتىدۇ.

8 مەن بەلگىلىمىلىرىڭنى چوقۇم تۇتىمەن؛

مېنى پۈتۈنلەي تاشلىۋەتمىگەيسەن!

۱ (بەت) 9 ياش بىر يىگىت قانداق قىلىپ ئۆز يولىنى پاك تۇتالايدۇ؟

– سېنىڭ سۆز-كلامىڭنى ئاڭلاپ ئەمەل قىلىش بىلەنلا.

10 پۈتۈن قەلبىم بىلەن مەن سېنى ئىزدىدىم؛

مېنى ئەمىرلىرىڭدىن ئادايتۇرمىغايسەن؛

11 گۇناھ قىلىپ ساڭا قارشى چىقماسلىقىم ئۈچۈن،

سۆزۈڭنى كۈڭلۈمگە مەھكەم پۈكۈۋالدىم.

12 مۇبارەكدۇرسەن پەرۋەردىگار،

ماڭا ئۆز بەلگىلىمىلىرىڭنى ئۈگەتكەيسەن.

13 لەۋلىرىم بىلەن مەن بايان قىلىمەن،

ئاغزىڭدىكى بارلىق ھۆكۈملىرىڭنى.

14 تۈرلۈك بايلىقلاردىن شادلانغاندەك،

ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭغا ئەگەشكەن يولدا شادلاندىم.

15 مەن كۆرسەتمىلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىمەن؛

ئىزلىرىڭغا قاراپ ئويلىنىمەن.

16 بەلگىلىمىلىرىڭنى خۇرسەنلىك دەپ بىلىمەن؛

سۆز-كلامىڭنى ئۇنتۇمايمەن.

۱ (گىمەل) 17 قۇلۇڭغا مېھرىبانلىقنى كۆرسەتكەيسەن، شۇنىڭ بىلەن مەن

ياشايمەن،

كلامىڭغا بويسۇنىمەن.

18 تەۋرات-قانۇنۇڭدىن كارامەت سىرلارنى كۆرۈشۈم ئۈچۈن،

كۆزلىرىمنى ئاچقايسەن!

19 مەن بۇ دۇنيادا مۇساپىرمەن؛

ئەمىرلىرىڭنى مەندىن يوشۇرمىغايسەن.

20 ھۆكۈملىرىڭگە ھەرقاچان ئىنتىزار بولۇپ،

يۈرىكىم ئېزىلىپ كېتەي دەپ قالدى.

21 سەن لەنەتكە بۇيرۇلغان تەكەببۇرلارغا تەنبە بېرىسەن،
ئۇلار ئەمىرلىرىڭدىن ئادىشىپ كېتىدۇ.

22 مەندىن ئاھانەت ھەم مەسخىرىنى يىراققا كەتكۈزگەيسەن؛
چۈنكى ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنى تۇتمەن.

23 ئەمىرلەر ئولتۇرۇپ يامان گېپىمنى قىلىشماقتا؛
سېنىڭ قۇلۇڭ بولسا بەلگىلىمىلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلايدۇ.

24 سېنىڭ ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭ مېنىڭ خۇرسەنلىكىم،
مېنىڭ مەسلىھەتچىلىرىمدۇر.

7 (دالەت) 25 مېنىڭ جېنىم تۇپراققا يېپىشقان؛
سۆز-كلامىڭ بويىچە مېنى يېڭىلاندۇرغايىسەن.

26 ئۆز يوللىرىمنى ئالدىڭدا ئوچۇق بايان قىلدىم،
سەن ماڭا جاۋاب بەردىڭ:

ماڭا بەلگىلىمىلىرىڭنى ئۆگەتكەيسەن.

27 مېنى كۆرسەتمىلىرىڭنىڭ يولىنى چۈشىنىدىغان قىلغايىسەن،
ئاندىن مەن كارامەتلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىمەن.

28 جېنىم قايغۇ بىلەن ئېرىپ كېتىدۇ؛

سۆز-كلامىڭ بويىچە مېنى كۈچلەندۈرگەيسەن.

29 مەندىن ئالدامچى يولنى نېرى قىلغايىسەن؛

شەپقەت قىلىپ ماڭا تەۋرات-قانۇنۇڭنى بېغىشلىغايىسەن؛

30 مەن ھەقىقەت-ساداقەت يولىنى تاللىۋالدىم؛

ھۆكۈملىرىڭنى ئالدىمدا قويدۇم.

31 ئاگاھ-گۇۋاھلىرىڭنى چىڭ تۇتمەن؛

پەرۋەردىگار، مېنى ئۇياتقا قالدۇرمىغايىسەن.

32 سەن مېنىڭ قەلبىمنى كەڭ-ئازادە قىلىشنىڭ بىلەن،

ئەمىرلىرىڭ يولغا ئەگىشىپ يۈگۈرىمەن.

7 (خې) 33 ئى پەرۋەردىگار، بەلگىلىمىلىرىڭنىڭ يولىنى ماڭا ئايان

قىلغايىسەن؛

مەن ئۇنى ئاخىرغىچە تۇتمەن.

- ³⁴ مېنى يورۇتقايسەن، مەن تەۋرات-قانۇنۇڭنى تۇتمەن،
شۇنداقلا پۈتۈن قەلبىم بىلەن ئۇنىڭغا ئەمەل قىلىمەن.
- ³⁵ مېنى ئەمرلىرىڭنىڭ يولىدا ماڭىدىغان قىلغايىسەن؛
چۈنكى ئۇلارنى خۇرسەنلىك دەپ بىلىمەن.
- ³⁶ مېنىڭ قەلبىمنى شەخسىي مەنپەئەتكە ئەمەس،
بەلكى ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭغا مايىل قىلغايىسەن.
- ³⁷ كۆزلىرىمنى ساختىنى كۆرۈشتىن ياندۇرغايىسەن؛
مېنى يولۇڭدا جانالاندۇرغايىسەن؛
- ³⁸ سەن قۇلۇڭغا بولغان ۋەدەڭنى ئەمەلگە ئاشۇرغايىسەن؛
شۇنىڭ بىلەن خەقلەر سەندىن ئەيمىنىدۇ.⁽³⁸⁹⁾
- ³⁹ مەن قورققان شەرمەندىلىكنى نېرى كەتكۈزگەيسەن؛
چۈنكى سېنىڭ ھۆكۈملىرىڭ ئەلادۇر.
- ⁴⁰ مانا، مەن كۆرسەتمىلىرىڭگە تەشنا بولۇپ كەلدىم؛
ئۆز ھەققانىيلىقىڭدا مېنى جانالاندۇرغايىسەن؛
- 1: (ۋاۋ)**⁽³⁹⁰⁾ ⁴¹ ۋە مېھىر-مۇھەببەتلىرىڭ يېنىمغا كەلسۇن، ئى پەرۋەردىگار؛
ۋەدەڭ بويىچە نىجاتلىقنىڭ يېنىمغا كەلسۇن؛
- ⁴² شۇندا مەندە مېنى مەسخىرە قىلغۇچىغا بەرگۈدەك جاۋاب بولىدۇ؛
چۈنكى سۆزۈڭگە تايىنىمەن.
- ⁴³ ۋە ئاغزىمدىن ھەقىقەتنىڭ سۆزىنى ئېلىپ تاشلىمىغايىسەن؛
چۈنكى ھۆكۈملىرىڭگە ئۈمىد باغلىدىم؛
- ⁴⁴ شۇندا مەن سېنىڭ تەۋرات-قانۇنۇڭنى ھەر قاچان تۇتمەن،
بەرھەق، ئەبەدىلئەبەكچە تۇتمەن؛
- ⁴⁵ شۇندا مەن ئازادلىكتە ماڭمەن؛
چۈنكى كۆرسەتمىلىرىڭنى ئىزدىدىم.

³⁸⁹ باشقا بىرنەچچە تەرجىمىلىرى بار، جۈملىدىن: «سېنىڭ ئەيمىنىشىڭگە بېرىلگەن قۇلۇڭ ئۈچۈن ۋەدەڭنى ئەمەلگە ئاشۇرغايىسەن».

³⁹⁰ مۇشۇ سەككىز ئايەت (41-48-ئايەت) ھەممىسى ئىبرانىي تىلدا: «ۋاۋ» بىلەن باشلىنىدۇ؛
ئۇيغۇر تىلىدىكى «ۋە» مۇشۇ «ۋاۋ»دىن (ئەرەب تىلىنىڭ ۋاستىسى بىلەن) كەلگەن.

⁴⁶ شۇندا مەن پادىشاھلار ئالدىدا ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭ توغرىلىق سۆزلەيمەن،
بۇ ئىشلاردا مەن يەرگە قاراپ قالمايمەن.

⁴⁷ ۋە ئەمىرلىرىڭنى خۇرسەنلىك دەپ بىلىمەن،

چۈنكى ئۇلارنى سۆيۈپ كەلدىم؛

⁴⁸ مەن سۆيۈپ كەلگەن ئەمىرلىرىڭگە قولىرىمنى سوزۇپ ئىنتىلىمەن⁽³⁹¹⁾،

ۋە بەلگىلىمىلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىمەن.

⁴⁹ ۲ (زائىن) سەن قۇلۇڭغا بەرگەن سۆزۈڭنى،

يەنى ماڭا ئۈمىد بېغىشلىغان كالامىڭنى ئەسلىگەيسەن.

⁵⁰ ئۇ بولسا دەردىمگە بولغان تەسەللىدۇر؛

چۈنكى سۆز-ۋەدەڭ مېنى جانلاندۇردى.

⁵¹ تەكەببۇرلار ئەشەددىي ھاقارەتلىگىنى بىلەن،

لېكىن تەۋرات-قانۇنۇڭدىن ھېچ چەتنىمىدىم.

⁵² قەدىمدە بېكىتىلگەن ھۆكۈملىرىڭنى يادىمغا كەلتۈردۈم، ئى پەرۋەردىگار،

شۇنداق قىلىپ ئۆزۈمگە تەسەللى بەردىم.

⁵³ تەۋرات-قانۇنۇڭنى تاشلىۋەتكەن رەزىللەر ۋەجدىن،

ئوتلۇق غەزەپ مەندە قايناپ تاشتى.

⁵⁴ مۇساپىر بولۇپ تۇرغان جايىمدا،

كۆرسەتمىلىرىڭ مېنىڭ ناخشىلىرىم بولدى.

⁵⁵ كېچىدە، ئى پەرۋەردىگار، نامىڭنى ئەسلەپ يۈردۈم،

تەۋرات-قانۇنۇڭنى تۇتۇپ كەلدىم.

⁵⁶ مەن بۇنىڭغا نېسىپ بولدۇم،

چۈنكى مەن كۆرسەتمىلىرىڭگە ئىتائەت قىلىپ كەلدىم.

⁵⁷ ۳ (خەت) ئۆزۈڭ مېنىڭ نېسىۋەمدۈرسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

«سېنىڭ سۆز-كالامىڭنى تۇتاي» — دېدىم.⁽³⁹²⁾

³⁹¹ ياكى «كۆتۈرىمەن».

³⁹² باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: — «مېنىڭ نېسىۋەم، ئى پەرۋەردىگار، سېنىڭ سۆز-كالامىڭنى تۇتۇشتىن ئىبارەتتۇر، — دېدىم».

58 مەن پۈتۈن قەلبىم بىلەن دىدارىڭغا⁽³⁹³⁾ ئىنتىلىپ يېلىندىم؛

ۋەدەڭ بويىچە ماڭا شاپائەت كۆرسەتكەيسەن.

59 مەن يوللىرىڭ ئۈستىدە ئويلىنىدىم،

ئاياغلىرىمنى ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭغا قارىتىپ بۇرىدىم.

60 مەن ئالدىرىدىم، ھېچ كېچىكىمدىم،

سېنىڭ ئەمرلىرىڭگە ئەمەل قىلىشقا.

61 رەزىللەرنىڭ ئاسارەتلىرى مېنى چىرمىۋالغىنى بىلەن،

مەن تەۋرات-قانۇنۇڭنى ھېچ ئۇنتۇمىدىم.

62 ھەققانىي ھۆكۈملىرىڭ ئۈچۈن،

تۈن كېچىدە تەشەككۈر ئېيتقىلى قويىمەن.

63 مەن سەندىن قورقىدىغانلارنىڭ،

كۆرسەتمىلىرىڭگە ئەگەشكەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆلىتىدۇرمەن.

64 جاھان، ئى پەرۋەردىگار، سېنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بىلەن تولدى؛

ماڭا بەلگىلىمىلىرىڭنى ئۆگەتكەيسەن.

۷ (تەت) 65 سۆز-كلامىڭ بويىچە، ئى پەرۋەردىگار،

ئۆز قۇلۇڭغا مېھرىبانلىقنى كۆرسىتىپ كەلگەنسەن.

66 ماڭا ئوبدان پەرق ئېتىشىنى ۋە بىلىمنى ئۆگەتكەيسەن؛

چۈنكى مەن ئەمرلىرىڭگە ئىشەندىم.

67 مەن ئازابقا ئۇچراشتىن بۇرۇن يولدىن ئازغان،

بىراق ھازىر سۆزۈڭنى تۇتىمەن.

68 سەن مېھرىبانىدۇرسەن، مېھرىبانلىق قىلىسەن،

ماڭا بەلگىلىمىلىرىڭنى ئۆگەتكەيسەن.

69 تەكەببۇرلار ماڭا قارا چاپلاشتى؛

بىراق كۆرسەتمىلىرىڭگە پۈتۈن قەلبىم بىلەن ئىتائەت قىلىمەن.

70 ئۇلارنىڭ قەلبى تۇيىماس بولۇپ كەتتى⁽³⁹⁴⁾؛

بىراق مەن بولسام تەۋرات-قانۇنۇڭنى خۇرسەنلىك دەپ بىلىمەن.

393 ياكى «ئىلتىپاتىڭغا».

394 «قەلبى تۇيىماس بولۇپ كەتتى» دېگەن سۆز ئىبرانىي تىلىدا «قەلبى مايلىق» دەپ ئېلىنغان.

- ⁷¹ ئازابقا ئۇچرىغىنىم ياخشى بولدى،
شۇنىڭ بىلەن بەلگىلىمىلىرىڭنى ئۈگەندىم.
- ⁷² مەن ئۈچۈن ئاغزىڭدىكى قانۇن-تەلىم،
سىڭلىغان ئالتۇن-كۈمۈش تەڭگىدىن ئەۋزەلدۇر.
- ⁷³ (يود) سېنىڭ قوللىرىڭ مېنى ياسىغان، مېنى مۇستەھكەملىدى؛
مېنى يورۇتقايسەن، ئەمىرلىرىڭنى ئۈگەندىم.
- ⁷⁴ سەندىن ئەيمىنىدىغانلار مېنى كۆرۈپ شادلىنىدۇ؛
چۈنكى مەن سۆز-كلامىڭغا ئۈمىد باغلاپ كەلدىم.
- ⁷⁵ ئى پەرۋەردىگار، سېنىڭ ھۆكۈملىرىڭنىڭ ھەققانىي ئىكەنلىكىنى ⁽³⁹⁵⁾،
ۋاپادارلىقىڭدىن مېنى ئازابقا سالغىنىڭنى بىلىمەن.
- ⁷⁶ ئاھ، قۇلۇڭغا بەرگەن ۋەدەڭ بويىچە،
ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ تەسەللىيم بولسۇن.
- ⁷⁷ مېنىڭ ياشىشىم ئۈچۈن،
رەھىمدىللىقلىرىڭ يېنىمغا كەلسۇن؛
چۈنكى تەۋرات-قانۇنۇڭ مېنىڭ خۇرسەنلىكىمدۇر.
- ⁷⁸ تەكەببۇرلار خىجالەتتە قالسۇن؛
چۈنكى ئۇلار ماڭا يالغانچىلىق بىلەن تەتۈرلۈك قىلغان؛
مەن بولسام، كۆرسەتمىلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىمەن.
- ⁷⁹ سەندىن ئەيمىنىدىغانلار مەن تەرەپكە بۇرۇلۇپ كەلسۇن؛
ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنى بىلگەنلەرمۇ شۇنداق بولسۇن.
- ⁸⁰ كۆڭلۈم بەلگىلىمىلىرىڭدە مۇكەممەل بولسۇن؛
شۇنىڭ بىلەن يەرگە قاراپ قالمايمەن.
- ⁸¹ (كاف) جېنىم نىجاتلىقىڭغا تەلۈرۈپ ھالىدىن كېتەي دەۋاتىدۇ؛
مەن سۆز-كلامىڭغا ئۈمىد باغلىدىم.
- ⁸² كۆزۈم سۆز-ۋەدەڭگە تەلۈرۈپ تۈگىشەي دېدى،
«سەن قاچانمۇ ماڭا تەسەللى بېرەرسەن» - دەپ.

⁸³ چۈنكى مەن ئىسلىنىپ قۇرۇپ كەتكەن تۇلۇمدەك بولدۇم،

بىراق بەلگىلىمىلىرىڭنى ئۇنتۇمايمەن.

⁸⁴ قۇلۇڭنىڭ كۈنلىرى قانچە بولىدۇ؟

ماڭا زىيانكەشلىك قىلغانلارنى قاچان جازالايسەن؟

⁸⁵ تەكەببۇرلار ماڭا ئوربلارنى كولىغان؛

بۇ ئىشلار تەۋراتىڭغا مۇخالپتۇر؛

⁸⁶ سېنىڭ بارلىق ئەمرلىرىڭ ئىشەنچلىكتۇر؛

ئۇلار يولسىزلىق بىلەن مېنى قىستىماقتا؛

ماڭا ياردەم قىلغايىسەن!

⁸⁷ ئۇلار مېنى يەر يۈزىدىن يوقاتقىلى قىل قالدى؛

بىراق مەن بولسام، كۆرسەتمىلىرىڭدىن ۋاز كەچمىدىم.

⁸⁸ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بويىچە مېنى جانلاندۇرغايىسەن،

ۋە ئاغزىڭدىكى ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنى تۇتمەن.

ل (لامەد) ⁸⁹ مەڭگۈگە، ئى پەرۋەردىگار،

سۆز-كلامىڭ ئەرشلەردە بېكىتىلگەندۇر.

⁹⁰ سېنىڭ ساداقىتىڭ دەۋردىن-دەۋرگىچىدۇر؛

سەن يەر-زېمىننى مۇقىم بېكىتكەنسەن، ئۇ مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ.

⁹¹ سېنىڭ ھۆكۈم-قانۇنىيەتلىرىڭ بىلەن بۇلار ⁽³⁹⁶⁾ بۈگۈنكى كۈندىمۇ تۇرىدۇ؛

چۈنكى بارلىق مەۋجۇداتلار سېنىڭ خىزمىتىڭدىدۇر.

⁹² سېنىڭ تەۋرات-قانۇنۇڭ خۇرسەنلىكىم بولمىغان بولسا،

ئازابىمدا يوقاپ كېتەر ئىدىم.

⁹³ مەن سېنىڭ كۆرسەتمىلىرىڭنى ھەرگىز ئۇنتۇمايمەن؛

چۈنكى مۇشۇلار ئارقىلىق ماڭا ھاياتلىق بەردىڭ؛

⁹⁴ مەن سېنىڭكىدۇرمەن، مېنى قۇتقۇزغايىسەن؛

چۈنكى مەن كۆرسەتمىلىرىڭنى ئىزدەپ كەلدىم.

³⁹⁶ «بۇلار» — 89-ئايەتتە تىلغا ئېلىنغان خۇدانىڭ سۆز-كلامى ۋە 90-ئايەتتە تىلغا ئېلىنغان

يەر-زېمىن بولسا كېرەك.

⁹⁵ رەزىللەر مېنى ھالاك قىلىشنى كۈتمەكتە؛
 بىراق مەن ئاگاھ-گۇۋاھلىرىڭنى كۈڭلۈمدە تۇتۇپ ئويلايمەن.
⁹⁶ مەن ھەممە مۇكەممەللىكنىڭ چېكى بار دەپ بىلىپ يەتتىم؛
 بىراق سېنىڭ ئەمىر-كالاڭنىڭ چەكسىز كەڭدۇر!
م (مەم) ⁹⁷ ئاھ، مېنىڭ تەۋرات-قانۇنۇڭغا بولغان مۇھەببىتىم نەقەدەر
 چوڭقۇردۇر!

كۈن بويى ئۇ مېنىڭ سېغىنىپ ئويلايدىغىنىمدۇر.
⁹⁸ ئەمىرلىرىڭ ھەردائىم مەن بىلەن بىللە تۇرغاچقا،
 مېنى دۈشمەنلىرىمدىن دانا قىلدۇر؛

⁹⁹ بارلىق ئۇستازلىرىمدىن كۆپ يورۇتۇلغانمەن،
 چۈنكى ئاگاھ-گۇۋاھلىرىڭ سېغىنىشىمدۇر.
¹⁰⁰ مەن قېرىلاردىن كۆپرەك چۈشىنىمەن،

چۈنكى كۆرسەتمىلىرىڭگە ئىتائەت قىلىپ كەلدىم.
¹⁰¹ سۆز-كالاڭغا ئەمەل قىلىشىم ئۈچۈن،
 ئاياغلىرىمنى ھەممە يامان يولدىن تارتتىم ⁽³⁹⁷⁾.

¹⁰² ھۆكۈملىرىڭدىن ھېچ چىقمىدىم؛
 چۈنكى ماڭا ئۈگەتكەن سەن ئۆزۈڭدۇرسەن.
¹⁰³ سۆزلىرىڭ تىلىمغا شۇنچە شېرىن تېتىيدۇ!

ئاغزىمدا ھەسەلدىن تاتلىقتۇر!
¹⁰⁴ كۆرسەتمىلىرىڭدىن مەن يورۇتۇلدۇم؛
 شۇڭا بارلىق ساختا يولنى ئۆچ كۆرىمەن.
د (نۇن) ¹⁰⁵ سۆز-كالاڭنىڭ ئايىغىم ئالدىدىكى چىراغ،
 يولۇمغا نۇردۇر.

¹⁰⁶ قەسەم ئىچتىم، ئەمەل قىلىمەنكى،
 مەن ھەققانىي ھۆكۈملىرىڭنى تۇتىمەن.

³⁹⁷ «بۇلار» — 89-ئايەتتە تىلغا ئېلىنغان خۇدانىڭ سۆز-كلامى ۋە 90-ئايەتتە تىلغا ئېلىنغان

يەر-زېمىن بولسا كېرەك. ئىبرانىي تىلىدا «باغلىدىم» ياكى «چۈشەنكەندىم»

- 107 زور ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى چەكلىمە، ئى پەرۋەردىگار؛
سۆز-كلامنىڭ بويىچە مېنى جانلاندۇرغايىسەن.
- 108 قوبۇل قىلغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار، ئاغزىمدىكى خالىس قۇربانلىقلارنى⁽³⁹⁸⁾،
ماڭا ھۆكۈملىرىڭنى ئۆگەتكەيسەن.
- 109 جېنىمنى ئالقىنىمدا دائىم ئېلىپ يۈرىمەن،
بىراق تەۋرات-قانۇنۇڭنى پەقەت ئۇنتۇپتۇم.
- 110 رەزىللەر مەن ئۈچۈن قىلتاق قۇردى؛
بىراق كۆرسەتمىلىرىڭدىن ئاداشمىدىم.
- 111 ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنى مىراس قىلىپ مەڭگۈگە قوبۇل قىلدىم؛
چۈنكى ئۇلار كۆڭلۈمنىڭ شادلىقىدۇر.
- 112 مەن كۆڭلۈمنى بەلگىلىمىلىرىڭگە مەڭگۈگە ئەمەل قىلىشقا،
يەنى ئاخىرىغىچە ئەمەل قىلىشقا مايىل قىلدىم.
- 113 (سامەق) ئالا كۆڭۈللەرنى⁽³⁹⁹⁾ ئۆچ كۆرۈپ كەلدىم؛
سۆيگىنىم بولسا، تەۋرات-قانۇنۇڭدۇر.
- 114 سەن مېنىڭ دالدا جايم، مېنىڭ قالقانمىدۇرسەن؛
سۆز-كلامىڭغا ئۈمىد باغلىدىم.
- 115 مەن خۇدايىمنىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىشىم ئۈچۈن،
مەندىن نېرى بولۇڭلار، ئى رەزىللىك قىلغۇچىلار!
- 116 ياشىشىم ئۈچۈن،
ۋەدەڭ بويىچە مېنى يۈلگەيسەن؛
ئۈمىدىمنىڭ ئالدىدا مېنى يەرگە قاراتمىغايىسەن.
- 117 مېنى قوللاپ قۇۋۋەتلىگەيسەن، شۇندا مەن ئامان-ئېسەن يۈرىمەن؛
ۋە بەلگىلىمىلىرىڭنى ھەردائىم قەدىرلەيمەن.
- 118 بەلگىلىمىلىرىڭدىن ئازغانلارنىڭ ھەممىسىنى نەزىرىڭدىن ساقىت قىلدىڭ؛
چۈنكى ئۇلارنىڭ ئالدامچىلىقى قۇرۇقتۇر.

398 «خالىس قۇربانلىق» مۇسا پەيغەمبەر ئالاھىدە بەلگىلىگەن بىرخىل قۇربانلىق ئىدى. بىراق بۇ

يەردە بۇ ئىبارە پەقەت كۆچمە مەنىدە ئىشلىتىلگەن.

399 «ئالا كۆڭۈللەر» — ياكى «ئەستايىدىل ئەمەسلەر».

119 سەن يەر يۈزىدىكى بارلىق رەزىللەرنى داشقالدەك شاللاپ تازىلايسەن؛
شۇڭا مەن ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنى سۆيىمەن.

120 ئەتىلىرىم سېنىڭدىن بولغان ئەيىمنىشتىن تىترەيدۇ؛
ھۆكۈملىرىڭدىن قورقۇپ يۈرىمەن.

121 (ئايىن) مەن دۇرۇس ھۆكۈملەرنى ۋە ئادالەتنى يۈرگۈزدۈم؛
مېنى ئەزگۈچىلەرگە تاشلاپ قويىمىغايىسەن؛

122 ئۆز قۇلۇڭ ئۈچۈن ياخشىلىققا كاپالەت بولغايىسەن؛
تەكەببۇرلارغا مېنى ئەزگۈزمىگەيسەن.

123 كۆرۈم نىجاتلىقىڭغا تەشنا بولۇپ،
ھەم ھەققانىيىتىڭ توغرىلۇق ۋەدەڭگە تەلمۈرۈپ تۈگىشەي دەپ قالدى؛

124 ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بىلەن قۇلۇڭغا مۇئامىلە قىلغايىسەن؛
بەلگىلىمىلىرىڭنى ماڭا ئۆگەتكەيسەن.

125 مەن سېنىڭ قۇلۇڭدۇرمىن؛

ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنى بىلىپ يېتىشىم ئۈچۈن مېنى يورۇتقايسەن.
126 پەرۋەردىگار ھەرىكەتكە كېلىش ۋاقتى كەلدى!

چۈنكى ئۇلار تەۋرات-قانۇنۇڭنى بىكار قىلىۋېتىدۇ.

127 شۇ سەۋەبتىن ئەمىرلىرىڭنى ئالتۇندىن ئارتۇق سۆيىمەن،
ساپ ئالتۇندىن ئارتۇق سۆيىمەن؛

128 شۇڭا ھەممە ئىشلارنى باشقۇرىدىغان بارلىق كۆرسەتمىلىرىڭنى توغرا
دەپ بىلىمەن؛

بارلىق ساختا يولنى ئۆچ كۆرمىەن.

129 (يې) ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭ كارامەتتۇر؛
شۇڭا جېنىم ئۇلارغا ئەگىشىدۇ.

130 سۆزلىرىڭنىڭ يېشىمى نۇر ئېلىپ كېلىدۇ؛
نادانلارنىمۇ يورۇتىدۇ.

131 ئاغزىمنى ئېچىپ ھاسىراپ كەتتىم،

چۈنكى ئەمىرلىرىڭگە تەشنا بولۇپ كەلدىم.

- 132 نامىڭنى سۆيگەنلەرگە بولغان ئادىتىڭ بويىچە،
 جامالىڭنى مەن تەرەپكە قارىتىپ شەپقەت كۆرسەتكەيسەن.
- 133 قەدەملىرىمنى سۆزۈڭ بىلەن توغرىلىغايسەن؛
 ئۈستۈمگە ھېچ قەبىھلىكنى ھۆكۈم سۈرگۈزمىگەيسەن.
- 134 مېنى ئىنساننىڭ زۇلۇمىدىن قۇتۇلدۇرغايىسەن،
 شۇنىڭ بىلەن سېنىڭ كۆرسەتمىلىرىڭگە ئىتائەت قىلىمەن.
- 135 جامالىڭنىڭ نۇرىنى قۇلۇڭنىڭ ئۈستىگە چاچتۇرغايىسەن؛
 ماڭا بەلگىلىمىلىرىڭنى ئۆگەتكەيسەن.
- 136 كۆزلىرىمدىن ياش ئېرىقلىرى ئاقىدۇ،
 چۈنكى ئىنسانلار تەۋرات-قانۇنۇڭغا بويسۇنمايدۇ.
- ✚ (تسادە) 137 ھەققانىيلىقىمىز، ئى پەرۋەردىگار؛
 ھۆكۈملىرىڭ توغرىدۇر.
- 138 سەن ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنى ھەققانىيلىقتا بۇيرۇغان؛
 ئۇلار تولىمۇ ئىشەنچلىكتۇر!
- 139 ئۇلۇق مۇھەببەتتىم ئۆزۈمنى يوقىتىدۇ،
 چۈنكى مېنى خار قىلغۇچىلار سۆزلىرىڭگە پىسەنت قىلمايدۇ.
- 140 سۆزۈڭ تولۇق سىناپ ئىسپاتلانغاندۇر؛
 شۇڭا قۇلۇڭ ئۇنى سۆيىدۇ.
- 141 مەن تېرىقتەكتۇرمەن، كەمسىتىلگەنمەن،
 بىراق كۆرسەتمىلىرىڭنى ئۇنتۇمايمەن.
- 142 سېنىڭ ھەققانىيلىقىڭ ئەبەدىي بىر ھەققانىيەتتۇر،
 تەۋرات-قانۇنۇڭ ھەقىقەتتۇر.
- 143 پېشكەللىك ۋە ئازاب ماڭا چىرمىشىۋالدى؛
 بىراق ئەمىرلىرىڭ مېنىڭ خۇرسەنلىكلىرىمدۇر.
- 144 سېنىڭ ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭنىڭ ھەققانىيلىقى ئەبەدىدۇر؛
 ياشىغىن دەپ، مېنى يورۇتقايىسەن.

۶ (كوف) ¹⁴⁵ مەن پۈتۈن قەلبىم بىلەن ساڭا ئىدا قىلدىم، ئى پەرۋەردىگار؛
ماڭا جاۋاب بەرگەيسەن؛

مەن بەلگىلىمىلىرىڭنى تۇتتىمەن.

¹⁴⁶ مەن ساڭا ئىدا قىلىمەن؛

مېنى قۇتقۇزغايىسەن؛ ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭغا ئەگىشىمەن.

¹⁴⁷ مەن تاڭ ئاتماي ئورنۇمدىن تۇرۇپ پەرياد كۆتۈرىمەن؛

سۆز-كلامىڭغا ئۈمىد باغلىدىم.

¹⁴⁸ ۋەدىلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىش ئۈچۈن،

تۈندىكى جېسەكلەر ئالماشماي تۇرۇپ كۆزۈم ئېچىلىدۇ.

¹⁴⁹ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بويىچە ئاۋازىمنى ئاڭلىغايىسەن؛

ئى پەرۋەردىگار، ھۆكۈملىرىڭ بويىچە مېنى جانلاندۇرغايىسەن.

¹⁵⁰ قەبىھ نىيەتكە ئەگەشكەنلەر ماڭا يېقىنلاشتى،

ئۇلار تەۋرات-قانۇنۇڭدىن يىراقتۇر.

¹⁵¹ ئى پەرۋەردىگار، سەن ماڭا يېقىن تۇرسەن؛

بارلىق ئەمىرلىرىڭ ھەقىقەتتۇر.

¹⁵² ئۆزۈندىن بېرى ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭدىن ئۆگەندىمكى،

ئۇلارنى مەڭگۈگە ئىناۋەتلىك قىلغانىسەن.

۶ (رەش) ¹⁵³ مېنىڭ خار بولغىنىمنى كۆرگەيسەن، مېنى قۇتۇلدۇرغايىسەن؛

چۈنكى تەۋرات-قانۇنۇڭنى ئۇنتۇمىدىم.

¹⁵⁴ مېنىڭ دەۋايىمنى سۈرگەيسەن، ھەمچەمەت بولۇپ مېنى قۇتقۇزغايىسەن؛

ۋەدەڭ بويىچە مېنى جانلاندۇرغايىسەن.

¹⁵⁵ نىجاتلىق رەزىللەردىن يىراقتۇر؛

چۈنكى ئۇلار بەلگىلىمىلىرىڭنى ئىزدەيدۇ.

¹⁵⁶ رەھىمدىللىقلىرىڭ كۆپتۇر، ئى پەرۋەردىگار؛

ھۆكۈملىرىڭ بويىچە مېنى جانلاندۇرغايىسەن.

- 157 ماڭا زىيانكەشلىك قىلغۇچىلار ھەم مېنى خار قىلغۇچىلار كۆپتۇر؛
 بىراق ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭدىن ھېچ چەتنىمىدىم.
- 158 مەن ئاسىيلىق قىلغۇچىلارغا قاراپ يىرگەندىم⁽⁴⁰⁰⁾،
 چۈنكى ئۇلار سۆزۈڭنى تۇتمايدۇ.
- 159 سېنىڭ كۆرسەتمىلىرىڭنى شۇنچە سۆيگەنلىكىمنى كۆرگەيسەن؛
 ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ بويىچە مېنى جانلاندۇرغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار.
- 160 سۆز-كلامىڭنى مۇجەسسەملىگەندە ئاندىن ھەقىقەت بولۇر⁽⁴⁰¹⁾؛
 سېنىڭ ھەربىر ئادىل ھۆكۈمۈڭ ئەبەدىدۇر.
- 161 (شىين) ئەمىرلەر بىكاردىن-بىكار ماڭا زىيانكەشلىك قىلىدۇ؛
 بىراق يۈرىكىم كالامىڭ ئالدىدىلا تىترەيدۇ.
- 162 بىرسى زور ئولجا تاپقاندەك،
 ۋەدەڭدىن خۇشاللىنىمەن.
- 163 ساختىلىقتىن نەپرەتلىنىپ يىرگىنىمەن؛
 سۆيگىنىم تەۋرات-قانۇنۇڭدۇر.
- 164 ھەققانىي ھۆكۈملىرىڭ تۈپەيلىدىن،
 كۈندە يەتتە قېتىم سېنى مەدھىيلەيمەن.
- 165 تەۋراتىڭنى سۆيگەنلەرنىڭ زور خاتىرجەملىكى بار؛
 ھېچ نەرسە ئۇلارنى پۇتلىيالماس.
- 166 مەن نىجاتلىقىڭغا ئۈمىد باغلاپ كۈتتۈم، ئى پەرۋەردىگار،
 ئەمىرلىرىڭگە ئەمەل قىلىپ.
- 167 جېنىم ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭغا ئەگىشىدۇ،
 ئۇلارنى ئىنتايىن سۆيىمەن.
- 168 بارلىق يوللىرىم ئالدىڭدا بولغاچ،
 كۆرسەتمىلىرىڭ ھەم ئاگاھ-گۇۋاھلىقلىرىڭغا ئەگىشىمەن.

400 ياكى «ئازابلاندىم».

401 بۇ ناھايىتى مۇھىم بىر جۈملە. تولۇق، ئەتراپلىق ھەقىقەتنى پەقەت مۇقەددەس كىتابتىكى بىر ئايەتتىنلا بىلگىلى بولمايدۇ، بەلكى كۆپ ئايەتلەرنىڭ يىغىندىسى ئارقىلىقلا («مۇجەسسەملىگەندە») ئاندىن «تولۇق ھەقىقەت» ياكى «ھەر تەرەپلىك ھەقىقەت» چىقىدۇ.

㐁 (تاۋ) ¹⁶⁹ مېنىڭ پەريادىم ئالدىڭغا يېقىن كەلسۇن، ئى پەرۋەردىگار؛
 كالامىڭ بويىچە مېنى يورۇتقايسەن.
¹⁷⁰ يېلىنىشىم ئالدىڭغا كەلسۇن؛
 ۋەدەڭ بويىچە مېنى قۇتۇلدۇرغايسەن.
¹⁷¹ ماڭا بەلگىلىملىرىڭنى ئۆگىتىشكە ئۈچۈن،
 لەۋلىرىمدىن مەدھىيىلەر ئۇرغۇپ چىقىدۇ.
¹⁷² تىلىم سۆزۈڭنى كۈيلەپ ناخشا ئېيتىدۇ،
 چۈنكى ئەمىرلىرىڭنىڭ ھەممىسى ھەققانىيدۇر.
¹⁷³ قۇلۇڭ ماڭا ياردەمگە تەييار بولسۇن؛
 چۈنكى مەن كۆرسەتمىلىرىڭنى تاللىۋالدىم.
¹⁷⁴ مەن نىجاتلىقىڭغا تەلپۈرۈپ تەشنا بولۇپ كەلدىم، ئى پەرۋەردىگار؛
 سېنىڭ تەۋراتىڭ مېنىڭ خۇرسەنلىكىمدۇر.
¹⁷⁵ جېنىم ياشىسۇن، ئۇ سېنى مەدھىيىلەيدۇ،
 سېنىڭ ھۆكۈملىرىڭ ماڭا ياردەم قىلسۇن.
¹⁷⁶ مەن يولدىن ئاداشقان قويدەك تەمتىرەپ قالدىم؛
 قۇلۇڭنى ئىزدىگەيسەن؛
 چۈنكى ئەمىرلىرىڭنى ئۇنتۇپ قالغىنىم يوق.

120-كۆي

ئۇرۇشقاق خەلق ئارىسىدا

1 «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى» (402)

بېشىمغا كۈن چۈشكەندە مەن پەرۋەردىگارغا نىدا قىلدىم؛
ئۇ ماڭا جاۋاب بەردى.

2 ئى پەرۋەردىگار، جېنىمنى يالغان سۆزلەيدىغان لەۋلەردىن،
ئالدامچى تىلىدىن قۇتۇلدۇرغايىسەن.

3 ساڭا نېمە بېرىلدۇ،

ساڭا نېمە قوشۇلۇشى كېرەك،

ئەي ئالدامچى تىل؟

4 – پالۋان ئاتقان ئۆتكۈر ئوقلار،

ئارچا چوغللىرى ساڭا تەگسۇن!

5 مەشەك دىيارىدا مۇساپىر بولۇپ ياشىغىنىمغا،

كېدار چېدىرلىرى ئارىسىدا تۇرغىنىمغا ھالىمغا ۋاي! (403)

6 مەن تىنچلىققا ئۆچلەر ئارىسىدا ئۇزۇندىن بۇيان تۇرۇۋاتىمەن؛

7 مەن تىنچلىقپەرۋەرمەن؛

بىراق گەپ قىلسام، ئۇلار ئۇرۇشمىزلا، دەيدۇ.

402 «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى». بۇنداق ماۋزۇلۇق كۈيىدىن جەمئىي 15ى بار. بۇنىڭ مەنىسى توغرىلۇق ئالىملارنىڭ ئۈچ خىل پىكرى بار: (1) يېرۇسالېمدىكى ئىككىنچى ئىبادەتخانا ئىچىدە ھويلىغا چىقىدىغان 15 پەلەمپەي بار ئىدى؛ ھېيت ۋاقتلىرىدا ھەربىر پەلەمپەيدە توختاپ بىر كۆي ئېيتىلغان. (2) يېرۇسالېمغا تاۋاب قىلىش ھېيتىغا بارماقچى (ئىبرانىي تىلىدا بۇ «چىقماقچى» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ) بولغان يولۇچىلار بۇ ناخشىلارنى ئېيتقان؛ (3) بۇ 15 كۆي ئىسرائىللار بابىل ئىمپېرىيەسىدىكى سۈرگۈنلۈكتىن قۇتۇلۇپ چىقىپ، يېرۇسالېمغا قايتىپ كەلگەنلىكى (ئىبرانىي تىلىدا «چىققانلىقى»)نى تەبرىكلەيدىغان ناخشىلار ئىدى. بىزنىڭچە ئۈچ پىكىرنىڭ ھەممىسى توغرا بولۇشى مۇمكىن.

403 «مەشەك» — ئىسرائىل زېمىنىدىن ئەڭ چەت جاي دەپ ھېسابلانغان (بەلكىم ھازىرقى مۇسكۇياكى تۈركىيە)؛ كېداردىكىلەر بولسا ئىسرائىلنىڭ ئەرەب قوشنىلىرى ھەم رەقىبلىرى ئىدى. بۇ يەردە ئۇلار بەلكىم خۇدانى ئېتىراپ قىلمايدىغان ھەرخىل ئەللەرنى بىلدۈرىدۇ.

121-كۈي

رەب ھىمايە قىلغۇچىمدۇر

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

كۆزلىرىمنى تاغلار تەرەپكە كۆتۈرۈپ قارايمەن؛

مېنىڭ ياردىمىم قەيەردىن كېلۇر؟

² مېنىڭ ياردىمىم پەرۋەردىگاردىندۇر

ئاسمان-زېمىننى ياراتقۇچىدىندۇر.

³ ئۇ پۇتۇڭنى ھېچ تېپىلدۇرمايدۇ؛

سېنى ساقلىغۇچى ھېچ مۇگدىمەيدۇ!

⁴ مانا، قارا، ئىسرائىلنى ساقلىغۇچى ھەم مۇگدىمەيدۇ، ھەم ئۇخلىمايدۇ!

⁵ پەرۋەردىگار سېنىڭ ساقلىغۇچىڭدۇر؛

پەرۋەردىگار ئوڭ يېنىڭدىكى سايىۋەندۇر.

⁶ قۇياش كۈندۈزدە، ئاي كېچىدە ساڭا زەرەر يەتكۈزمەيدۇ؛

⁷ پەرۋەردىگار بارلىق يامانلىقتىن سېنى ساقلايدۇ؛

ئۇ جېنىڭنى ساقلايدۇ؛

⁸ پەرۋەردىگار چىقىشىڭنى، كىرىشىڭنى،

بۇنىڭدىن كېيىن ئەبەدىلەن بەدگىچە ساقلايدۇ.

122-كۈي

يېرۇسالېمنىڭ بەختىدىن خۇشال بولۇش

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

ئۇلار ماڭا: «پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىگە چىقايلى» - دېگەندە،

شادلاندىم.

² پۇتلىرىمىز دەرۋازىلىرىڭ ئىچىدە تۇرۇشقا نېسىپ بولدى، ئى يېرۇسالېم!

³ ئى يېرۇسالېم، سەن جىپىسلاشتۇرۇلۇپ رەتلىك سېلىنغان بىر

شەھەردۇرسەن؛

- ⁴ قەبىلىلەر ئۆيەرگە چىقىدۇ،
ياھىنىڭ قەبىلىلىرى چىقىدۇ؛
ئىسرائىلغا بېرىلگەن كۆرسەتمە بويىچە⁽⁴⁰⁴⁾،
پەرۋەردىگارنىڭ نامىغا تەشەككۈر ئېيتىش ئۈچۈن چىقىدۇ.
⁵ چۈنكى ئۆيەردە ھۆكۈم چىقىرىشقا تەختلەر سېلىندى،
داۋۇتنىڭ جەمەتىدىكىلەرگە تەختلەر سېلىندى.
⁶ يېرۇسالېمنىڭ ئامان-خاتىرجەملىكىنى⁽⁴⁰⁵⁾ ئىزدەپ دۇئا قىلىڭلار؛
سېنى سۆيگەنلەر روناق تاپىدۇ.
⁷ ئىستىھكاملىرىڭ ئىچىدە ئامان-خاتىرجەملىك بولسۇن،
ئوردىلىرىڭ ئىچىدە ئاۋات-ئاراملىق بولسۇن!
⁸ قېرىنداشلىرىم ھەم يار-بۇرادەرلىرىم ئۈچۈن،
مەن: «ئامان-خاتىرجەملىك ئىچىڭدە بولسۇن» – دەيمەن.
⁹ پەرۋەردىگار خۇدايىمىزنىڭ ئۆيى ئۈچۈن،
سېنىڭ روناق تېپىشىڭغا ئىنتىلمەن!

123-كۈي

زور خارلىق ئاستىدا

- ¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

ئى ئەرشلەردە تۇرغۇچىسەن،
ساڭا بېشىمنى⁽⁴⁰⁶⁾ كۆتۈرۈپ قارايمەن؛

⁴⁰⁴ بۇ يوليورۇق-كۆرسەتمە مۇسا پەيغەمبەر ئارقىلىق بېرىلگەنىدى. ھېيت كۈنلىرىدە (يىلدا ئۈچ قېتىم) ئىسرائىل قەبىلىلىرىنىڭ ئەرەكەكلىرى (قىز-ئاياللار ئىختىيارەن) يېرۇسالېمغا چىقىپ ئىبادەت قىلىشى كېرەك ئىدى.
⁴⁰⁵ ئىبرانىي تىلىدا: «يېرۇسالوم» نىڭ «شالوم»ى ئۈچۈن.... «شالوم» «تىنچ-ئامانلىق»، «يېرۇسالوم» بولسا «تىنچ-ئامانلىق شەھەر» دېگەن مەنىدە (ئىبرانىي تىلىدا «شالوم»، ئەرەب تىلىدا «سالام»).
⁴⁰⁶ ئىبرانىي تىلىدا: «كۆزلىرىمنى».

² مانا، قۇللىرىڭنىڭ كۆزى ئۆز خوجايىنىڭ قولىرىغا قانداق قارىغان بولسا،
 دېدەكلەرنىڭ كۆزى ئۆز ساھىبەسىنىڭ قولىرىغا قانداق قارىغان بولسا،
 بىزنىڭ كۆزىمىز پەرۋەردىگار خۇدايىمىزغا شۇنداق قارايدۇ.
 تا بىزگە شەپقەت كۆرسەتكۈچە قارايدۇ.
³ بىزگە شەپقەت كۆرگۈزگەيسەن، ئى پەرۋەردىگار،
 بىزگە شەپقەت كۆرگۈزگەيسەن؛
 چۈنكى بىز يەتكۈچە خورلۇق تارتقانمىز.
⁴ جېنىمىز غوجاملارنىڭ مازاقلرىنى،
 ھاكاۋۇرلارنىڭ خورلۇقلىرىنى يەتكۈچە تارتقاندۇر.

124-كۈي

قۇتۇلۇش ئۈچۈن رەھمەتلەر

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»
 ئەگەر بىز تەرەپتە تۇرغىنى پەرۋەردىگار بولمىغان بولسا،
 — ئاھ، ئىسرائىل شۇنداق دېسۇن —
² بىز تەرەپتە تۇرغىنى پەرۋەردىگار بولمىغان بولسا،
 كىشىلەر بىزگە ھۇجۇمغا قوزغالغاندا،
³ ئۇلارنىڭ غەزىپى بىزگە تۇتاشقاندا،
 — شۇ چاغدا ئۇلار بىزنى تىرىك يۇتۇۋېتەتتى؛
⁴ شۇ چاغدا سۇلار بىزنى غەرق قىلىۋېتەتتى؛
 كەلكۈن بېشىمىزدىن ئۆتەتتى؛
⁵ داۋالغۇغان سۇلار بېشىمىزدىن ئۆتەتتى!
⁶ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە بولغاي!
 ئۇلارنىڭ چىشلىرىغا ئوۋ بولۇشقا بىزنى قويۇپ بەرمىدى.
⁷ جېنىمىز تۇتقۇچىلارنىڭ باسمىقىدىن قېچىپ چىققان قۇشتەك قاچتى؛
 باسماق سۇندۇرۇلۇپ، بىز قاچتۇق!

⁸ ئېرىشكەن ياردىمىمىز پەرۋەردىگارنىڭ نامىدىدۇر، ئاسمان-زېمىن ياراتقۇچىنىڭ نامىدىدۇر!

125-كۈي

خۇدانىڭ زور ھىمايىسى

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

پەرۋەردىگارغا تايانغانلار زىنن تېغىدەكتۇر؛

ئۇنى تەۋرەتكىلى بولمايدۇ،

ئۇ مەڭگۈلۈك تۇرىدۇ.

² يېرۇسالېم! تاغلار ئۇنىڭ ئەتراپىنى ئورۇغان،

ھەم پەرۋەردىگار ھازىردىن تا ئەبەدىگىچە ئۆز خەلقىنىڭ ئەتراپىنى ئورايىدۇ.

³ چۈنكى رەزىللەرنىڭ ھوقۇق ھاسىسى ھەققانىيلارنىڭ نېسىۋىسىنى

باشقۇرمايدۇ؛

بولمىسا ھەققانىيلارمۇ قوللىرىنى قەبىھلىككە ئۇزارتىشى مۇمكىن.

⁴ پەرۋەردىگار، مېھرىبانلارغا مېھرىبانلىق قىلغايىسەن؛

كۆڭلى دۇرۇسلارغىمۇ شۇنداق بولسۇن.

⁵ بىراق ئەگرى يوللارغا بۇرۇلۇپ كەتكەنلەرنى بولسا،

پەرۋەردىگار ئۇلارنى قەبىھلىك قىلغۇچىلار بىلەن تەڭ شاللايدۇ.

ئىسرائىلغا ئامان-خاتىرجەملىك بولغاي!

126-كۈي

سۈرگۈن بولۇشتىن ئازاد بولۇش

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

پەرۋەردىگار زىننەدىن سۈرگۈن بولغانلارنى قايتۇرۇپ كەلگەندە⁽⁴⁰⁷⁾،

⁴⁰⁷ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «پەرۋەردىگار زىننەتنىڭ ئەھۋالىنى ئەسلىگە قايتۇرغاندا...».

بىز چۈش كۆرگەندەكلا بولدۇق؛
² ئاغزىمىز كۆلكىگە،
 تىلىمىز شادلىنىشقا تولدى؛
 شۇ تاپتا ئەللەر ئارىسىدا ئۇلار: -
 «پەرۋەردىگار ئۇلارغا زور ئىشلارنى قىلىپ بەردى» - دېيىشتى.
³ پەرۋەردىگار دەرۋەقە بىز ئۈچۈن زور ئىشلارنى قىلدى،
 بىز بۇلاردىن شادلىنىمىز.
⁴ جەنۇبتىكى قۇرۇق ئېرىقلار شار-شار سۇلارغا ئايلاندۇرۇلغاندەك⁽⁴⁰⁸⁾،
 بىز تۇتقۇنلارنىمۇ ئۆز ئەركىمىزگە قايتۇرغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار؛⁽⁴⁰⁹⁾
⁵ كۆز ياشلىرىنى ئېقىتىپ تېرىغانلار شادلىق بىلەن ئورار؛
⁶ يىغلاپ يۈرۈپ چاچىدىغان ئۇرۇقنى كۆتۈرگەن كىشى،
 بەرھەق، شادلىق-تەنتەنلىك بىلەن ئورغان باغلىرىنى كۆتۈرۈپ قايتىپ
 كېلىدۇ.

127-كۈي

خۇدا بەرگەن نېسىۋەنى ھېچكىم تارتىۋالالمايدۇ

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»؛ سۇلايمان يازغان كۈي: -

پەرۋەردىگار ئۆزى ئۆي سالىمسا،
 سالغۇچىلار بىكاردىن-بىكار ئۇنىڭغا ئەجىر سىڭدۈرىدۇ؛
 پەرۋەردىگار شەھەرنى ساقلىمسا،
 كۆزەتچىلەر بىكاردىن-بىكار ئويغاق تۇرىدۇ.

⁴⁰⁸ قاتتىق يامغۇر ياغغاندىن كېيىن، پەلەستىننىڭ جەنۇب تەرەپىدىكى سۈيى يوق ئېرىق-دەريالار يېرىم سائەت ئىچىدىلا كۈچلۈك ھەم خەتەرلىك داۋالغۇغان دەريالارغا ئايلاندۇرۇلدى.
⁴⁰⁹ بۇ ئىككىنچى «تۇتقۇنلۇق» نېمىنى بىلدۈرىدۇ؟ بابىل ئىمپېرىيەسىگە سۈرگۈن بولغان يەھۇدىيلار ئازاد بولۇپ پەلەستىننىڭ قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، يەنە بەك ئېغىر مۇشەققەتلەر ھەم زىيانكەشلىككە ئۇچرىدى («نەھەميا» ھەم «ئەزرا» قىسىملىرىنى كۆرۈڭ). «تۇتقۇنلۇق» بەلكىم كۆچمە مەنىدە بولۇپ، ئۇ ئېغىر ئەھۋالنى كۆرسىتىدۇ.

- ² سىلەرنىڭ سەھەردە ئورنۇڭلاردىن قويۇشۇڭلار،
كەچ بولغاندا يېتىشىڭلار،
جاپا-مۇشەققەتنى ناندەك يېگىنىڭلار بىكاردىن-بىكاردۇر⁽⁴¹⁰⁾؛
چۈنكى ئۇ ئۆز سۆيگىنىگە ئۇيقۇنى بېرىدۇ⁽⁴¹¹⁾.
³ مانا، بالىلار پەرۋەردىگاردىن بولغان مىراستۇر،
بىلىياتقۇنىڭ مېۋىسى ئۇنىڭ مۇكاپاتىدۇر؛
⁴ ياشلىقتا تاپقان بالىلار،
باتۇرنىڭ قولىدىكى ئوقلاردەك بولىدۇ.
⁵ ئوقىدىن مۇشۇلار بىلەن تولغان ئادەم بەختلىكتۇر؛
شەھەر دەرۋازىسىدا⁽⁴¹²⁾ تۇرۇپ دۈشمەنلەر بىلەن سۆزلىشىۋاتقىنىدا،
ئۇلار يەرگە قاراپ قالمايدۇ.

128-كۈي

خۇدادىن ئەيمىنىدىغان كىشىنىڭ بەختلىكى

- ¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»
پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار،
ئۇنىڭ يوللىرىدا ماڭىدىغانلارنىڭ ھەربىرى بەختلىكتۇر!
² چۈنكى سەن ئۆز قولۇڭنىڭ ئەجرىنى يەيسەن؛
بەختلىك بولسەن، روناق تاپسەن؛
³ ئايالىڭ بولسا ئۆيۈڭ ئىچىدە مېۋىلىك ئۈزۈم تېلىدەك بولىدۇ؛
بالىلىرىڭ داستانخانىڭنى چۆرىدەپ، زەيتۇن دەرەخلىرىدەك تىزىلىپ
ئولتۇرىدۇ؛
⁴ مانا، پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغان كىشى شۇنداق بەختنى كۆرىدۇ.

⁴¹⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «جاپا-مۇشەققەت بىلەن تاپقان ناننى يېگىنىڭلار بىكاردىن-بىكاردۇر».

⁴¹¹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇ ئۆز سۆيگىنىگە ئۇخلىغان ۋاقىتدا بېرىدۇ».

⁴¹² «شەھەر دەرۋازىسى» خالايق يىغىن ئاچىدىغان، جەم بولىدىغان جاي ئىدى.

⁵ پەرۋەردىگار ساڭا زىئون تېغىدىن بەخت ئاتا قىلغاي؛
سەن ئۆمرۈڭ بويىچە يېرۇسالېمنىڭ ئاۋاتلىقىنى كۆرگەيسەن؛
⁶ پەرزەنتلىرىڭنىڭ پەرزەنتلىرىنى كۆرگەيسەن؛
ئىسرائىلغا ئارام-تىنچلىق بولغاي!

129-كۈي

ئۇزۇن دۋام قىلغان جاپا-مۇشەققەتنى ئەسلەش

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

«ياشلىقىمدىن تارتىپ ئۇلار كۆپ قېتىم مېنى خار قىلىپ كەلدى» –
– ئاھ، ئىسرائىل ھازىر بۇنى دېسۇن –

² «ئۇلار ياشلىقىمدىن تارتىپ كۆپ قېتىم مېنى خار قىلىپ كەلدى،
بىراق ئۈستۈمدىن غەلبە قىلغان ئەمەس.

³ قوش ھەيدىگۈچىلەر دۈمبەمدە ھەيدىگەن،
چۈنەكلىرىنى ئىنتايىن ئۇزۇن تارتقان».

⁴ پەرۋەردىگار ھەققانىيدۇر؛

ئۇ رەزىللەرنىڭ ئاسارەتلىرىنى سۈندۈرۈۋەتتى؛

⁵ ئۇلار شەرمەندە بولۇپ ئارقىسىغا ياندۇرۇلسۇن،
زىئوندىن نەپرەتلىنىدىغانلارنىڭ ھەممىسى!

⁶ ئۇلار ئۆگزىدە ئۈنۈپ چىققان چۆپتەك بولسۇن؛
ئۈزۈلمەي تۇرۇپلا سولشىپ كېتىدىغان؛

⁷ ئوت-چۆپ ئوربۇغۇچىغا ئۇنىڭدىن بىر تۇتامۇ چىقمايدۇ؛
باغ باغلىغۇچىغا بىر قۇچاقمۇ چىقمايدۇ؛

⁸ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلارمۇ: «پەرۋەردىگارنىڭ بەرىكىتى ئۈستۈڭلاردا بولغاي؛

پەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن سىلەرگە بەخت تىلەيمىز!» – دېگەن سالامنى
ھېچ بەرمەيدۇ. ⁽⁴¹³⁾

⁴¹³ دېمەك، مۇشۇ كۈيدىكى 4- ھەم 5- ئايەتنىڭ مەنىسى: رەزىل كىشىلەردىن ھېچ ھوسۇل بولمايدۇ،
ئۇلاردىن ھېچ ياخشىلىق ياكى بەخت-خۇشاللىق كەلمەيدۇ ياكى ئۇلارنىڭ بېشىغا چۈشمەيدۇ.

130-كۆي

ئازابلىق پەرياد

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

چوڭقۇر يەرلەردىن ساڭا پەرياد كۆتۈرىمەن، ئى پەرۋەردىگار؛

² ئى رەب، ئاۋازىمنى ئاڭلىغايىسەن؛

قۇلاقلىرىڭنى يېلىنىش سادايىمغا سالغايىسەن؛

³ ئەگەر سەن ياھ، قەبىھلىكلەرنى سۈرۈشتۈرۈپ سانسىڭ،

ئەمدى رەب، كىم تىك تۇرالايدۇ؟

⁴ بىراق سەندە مەغپىرەت-كەچۈرۈم باردۇر؛

شۇڭا سەندىن ئەيىمىنىشكە بولىدۇ.

⁵ پەرۋەردىگارنى كۈتۈۋاتىمەن؛

جېنىم كۈتۈۋاتىدۇ؛

ئۇنىڭ سۆزىگە ئۈمىد باغلىدىم.

⁶ تۈن جېسەكچىلىرىنىڭ سەھەرگە بولغان تەشەببۇسىدىن ئارتۇق،

بەرھەق، تۈن جېسەكچىلىرىنىڭ سەھەرگە بولغان تەشەببۇسىدىن ئارتۇق،

جېنىم رەبكە تەشەببۇس بولۇپ كۈتمەكتە.

⁷ ئى ئىسرائىل، پەرۋەردىگارغا ئۈمىد باغلاڭلار؛

چۈنكى پەرۋەردىگاردا ئۆزگەرمەس مۇھەببەت باردۇر؛

ئۇنىڭدا زور نىجاتلىقلارمۇ بار؛

⁸ ئۇ ئىسرائىلنى بارلىق قەبىھلىكلىرىدىن بەدەل تۆلەپ قۇتقۇزىدۇ.

131-كۈي

كەمتەرلىككە ئىنتىلىش

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»؛ داۋۇت يازغان كۈي: -

ئى پەرۋەردىگار، كۆڭلۈم تەكەببۇر ئەمەس،

نەزىرىممۇ ئۈستۈن ئەمەس؛

مەن چوڭ ئىشلار بىلەنمۇ،

ياكى چامىم يەتمەيدىغان كارامەت ئىشلار بىلەنمۇ مەشغۇل بولمايمەن؛

² بەرھەق، ئانىسىنىڭ قۇچىقىدا ياتقان ئەمچەكتىن ئايرىلغان بالدەك،

ئۆز جېنىمنى بېسىۋېلىپ تىنچلاندۇردۇم؛

كۆڭلۈم ئىچىمدە ئەمچەكتىن ئايرىلغان بالدەكتۇر.

³ ئىسرائىل پەرۋەردىگارىغا ئۈمىد باغلىسۇن؛

ھازىردىن باشلاپ، ئەبەدىلئەبەدىگىچە!

132-كۈي

خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقى ۋە خۇدانىڭ داۋۇتقا بولغان ۋەدىسى

(بۇ كۈي بىرىنچىدىن، داۋۇتنىڭ پەرۋەردىگار ئۈچۈن ئىبادەتخانا قۇرۇشقا ئىچكەن

قەسىمىنى بىلدۈرىدۇ ھەم شۇ چاغدىكى خۇدانىڭ داۋۇتقا جاۋاب بېرىپ قىلغان

ۋەدىسىنى («2-سام»، 7-باب) ئەسلىتىدۇ؛

ئىككىنچىدىن، داۋۇتنىڭ كېيىن خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنى كىرىتات-يېئارىم

(يەنى ئەفراتتا، ئۆز يۇرتى بولغان بەيت-لەھەمگە يېقىن) دېگەن جايدىن ئەكىلىپ،

تەنتەنلىك ھالدا يېرۇسالېمغا كىرگۈزگەنلىكىنىمۇ ئەسلىتىدۇ.

بۇ كۈي بەلكىم داۋۇتنىڭ بىر ئەۋلادى (سۇلايمان ياكى ئۇنىڭدىن كېيىنكى

بىرسى) پادىشاھ بولغاندا قىلغان دۇئاسى بولۇشى مۇمكىن).

1 «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

ئى پەرۋەردىگار، داۋۇت ئۈچۈن ئۇ تارتقان بارلىق جەبىر-جاپالارنى⁽⁴¹⁴⁾ ياد ئەتكەيسەن؛

2 ئۇ پەرۋەردىگارغا قانداق قەسەم ئىچكەن،

ياقۇيتىكى قۇدرەت ئىگىسىگە قانداق ۋەدە قىلغان: —

3-5 «پەرۋەردىگارغا تۇرار جاينى،

ياقۇيتىكى قۇدرەت ئىگىسىگە ماكاننى تاپمىغۇچە،

ئۆيۈمدىكى ھۇجرىغا كىرمەيمەن،

كارىۋاتتىكى كۆرىمگە چىقمايمەن،

كۆزۈمگە ئۇيقۇنى، قاپاقلىرىمغا مۈگدەشنى بەرمەيمەن».

6 مانا، بىز ئۇنىڭ خەۋىرىنى ئەفراھدا ئاڭلىدۇق⁽⁴¹⁵⁾؛

ئۇنى ئورمانلىق ئېتىزلاردىن⁽⁴¹⁶⁾ تاپتۇق؛

7 ئۇنىڭ تۇرار جايلىرىغا بېرىپ كىرىلى،

ئۇنىڭ تەختىپەرى ئالدىدا سەجدە قىلايلى؛

8 ئورنىڭدىن تۇرغىن، ئى پەرۋەردىگار،

سەن قۇدرىتىڭنىڭ ئىپادىسى ئەھدە ساندۇقۇڭ بىلەن،

ئۆز ئارامگاھىڭغا كىرگىن!

9 كاھىنلىرىڭ ھەققانىيلىق بىلەن كىيىندۈرۈلسۇن،

مۆمىن بەندىلىرىڭ تەنتەنىلىك ئاۋازىنى ياڭراتسۇن!

10 قۇلۇڭ داۋۇت ئۈچۈن،

ئۆزۈڭ مەسىھ قىلغىنىڭنىڭ يۈزىنى ياندۇرمىغايىسەن⁽⁴¹⁷⁾؛

⁴¹⁴ «داۋۇت تارتقان (بارلىق) جەبىر-جاپالار» مۇشۇ يەردە بەلكىم داۋۇتنىڭ خۇدا ئۈچۈن مۇقەددەس بىر ئۆيىنى ياساشقا بولغان ئەجىرىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

⁴¹⁵ «ئۇنىڭ خەۋىرى» بەلكىم بىرىنچىدىن خۇدانىڭ ئەھدە ساندۇقىنى كۆرسىتىدۇ؛ ئىككىنچىدىن بېشارەتلىك ھالدا مەسىھنىڭ بەيت-لەھەمدە تۇغۇلۇشىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

⁴¹⁶ ياكى «يائارنىڭ ئېتىزلىرىدىن». «يائار» «كىرىئات-يېئارىم» بولۇشى مۇمكىن («1سام» 1:7 نى كۆرۈڭ).

⁴¹⁷ «ئۆزۈڭ مەسىھ قىلغىنىڭنىڭ يۈزىنى ياندۇرمىغايىسەن» — بەلكىم داۋۇتنىڭ پادىشاھ بولىدىغان ئەۋلادى ئۈچۈن قىلغان دۇئاسى. خۇدانىڭ «مەسىھ قىلغىنى» توغرىلىق يۇقىرىقى 2-كۈي ۋە

- 11 پەرۋەردىگار ئۆز ھەقىقىتى بىلەن داۋۇتقا شۇ قەسەمنى قىلدى،
ئۇ ئۇنىڭدىن ھېچ يانمايدۇ: —
ئۇ: — «ئۆز پۇشتىڭىدىن چىققان مېۋىدىن بىرسىنى تەختىڭدە ئولتۇرغۇزىمەن؛
- 12 پەرزەنتلىرىڭ مېنىڭ ئەھدەمنى،
ھەم مەن ئۇلارغا ئۆگىتىدىغان ئاگاھ-گۇۋاھلىرىمنى تۇتسا،
ئۇلارنىڭ پەرزەنتلىرى مەڭگۈگە تەختىڭدە ئولتۇرىدۇ» — دېگەن.
- 13 چۈنكى پەرۋەردىگار زىئوننى تاللىغان؛
ئۇ ئۆز ماكانى ئۈچۈن ئۇنى خالىغان.
- 14 مانا ئۇ: — «بۇ مەڭگۈگە بولىدىغان ئارامگاھىمدۇر؛
مۇشۇ يەردە تۇرىمەن؛
چۈنكى مەن ئۇنى خالايمەن.
- 15 مەن ئۇنىڭ رىزقىنى ئىنتايىن زور بەرىكەتلىمەن؛
ئۇنىڭ يوقسۇللىرىنى نان بىلەن قاندۇرىمەن؛
- 16 ئۇنىڭ كاھىنلىرىغا نىجاتلىقنى كىيگۈزىمەن،
ئۇنىڭ مۆمىن بەندىلىرى شادلىقتىن تەنتەنلىك ئاۋازىنى ياڭرىتىدۇ.
- 17 مەن بۇ يەردە داۋۇتنىڭ مۇڭگۈزىنى بىخاندۇرىمەن؛
ئۆزۈمنىڭ مەسھ قىلغىنىم ئۈچۈن يورۇق بىر چىراغ بېكىتكەنمەن؛
- 18 ئۇنىڭ دۈشمەنلىرىگە شەرمەندىلىكنى كىيگۈزىمەن؛
ئەمما ئۇنىڭ كىيگەن تاجى بېشىدا روناق تاپىدۇ» — دېدى.

133-كۈي

بىرلىكنىڭ بەختى

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»: داۋۇت يازغان كۈي: -

قارا، مانا، قېرىنداشلار بىرلىكتە تۇرۇش نېمىدېگەن ياخشى، نېمىدېگەن شېرىندۇر!

² ئۇ ھارۇننىڭ بېشىغا تۆكۈلۈپ، ساقلىدىن ئاققان ئاۋۇ قىممەتلىك مايدەك، ئۇ ھارۇننىڭ ساقلىدىن ئېقىپ،

كىيىم-كېچەكنىڭ ياقىسىغا چۈشكەن قىممەتلىك مايغا ئوخشايدۇ؛⁽⁴¹⁸⁾

³ ئۇ يەنە ھەرمون تېغىدىكى شەبنەمنىڭ زىئون تاغلىرىغا چۈشۈشگە ئوخشايدۇ؛⁽⁴¹⁹⁾

چۈنكى شۇ يەردە پەرۋەردىگار بەرىكەتنى -
يەنى مەڭگۈلۈك ھاياتنى بۇيرۇغان!

134-كۈي

ئىبادەت

¹ «يۇقىرىغا چىقىش ناخشىسى»

مانا، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار،
ئى، كېچىچە پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىدە تۇرىدىغان،
پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق قۇللىرى!

⁴¹⁸ ھەزرىتى ھارۇننى باش كاھىن قىلىپ تىكلەش ئۈچۈن، ئۇ ئالاھىدە پۇراقلىق مەخسۇس ماي بىلەن «مەسىھ قىلىنغان». تەۋرات، «مىس»، 22:30-38-ئايەتلەرنى كۆرۈڭ.

⁴¹⁹ «ھەرمون تېغى» پەلەستىندىكى ئەڭ ئېگىز تاغ بولۇپ، ئەتراپىدا ھەركۈنى چۈشكەن شەبنەم ئىنتايىن مول بولۇپ، ھەممە جانىۋارنى جانلاندۇرىدۇ. ئۇ زىئون تاغلىرىدىن 300 كىلومېتىر يىراق. زىئون تېغىغا چۈشىدىغان شەبنەم ئازدۇر؛ مول شەبنەم زىئونغا چۈشسە، ئۇ زور ۋە ئاجايىب بەرىكەت بولاتتى، ئەلۋەتتە.

² مۇقەددەس جايدا تۇرۇپ قوللىرىڭلارنى كۆتۈرۈپ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-
مەدھىيە قايتۇرۇڭلار!

³ ئاسمان-زېمىننى ياراتقۇچى پەرۋەردىگار سىلەرنى زىننەتتىن
بەرىكەتلىگەن!⁽⁴²⁰⁾

135-كۈي

خۇدانىڭ قىلغان ئۇلۇغ ئەمەللىرى ئۈچۈن ئىبادەت

¹ ھەمدۇسانا! پەرۋەردىگارنىڭ نامىنى مەدھىيەلەڭلار،
ئۇنى مەدھىيەلەڭلار، پەرۋەردىگارنىڭ قۇللىرى!
² ئۇنى مەدھىيەلەڭلار، پەرۋەردىگارنىڭ ئۆيىدە تۇرغانلار، خۇدايىمىزنىڭ
ھويلىلىرىدا تۇرغانلار!

³ ياھىنى مەدھىيەلەڭلار، چۈنكى پەرۋەردىگار مېھرىبانىدۇر؛
ئۇنىڭ نامىغا كۈي ئېيتىڭلار؛

چۈنكى مۇشۇنداق قىلىش شېرىندۇر؛

⁴ چۈنكى ياھ ياقۇپنى ئۆزىنىڭكى بولۇشقا،

ئىسرائىلنى ئۆز مىراسى بولۇشقا تاللىۋالدى.

⁵ چۈنكى ئۆزۈم بىلىمەنكى، پەرۋەردىگار ئۇلۇغدۇر؛

رەببىمىز بارلىق ئىلاھلاردىن ئۈستۈندۇر⁽⁴²¹⁾.

⁶ پەرۋەردىگار نېمە ئىشنى مۇۋاپىق كۆرگەن بولسا،

ئۇ ئاسمانلاردا،

زېمىندا،

دېڭىزلاردا ھەم ئۇنىڭ بارلىق تەگلىرىدىمۇ شۇنى قىلغاندۇر.

⁷ ئۇ يەر چەتلىرىدىن بۆلۈت-تۇمانلارنى ئۆرتىتىدۇ؛

⁴²⁰ ئىبرانىي تىلىدا «تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇش» (1-ئايەت) ھەم «بەرىكەتلىەش» دېگەنلەر
بىرلا سۆز («باراك») بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

⁴²¹ بۇ ئايەت «ئىلاھلار» نىڭ ھەقىقىي مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلمايدۇ، ئەلۋەتتە. 3:95
ۋە ئىزاھاتىنى كۆرۈڭ.

يامغۇرلارغا چاقماقلارنى ھەمراھ قىلىدۇ؛

شامالنى ئۆز خەزىنىلىرىدىن چىقىرىدۇ.

⁸ ئۇ مىسىردىكى تۇنجى ئوغۇللارنى ھالاك قىلدى،

ئىنسانلارنىڭ بولسۇن، ھايۋانلارنىڭ بولسۇن ھەممىنى ئۇرۇپ ھالاك قىلدى.

⁹ ئۇ ئالامەتلەرنى، مۆجىزىلەرنى ئاراڭلارغا ئەۋەتتى، ئى مىسىر؛

پىرەۋن ۋە ئۇنىڭ ھەممە قۇللىرى ئۈستىگە ئەۋەتتى.

¹⁰ ئۇ ئۇلۇغ ئەللەرنى ئۇرۇۋەتتى،

قۇدرەتلىك پادىشاھلارنى ئۆلتۈرۈۋەتتى؛

¹¹ ئامورىيلارنىڭ پادىشاھى سېھوننى،

باشاننىڭ پادىشاھى ئوگنى،

قانائىدىكى بارلىق پادىشاھلىقلارنى ئۇرۇۋەتتى.

¹² ئۇلارنىڭ زېمىنىنى مىراس قىلىپ،

ئۆز خەلقى ئىسرائىلغا مىراس بولۇشقا تەقدىم قىلدى.

¹³ سېننىڭ نامىڭ، پەرۋەردىگار، مەڭگۈگە،

شۆھرەت-خاتىرەڭ دەۋردىن-دەۋرگىچىدۇر.

¹⁴ چۈنكى پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنىڭ دەۋاسىنى سورايدۇ؛

ئۆز قۇللىرىغا رەھىم قىلىدۇ.

¹⁵ ئەللەرنىڭ بۇتلىرى بولسا پەقەتلا كۈمۈش-ئالتۇندىن ئىبارەتتۇر،

ئۇلارنى ئىنساننىڭ قوللىرى ياسىغاندۇر، خالاس.

¹⁶ ئۇلارنىڭ ئاغزى بار، بىراق سۆزلىمەيدۇ؛

كۆزلىرى بار، بىراق كۆرمەيدۇ؛

¹⁷ قۇلاقلىرى بار، بىراق ئاڭلىمايدۇ،

ئاغزىدا ھېچ نەپەس يوقتۇر.

¹⁸ ئۇلارنى ياسىغانلار ئۇلارغا ئوخشاپ قالىدۇ،

ئۇلارغا تايانغانلارمۇ شۇنداق تۇر.

¹⁹ ئىسرائىل جەمەتى، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار؛

ھارۇن جەمەتى، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار؛

²⁰ لېۋى جەمەتى، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار؛

پەرۋەردىگار دىن قورقىدىغانلار، پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇڭلار!
²¹ يېرۇسالېمدا ماكانلاشقان پەرۋەردىگارغا زىننۇدىن تەشەككۈر-مەدھىيە ئېيتىلسۇن!
 ھەمدۇسانا!

136-كۈي

پەرۋەردىگارنىڭ مۇھەببىتىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار!

- ¹ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار، ئۇ مېھرىبان دۇر؛
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛
- ² ئىلاھلارنىڭ ئىلاھىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار⁽⁴²²⁾،
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛
- ³ رەببلەرنىڭ رەببىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛
- ⁴ زور كارامەتلەرنى بىردىنبىر يۈرگۈزگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛
- ⁵ ئەقىل-پاراسەت ئارقىلىق ئاسمانلارنى ياسىغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛
- ⁶ زېمىننى سۇلار ئۈستىدە سوزۇپ تۇرغۇزغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛
- ⁷ ئۇلۇغ نۇر جىسىملىرىنى ياسىغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛
- ⁸ كۈندۈزنى باشقۇرىدىغان قۇياشنى ياسىغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،
 چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

⁹ كېچىنى باشقۇردىغان ئاي ھەم يۇلتۇزلارنى ياسىغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹⁰ ئۇلارنىڭ تۇنجىلىرىنى ئۇرۇپ، مىسىرغا زەرب بەرگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹¹ ئىسرائىلنى ئۇلار ئارىسىدىن چىقارغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹² كۈچلۈك قول ھەم ئۇزاتقان بىلەك بىلەن ئۇلارنى چىقارغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹³ قىزىل دېڭىزنى بۆلەك-بۆلەك بۆلگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹⁴ ھەم ئىسرائىلنى ئۇنىڭ ئۆتۈرسىدىن ئۆتكۈزگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹⁵ قىزىل دېڭىزدا پىرەۋىنى قوشۇنلىرى بىلەن سۇيۇرۇپ تاشلىغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹⁶ ئۆز خەلقىنى چۆل-باياۋاندىن يېتەكلىگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹⁷ بۈيۈك پادىشاھلارنى ئۇرۇۋەتكۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹⁸ ھەم مەشھۇر پادىشاھلارنى ئۆلتۈرگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

¹⁹ جۈملىدىن ئامورىيلارنىڭ پادىشاھى سىھوننى ئۆلتۈرگۈچىگە تەشەككۈر

ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

²⁰ - ھەم باشان پادىشاھى ئوڭنى ئۆلتۈرگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

²¹ ئۇلارنىڭ زېمىنىنى مىراس ئۈچۈن بەرگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

²² بۇنى بەندىسى ئىسرائىلغا مىراس قىلىپ بەرگۈچىگە تەشەككۈر

ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

²³ ھالىمىز خاراب ئەھۋالدا، بىزلەرنى ئەسلىگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

²⁴ بىزنى ئەزگەنلەردىن قۇتۇلدۇرغۇچىغا تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

²⁵ بارلىق ئەت ئىگىلىرىگە ئوزۇق بەرگۈچىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر؛

²⁶ ئەرشلەردىكى تەڭرىگە تەشەككۈر ئېيتىڭلار،

چۈنكى ئۇنىڭ مۇھەببىتى مەڭگۈلۈكتۇر!

137-كۈي

بابىلدا سۈرگۈن بولۇشنىڭ دەرد-ئەلىمى

- ¹ بابىلدىكى دەريا-ئېرىقلار بويىدا بىز ئولتۇردۇق؛
 زىئوننى ئەسلىگىنىمىزدە، بەرھەق يىغا كۆتۈردۇق؛
² چىلتارىمىزنى ئارىسىدىكى سۆگەتلەرگە ئېسىپ قويدۇق.
³ چۈنكى بىزنى سۈرگۈن قىلغانلار بىزدىن ناخشا تەلەپ قىلدى؛
 بىزنى زارلاتقۇچىلار بىزدىن تاماشا تەلەپ قىلىپ: –
 «ھەي، زىئون ناخشىلىرىدىن بىرنى بىزگە ئېيتقىنا» – دېيىشتى.
⁴ ياقا يۇرتتا تۇرۇپ پەرۋەردىگارنىڭ ناخشىسىنى قانداقمۇ ئېيتايلى؟
⁵ ئەي يېرۇسالېم، مەن سېنى ئۇتۇسام،
 ئوڭ قولۇم ماھارىتىنى ئۇتۇسۇن!⁽⁴²³⁾
⁶ سېنى ئەسلىمىسەم،
 – يېرۇسالېمنى ئەڭ چوڭ خۇرسەنلىكىمدىن ئەۋزەل كۆرمىسەم –
 تىلىم تاڭلايمىغا چاپلىشىپ قالسۇن!
⁷ ئى پەرۋەردىگار، ئېدوم بالىلىرىدىن ھېساب ئالغاندا، يېرۇسالېمنىڭ
 بېشىغا چۈشكەن كۈنىنى يادىڭغا كەلتۈرگەيسەن؛
 چۈنكى ئۇلار: «ئۇنى يەر بىلەن يەكسان قىلىڭلار،
 ئۇلغىچە يەر بىلەن يەكسان قىلىڭلار!» دېيىشتى.
⁸ ئى بۆلىنىش ئالدىدا تۇرغان بابىل قىزى،
 بىزگە قىلغان قىلمىشلىرىڭنى ئۆزۈڭگە قايتۇرغۇچى بەختلىكتۇر!
⁹ بوۋاڭلىرىڭنى ئېلىپ تاشقا ئاتقۇچى كىشى بەختلىكتۇر!

138-كۈي

شەپقەتكە رەھمەتلەر

¹ داۋۇت يازغان كۈي: -

پۈتۈن قەلبىم بىلەن ساڭا تەشەككۈر ئېيتىمەن؛
بارلىق ئىلاھلار ئالدىدا⁽⁴²⁴⁾ سېنى كۈيلەيمەن.

² پاك-مۇقەددەسلىكىڭنىڭ ئىبادەتخانىسىغا قاراپ باش ئۇرىمەن،
ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىڭ ھەم ھەقىقەت-ساداقتىڭ ئۈچۈن نامىڭنى
تەبرىكلەيمەن؛

چۈنكى سەن پۈتۈن نام-شۆھرىتىڭدىنمۇ بەكرەك، ۋەدەڭدە تۇرىدىغىنىڭنى
ئۇلۇغ قىلغانىسەن.⁽⁴²⁵⁾

³ ساڭا نىدا قىلغان كۈنىدە، ماڭا جاۋاب بەرگەنسەن؛
جېنىمغا كۈچ كىرگۈزۈپ، مېنى رىغبەتلەندۈرگەنسەن.

⁴ ئاغزىڭدىكى سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا، ئى پەرۋەردىگار،
جاھاندىكى بارلىق شاھلار سېنى مەدھىيىلەيدۇ؛

⁵ ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ يوللىرىدا يۈرۈپ ناخشا ئېيتىدۇ،
چۈنكى ئۇلۇغدۇر پەرۋەردىگارنىڭ شان-شەرىپى.

⁶ چۈنكى پەرۋەردىگار ئالىيدۇر؛

بىراق ئۇ ھالى بوشلارغا نەزەر سالىدۇ؛

تەكەببۇلارنى بولسا ئۇ يىراقتىن تونۇپ يېتىدۇ.

⁷ زۇلمەت-مۇشەققەتلەر ئارىسىدا ماڭغان بولساممۇ،

سەن مېنى جانلاندۇرسەن؛

دۈشمەنلىرىمنىڭ غەزىپىنى توسۇشقا قولۇڭنى ئۇزارتسەن،

ئوڭ قولۇڭ مېنى قۇتقۇزىدۇ.

⁴²⁴ 3:95 ۋە ئىزاھاتىنى كۆرۈڭ.

⁴²⁵ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «سەن ئۆز نام-شۆھرىتىڭ ھەم ۋەدەڭنى ھەممىدىن ئۈستۈن قىلدىڭ». لېكىن بىزنىڭچە مەنىسى شۇكى، خۇداغا نىسبەتەن ئۆز ۋەدىسىدە تۇرۇش ھەتتا نام-شۆھرىتىدىن يۇقىرى تۇرىدۇ.

⁸ پەرۋەردىگار ماڭا تەۋە ئىشلارنى پۈتكۈزىدۇ؛
مېھىر-مۇھەببەتنىڭ، ئى پەرۋەردىگار، مەڭگۈلۈكتۇر؛
ئۆز قوللىرىنىڭ ياسىغاننى تاشلاپ كەتمىگەيسەن!

139-كۈي

خۇدا قەلبىنى بىلگۈچىدۇر

¹ نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي:

ئى پەرۋەردىگار، سەن مېنى تەكشۈرۈپ چىقتىڭ،
ھەم مېنى بىلىپ يەتتىڭ؛

² ئۆزۈڭ ئولتۇرغىنىمنى، تۇرغىنىمنىمۇ بىلىسەن؛
يىراقتا تۇرۇقلۇق كۆڭلۈمدىكىنى بىلىسەن.

³ باسقان قەدەملىرىمنى، ياتقانلىرىمنى ئۆتكەمەڭدىن ئۆتكۈزدۈڭ؛
بارلىق يوللىرىم ساڭا ئاياندۇر.

⁴ بەرھەق، تىلىمغا بىر سۆز كېلە-كەلمەستىنلا، ئى پەرۋەردىگار،
مانا سەن بۇنى ئەينى بويىچە بىلمەي قالمايسەن.

⁵ سەن مېنى ئالدى-كەينىمدىن ئوراپ تۇرسەن،
قولۇڭنى مېنىڭ ئۈستۈمگە قوندۇرغانسەن.

⁶ بۇنداق بىلىم ماڭا شۇنچىلىك تىلىسمات بىلىنىدۇ!
شۇنداق يۈكسەككى، مەن ئۇنى بىلىپ يېتەلمەيدىكەنمەن.

⁷ روھىڭدىن نېرى بولۇشقا نەلەرگىمۇ بارالايتتىم؟
ھۇزۇرۇڭدىن ئۆزۈمنى قاچۇرۇپ نەلەرگە بارالايتتىم؟

⁸ ئاسمانلارغا چىقسام، مانا سەن ئاشۇ يەردە؛
تەھتىسارادا ئورۇن سالساممۇ، مانا سەن شۇ يەردە؛

⁹ سەھەرنىڭ قاناتلىرىنى ئېلىپ ئۇچۇپ،
دېڭىزنىڭ ئەڭ چەت يەرلىرىدە تۇرسام،

¹⁰ ھەتتا ئاشۇ جايدا قولۇڭ مېنى يېتەكلەيدۇ،

ئوڭ قولۇڭ مېنى يۆلەيدۇ.

¹¹ مەن: «قاراڭغۇلۇق مېنى ياپسا،

ئەتراپىمدىكى يورۇقلۇق چوقۇم كېچە بولىدۇ» — دېسەم،

¹² قاراڭغۇلۇقمۇ سەندىن يوشۇرۇنلايدۇ،

كېچىمۇ ساڭا كۈندۈزدەك ئايدىڭدۇر،

قاراڭغۇلۇقمۇ ساڭا يورۇقتەكتۇر.

¹³ بەرھەق⁽⁴²⁶⁾، سەن مېنىڭ ئىچلىرىمنى ياسىغانسەن⁽⁴²⁷⁾؛

ئانامنىڭ قورسقىدا مېنى توقۇغانسەن؛

¹⁴ مەن سېنى مەدھىيىلەيمەن،

چۈنكى مەن سۈرلۈك ۋە كارامەت ياسالغانمەن؛

سېنىڭ قىلغانلىرىڭ كارامەت تىلىسماتتۇر؛

بۇنى جېنىم ئوبدان بىلىدۇ.

¹⁵ مەن يوشۇرۇن جايدا ياسالغىنىمدا،

يەر تەگلىرىدە ئەپچىللىك بىلەن توقۇلۇپ شەكىللەندۈرۈلگىنىمدە،

ئۈستىخانلىرىم سەندىن يوشۇرۇن ئەمەس ئىدى.

¹⁶ ئەزالىرىم تېخى ئاپىرىدە بولمىغان كۈنلەردە،

ئۇلار ياسىلىۋاتقان كۈنلەردە،

كۆزۈڭ تېخى شەكىللەنمىگەن جىسمىمنى كۆرۈپ يەتكەندى؛

ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئاللىبۇرۇن دەپتىرىڭدە يېزىلغانىدى.⁽⁴²⁸⁾

¹⁷ ئاھ تەڭرىم، ئويلىرىڭ ماڭا نەقەدەر قىممەتلىكتۇر!

ئۇلارنىڭ يىغىندىسى شۇنچە زور دۇر!

¹⁸ ئۇلارنى ساناي دېسەم، ئۇلار دېڭىزدىكى قۇملاردىنمۇ كۆپتۇر؛

⁴²⁶ ياكى «چۈنكى».

⁴²⁷ «ئىچلىرىم» — ئىبرانىي تىلىدا «بۆرەكلىرىم» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ (بەزى ۋاقىتلاردا بۆرەكلەر ۋىجداننى بىلدۈرىدۇ). باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «سەن مېنىڭ ئىچلىرىمگە ئىگىدۈرسەن».

⁴²⁸ يەنە بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇلار يوق بولغان ۋاقىتتا، ماڭا بېكىتىلگەن كۈنلىرىمنىڭ ھەممىسى دەپتىرىڭدە يېزىلغان».

- ئۇيقۇدىن كۆزۈمنى ئاچسام، مەن يەنىلا سەن بىلەن بىللەدۇرمەن!⁽⁴²⁹⁾
- 19 ئاھ، سەن رەزىللەرنى ئۆلتۈرۈۋەتسەڭ ئىدىڭ، ئى خۇدا!
- قانخور كىشىلەر، مەندىن يىراق بولۇش!
- 20 چۈنكى ئۇلار سېنىڭ توغرۇلۇق ھىيلىلىك بىلەن سۆزلەيدۇ؛
- سېنىڭ شەھەرلىرىڭ ئۇلار تەرىپىدىن ئازدۇرۇلدى.⁽⁴³⁰⁾
- 21 ساڭا ئۆچمەن بولغانلارغا، ئى پەرۋەردىگار، مەنمۇ ئۆچقۇ؟
- ساڭا قارشى چىققانلارغا مەنمۇ يىرگىنىمەنمۇ؟
- 22 ئۇلارغا چىش-تىرنىقىمغىچە ئۆچتۈرمەن؛
- ئۇلارنى ئۆز دۈشمەنلىرىم دەپ ھېسابلايمەن.
- 23 مېنى كۆزىتىپ تەكشۈرگەيسەن، ئى تەڭرىم!
- مېنىڭ قەلبىمنى بىلىپ يەتكەيسەن!
- مېنى سىناپ، غەملىك ئويللىرىمنى بىلگەيسەن؛
- 24 مەندە ئۆزۈڭگە ئازار بەرگۈدەك يولنىڭ بار-يوقلۇقىنى كۆرگەيسەن؛
- ۋە مېنى مەڭگۈلۈك يولۇڭدا يېتەكلىگەيسەن!

140-كۈي

ئاھانەتچىلەر ھەم زومىگەرلەر ئارىسىدا

1 نەغمىچىلەرنىڭ بېشىغا تاپشۇرۇلۇپ ئوقۇلسۇن دەپ، داۋۇت يازغان كۈي: —

- رەزىل ئادەمدىن، ئى پەرۋەردىگار، مېنى ئازاد قىلغايىسەن؛
- زوراۋان كىشىدىن مېنى ساقلىغايىسەن.
- 2 ئۇلار كۆڭلىدە يامانلىقلارنى ئويلىماقتا؛
- ئۇلار ھەر كۈنى جەم بولۇشۇپ ئۇرۇش چىقارماقچى.
- 3 تىلىنى يىلاننىڭكىدەك ئىتتىك قىلىدۇ؛

⁴²⁹ «ئۇيقۇدىن كۆزۈمنى ئاچسام، مەن يەنىلا سەن بىلەن بىللەدۇرمەن!» — بۇ يەردە بەلكىم تىرىلىش كۈنىنى پۈرتىدۇ.

⁴³⁰ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «سېنىڭ دۈشمەنلىرىڭ نامىڭنى بىكار ئىشلىتىدۇ».

كوبرا يىلاننىڭ زەھىرى لەۋلىرى ئاستىدا تۇرىدۇ؛
سېلاھ.

⁴ رەزىل ئادەمنىڭ قوللىرىدىن مېنى ئامان قىلغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار؛
پۇتلىرىمنى پۇتلاشنى قەستلەيدىغان زوراۋان كىشىدىن ساقلىغايىسەن.

⁵ تەكەببۇرلار مەن ئۈچۈن قىلتاق، تانلارنى يوشۇرۇپ تەييارلىدى؛
يول بويىدا تور يايىدى،

مەن ئۈچۈن تۇزاقلارنى سالىدى؛
سېلاھ.

⁶ مەن پەرۋەردىگارغا: «سەن مېنىڭ تەڭرىمدۇرسەن» – دېدىم؛
يېلىنىشلىرىم ساداسىغا قۇلاق سالغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

⁷ پەرۋەردىگار رەب نىجاتلىقىمنىڭ كۈچىدۇر؛
سەن جەڭ كۈنىدە بېشىمنى يېپىپ قوغدىغانسەن.

⁸ رەزىل ئادەمنىڭ ئۈمىدىنى ئىجابەت قىلمىغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار؛
ئۇلارنىڭ ھىيلىلىرىنى ئاققۇزمىغايىسەن؛

بولمىسا ئۆزلىرىنى چوڭ تۇتۇۋالىدۇ.
سېلاھ.

⁹ مېنى قورشىۋالغانلارنىڭ بولسا،

لەۋلىرىدىن چىققان شۇملۇق ئۇلارنىڭ ئۆز بېشىغا چۈشسۇن⁽⁴³¹⁾؛

¹⁰ ئۈستىگە چوغلار ياغدۇرۇلسۇن؛

ئۇلار ئوتقا، قايتىدىن چىقالمىغۇدەك ھاڭلارغا تاشلىۋېتىلسۇن؛

¹¹ تىلى چېقىمچى ئادەمنىڭ يەر يۈزىدە ئورنى بولمىسۇن؛

بالايسىئەت زوراۋانلارنى تۈگەشكۈچە ئوۋلايدۇ؛

¹² مەن بىلىمەنكى، پەرۋەردىگار ئېزىلگەنلەرنىڭ دەۋاسىنى سورايدۇ،

يوقسۇلنىڭ ھەققىنى ئېلىپ بېرىدۇ؛

¹³ بەرھەق، ھەققانىيلار نامىڭغا تەشەككۈر ئېيتىدۇ؛

كۆڭلى دۇرۇسلار ھۇزۇرۇڭدا ياشايدۇ.

⁴³¹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «مېنى قورشىغانلارنىڭ باشلامچىلىرىغا بولسا، ئۆز لەۋلىرىدىن
چىققان شۇملۇق ئۆزلىرىگە چۈشسۇن».

141-كۈي

رەزىللىك بىلەن مۇرەسسە قىلغىلى بولمايدۇ

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

پەرۋەردىگار، مەن ساڭا نىدا قىلدىم؛

يېنىمغا تېزىدىن كەلگەيسەن؛

ساڭا نىدا قىلغىنىمدا ئاۋازىمنى ئاڭلىغايىسەن.

² دۇئايمىنى ئاڭلىغىنىڭدا، ساڭا سۇنۇلغان خۇشبۇيىدەك يېقىملىق بولسۇن،
قولۇمنىڭ كۆتۈرۈلۈشى سۇنۇلغان كەچلىك قۇربانلىقتەك⁽⁴³²⁾ قوبۇل بولسۇن.

³ ئاغزىم ئالدىدا كۆزەتچى تۇرغۇزغايىسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

لەۋلىرىم دەرۋازىسىنى ساقلىغايىسەن؛

⁴ كۆڭلۈمنى ھېچقانداق يامان ئىشقا،

قەبىھلىك قىلغۇچىلارغا شېرىك بولۇپ، رەزىللىك قىلىشقا مايىل
قىلمىغايىسەن.

مېنى ئۇلارنىڭ نېمەتلىرىدىن ھېچ يېگۈزمىگەيسەن!

⁵ ھەققانىي ئادەم مېنى ئۇرسۇن —

بۇ ماڭا مېھرىبانلىقتۇر؛

ماڭا تەنبىھ بەرسۇن —

بۇ بولسا، بېشىم رەت قىلمايدىغان، قۇيۇلغان ئېسىل مايدەك بولىدۇ.

چۈنكى مېنىڭ دۇئايم يەنىلا شۇلارنىڭ رەزىللىكلىرىگە قارشى بولىدۇ.⁽⁴³³⁾

⁶ ئۇلارنىڭ ھاكىملىرى تىك يارلاردىن تاشلىۋېتىلگەندە،

خەلق مېنىڭ سۆزلىرىمنى ئاڭلايدۇ؛

⁴³² ياكى «كەچلىك ئاشلىق ھەدىيەدەك» — ئىبادەتخانىدا كاھىنلار كەچلىك قۇربانلىق ياكى

ھەدىيە سۇنۇشتىن ئاۋۋال، قولى بىلەن شۇ قۇربانلىق-ھەدىيەلەرنى خۇدا ئالدىدا كۆتۈرەتتى.

⁴³³ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «چۈنكى مېنىڭ دۇئايم ئۇلارغا (رەزىللەرگە) كۈلپەت چۈشكەندە
ئۇلار ئۈچۈن داۋاملىشىۋېرىدۇ» (ئىبرانىي تىلىدا «يامانلىق» ھەم «كۈلپەت» بىر سۆز بىلەن
ئىپادىلىنىدۇ).

چۈنكى بۇ سۆزلەر شېرىندۇر. ⁽⁴³⁴⁾

⁷ بىرسى ئوتۇن يارغاندا يەرگە چېچىلغان يېرىندىلاردەك،

مانا، ئۈستىخانلىرىمىز تەھتىسارا ئىشكى ئالدىدا چېچىۋېتىلدى: ⁽⁴³⁵⁾

⁸ بەرھەق، كۆزلىرىم ساڭىلا تىكىلىپ قارايدۇ، پەرۋەردىگار رەببىم؛
ساڭا تايىنىمەن؛

جېنىمنى خاراب قىلىپ تاشلىۋەتمىگەيسەن.

⁹ ئۇلارنىڭ ماڭا سالغان قىلتىقىدىن،

قەبىھلىك قىلغۇچىلارنىڭ تۇزاقلىرىدىن مېنى ساقلىغايىسەن؛

¹⁰ رەزىللەر ئۆزىنىڭ تورلىرىغا يىقىلسۇن،

مەن بولسام – ئۆتۈپ كېتىمەن.

142-كۈي

يار-يۆلەكسىزلىكتىكى دۇئا

(داۋۇت بەيغەمبەر سائۇل پادىشاھتىن قېچىپ، ئىككى قېتىم غاردا يوشۇرۇنغان

ۋاقتىدىكى ۋەقەلەر «تەۋرات»، «1 سام»، «22- ھەم 24- بابتا يېزىلغان)

¹ داۋۇت غاردا يوشۇرۇنۇپ تۇرغان ۋاقىتتا يازغان «ماسقىل»: –

مەن پەرۋەردىگارغا ئاۋازىمنى ئاڭلىتىپ نالە-پەرياد كۆتۈرىمەن؛

پەرۋەردىگارغا ئاۋازىم بىلەن يېلىنىمەن؛

² ئۆزىنىڭ ئالدىدا داد-زارلىرىمنى تۆكىمەن؛

ئۆزىڭغا ئاۋازىچىلىكىمنى ئېيتىمەن.

³ روھىم ئىچىمدە تۈگىشەي دەپ قالغاندا،

شۇ چاغدا باسقان يولۇمنى بىلگەنسەن؛

⁴³⁴ «شېرىن» بەلكىم مۇشۇ يەردە «جايدا، ئورۇنلۇق» دېگەن مەنىدە.

⁴³⁵ ئايەتنىڭ بىرنەچچە تەرجىمىلىرى بار. ئىبرانىي تىلىدىكى نۇسخىسىدا، مۇشۇ سۆز ئىنتايىن

ئىخچام بولۇپ، چۈشىنىش تەس.

مەن ماڭغان يولدا ئۇلار ماڭا قىلتاق سالدى.
⁴ ئوڭ يېنىمغا قاراپ باققايسەن؛
 ئەتراپىمدا مېنى تونۇيدىغان ئادەم يوقتۇر؛
 پاناھگاھ يوقاپ كەتتى؛
 ھېچ ئادەم جېنىمغا كۆيۈنمەيدۇ.
⁵ مەن ساڭا پەرياد كۆتۈردۈم، ئى پەرۋەردىگار؛
 ساڭا: «سەن مېنىڭ باشپاناھىمىسەن،
 تىرىكلەرنىڭ زېمىنىدا بولغان نېسىۋەمدۈرسەن» – دېدىم.
⁶ مېنىڭ پەريادىمغا قۇلاق سالغايىسەن؛
 چۈنكى مەن ئىنتايىن خاراب ئەھۋالغا چۈشۈرۈلدۈم؛
 مېنى قوغلىغۇچىلىرىمدىن قۇتۇلدۇرغايىسەن؛
 چۈنكى ئۇلار مەندىن كۈچلۈكتۇر.
⁷ سېنىڭ نامىڭنى تەبرىكلەش ئۈچۈن،
 جېنىمنى تۈرمىدىن چىقارغايىسەن؛
 ھەققانىيلار ئەتراپىمدا ئولشىدۇ؛
 چۈنكى سەن ماڭا زور مېھرىبانلىق كۆرسىتىسەن.

143-كۈي

روھىم تۈگىشەي دەپ قالدى!

¹ داۋۇت يازغان كۈي: –

پەرۋەردىگار، دۇئايىمنى ئاڭلىغايىسەن؛
 يېلىنىشلىرىمغا قۇلاق سالغايىسەن؛
 ھەقىقەت-ساداقتىڭدە ھەم ھەققانىيتىڭدە ماڭا جاۋاب بەرگەيسەن.
² ئۆز قۇلۇڭنى سوراققا تارتىشقا تۇرمىغايىسەن؛
 چۈنكى نەزىرىڭدە تىرىكلەرنىڭ ھېچبىرى ھەققانىي ئىسپاتلانمايدۇ.

- 3 چۈنكى دۈشمەن جېنىمغا زىيانكەشلىك قىلماقتا،
ئۇ ھاياتىمنى دەپسەندە قىلدى؛
مېنى خۇددى ئۆلگىلى ئۇزۇن بولغانلاردەك،
قاراڭغۇ جايلاردا تۇرۇشقا مەجبۇر قىلىدۇ.
- 4 شۇڭا روھىم ئىچىمدە تۈگىشەي دەپ قالدى؛
ئىچىمدە قەلبىم سۇندى.
- 5 مەن قەدىمكى كۈنلەرنى ئەسلەيمەن؛
سېنىڭ بارلىق قىلغانلىرىڭ ئۈستىدە سېغىنىپ ئويلىنىمەن؛
قوللىرىڭ ئىشلىگەنلىرىنى خىيالىمدىن ئۆتكۈزۈمەن.
- 6 قوللىرىمنى ساڭا قاراپ سوزۇپ ئىنتىلىمەن؛
جېنىم چاڭقىغان زېمىندەك ساڭا تەشنادۇر.
سېلاھ.
- 7 ماڭا تېزدىن جاۋاب بەرگەيسەن، ئى پەرۋەردىگار؛
روھىم ھالىدىن كېتىدۇ؛
دىدارىڭنى مەندىن يوشۇرمىغايسەن؛
بولمىسا مەن ھاڭغا چۈشىدىغانلاردەك بولىمەن.
- 8 مېھىر-مۇھەببىتىڭنى تاڭ سەھەردە ئاڭلاتقايسەن؛
چۈنكى تاپانغىنىم سەن؛
مېڭىشىم كېرەك بولغان يولنى ماڭا بىلدۈرگەيسەن؛
چۈنكى جېنىم ساڭا تەلپۈرۈپ قارايدۇ؛
- 9 مېنى قۇتۇلدۇرغايسەن، ئى پەرۋەردىگار، دۈشمەنلىرىمدىن؛
باشپاناھ ئىزدەپ سېنىڭ يېنىڭغا قاچىمەن.
- 10 ئۆز ئىرادەڭگە ئەمەل قىلىشىمقا مېنى ئۈگەتكەيسەن؛
چۈنكى سەن مېنىڭ خۇدايىمدۇرسەن؛
سېنىڭ مېھرىبان روھىڭ مېنى تۈپتۈز زېمىندا⁽⁴³⁶⁾ يېتەكلىگەي؛
- 11 ئۆز نام-شۆھرىتىڭ ئۈچۈن مېنى جانلاندۇرغايسەن، ئى پەرۋەردىگار؛

436 ياكى «تۈز كۆڭۈللەرنىڭ زېمىندا»، «دىيانەتلىك زېمىندا».

ئۆز ھەققانىيىتىگە جېنىمنى ئاۋارچىلىكتىن ئازاد قىلغايىسەن.
¹² ھەم مېھىر-شەپقىتىگە دۈشمەنلىرىمنى ئۇزۇپ تاشلىۋەتكەيسەن؛
 جېنىمنى خار قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنى ھالاك قىلغايىسەن؛
 چۈنكى مەن سېنىڭ قۇلۇڭدۇرمەن.

144-كۈي

پادشاھنىڭ نىجاتلىقى — خەلقنىڭ بەختى

¹ داۋۇت يازغان كۈي: —

قوللىرىمغا جەڭ قىلىشنى،
 بارماقلىرىمغا ئۇرۇشنى ئۆگىتىدىغان،
 مېنىڭ قورام تېشىم پەرۋەردىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرۇلسۇن!
² مېنىڭ ئۆزگەرمەس شەپقىتىم ۋە مېنىڭ قورغىنىم،
 مېنىڭ ئېگىز مۇنارىم ۋە نىجاتكارىم،
 مېنىڭ قالقىنىم ۋە تايانغىنىم، مەن ئۇنىڭدىن ھىمايە تاپمەن؛
 ئۇ ئۆز خەلقىمنى قول ئاستىمدا بويسۇندۇرغۇچىدۇر!
³ ئى پەرۋەردىگار، سەن ئۇنىڭدىن خەۋەر ئالدىكەنسەن، ئادەم دېگەن
 زادى نېمە؟

ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئويلايدىكەنسەن، ئىنسان بالىسى دېگەن نېمە؟
⁴ ئادەم بولسا بىر نەپەستۇرلا، خالاس؛

ئۇنىڭ كۈنلىرى ئۆتۈپ كېتىۋاتقان بىر كۆلەڭگىدۇر، خالاس.
⁵ ئى پەرۋەردىگار، ئاسمانلارنى ئېگىلدۈرۈپ چۈشكەيسەن؛
 تاغلارغا تېگىپ ئۇلاردىن ئىس-تۈتەك چىقارغايىسەن؛

⁶ چاقماقلارنى چاققۇزۇپ ئۇلارنى تارقىتىۋەتكەيسەن؛
 ئوقلىرىڭنى ئېتىپ ئۇلارنى قىيقاس-سۈرەنگە سالغايىسەن؛
⁷ يۇقىرىدىن قوللىرىڭنى ئۈزىتىپ،

مېنى ئازاد قىلغايىسەن؛

- مېنى ئۇلۇغ سۇلاردىن،
ياقا يۇرتتىكىلەرنىڭ چاڭگىلىدىن چىقارغايىسەن.
- ⁸ ئۇلارنىڭ ئاغزى قۇرۇق گەپ سۆزلەيدۇ،
ئوڭ قولى ئالدامچى قولىدۇر.⁽⁴³⁷⁾
- ⁹ ئى خۇدا، مەن ساڭا ئاتاپ يېڭى ناخشا ئېيتىمەن؛
ئوتتارغا⁽⁴³⁸⁾ تەڭكەش بولۇپ ساڭا كۈيلەرنى ئېيتىمەن.
- ¹⁰ سەن پادىشاھلارغا نىجاتلىق-غەلىبە بېغىشلايسەن؛
قۇلۇڭ داۋۇتنى ئەجەللىك قىلىچىتىن قۇتۇلدۇرسەن.
- ¹¹ مېنى قۇتۇلدۇرغايىسەن، يات يۇرتتىكىلەرنىڭ قولىدىن ئازاد قىلغايىسەن؛
ئۇلارنىڭ ئاغزى قۇرۇق گەپ سۆزلەيدۇ،
ئوڭ قولى ئالدامچى قولىدۇر.
- ¹² شۇنداق قىلىپ ئوغۇللىرىمىز ياشلىقىدا پۇختا يېتىلگەن كۆچەتلەرگە
ئوخشايدۇ،
قىزلىرىمىز ئوردىچە نەقىشلەنگەن تۇۋرۇكلەردەك بولىدۇ؛
- ¹³ ئاشلىق ئامبارلىرىمىز تولدۇرۇلۇپ،
تۈرلۈك-تۈرلۈك ئوزۇقلار بىلەن تەمىنلەيدىغان،
قوپىلىرىمىز ئوتلاقلىرىمىزدا مىڭلاپ، تۈمەنلەپ قوزىلايدىغان؛
- ¹⁴ كالىلىرىمىز بوغاز بولىدىغان؛⁽⁴³⁹⁾
ھېچكىم بېسىپ كىرمەيدىغان، ھېچكىم جەڭگە چىقمايدىغان؛
كۈچلىرىمىزدا ھېچ جېدەل-غۇۋغا بولمايدىغان؛
- ¹⁵ ئەھۋالى شۇنداق بولغان خەلق نېمىدېگەن بەختلىكتۇر!
خۇداسى پەرۋەردىگار بولغان خەلق بەختلىكتۇر!

⁴³⁷ «ئوڭ قولى ئالدامچى قول» — بەلكىم قەسەم قىلغاندا قولىنى يالغاندىن كۆتۈرگەن ياكى باشقىلار بىلەن كېلىشكەندە يالغاندىن قوللاشقان.

⁴³⁸ «ئوتتار» — ئون تارلىق چىلتاردەك بىر ساز.

⁴³⁹ باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇلارلىرىمىز ئېغىر يۈكلەرنى كۆتۈرىدىغان....».

145-كۈي

خۇدانىڭ قىلغان ئۇلۇغ ئەمەللىرىنى كېيىنكى ئەۋلادقا

بايان قىلىش

«ئېلىپبە تەرتىپلىك» كۈي

¹ مەدھىيە: داۋۇت يازغان كۈي: —

✘ مەن سېنى مەدھىيىلەپ ئۇلۇغلايمەن، خۇدايىم، ئى پادىشاھ؛
نامىڭغا ئەبەدىلەن بەدگىچە تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرىمەن.

² ھەركۈنى ساڭا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرىمەن،
نامىڭغا ئەبەدىلەن بەدگىچە تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرىمەن!

³ ئۇلۇغدۇر پەرۋەردىگار، زور مەدھىيىلەرگە لايىقتۇر!
ئۇنىڭ ئۇلۇغلۇقىنى سۈرۈشتۈرۈپ بولغىلى بولماس؛

⁴ بىر دەۋر يېڭى بىر دەۋرگە سېنىڭ قىلغانلىرىڭنى ماختايدۇ؛
ئۇلار قۇدرەتلىك قىلغانلىرىڭنى جاكارلايدۇ؛

⁵ مەن ھەيۋىتىڭنىڭ شەرەپلىك جۇلالىقىنى،
ۋە كارامەت مۆجىزىلىرىڭنى سېغىنىپ سۆزلەيمەن؛

⁶ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار قورقۇنچلۇق ئىشلىرىڭنىڭ قۇدرىتىنى بايان قىلىدۇ؛
مەنمۇ ئۇلۇغ ئەمەللىرىڭنى جاكارلايمەن!

⁷ ئۇلار زور مېھرىبانلىقىڭنى ئەسلەپ، ئۇنى مۇبارەكلەپ تارقىتىدۇ،
ھەققانىيلىقىڭ توغرىلىق يۇقىرى ئاۋازدا كۈيلىيدۇ.

⁸ پەرۋەردىگار مېھىر-شەپقەتلىك ھەم رەھىمدۇر؛
ئاسان غەزەپلەنمەيدۇ، ئۇ زور مېھىر-مۇھەببەتلىكتۇر؛

⁹ پەرۋەردىگار ھەممىگە مېھرىباندۇر؛
ئۇنىڭ رەھىمدىللىقلىرى بارچە ياراتقانلىرىنىڭ ئۈستىدىدۇر؛

¹⁰ سېنىڭ بارلىق ياسىغانلىرىڭ سېنى مەدھىيىلەيدۇ، ئى پەرۋەردىگار،
سېنىڭ مۇمىن بەندىلىرىڭ ساڭا تەشەككۈر-مەدھىيە قايتۇرىدۇ.

¹¹ ئۇلار پادىشاھلىقىڭنىڭ شەرىپىدىن خەۋەر يەتكۈزىدۇ،
كۈچ-قۇدرىتىڭنى سۆزلەيدۇ؛

- 12 شۇنداق قىلىپ ئىنسان بالىلىرىغا قۇدرەتلىك ئىشلىرىنىڭ،
پادىشاھلىقىنىڭ شەرەپلىك ھەيۋىسى ئايان قىلىنىدۇ.
- 13 سېنىڭ پادىشاھلىقىڭ ئەبەدىي پادىشاھلىقتۇر،
سەلتەنتىڭ ئەۋلادتىن-ئەۋلادىچىدۇر.⁽⁴⁴⁰⁾
- 14 پەرۋەردىگار يىقىلاي دېگەنلەرنىڭ ھەممىسىنى يۆلەيدۇ،
ئېگىلىپ قالغانلارنىڭ ھەممىسىنى تۇرغۇزىدۇ.
- 15 ھەممەيلەننىڭ كۆزلىرى ساڭا تىكىلىپ كۈتىدۇ؛
ئۇلارغا ئۆز ۋاقتىدا رىزىقنى تەقسىم قىلىپ بېرىسەن؛
- 16 قولۇڭنى ئېچىشنىڭ بىلەنلا،
بارلىق جان ئىگىلىرىنىڭ ئارزۇسىنى قاندۇرىسەن.
- 17 پەرۋەردىگار بارلىق يوللىرىدا ھەققانىيىدۇر،
ياسىغانلىرىنىڭ ھەممىسىگە مۇھەببەتلىكتۇر.
- 18 پەرۋەردىگار ئۆزىگە نىدا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە يېقىندۇر،
ئۆزىگە ھەقىقەتتە نىدا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە يېقىندۇر؛
- 19 ئۇ ئۆزىدىن ئەيىمىنىدىغانلارنىڭ ئارزۇسىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ؛
ئۇلارنىڭ پەريادىنى ئاڭلاپ ئۇلارنى قۇتقۇزىدۇ.
- 20 پەرۋەردىگار ئۆزىنى سۆيگەنلەرنىڭ ھەممىسىدىن خەۋەر ئالىدۇ؛
رەزىللەرنىڭ ھەممىسىنى يوقىتىدۇ.
- 21 ئاغزىم پەرۋەردىگارنىڭ مەدھىيىسىنى ئېيتىدۇ؛
بارلىق ئەت ئىگىلىرى ئەبەدىلئەبەد ئۇنىڭ مۇقەددەس نامىغا تەشەككۈر-
مەدھىيە قايتۇرغاي!

440 يېقىندا بەزى كونا كۆچۈرۈلمىلەردىن 13- ۋە 14- ئايەتنىڭ ئارىلىقىدا: —

» پەرۋەردىگار ۋەدىسىدە چىڭ تۇرىدۇ؛ بارلىق ياراتقانلىرىغا مېھرىبانىدۇر» دېگەن مەزمۇن بولغان يەنە بىر نۇسخىسى تېپىلغان (ئىبرانىي تىلىدا «نۇن» بىلەن باشلىنىدۇ).

146-كۈي

خۇدا مەدھىيەلەنسۇن!

¹ ھەمدۇسانا!

ئى جېنىم، پەرۋەردىگارى مەدھىيەلە!

² مەن ھايات بولساملا، پەرۋەردىگارى مەدھىيەلەيمەن؛

ۋۇجۇدۇم بار بولسىلا خۇدايىمغا كۈي ئېيتىمەن.

³ ئېسىل زادىلەرگىمۇ،

ئىنسان بالىسىغىمۇ تايانماڭلار،

ئۇلاردا ھېچ مەدەت-نىجاتلىق يوقتۇر.

⁴ مانا، ئۇنىڭ نەپىسى كېتىدۇ،

ئۇ ئۆز تۇپرىقىغا⁽⁴⁴¹⁾ قايتىپ كېتىدۇ؛

شۇ كۈندىلا ئارزۇ-نىيەتلىرى يوقاپ كېتىدۇ.

⁵ ياقۇپنىڭ تەڭرىسى مەدەتكارى بولغان ئادەم،

پەرۋەردىگار خۇداسىنى ئۆز ئۈمىدى قىلغان ئادەم بەختلىكتۇر!

⁶ ئۇ ئاسمانلارنى، زېمىننى،

دېڭىزنى ھەم ئۇنىڭدا بار مەۋجۇداتلارنى ياراتقاندۇر؛

ئۇ ھەقىقەت-ساداقەتتە مەڭگۈ تۇرىدۇ؛

⁷ ئېزىلگۈچىلەر ئۈچۈن ئۇ ھۆكۈم سۈرىدۇ؛

ئاچ قالغانلارغا نان بېرىدۇ.

پەرۋەردىگار مەھبۇسلارنى ئازاد قىلىدۇ؛

⁸ پەرۋەردىگار كورلارنىڭ كۆزلىرىنى ئاچىدۇ؛

پەرۋەردىگار ئېگىلىپ قالغانلارنى تۇرغۇزىدۇ؛

پەرۋەردىگار ھەققانىيلارنى سۆيىدۇ.

⁹ پەرۋەردىگار مۇساپىرلاردىن خەۋەر ئالىدۇ؛

يېتىم-يېسىرلەرنى، تۇل خوتۇننى يۆلەيدۇ؛

⁴⁴¹ ئىبرانىي تىلىدا: «ئادەم» ھەم «تۇپراق، توپا» بىر سۆزدۇر.

بىراق رەزىللەرنىڭ يولىنى ئەگرى-بۇگرى قىلىدۇ.
¹⁰ پەرۋەردىگار مەڭگۈگە ھۆكۈم سۈرىدۇ؛
 ئى زىئون، سېنىڭ خۇدايىڭ دەۋردىن-دەۋرگىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ!
 ھەمدۇسانا!

147-كۈي

ھەممىگە قادىر خۇداغا ھەمدۇسانالار ئېيتىلسۇن!

- ¹ ھەمدۇسانا! ياھىنى مەدھىيىلەڭلار!
 بەرھەق، بۇنداق قىلىش شېرىندۇر؛
 خۇدايىمىزنى كۈيلەڭلار!
 مەدھىيە ئوقۇش ئىنسانغا يارىشىدۇ.
- ² پەرۋەردىگار يېرۇسالېمنى بىنا قىلماقتا؛
 ئىسرائىلنىڭ سۈرگۈن قىلىنغانلىرىنى ئۇ يىغىپ كېلىدۇ⁽⁴⁴²⁾؛
- ³ ئۇ كۆڭلى سۇنۇقلارنى داۋالايدۇ؛
 ئۇلارنىڭ يارىلىرىنى تاڭىدۇ.
- ⁴ ئۇ يۇلتۇزلارنىڭ سانىنى سانايدۇ؛
 ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە بىر-بىرلەپ ئىسىم قويىدۇ.⁽⁴⁴³⁾
- ⁵ ئۇلۇغدۇر رەببىمىز، زور قۇدرەتلىكتۇر؛
 ئۇنىڭ چۈشىنىشى چەكسىزدۇر.
- ⁶ پەرۋەردىگار ياۋاش مۆمىنلەرنى يۆلەپ كۆتۈرىدۇ؛
 رەزىللەرنى يەرگىچە تۈۋەن قىلىدۇ.
- ⁷ پەرۋەردىگارغا تەشەككۈرلەر بىلەن ناخشا ئېيتىڭلار؛
 كۈيلەرنى چىلتارغا تەڭشەپ ئېيتىڭلار!

⁴⁴² بۇ ئايەتكە قارىغاندا، مۇشۇ كۈي ئىسرائىل بابىغا سۈرگۈن بولغانلىقىدىن قايتىپ كەلگەندىن

كېيىن يېزىلغان.

⁴⁴³ باشقا برخىل تەرجىمىسى: «ئۇ ئۇلارنى (يۇلتۇزلارنى) ئىسىملىرىنى چاقىرىپ ئويۇققا

چىقىرىدۇ».

⁸ ئۇ ئاسماننى بۇلۇتلار بىلەن قاپلىتىدۇ،

زېمىنغا يامغۇرنى بېكىتىدۇ،

تاغلاردا ئوت-چۆپلەرنى ئۆستۈرىدۇ؛

⁹ ماللارغا ئوزۇق،

تاغ قاغىسىنىڭ چۈجىلىرى زارىغاندا، ئۇلارغا ئوزۇق بېرىدۇ؛

¹⁰ ئات كۈچىدىن ئۇ زوق ئالمايدۇ؛

ئادەمنىڭ چەبدەس پۇتلىرىنى خۇرسەنلىك دەپ بىلمەيدۇ؛

¹¹ پەرۋەردىگار بەلكى ئۆزىدىن ئەيمىنىدىغانلارنى،

ئۆزىنىڭ ئۆزگەرمەس مۇھەببىتىگە ئۈمىد باغلىغانلارنى خۇرسەنلىك دەپ بىلىدۇ.

¹² پەرۋەردىگارنى ماختاڭلار، ئى يېرۇسالېم؛

خۇدايىڭنى مەدھىيىلە، ئى زىئون.

¹³ چۈنكى ئۇ دەرۋازىلىرىڭنىڭ تاقاقلىرىنى مەھكەم قىلىدۇ؛

سېنىڭدە تۇرۇۋاتقان پەرزەنتلىرىڭگە بەخت-بەرىكەت بەردى.

¹⁴ ئۇ چەت-چېگرالىرىڭدا ئارام-تىنچلىق يۈرگۈزىدۇ،

سېنى بۇغدايىنىڭ ئېسىلى بىلەن قانائەتلەندۈرىدۇ.

¹⁵ ئۇ ئۆز ئەمر-بېشارەتلىرىنى يەر يۈزىگە ئەۋەتىدۇ؛

ئۇنىڭ سۆز-كلامى ئىنتايىن تېز يۈگۈرىدۇ.

¹⁶ ئۇ ئاق قارنى يۇڭدەك بېرىدۇ،

قىراۋىنى كۈللەردەك تارقىتىدۇ.

¹⁷ ئۇنىڭ مۈزىنى نان ئۇۋاقلىرىدەك قىلىپ پارچىلىۋېتىدۇ؛

ئۇنىڭ سوغۇقى ئالدىدا كىم تۇرالىسۇن؟

¹⁸ ئۇ سۆزىنى ئەۋەتىپ، ئۇلارنى ئېرىتىدۇ؛

ئۇنىڭ شامالىنى چىقىرىپ، سۇلارنى ئاققۇزىدۇ.

¹⁹ ئۇ ئۆز سۆز-كلامىنى ياقۇپقا،

بەلگىلىمىلىرىنى ھەم ھۆكۈملىرىنى ئىسرائىلغا ئايان قىلىدۇ؛

²⁰ ئۇ باشقا ھېچبىر ئەلگە مۇنداق مۇئامىلە قىلمىغاندۇر؛

ئۇنىڭ ھۆكۈملىرىنى بولسا، ئۇلار بىلىپ باققان ئەمەس.

ھەمدۇسانا!

148-كۈي

پۈتكۈل ئالەم، پەرۋەردىگارى ئۇلۇغلاڭلار!

¹ ھەمدۇسانا!

پەرۋەردىگارى ئاسمانلاردىن مەدھىيىلەڭلار؛

يۇقىرى جايلاردا ئۇنى مەدھىيىلەڭلار؛

² ئۇنى مەدھىيىلەڭلار، بارلىق پەرىشتىلىرى؛

ئۇنى مەدھىيىلەڭلار، بارلىق قوشۇنلىرى!

³ ئۇنى مەدھىيىلەڭلار، ئى قۇياش ھەم ئاي،

ئۇنى مەدھىيىلەڭلار، ھەممە پارلاق يۇلتۇزلار؛

⁴ ئۇنى مەدھىيىلەڭلار، ئاسمانلارنىڭ ئاسمانلىرى،

ئاسماندىن يۇقىرى جايلاشقان سۇلار!

⁵ بۇلار پەرۋەردىگارىنىڭ نامىنى مەدھىيىلىسۇن؛

چۈنكى ئۇ بۇيرۇغان ھامان، ئۇلار ياراتىلغاندۇر؛

⁶ ئۇ ئۇلارنى ئەبەدىلەك بەدگىچە تۇرغۇزدى؛

ئۇلار ئۈچۈن ۋاقتى ئۆتمەيدىغان بەلگىلىمىنى بۇيرۇغان.

⁷ پەرۋەردىگارىنى زېمىندىن مەدھىيىلەڭلار،

دېڭىزدىكى بارلىق ئەجدىھالار، دېڭىزنىڭ بارلىق تەگلىرى؛

⁸ ئوت، مۆلدۈز، قار، تۇمان،

ئۇنىڭ سۆزىگە ئەمەل قىلىدىغان جۇدۇنلۇق شامال؛

⁹ تاغلار ھەم بارلىق دۆڭلەر،

مېۋىلىك دەرەخلەر، بارلىق كېدەر دەرەخلىرى،

¹⁰ ياۋايى ھايۋانلار، بارلىق مال-ۋارلار،

ئۆملىگۈچىلەر ھەم ئۇچار-قاناتلار؛

¹¹ جاھان پادىشاھلىرى ۋە بارلىق قوۋملار،

ئەمىرلەر ھەم يەر يۈزىدىكى بارلىق ھاكىم-سوتچىلار؛

¹² ھەم يىگىتلەر ھەم قىزلار،

بوۋايلار ۋە ياشلار، —

¹³ ھەممىسى پەرۋەردىگارنىڭ نامىنى مەدھىيىلىسۇن؛

چۈنكى پەقەتلا ئۇنىڭ نامى ئالىدۇر؛

ئۇنىڭ ھەيۋىتى يەر ھەم ئاسماندىن ئۈستۈن تۇرىدۇ.

¹⁴ ھەم ئۇ ئۆز خەلقىنىڭ مۈڭگۈزىنى،

يەنى بارلىق مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ مەدھىيىسىنى ئېگىز كۆتۈرگۈزگەن⁽⁴⁴⁴⁾؛

ئۇلار ئىسرائىل بالىلىرى،

ئۆزىگە يېقىن بىر خەلقتۇر!

ھەمدۇسانا!

149-كۈي

قىيامەت كۈنىدىكى غەلبە ئۈچۈن مەدھىيىلەڭلار!

¹ ھەمدۇسانا!

پەرۋەردىگارغا ئاتاپ يېڭى بىر ناخشىنى ئوقۇڭلار؛

مۆمىن بەندىلەرنىڭ جامائىتىدە ئۇنىڭ مەدھىيىسىنى ئېيتىڭلار!

² ئىسرائىل ئۆز ياراتقۇچىسىدىن شادلانسۇن؛

زىننۇن ئوغۇللىرى ئۆز پادىشاھىدىن خۇش بولغاي!

³ ئۇلار ئۇنىڭ نامىنى ئۇسسۇل بىلەن مەدھىيىلىسۇن؛

ئۇنىڭغا كۈيلىرىنى داپ ھەم چىلتارغا تەڭشەپ ئېيتسۇن!

⁴ چۈنكى پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىدىن سۆيۈنەر؛

ئۇ ياۋاش مۆمىنلەرنى نىجاتلىق بىلەن بېزەيدۇ؛

⁵ ئۇنىڭ مۆمىن بەندىلىرى شان-شەرەپتە روھلىنىپ شاد بولغاي،

⁴⁴⁴ تەۋراتتا «مۈڭگۈز» ئادەتتە ئادەمنىڭ نام-شۆھرىتى ياكى ھوقۇقىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ ئايەتتە ئۇ ئىسرائىلنىڭ خۇداغا بولغان مەدھىيىلىرىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ ئايەتتىكى «كۆتۈرۈش» ئادەمنىڭ قولى بىلەن كۆتۈرۈش ئەمەس، بەلكى خۇدا ئۇلارنىڭ مەدھىيە ئاۋازلىرىنى كۆتۈرۈشىنى بىلدۈرىدۇ.

ئورۇنلىرىدا يېتىپ شاد ئاۋازىنى ياڭراتقاي! (445)
 6 ئاغزىدا تەڭرىگە يۈكسەك مەدھىيىلىرى بولسۇن،
 قوللىرىدا قوش بىسلىق قىلىچ تۇتۇلسۇن؛
 7 شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئەللەر ئۈستىدىن قىساس،
 خەلقلەرگە جازا بەجا يۈرگۈزىدۇ؛
 8 ئەللەرنىڭ پادىشاھلىرىنى زەنجىرلەر بىلەن،
 ئاقسۆڭەكلىرىنى تۆمۈر كىشەنلىرى بىلەن باغلايدۇ؛
 9 ئۇلارنىڭ ئۈستىگە پۈتۈلگەن ھۆكۈمنى بەجا كەلتۈرىدۇ —
 ئۇنىڭ بارلىق مۆمىن بەندىلىرى مۇشۇ شەرەپكە نېسىپ بولىدۇ!
 ھەمدۇسانا!

150-كۈي

ئاخىرىدا — پەقەت ھەمدۇسانا!

1 ھەمدۇسانا!
 تەڭرىنى ئۇنىڭ مۇقەددەس جايىدا مەدھىيىلەڭلار؛
 قۇدرىتى پارلاپ تۇرىدىغان ئەرشلەردە ئۇنى مەدھىيىلەڭلار؛
 2 ئۇنى قۇدرەتلىك ئىشلىرى ئۈچۈن مەدھىيىلەڭلار؛
 غايەت ئۇلۇغلۇقى ئۈچۈن ئۇنى مەدھىيىلەڭلار؛
 3 ئۇنى بۇرغا ساداسى بىلەن مەدھىيىلەڭلار؛
 ئۇنى راۋاب ھەم چىلتار بىلەن مەدھىيىلەڭلار؛
 4 ئۇنى داپ ھەم ئۇسسۇل بىلەن مەدھىيىلەڭلار؛
 ئۇنى تارلىق سازلار ھەم نەي بىلەن مەدھىيىلەڭلار؛

445 «ئورۇنلىرىدا يېتىپ» — بەلكىم: — (1) يەھۇدىيلارنىڭ ئۆرپ-ئادەتلىرى بويىچە،
 زىياپەتلەردە مېھمانلار ئۈچۈن كۆرىپلەر سېلىنىپ، مېھمانلار يېنىچىلاپ يېتىپ داسىتخاندەن
 ئالىدۇ؛ شۇڭا مۇشۇ يەردە خۇشاللىق زىياپەتلەرنى كۆرسىتىدۇ؛ (2) مۆمىن بەندىلەر شۇنچە خۇشال
 بولۇپ، خۇشاللىقىدىن ئۇخلىيالمىدۇ؛ (3) ئۆزلىرىنىڭ ئامان-ئېسەن يېتىپ-قوپۇشلىرى ئۈچۈن
 شادلىنىشى كېرەك.

⁵ ئۇنى جاراڭلىق چاڭلار ھەم ياڭراق چاڭلار بىلەن مەدھىيىلەنگان؛

⁶ بارلىق نەپەس ئىگىلىرى ياهنى مەدھىيىلىنسۇن!

ھەمدۇسانا!

قوشۇمچە سۆز

زەبۇردىكى «ئىنتىقام تىلەكلىرى» توغرۇلۇق: —

ئوقۇرمەنلەر مەسىھ ئەيسانىڭ ئىنتىقام ھەم كەچۈرۈم توغرۇلۇق تەلىمىنىڭ ئىنجىلدا خاتىرىلەنگىنىنى ئوقۇغان بولسا، زەبۇردىكى بەزى كۈيلەردە خۇدانىڭ ئىنتىقام ئېلىپ بېرىشىنى تىلىگەن دۇئا-تىلاۋەتلەرنى كۆرۈپ، سەل ھەيران بولۇشى مۇمكىن (مەسىلەن، 10:5، 15:10، 10:58، بولۇپمۇ 109-كۈي، 137:7-9). بىر شۇنى تەكىتلەيمىزكى، زەبۇردىكى بارلىق دۇئا-تىلاۋەتلەرنى خۇدا قوبۇل قىلغان، شۇنداقلا ئىجابەت قىلغاندىن كېيىن خاتىرىلەنگەندۇر، دەپ ئىشىنىمىز؛ ئىنتىقام ئېلىپ بېرىشىنى تىلەپ ئېيتىلغان بۇنداق دۇئالار ئادىل بولغىنى بىلەن («باشقىلارنىڭ ماڭا قىلغىنى ئۇلارنىڭ بېشىغىمۇ چۈشسۇن» دېگەندەك)، ھازىرقى ئىنجىل دەۋرىدە، يەنى «يېڭى ئەھدە» دەۋرىدە بولسا ئۇلارنى مەسىھ ئەيسانىڭ تەلىملىرى بىلەن تارازغا سېلىش كېرەك؛ يەنى: -

(1) بىز خۇدادىن باشقىلارنى قانداق ئۆلچەمدە «سوت قىلىشنى» تەلەپ قىلغان بولساق، خۇدامۇ دەل شۇنداق ئۆلچەم بويىچە بىزنىمۇ سوت قىلىدۇ؛
(2) بىزگە گۇناھ قىلغانلارنى كەچۈرۈم قىلمىساق، خۇدامۇ بىزنى كەچۈرۈم قىلمايدۇ.

(3) شۇ «گۇناھ قىلغان» كىشىلەردە توۋا بولمىسا، زەبۇردىكى ئىنتىقام ئېلىشقا بولغان پەرىدلار ئاخىرىغا بېرىپ خۇدانىڭ جاۋابىغا ئېرىشىدۇ؛ خۇدانىڭ كەچۈرۈمى رەت قىلىنسا، ئۇنىڭ ئادىل جازاسىنى تارتىشتىن باشقا ئىش قالمايدۇ.